

Χημικά Χρονικά

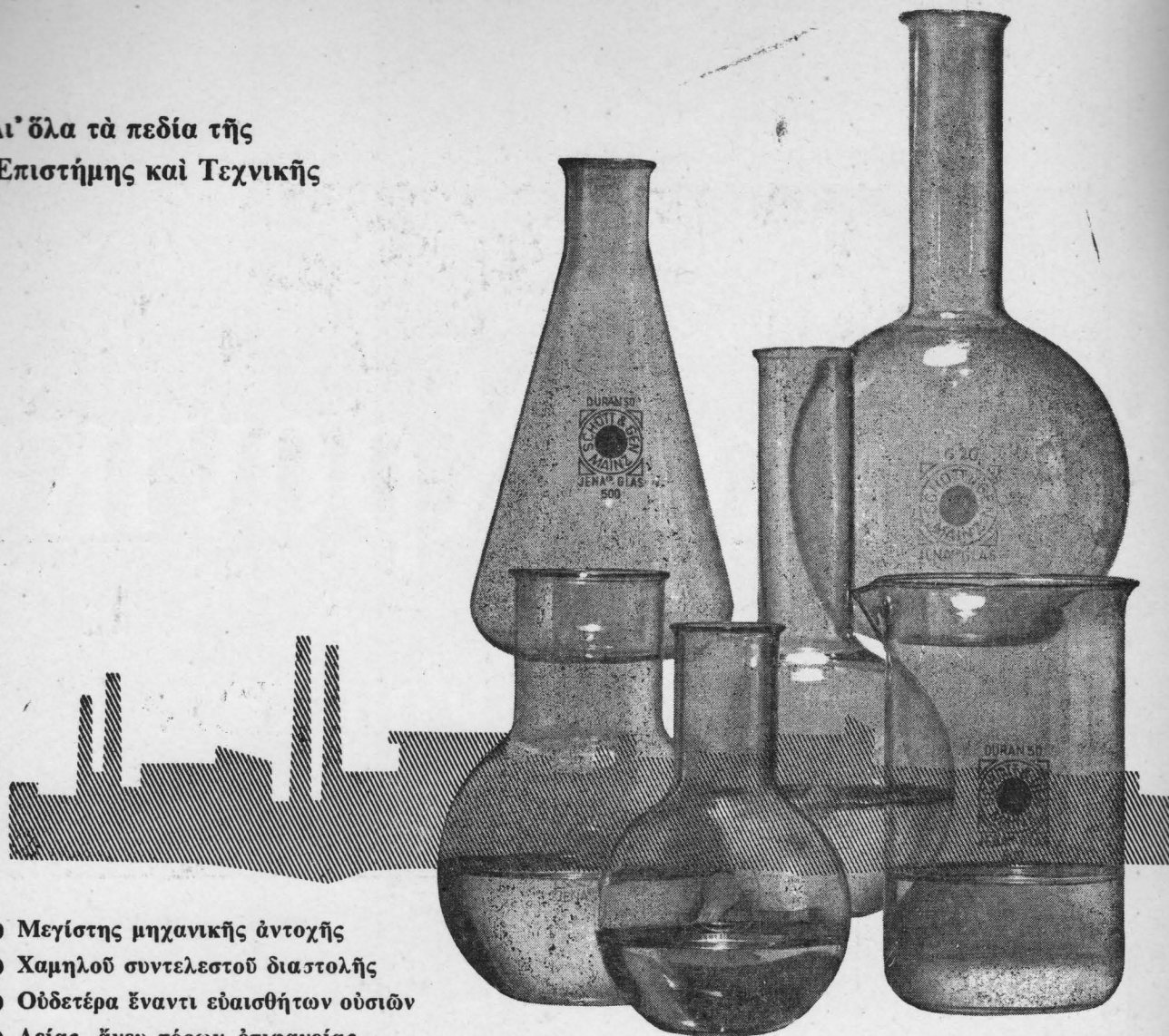
Chimika Chronika

Τόμος 29
Volume

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
FEBRUARY
1964

Ἀριθμός 2
Number

Δι' ὅλα τὰ πεδία τῆς
Ἐπιστήμης καὶ Τεχνικῆς

- Μεγίστης μηχανικῆς ἀντοχῆς
- Χαμηλοῦ συντελεστοῦ διαστολῆς
- Οὐδέτερα ἔναντι εὐαισθητῶν οὐσιῶν
- Λείας, ἄνευ πόρων ἐπιφανείας

JENA^{ER} GLAS®

DURAN 50 · GERÄTEGLAS 20

Διαρκῆς παρακαταθήκη διὰ Ν. ΕΛΛΑΔΑ
Φαρμακεῖον Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ — Ἀθῆναι
Ἔλ. Βενιζέλου & Πατησίων Τηλ. 624.901 - 624.906

Διαρκῆς παρακαταθήκη διὰ Β. ΕΛΛΑΔΑ
ΑΘ. ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ — Θεσσαλονίκη
Ὁδὸς Ἐγνατίας 72 — Τηλ. 75.704 — 23.910

Ὡς βοριοπυριτικά ὕαλοι ὑψίστης χημικῆς σταθερότητος πληροῦν τὰς πλέον εἰδικὰς ἀπαιτήσεις ποὺ τίθενται διὰ χημικὰς συσκευάς. Ὁ μικρὸς συντελεστὴς διαστολῆς, ἡ ὡς ἐκ τούτου μεγάλη ἀντοχὴ εἰς θερμοκὰς μεταβολὰς καὶ ἡ χημικὴ ἀνθεκτικότης κατέστησαν τὸ DURAN 50 τὴν κατ' ἐξοχὴν ὕαλον διὰ τὴν κατασκευὴν μεγάλων συσκευῶν καὶ ἐγκαταστάσεων εἰς τὴν χημικὴν βιομηχανίαν. Ὡς κυρίως κατάλληλος διὰ ἐργαστηριακοὺς σκοποὺς θεωρεῖται διεθνῶς ἡ ὕαλος GERÄTEGLAS 20 μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν σταθερότητά της ἔναντι ἀλκαλικῶν διαλυμάτων.

Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι: Οἶκος Ἀντιπροσωπειῶν «ΒΑΜΒΑΚΑ»
Ἀθῆναι: Πλατεῖα Κιενᾶ 8 — Ταχ. Θυρίς 38 — Τηλ. 221.394
Θεσσαλονίκη: Συγγροῦ 2 — Ταχ. Θυρίς 184 — Τηλ. 73.582 — 75.888

JENA^{ER} GLASWERK SCHOTT & GEN., MAINZ

ΔΥΤΙΚΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διευθυντής Συντάξεως :
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΙΑΒΗΣ

Γραμματεὺς :
ΠΑΥΛΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Μέλη :
ΔΙΝΕΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΛΑΝΟΣ
ΕΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΟΚΚΟΤΗ - ΚΩΤΑΚΗ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΝΔΡΗΣ
ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΤΟΥΛΑ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΣΑΚΑΡΙΣΙΑΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΗΣ

Ἐκ τοῦ Δ. Σ. Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν :
ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ, Γ. Γραμματεὺς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΗΣ, Ταμίας

★

Τὰ «Χημικὰ Χρονικὰ» ἐκδίδονται μηνιαίως ὡς ἐπίσημον ἐπιστημονικόν, ἐπαγγελματικόν καὶ εἰδησεογραφικόν ὄργανον τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν. Γραφεῖα : Κάνιγγος 27, Ἀθήναι (147). Τηλ. 621.524.

Χειρόγραφα πρὸς δημοσίευσιν, βιβλία πρὸς κρίσιν καὶ πάσης φύσεως ἀλληλογραφία σχετική μετὰ τὰ «Χημικὰ Χρονικὰ» ἀποστέλλεται πρὸς τὸν Διευθυντὴν Συντάξεως «Χημικὰ Χρονικὰ» Κάνιγγος 27, Ἀθήναι (147).

Κείμενα καὶ κλισιὲ διαφημίσεων ἀποστέλλονται εἰς : «Χημικὰ Χρονικὰ», Κάνιγγος 27, Ἀθήναι (147).

Εἰς περίπτωσιν ἀλλαγῆς τῆς διευθύνσεώς των οἱ κ.κ. συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ καθιστοῦν ἐγκαίρως γνωστὴν τὴν νέαν τὴν διεύθυνσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν.

Τιμὴ τεύχους δρχ. 20. — Συνδρομαὶ ἐτήσιαι : Βιομηχανία, Ὁργανισμοί, Ἐπιχειρήσεις δρχ. 300, Ἰδιῶται δρχ. 200, Φοιτηταὶ δρχ. 60.

Διὰ πᾶσαν τυχόν ἀναδημοσίευσιν τῶν εἰς τὰ «Χημικὰ Χρονικὰ» δημοσιευομένων ἐργασιῶν δέον ὅπως ζητῆται ἡ σχετικὴ ἄδεια παρὰ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐκδοσις τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν» ἐνισχύεται οἰκονομικῶς ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν.

Published monthly by *The Association of Greek Chemists*, 27 Kanningos str., Athens (147), Greece. Subscription \$ 12. Single copies \$ 1. Correspondence regarding any subject should be addressed to *Chimika Chronika*, 27 Kanningos str., Athens (147), Greece.

Χημικὰ Χρονικὰ

Chimika Chronika

Φεβρουάριος 1964

Τόμ. 29 - Ἀρ. 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐρυθροῦ πεπέρεως. Ὑπὸ Γ. Χ. Τσατσαρώνη καὶ Α. Χ. Κεχαγιόγλου.	25
Some theoretical considerations for the design of anodic protection systems. By Dr. Z. A. Foroulis.	41
Περίληψεις ἐργασιῶν ἐκ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τύπου	49
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ	
Ἐπιστημονικὴ καὶ βιομηχανικὴ κίνησις	13
Συνέδρια—Ἐκθέσεις	
Ταξίδιον σπουδῶν	
Ἡ κίνησις τῆς Ε.Ε.Χ.	13
Ἡ στέγη τῶν Χημικῶν	15
Ἡ κίνησις τῶν Κλαδικῶν Συλλόγων	16
Ψηφίσματα	16
Πρακτικὰ Β' Γεν. Συνελεύσεως Ε. Ε. Χ.	17
Ἀπολογισμοὶ - Προϋπολογισμοὶ Ε. Ε. Χ. καὶ Χ. Χ.	40

Ἐπιμέλεια : Τυπογραφεῖον Γερασίμου Α. Γεωργιάδη — Ἀθήναι.

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Ἡ Σ.Ε. τῶν Χημικῶν Χρονικῶν πρὸς διευκόλυν-
σιν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ, διὰ τὴν ὁμοιο-
μορφίαν αὐτοῦ καὶ τὴν μείωσιν τῆς διαδικασίας ἐκτυ-
πώσεώς του παρακαλεῖ ὅπως οἱ συνεργάται αὐτοῦ,
πρὸ τῆς ἀποστολῆς οἰασθῆποτε ὕλης πρὸς δημοσίευ-
σιν, συμβουλευῶνται τὰς λεπτομερεῖς ὁδηγίας τὰς δη-
μοσιευθείσας εἰς τὸ τεῦχος Ἰανουαρίου 1962 (27 Β,
σελ. 1-3). Κατωτέρω παρέχονται πρόσθετοί τινες πλη-
ροφορίαι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς.

— Πᾶν εἶδος ἀποστελλομένης εἰς τὸ περιοδικὸν
ὕλης δὲν ἐπιστρέφεται.

— Πᾶν εἶδος πρὸς δημοσίευσιν ὕλης, δέον ὅπως
δακτυλογραφῆται εἰς διπλοῦν διάστημα κ.λ.π. (βλ.
λεπτομερεῖς ὁδηγίας) καὶ ἀποστέλλεται εἰς τρία ἀντί-
τυπα πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς Συντάξεως τῶν Χημι-
κῶν Χρονικῶν, ὁδὸς Κάνιγγος ἀρ. 27, Ἀθῆναι (147).

— Εἰς τὰ Χημικὰ Χρονικὰ δημοσιεύονται ἔργα-
σοὶ συντεταγμένοι εἰς γλώσσαν, πλὴν τῆς Ἑλληνικῆς,
Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν ἢ Γερμανικὴν.

— Ὡς πρὸς τὴν βιβλιογραφικὴν ἀπόδοσιν συνι-
στᾶται τὸ Style Manual τῶν American Institute of

Physics καὶ Chemical Abstracts (Chem. Abstracts 1-45
CCIV, 1951). Πρὸς τοῦτο ἐδημοσιεύθη, εἰς τὸ τεῦχος
7-8, 1956, τῶν Χημικῶν Χρονικῶν, ἀπόσπασμα ἐκ
τῶν Chemical Abstracts τῶν συχνότερον ἀπαντωμένων
ἐν τῇ βιβλιογραφίᾳ περιοδικῶν.

— Ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦ συμβολισμοῦ, ἂν καὶ
τοῦτο παρουσιάσῃ γενικῶς σοβαρὰς δυσχερείας, συ-
νιστᾶται ἢ χρησιμοποιοῦνται τοῦ εἰς τὸ τεῦχος 7-8,
1956 τῶν Χημικῶν Χρονικῶν δημοσιευθέντος πίνακος
τῶν μᾶλλον ἐν χρήσει ὄρων.

— Ὡς πρὸς τὸ λίαν δυσχερὲς θέμα τῆς ὁρολογίας
συνιστᾶται ἢ χρησιμοποιοῦνται τῶν εἰς τὰς Ἀνωτάτας
Σχολὰς ἐν χρήσει ὄρων. Προκειμένου δὲ περὶ μὴ ἀπο-
δοθέντων εἰσέτι ὄρων, μία προσυνηθῆσιν μετὰ τῆς
Σ.Ε. θὰ ἦτο ἐξυπηρετικὴ. Εἶναι πάντως ἐντός τῶν ἐπι-
διώξεων τῆς Σ.Ε. ἢ ἀντιματώπις τοῦ θέματος τούτου.

— Τέλος, ἢ Σ.Ε. ἂν καὶ διατηρῇ τὸ δικαίωμα τῆς
κρίσεως τῶν ὑπὸ δημοσίευσιν ἔργασιων, συμφώνως
πρὸς τὸ καταστατικόν, ἐν τούτοις οὐδεμίαν εὐθύνην
φέρει οὔτε συμερίζεται ἀπαραιτήτως τὰς ἀπόψεις
καὶ τὰς γνώμας τοῦ συγγραφέως.

τιμ
ξηρ
cup
Sol:

να
ἴνκ
ίθα
τιμ
Εὐρ
χρή
τοῦ
σμο
πολ

λιῶ
θροί
λης
ραγ
πεπ

app
χαρ
καί
καρτ
σχή
γλι
τος
μικρ
ἐκ. μ
καλί
γία
πέπ
1
μεία
ἔχει

γλυκ

JENA GLASWERK SCHOTT & GEN., MAINZ
ΑΥΤΙΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Περί τοῦ ἑλληνικοῦ ἐρυθροῦ πεπέρεως

ὑπὸ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡ. ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΗ καὶ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Χ. ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ περιλαμβάνονται χημικαὶ ἐξετάσεις, γινόμεναι ἐπὶ δειγμάτων ἑλληνικοῦ ἐρυθροῦ πεπέρεως διαφόρου προελεύσεως, ποικιλίας, ἀποθηκείσεως καὶ τρόπου ξηράνσεως, καθὼς καὶ χημικαὶ ἐξετάσεις ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ καρποῦ τῆς πιπεριάς, πρὸς ἀπόκτησιν ἐπιστημονικῶν δεδομένων καὶ στοιχείων διὰ τὸ ἑλληνικὸν ἐρυθρὸν πέπερι. Ἐκτίθενται γενικά τινὰ περὶ τοῦ ἐρυθροῦ πεπέρεως, καθὼς καὶ αἱ ἐφαρμοσθεῖσαι μέθοδοι προσδιορισμοῦ τῆς καψαϊκίνης μετὰ κριτικῆς ἐπὶ τῆς καταλληλότητός των. Τέλος συγκρίνεται τὸ ἑλληνικὸν ἐρυθρὸν πέπερι πρὸς τὰ ξένα τοιαῦτα καὶ γίνονται ὑποδείξεις πρὸς περαιτέρω βελτίωσιν τοῦ προϊόντος.

Εἰσαγωγή

Τὸ ἐρυθρὸν πέπερι (κ. κοκκινόπιπερο) εἶναι ἄρτυμα λαμβανόμενον διὰ κονιοποιήσεως τοῦ ἀποξηρανθέντος ἐρυθροῦ καρποῦ τοῦ φυτοῦ *Capsicum*, τὸ ὁποῖον ὑπάγεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν *Solanaceae*.

Ἡ χρησιμοποίησίς του ὡς ἄρτύματος (1) εἶναι πολὺ παλαιὰ, ἀναγομένη εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ἰνκας. Οἱ θαλασσοπόροι τοῦ Κολόμβου εὑρον τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Ἀμερικῆς χρησιμοποιοῦντας ὡς ἄρτυμα τὸ ἐρυθρὸν πέπερι. Τοῦτο ἔφθασεν εἰς τὴν Εὐρώπην περίπου κατὰ τὸ 1600, διαδοθείσης τῆς χρήσεώς του ταχέως. Σήμερον τὰ διάφορα εἶδη τοῦ *Capsicum* καλλιεργοῦνται εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐκτὸς τῶν ψυχροτέρων περιοχῶν καὶ διὰ πολλὰς χώρας εἶναι τὸ σπουδαιότερον ἄρτυμα.

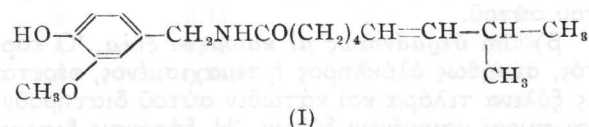
Ἐν Ἑλλάδι ἡ καλλιέργεια καταλλήλων ποικιλιῶν τοῦ φυτοῦ *Capsicum* διὰ παραγωγὴν ἐρυθροῦ πεπέρεως, περιορίζεται εἰς τὸν νομὸν Πέλλης καὶ κυρίως εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀλμωπίας, παραγομένων ἐτησίως 500 περίπου τόννων ἐρυθροῦ πεπέρεως.

Τὸ καλλιεργούμενον εἶδος εἶναι τὸ *Capsicum annuum*, τοῦ ὁποίου ὑπάρχουν πολλαὶ ποικιλίαι χαρακτηριζόμεναι ἐκ τῆς γεύσεως, τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ σχήματος τοῦ καρποῦ αὐτοῦ. Ὁ ὄριμος καρπὸς εἶναι ἐντόνου ἐρυθροῦ χρώματος, κωνικοῦ σχήματος καὶ ποικίλλοντος μεγέθους. Οὕτω ἡ «γλυκεῖα» πιπεριά ἔχει μῆκος 6 - 12 ἐκ. μ. καὶ πλάτος βάσεως 3,5-5,5 ἐκ. μ., ἐνῶ ἡ «καυτερή» ἔχει μικρότερον μῆκος 4-10 ἐκ. μ. καὶ πλάτος 2-3,5 ἐκ. μ. Ἐκ τούτων καλλιεργοῦνται παρ' ἡμῶν ποικιλίαι παράγουσαι κατὰ τὴν ἐμπορικὴν ὁρολογίαν, γλυκὸν, καυτερόν καὶ ἡμίγλυκον* ἐρυθρὸν πέπερι.

Τὸ καυτερόν χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἔντονον δριμύειαν γεῦσιν, ἐνῶ τὸ γλυκὸν δὲν παρουσιάζει ἢ ἔχει ἐλαχίστην τοιαύτην.

* Ἀναμφιβόλως προερχόμενον ἐκ διασταυρώσεως γλυκεῖας καὶ καυτερῆς πιπεριάς.

Ἡ δριμύτης τῆς γεύσεως ὀφείλεται εἰς τὴν ἐνυπάρχουσαν καψαϊκίνην I, ἡ ὁποία εὑρίσκεται κυρίως εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ἴνας τοῦ περικαρπίου (2,3).

Τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ *Capsicum* ὀφείλεται εἰς χρωστικὰς τοῦ περικαρπίου. Διὰ ἐργασιῶν κυρίως τῶν L. Zechmeister καὶ L.v. Cholnoky (4) εὐρέθη ὅτι εἶναι μίγμα συγγενῶν καροτινοειδῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐστέρων, τῆς κυρίας χρωστικῆς καψανθίνης καὶ τῶν καυθορροβίνης, ζεαξανθίνης, κρυπτοξανθίνης, ξανθοφύλλης, λουτεΐνης ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ α- καὶ β- καροτινίου (5).

Ἀπαντᾶται ἐπίσης ἡ βιταμίνη P (6) καὶ εἰς μεγάλα ποσὰ ἡ βιταμίνη C (7).

Τὸ ἐρυθρὸν πέπερι χρησιμοποιεῖται κυρίως ὡς ἄρτυμα καὶ διὰ χρῶσιν τροφίμων, ἡ δὲ παλαιότερη χρησιμοποίησίς του διὰ φαρμακευτικούς (8,9) σκοποὺς ἔχει περιορισθῆ.

Ἡ αὐξανομένη ζήτησις τοῦ προϊόντος τούτου (H.P.A., Γερμανία κ.λ.π.) μετὰ τὴν ἀρξαμένην ἤδη βελτιωμένην ἐπεξεργασίαν του καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν εὐρύτεραν μελέτην αὐτοῦ.

Παρακινούμενοι ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μας νὰ δώσωμεν στοιχεῖα ἐπὶ τῆς χημικῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἐρυθροῦ πεπέρεως, ἐκ τῶν ὁποίων νὰ δύνανται νὰ ἐξαχθοῦν συμπεράσματα καὶ ὑποδείξεις ἐπὶ τῆς βελτιώσεως καὶ ἀξιοποιήσεως τοῦ προϊόντος, προέβημεν εἰς τὴν ἐκπόνησιν τῆς παρούσης μελέτης.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὑπάρχει καὶ παλαιότερα μελέτη (10), ἡ ὁποία περιορίζεται εἰς ὀλίγα ἀναλυτικὰ στοιχεῖα καὶ ἀναφέρεται εἰς παλαιὰς ἐσοδείας (1938) ὅτε καὶ ἡ ἐπεξεργασία τοῦ πεπέρεως ἦτο ἀτελεστερα τῆς σημερινῆς. Διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ προβῶμεν εἰς νέαν πληρεστεραν μελέτην τοῦ προϊόντος.

Παρασκευή του έρυθρου πεπέρεως

Παρατίθενται εν γενικαίς γραμμαίς αί εφαρμοζόμεναι εν Ελλάδι μέθοδοι παρασκευής του έρυθρου πεπέρεως.

Η ώριμασις και ή συλλογή του καρπού διενεργείται από τα τέλη Σεπτεμβρίου μέχρι Δεκεμβρίου. Έπακολουθεί, συνήθως άνευ έπιλογής, ή ξήρανσις, ή όποία συνίσταται εις την αφυδάτωσιν του νωπού ώριμου καρπού, αρχικής ύγρασίας 85-89% μέχρι τελικής 4-5%, ότε δύναται πλέον να κονιοποιηθῆ εύχερωδώς. Η κονιοποίησης γίνεται διά μυλολίθων και τό προϊόν είναι έτοιμον προς έμποριαν.

Η ξήρανσις έπιτυγχάνεται κατά τους άκολουθους τρόπους, εκ των όποιων χαρακτηρίζεται και έμπορικώς τό προϊόν, ως ήλιου (α), φωτιάς (β), ξηραντηρίου (γ), και έργοστασίου (δ).

α) Διά εκθέσεως εις τον ήλιον, επί έπιπέδον έπιφανείας, επί 3-6 ήμέρας. Λόγω όμως δυσμενών συνήθως καιρικών συνθηκών, μόνον τά 5% περίπου τῆς παραγωγῆς ξηραίνονται διά του τρόπου αυτού.

β) Διά θερμάνσεως με καιόμενα ξύλα. Ο καρπός, συνήθως όλόκληρος ή τεμαχισμένος, φέρεται εις ξύλινα τελάρα και κάτωθεν αυτού διατηρούται πυραί καιομένων ξύλων. Η ξήρανσις διαρκεί 6-14 ήμέρας. Ούτω ξηραίνονται τά 50% περίπου του συνόλου τῆς παραγωγῆς, τό δε προϊόν παρουσιάζει σοβαρά μειονεκτήματα, ως όσμήν καπνίλας και σκοτεινότερον χρώμα.

γ) Δι' έμμέσου θερμάνσεως εις χώρους εις τους όποιους είναι τοποθετημένος ό καρπός επί τελάρων, θερμαινόμενος, όχι δι' άπ' εύθείας διοχετεύσεως καυσαερίων, αλλά διά σωληνώσεων, διά των όποιων διέρχονται τά καυσαέρια θερμαστρών. Η μέθοδος από άπόψεως ποιοτικής άποδόσεως του προϊόντος είναι καλλιτέρα των προηγουμένων, διαρκεί 5-7 ήμέρας και εφαρμόζεται, λόγω του κόστους τῆς, μόνον επί του 5% τῆς παραγωγῆς.

δ) Διά διοχετεύσεως θερμού ρεύματος άέρος. Τά ξηραντήρια του έργοστασίου έρυθρου πεπέρεως τά χρησιμοποιούμενα εν Άλμωπία, είναι συνεχούς λειτουργίας άντιρρόπου φορᾶς. Η ξήρανσις έπιτυγχάνεται διά διοχετεύσεως, διά του τεμαχισμένου καρπού, θερμού ρεύματος άέρος, θερμαινόμενου άμέσως διά πετρελαιοκαυστήρος, διαρκεί δε 7 περίπου ώρας. Η μέθοδος αύτη παρέχει την καλλιτέραν ποιότητα πεπέρεως, ή όποία είναι και ή μόνη κατάλληλος προς έξαγωγήν.

Μέθοδοι έργασίας

Ο τρόπος τῆς παρασκευῆς και ίδίως τῆς ξηράσεως, ως έπίσης ή προέλευσις, ή ποικιλία του καλλιεργουμένου φυτού, ό χρόνος, αί συνθήκαι άποθηκεύσεως (11) κ.ά., έπιδρουν σημαντικώς επί τῆς ποιότητος του έρυθρου πεπέρεως. Διά τον λόγον αυτόν έπιθυμούντες να έχωμεν άποτελέσματα αναλύσεων άνταποκρινόμενα εις την σημερινήν πραγματικότητα προέβημεν εις αναλύσεις δειγμάτων διαφόρων ποικιλιών, προε-

λεύσεων, τρόπων ξηράσεως και χρόνου άποθηκεύσεως, τά άποτελέσματα των όποιων δίδονται εις τους πίνακας V, VI, VII, VIII, XV.

Έκαστον δείγμα είναι ενιαίον, ληφθέν εξ ενός παραγωγού. Αί συνθήκαι του επί πλέον χρόνου άποθηκεύσεως των δειγμάτων των έσοδειών 1960, 1957, ήσαν αί τηρούμεναι υπό των παραγωγών, ήτοι εις κοινάς άποθήκας εντός σάκκων καννάβεως. Έλήφθησαν δε σκοπίμως δύο δείγματα έσοδείας 1957 παρουσιάζοντα έμφανή άλλοίωσιν (άποχρωματισμόν κ.τ.λ.) προς μελέτην των τυχόν άποκλίσεων των αναλυτικών τιμών.

Έπίσης κατόπιν ποσοτικού διαχωρισμού των διαφόρων μερών του καρπού, ήτοι του περικαρπίου, των σπερμάτων, του μίσχου μετά των καλύκων και του πλακούντος (πίνακες III, IV) έγινοντο χημικαί αναλύσεις επί τούτων (πίν. IX, X, XI, XII, XIII, XIV). Λόγω όμως τῆς μικρᾶς περιεκτικότητος εις πλακούντα, 1% περίπου, δεν έγινοντο αναλύσεις επ' αυτού. Ο διαχωρισμός και ή άλεσις των μερών του καρπού έγινοντο εις τό εργαστήριο και τά άντίστοιχα δείγματα περικαρπίου και σπερμάτων προέρχονται εκ των αυτών καρπών.

Άπαντα τά δείγματα διήρχοντο διά κοσκίνου 25 Mesh και διετηρήθησαν, εις τό εργαστήριο, εντός σακκιδίων εκ πολυαιθυλενίου.

Μέθοδοι προσδιορισμού

Ηκολοθήθησαν γενικώς παραδεδεγμένα μέθοδοι προσδιορισμού, αί όποιαί εκτίθενται κατωτέρω:

Υγρασία (12). Ο προσδιορισμός τῆς ύγρασίας έγινετο εις 70° C υπό ήλαττωμένην πίεσιν 20 mm Hg μέχρι σταθεροῦ βάρους (30-40 ώραι). Μετά τας πρώτας 6 ώρας άπομακρύνονται τά 90-96% τῆς όλικῆς ύγρασίας.

Τέφρα. Η τέφρα προσδιορίσθη κατά τά γνωστά, επί 5 γρ. πεπέρεως.

Αδιάλυτα εις ύδροχλωρικόν όξύ (13). Καλοῦνται τά εις 10% HCl, άδιάλυτα συστατικά τῆς τέφρας, αναγόμενα επί 100 γρ. πεπέρεως. Η τέφρα, διαλύεται εις 50 κ.έκ. 10% θερμού HCl, διηθούνται τά άδιάλυτα συστατικά, πλύνονται δι' άπεσταγμένου ύδατος, ξηραίνονται, πυροῦνται και ζυγίζονται.

Αίθερικόν εκχύλισμα (14). Η ούσία (5 γρ.) ξηραίνεται εις ξηραντήρα υπεράνω θειικού όξέος, επί 12 ώρας και εν συνεχεία εκχυλίζονται εις συσκευήν Soxhlet δι' άπολύτου αιθέρος επί 20 ώρας. Έκδιώκεται ό αιθήρ, τό ύπόλειμμα ξηραίνεται υπεράνω θειικού όξέος επί 18 ώρας και ζυγίζεται. Τό άποτέλεσμα εκφράζει τό συνολικόν αιθερικόν εκχύλισμα. Διά περαιτέρω ξηράσεως εις 110° C μέχρι σταθεροῦ βάρους λαμβάνεται τό μη πτητικόν εκχύλισμα. Έκ τῆς διαφοράς τούτων υπολογίζεται τό πτητικόν αιθερικόν εκχύλισμα (αιθήρια έλαια).

Αριθμός ιωδίου. Προσδιορίσθη κατά Hanus, επί 0,12 γρ. περίπου, μη πτητικού αιθερικού εκχύλισματος.

Άζωτοϋχα. Προσδιορίσθησαν κατά Kjeldahl επί 2 γρ. πεπέρεως. Έκφράζονται δε εις N X 6,25%.

Όξύτης. Προσδιορίσθη ως άκολουθως: 10 γρ. πεπέρεως ανακινούνται με 200 κ.έκ. ύδατος, περιέχοντος 1% βενζοϊκόν νάτριον και άφίνονται να παραμεί-

ουν επί 24 ώρας υπό συχνήν ανατάραξιν. Κατόπιν διηθούνται καί εκ του διηθήματος λαμβάνονται 50 κ. εκ., τὰ ὁποῖα ὀγκομετροῦνται μετὰ Ν/10 ΝΑΟΗ. Λόγω τοῦ σκοτεινοῦ χρώματος τῶν πλείστων διηθημάτων τὸ σημεῖον ἐξουδετερώσεως ἐπιστοποιήθη ποτενσιομετρικῶς. Ὡς σημεῖον ἐξουδετερώσεως λαμβάνεται τὸ pH 8,3 τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς καμπύλης ἐξουδετερώσεως διηθημάτων λαμβανομένων ὡς ἀνωτέρω. Πρὸς τοῦτο ἐχρησιμοποιήθη pHμετρον μετὰ συστήματος τιτλοδοτήσεως (Beckman H2). Ἡ ὀξύτης ἐκφράζεται εἰς κ. ἐκ. Ν/1 ἄλκάλειος ἐπὶ 100 γρ. πεπέρεως.

Σάκχαρα. Ἡ ἐκχύλις τῶν σακχάρων γίνεται δι' ὕδατος εἰς ἀπολιπανθὲν πέπερι, ἢ δὲ διαύγαις κατὰ μέθοδον (15) ἐφαρμοζομένην εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκχυλισμάτων κερατίων κ.ἄ.

Ἐκχύλις καὶ διαύγαις. 10 γρ. πεπέρεως (ἢ 5 γρ. περικαρπίου) ἀπολιπανθέντα καλῶς δι' αἰθέρος, κατεργάζονται εἰς κωνικὴν φιάλην 200 κ. ἐκ. μετὰ 120 περίπου κ. ἐκ. ζέοντος ὕδατος καὶ ἡ φιάλη τίθεται ἐπὶ ζέοντος ὑδρολούτρου ἐπὶ μίαν ὥραν. Ἐν συνεχείᾳ διηθούνται, συλλεγομένου τοῦ διηθήματος εἰς ὀγκομετρικὴν φιάλην 200 κ. ἐκ. Τὸ ὑπόλειμμα πλύνεται διὰ ζέοντος ὕδατος 2-3 φορές. Μετὰ τὴν ψύξιν τὸ διηθήμα ἐξουδετεροῦται μετὰ προσοχῆς ὑπὸ ἀνάδευσιν, διὰ διαλύματος ΝΑΟΗ 27% καὶ διασπάσσεται διὰ 2-3 κ. ἐκ. διαλύματος 40% οὐδετέρου ὀξικοῦ μολύβδου. Συμπληροῦται ἡ φιάλη εἰς τὸν ὄγκον τῶν 200 κ. ἐκ., ἀναδεύεται καλῶς καὶ διηθεῖται (α).

I. Ἀπ' εὐθείας ἀνάγωγα. 75 κ. ἐκ. διηθήματος (α) φέρονται εἰς ὀγκομετρικὴν φιάλην 100 κ. ἐκ., προστίθενται 2-3 κ. ἐκ. διαλύματος 2,5% μονοξίνου φωσφορικοῦ νατρίου πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῆς περισεύσεως τοῦ ὀξικοῦ μολύβδου καὶ μετὰ 5' τῆς ὥρας, 2-3 κ. ἐκ. διαλύματος 5% ὀξαλικοῦ καλίου πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀσβεστίου, ἐπηρεάζονται σημαντικῶς τὰ ἀποτελέσματα. Συμπληροῦνται ἡ φιάλη εἰς 100 κ. ἐκ. ἀνακινεῖται καλῶς, ἀφίεται 2-3 ὥρας πρὸς καθίζησιν καὶ διηθεῖται.

Εἰς τὸ διηθήμα, γίνεται περαιτέρω ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀναγόντων σακχάρων, ὀγκομετρικῶς κατὰ Lane-Eynon (16), δι' ἀναγωγῆς φελλογείου ὕγρου παρουσία δείκτου κυανοῦ τοῦ μεθυλενίου. Τὸ ἀποτέλεσμα ἐκφράζεται εἰς γλυκόζη.

II. Συνολικὰ ἀνάγωγα μετὰ ἱμβροποίησης. 75 κ. ἐκ. διηθήματος (α) φέρονται εἰς ὀγκομετρικὴν φιάλην 100 κ. ἐκ., προστίθεται 1 κ. ἐκ. πυκνοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ θερμαίνεται ἡ φιάλη ἐπὶ ὑδρολούτρου ἡμίσειαν ὥραν, μετὰ ταῦτα ψύχεται, ἐξουδετεροῦται μετὰ διάλυμα ΝΑΟΗ 27% καὶ περαιτέρω ἀκολουθεῖται ἡ ἴδια ἐργασία, ὡς εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀναγόντων σακχάρων I. Τὸ ἀποτέλεσμα ἐκφράζει τὸ σύνολον τῶν ἀναγόντων καὶ μὴ ἀναγόντων σακχάρων.

Προσδιορισμὸς καψαϊκίνης.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς καψαϊκίνης ἐφηρμόσθησαν τρεῖς ἐκτιθέμεναι κατωτέρω γνωσταὶ ἐκ τῆς βιβλιογραφίας μέθοδοι, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ δύο δὲν ἔδωσαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Α' Μέθοδος. Ἐφηρμόσθη κατ' ἀρχὰς ἡ χρωματομετρικὴ μέθοδος H. North (17). Αὕτη στηρίζεται εἰς τὸν διαχωρισμὸν τῆς καψαϊκίνης, ἐξ 1 γραμ. μὴ

πητικοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος, διὰ διαδοχικῶν κατεργασιῶν τούτου μετὰ διαφόρους διαλύτας καὶ ἀναγωγὴν διαλύματος φωσφοβόλφρα-φωσφομολυβδαινικοῦ ὀξέος πρὸς διάλυμα κυανῆς χροιάς. Διὰ τὴν μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τῆς χροιάς αὐτῆς, εὔρεθη τὸ μέγιστον τῆς ἀπορροφῆσεως εἰς 730 mμ καὶ εἰς τὸ μῆκος τοῦτο ἐγένοντο αἱ μετρήσεις διὰ χρωματομέτρου Bausch & Lomb «Spectronic 20». Διὰ τὴν μέθοδον αὐτὴν χρησιμοποιεῖται standard διάλυμα βανιλίνης ἀντὶ καψαϊκίνης. Κατωτέρω (πίναξ I) ἐκτίθενται ἀποτελέσματα προσδιορισμοῦ καψαϊκίνης, δειγμάτων πεπέρεως τοῦ πίνακος V (γλυκὰ) καὶ VII (καυτερά).

ΠΙΝΑΞ I

Ἀριθμ. δειγματος πίνακος V (γλυκὰ)	Καψαϊκίνη % ἐπὶ μὴ πητ. αἰθ. ἐκχυλίσματος	Ἀριθμ. δειγματος πίνακος VII (καυτερά)	Καψαϊκίνη % ἐπὶ μὴ πητ. αἰθ. ἐκχυλίσματος
1	0,55	1	0,33
2	0,45	2	0,46
4	0,84	5	0,93
5	0,24	8	0,77
—	—	9	0,27

Ὡς ἐμφαίνεται αἱ τιμαὶ τῆς καψαϊκίνης δὲν συμφωνοῦν μετὰ τὴν ὀργανοληπτικὴν ἐξέτασιν, καθότι γλυκὰ πεπέρεα ἐμφανίζονται ἔχοντα μεγαλύτεραν περιεκτικότητα εἰς καψαϊκίνην ἀπὸ τὰ καυτερά. Παρατηρήθη εἰσέτι ὅτι ἀνοικτόχρωμα πεπέρεα δεικνύουν σχετικῶς μικρότερην περιεκτικότητα εἰς καψαϊκίνην ἀπὸ βαθύχρωμα τοιαῦτα, ὡς λ.χ. τὸ δείγμα 5 (γλυκὸ) καὶ τὰ δείγματα 1 καὶ 9 (καυτερά). Ἡ ἀσυμφωνία μετὰ τὴν ὀργανοληπτικὴν ἐξέτασιν δέον νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὸ δ, τι διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς, δὲν ἀπομονοῦται ἡ καψαϊκίνη ἀλλὰ συμπαρομαρτοῦν πάντοτε καὶ ἄλλαι ἀναγωγικαὶ οὐσίαι, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἄσχετοι μετὰ τὴν ἀπόχρωσιν καὶ τὸν τρόπον παρασκευῆς τοῦ πεπέρεως.

Β' Μέθοδος. Ἡ μέθοδος (18) στηρίζεται εἰς τὴν δι' ἀραιῶς ἀλκοόλης λήψιν τῆς καψαϊκίνης ἐκ 5 γρ. πεπέρεως, διαχωρισμὸν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ φαινολικοῦ τῆς χαρακτῆρος καὶ περαιτέρω ἀναγωγὴν διαλύματος φωσφομολυβδαινικοῦ ὀξέος πρὸς διάλυμα κυανῆς χροιάς. Εὔρεθὲν μέγιστον ἀπορροφῆσεως 720 mμ. Ὡς standard διάλυμα ἐχρησιμοποιήθη διάλυμα καθαρῆς καψαϊκίνης τοῦ οἴκου K & K (U.S.A.). Ἡ περιεκτικότης τοῦ standard διαλύματος τῆς καψαϊκίνης ἐλέγχθη καὶ διὰ τῆς προηγουμένης μεθόδου (A) μετὰ standard διάλυμα βανιλίνης (p.a., Fluka).

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν τιμῶν (πίναξ II) καὶ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης προέκυψεν ἡ παρατηρηθεῖσα ἀσυμφωνία ὡς πρὸς τὴν ὀργανοληπτικὴν ἐξέτασιν.

Αἱ μεγαλύτεραι εὐρισκόμεναι τιμαὶ ἐν συγκρίσει μετὰ τὴν προηγουμένην μέθοδον δέον ν' ἀποδοθοῦν εἰς τὴν ἀτελεστέραν ἀπομόνωσιν τῆς καψαϊκίνης εἰς τὰ πρὸς μέτρησιν διαλύματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν αἰσθητῶς κεχρωσμένα καὶ δὴ εἰς ἐντάσεις ἀναλόγους μετὰ τὸ χρώμα τῶν δειγμάτων τοῦ πεπέρεως.

Π Ι Ν Α Κ Σ Ι Ι

Αριθμ. δείγματος πίν. V (γλυκά)	Καψαϊκίνη %		Αριθμός δείγματος πίν. VII (κωντρού)	Καψαϊκίνη %	
	πεπέρεως	μή πτητ. αϊθ. έκχυλίσματος		πεπέρεως	μή πτητ. αϊθ. έκχυλίσματος
1	0,29	2,30	2	0,16	0,99
6	0,25	1,98	4	0,25	2,10
—	—	—	7	0,28	1,68

Η μη ικανοποιητική εφαρμογή και της μεθόδου ταύτης ώδηγησεν εις την εφαρμογήν της κάτωθι μεθόδου.

Γ' Μέθοδος. Η μέθοδος αυτή (19) στηρίζεται εις τόν διά χρωματογραφίας διαχωρισμόν της καψαϊκίνης από τὰ συνυπάρχοντα επιδρώντα συστατικά, την έν συνεχεία έκλουσιν ταύτης δι' απόλυτου μεθανόλης και μέτρησιν της έντάσεως απορροφήσεως εις 281 μμ (μέγιστον απορροφήσεως καψαϊκίνης). Αύτη παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἀναφέρεται εις τὴν βιβλιογραφίαν ὡς ἠλεγμένη και σύμφωνα πρὸς τὴν ὀργανοληπτικὴν ἐξέτασιν.

Πράγματι αἱ ληφθεῖσαι τιμαὶ εἶναι ικανοποιητικαὶ και διὰ τῆς μεθόδου ταύτης δίδονται τ' ἀποτελέσματα τῶν μετρήσεων εις τὸν πίνακα XV.

Παρασκευὴ τῆς στήλης. Εἰς τὸν πυθμένα σωλῆνος ἐσωτερικῆς διαμέτρου 1,75 ἐκ. μ. τίθεται μικρὰ ποσότης ὑλοβάμβακος και ἐν συνεχεία προστίθενται 12 γρ. βασικοῦ ὀξειδίου τοῦ ἀργιλίου εις αἰώρημα ἐντὸς ὀξεικοῦ αἰθυλεστέρος περιέχοντος 1% μεθανόλην. Ἀκολούθως κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον και κατὰ σειρὰν προστίθενται 2 γρ. ὀξίνου ὀξειδίου τοῦ ἀργιλίου, μετὰ ταῦτα 2 γρ. μίγματος 1:1 ἀποχρωστικοῦ ξυλάνθρακος (Norit A) πλυθέντος προηγουμένως με ὀξέα και πολὺ ὕδωρ, και ἀποχρωστικῆς γῆς (filter cell), τίθεται τεμάχιον διηθητικοῦ χάρτου και 2 γρ. ἀνύδρου θειικοῦ νατρίου. Κατὰ τὴν παρασκευὴν τῆς στήλης λαμβάνεται μέριμνα ὥστε πάντοτε τὸ περιεχόμενον τῆς νὰ καλύπτεται με ὀξικὸν αἰθυλεστέρα περιέχοντα 1% μεθανόλην. Τέλος πλύνεται ἡ στήλη με ὀξικὸν αἰθυλεστέρα περιέχοντα 1% μεθανόλην, μέχρις ὅτου δὲν παρατηρεῖται εις τὸν διερχόμενον διαλύτην ἀπορρόφησις εις τὰ 281 μμ.

Ἀνάλυσις. Λαμβάνονται 0,20 γρ. μή πτητικοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος, διαλύονται εις 50 κ. ἐκ. ὀξικοῦ αἰθυλεστέρος περιέχοντος 1% μεθανόλην, μεταφέρονται εις τὴν στήλην. Ἐν συνεχεία πλύνεται ἡ στήλη με 250 κ. ἐκ. ὀξικοῦ αἰθυλεστέρος περιέχοντος 1% μεθανόλην πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν οὐσιῶν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀπορροφῶν παρά τὸ 281 μμ πλὴν τῆς καψαϊκίνης, ἡ ὁποία παραμένει εις τὴν στήλην. Ἀκολουθῶς ἐκλούεται ἡ καψαϊκίνη με ἀπόλυτον μεθανόλην, συγκεντρῶνται 300 κ. ἐκ. ἐκλούσματος, ἐκ τοῦ ὁποῖου λαμβάνεται μέρος και μετρεῖται ἡ ἀπορρόφησις εις 281 μμ και ἐκ ταύτης, βάσει καμπύλης ἀναφορᾶς, ληφθείσης με μετρήσεις διαλυμάτων καθαρᾶς καψαϊκίνης, ὑπολογίζεται ἡ περιεκτικότης εις καψαϊκίνη.

Διὰ τὰς μετρήσεις ἐχρησιμοποίηθη φασματοφωτόμετρον Beckman DU.

Συμπεράσματα — Παρατηρήσεις

1. Ποσοτικὴ ἀναλογία τῶν μερῶν τοῦ καρποῦ.

Ἐκ τῶν πινάκων III και IV ἐμφαίνεται ὅτι ἡ ἐκατοστιαία ἀναλογία εις περικάρπιον, σπόρους μίσχον μετὰ τῶν καλύκων και πλακοῦντα, ξηραθέντων καρπῶν, κυμαίνεται εὐρέως, ἐξαρτωμένη κυρίως ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ καρποῦ. Οὕτως οἱ μεγάλοι καρποὶ (πιπεριές) εἶναι πλουσιώτεροι εις περικάρπιον, και ἀντιστρόφως πτωχότεροι εις σπόρους. Ἐπειδὴ δὲ γενικῶς οἱ κωντροὶ καρποὶ εἶναι μικροτέρου μεγέθους τῶν γλυκῶν τοιοῦτων συνάγεται, ὡς ἄλλωστε ἐμφαίνεται ἐκ τῶν πινάκων III, IV ὅτι τὸ κωντρον ἐρυθρὸν πέπερι ἀποτελεῖται ἀπὸ μεγαλύτεραν ἀναλογίαν σπόρων και μικροτέραν περικαρπίου, ἔναντι τοῦ γλυκοῦ πεπέρεως.

2. Κατανομὴ τῶν συστατικῶν εις τὸν καρπὸν.

Ἐκ τῶν πινάκων X, XII, XIV περιλαμβανόντων ἀναλύσεις μερῶν τοῦ καρποῦ συνάγονται τὰ ἀκόλουθα:

Αἱ μέσαι τιμαὶ, τοῦ μή πτητικοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος, τοῦ ἀριθμοῦ ἰωδίου, τοῦ ἀριθμοῦ βουτυροδιαθλασιμέτρου* και τῶν ἀζωτούχων βαίνουν μειούμεναι ἐκ τῶν σπόρων πρὸς τὸ περικάρπιον και τὸν μίσχον. Ἀντιθέτως, τὰ ἀνόργανα συστατικά (τέφρα), κατὰ τὴν ὡς ἄνω σειρὰν τῶν μερῶν τοῦ καρποῦ, βαίνουν αὐξανόμενα.

Ἡ περιεκτικότης τῶν μερῶν τοῦ καρποῦ εις ὀξέα και σάκχαρα (ἀνάγοντα συστατικά), ἐλαττοῦται ἐκ τοῦ περικαρπίου πρὸς τὸν μίσχον και τοὺς σπόρους.

Τὰ αἰθέρια ἔλαια (πτητικὸν αἰθερικὸν ἐκχύλισμα) μειοῦνται ἐκ τοῦ περικαρπίου πρὸς τοὺς σπόρους και τὸν μίσχον.

3. Διαφορὰ συστάσεως γλυκοῦ και κωντροῦ ἐρυθροῦ πεπέρεως.

Τὰ γλυκὰ πεπέρεα δεικνύουν ἔναντι τῶν κων-

* Δὲν ἐγένοντο μετρήσεις ἐπὶ τοῦ μή πτητικοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος τοῦ μίσχου λόγω τοῦ ἰξώδους και τοῦ σκοτεινοῦ χρώματός του.

Πίναξ ΙΙΙ.—Έκατοστιαία αναλογία εις περικάρπιον, σπέρματα, μίσχον μετὰ τῶν καλύκων καὶ πλακοῦντα ἀπεξηραμμένων γλυκῶν καρπῶν.

Table III.—Percentage in pericarp, seeds, stem with calyx and placenta of dried sweet fruit.

Ἀριθμὸς δείγματος (Sample No)	Βάρος καρποῦ (Weight of fruit) g.	Περικάρπιον (Pericarp) %	Σπέρματα (Seeds) %	Μίσχος καὶ κάλυξ (Stem & calyx) %	Πλακοῦς (Placenta) %
1	6,8	67,71	25,10	6,51	0,68
2	6,5	62,38	28,10	7,62	1,90
3	5,5	59,96	32,10	7,19	0,75
4	5,3	66,00	28,30	5,10	0,60
5	4,3	51,43	42,85	4,76	0,95
Μέση τιμὴ (Mean)	5,6	61,49	31,27	6,24	1,00
1	4,0	54,18	35,44	7,59	2,79
2	3,9	51,26	39,56	7,14	2,04
3	3,9	55,92	35,40	6,64	2,04
4	3,6	65,42	27,53	6,12	0,88
5	3,5	55,00	37,00	7,10	0,90
Μέση τιμὴ (Mean)	4,2	56,37	34,98	6,92	1,73
1	3,3	52,78	36,34	8,48	2,38
2	3,1	52,74	39,51	7,10	0,65
3	3,0	55,37	34,52	9,10	0,97
4	2,5	58,59	32,43	7,75	1,23
5	2,1	57,61	33,80	7,14	1,45
Μέση τιμὴ (Mean)	2,8	55,43	35,52	7,91	1,34
Μέσος ὄρος (Average)	4,2	57,76	33,92	6,95	1,31

τερῶν (πίν. VI, VIII), λόγω τῆς διαφόρου περιεκτικότητός των εἰς περικάρπιον καὶ σπόρους μεγαλύτερας μέσας τιμᾶς, ἀριθμοῦ βουτυροδιαθλασιμέτρου, ὀξύτητος καὶ ἀναγόντων συστατικῶν, τὴν αὐτὴν μέσην τιμὴν ἀζωτούχων καὶ μικροτέρας αἰθερικοῦ ἔκχυλίσματος καὶ ἀριθμοῦ ἰωδίου. Ἐκ τούτων ἡ σημαντικωτέρα διαφορὰ εἶναι ἡ τοῦ αἰθερικοῦ ἔκχυλίσματος.

Αἱ διαφοραὶ ὁμως αὗται δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσουν ὡς μέτρον χαρακτηρισμοῦ τοῦ εἶδους τοῦ πεπέρεως καὶ δὴ, ὡς μέτρον διὰ τὴν γνωμάτευσιν περὶ τοῦ ποσοστοῦ ἀναμίξεως τοῦ ἑνὸς εἶδους μετὰ τὸ ἄλλο. (Συνήθης τρόπος νοθείας τοῦ γλυκοῦ πεπέρεως διὰ καυτεροῦ λόγω τῆς ὑψηλοτέρας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τιμῆς τοῦ γλυκοῦ). Χαρακτηριστικὸν ὁμως κριτήριον εἶναι ἡ περιεκτικότης τοῦ πεπέρεως εἰς καφαϊκίνην. Οὕτως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ πίν. XV ὅτι ἡ πολλαπλασία περιεκτικότης εἰς καφαϊκίνην τοῦ καυτεροῦ πεπέρεως (0,11%) ἔναντι τοῦ γλυκοῦ (0,01%) ἀπο-

τελεῖ τὸ χαρακτηριστικώτερον καὶ μοναδικὸν κατ' οὐσίαν ἀναλυτικὸν στοιχεῖον.

4. Ποσοτικὴ συσχετίσις, πτητικοῦ καὶ μῆ, αἰθερικοῦ ἔκχυλίσματος.

Ἐκ τῶν πιν. ἐπίσης VI καὶ VIII ἐμφαίνεται ὅτι ἡ ποσότης τοῦ πτητικοῦ αἰθερικοῦ ἔκχυλίσματος δὲν συσχετίζεται μετὰ τὴν ποσότητα τοῦ μῆ πτητικοῦ τοιοῦτου.

5. Ἐξάρτησις τῆς ἀποχρώσεως τοῦ πεπέρεως ἐκ τοῦ τρόπου ξηράνσεως.

Ἡ ἀπόχρωσις τοῦ πεπέρεως παρουσιάζεται ἐξαρτωμένη ἐν μέρει ἀπὸ τὸν τρόπον ξηράνσεως. Οὕτω τὰ ξηρανθέντα κατὰ τὴν μέθοδον (α) ἦτοι ξήρασις εἰς τὸν ἥλιον, παρουσιάζουν χρῶμα ἀνοικτὸν ἐρυθρὸν ἕως πορτοκαλλόχρουν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ξηρανθέντα διὰ τῆς μεθόδου (β), ἦτοι ξήρασις μετὰ πυρᾶν, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν χρῶμα βαθύ ἐρυθρὸν μέχρι καστανοῦ. Τὰ διὰ τῆς με-

Πίναξ IV.—Έκατοστιαία αναλογία εις περικάρπιον, σπέρματα, μίσχον μετὰ τῶν καλύκων καὶ πλακοῦντα ἀπεξηραμμένων καυτερῶν καρπῶν.

Table IV.—Percentage in pericarp, seeds, stem with calyx and placenta of dried hot fruit.

Ἀριθμὸς δειγματοῦ (Sample No)	Βάρος καρποῦ (Weight of fruit) g.	Περικάρπιον (Pericarp) %	Σπέρματα (Seeds) %	Μίσχος καὶ κάλυξ (Stem & calyx) %	Πλακοῦς (Placenta) %
1	4,0	61,00	31,50	7,01	0,49
2	3,3	57,00	32,38	8,62	2,00
3	3,0	58,02	33,58	8,02	0,38
4	2,7	55,35	36,45	7,28	0,72
5	2,5	52,63	36,44	8,89	2,04
Μέση τιμὴ (Mean)	3,1	56,80	34,07	7,96	1,13
1	2,5	45,80	48,40	5,40	0,40
2	2,3	57,39	32,60	8,70	1,31
3	2,2	52,67	40,96	5,92	0,45
4	2,0	47,70	44,00	7,80	0,50
5	2,0	46,60	45,10	7,60	0,70
Μέση τιμὴ (Mean)	2,2	50,03	42,20	7,08	0,67
1	1,8	58,00	37,00	4,50	0,50
2	1,7	45,19	48,47	6,37	0,57
3	1,7	44,06	46,38	8,69	0,87
4	1,6	41,27	50,79	7,68	0,26
5	1,4	42,53	49,00	8,08	0,39
Μέση τιμὴ (Mean)	1,6	46,21	46,35	7,07	0,52
Μέσος ὄρος (Average)	2,3	50,68	40,87	7,37	0,77

θόδου (γ) ξηραθέντα, ἤτοι ξήρασις εἰς χώρους θερμαινόμενους διὰ σωληνώσεων, καὶ διὰ τῆς μεθόδου (δ), ἤτοι ξήρασις μὲ ρεῦμα θερμοῦ ἀέρος παρουσιάζουν τὸ καλλίτερον χρῶμα, ἤτοι ἐρυθρὸν ἔντονον.

6. Συσχέτισις τῶν ἀναλυτικῶν τιμῶν ἐκ τοῦ τρόπου ξηράσεως.

Δὲν παρατηροῦνται χαρακτηριστικαὶ διαφοραὶ τῶν ἀναλυτικῶν τιμῶν ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ τρόπου ξηράσεως καὶ τοῦ χρώματος τῶν δειγμάτων διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀποθηκεύσεως*. Αἱ τιμαὶ ὅμως τῆς τέφρας καὶ τῶν ἀδιαλύτων εἰς ὑδροχλωρικὸν ὀξύ συστατικῶν, λόγω τῶν συνθηκῶν ξηράσεως, παρουσιάζονται συνήθως, ὡς συνάγεται ἐκ προσδιορισμῶν γενομένων ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ δειγμάτων, μεγαλύτεραι εἰς τὰ πε-

πέρεα τοῦ ἡλίου καὶ μικρότεραι εἰς τὰ πεπέρα τοῦ ξηραντηρίου.

Δέον ἐπίσης νὰ ἀναφερθῇ ἡ παρατήρησις, ὅτι τὸ ἐκχυλισθὲν ὑπόλειμμα, τὸ προκύπτει μετὰ τὴν δι' αἰθέρος πλήρη ἐκχύλισιν τῶν πεπέρεων τοῦ ξηραντηρίου (γ,δ) καὶ τοῦ ἡλίου (α) εἶναι ἐλαφρῶς καστανόχρουν, ἐνῶ τῶν τῆς φωτιᾶς (β) εἶναι σαφῶς καστανόν. Τοῦτο ὀδηγεῖ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βαθύτερον χρῶμα τῶν πεπέρεων τῆς φωτιᾶς δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν ἐπιφανειακὴν αἰθάλωσιν τούτων, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπερχομένας ἀλλοιώσεις, λόγω ἀσφαλῶς ὑψηλοτέρας θερμοκρασίας καὶ τῆς μεγαλυτέρας διαρκείας ξηράσεως τοῦ προϊόντος.

7. Μεταβολαὶ τῶν ἀναλυτικῶν τιμῶν ἐκ τοῦ χρόνου ἀποθηκεύσεως.

Τὰ παλαιότερα πεπέρα (πίν. VI, VIII) δεικνύουν, κατὰ μέσον ὄρον, μεγαλυτέραν τιμὴν ὑγρασίας, ἀζωτούχων, ὀξύτητος καὶ μικροτέραν αἰθε-

* Παρατηρήθησαν διαφοραὶ εἰς ἀποχρωματισθέντα δείγματα λόγω μακρᾶς καὶ κακῆς ἀποθηκεύσεως.

Πίναξ V.— Χαρακτηριστικά διαφόρων δειγμάτων ελληνικού γλυκού ἐρυθρού πεπερέως.

Table V.— Characteristics of various samples of Greek sweet red pepper.

Ἔτος ἐσοδείας (Year of crop)	Ἀριθ. δείγματος (Sample No)	Προέλευσις (Place of origin)	Τρόπος ξηράσεως (Drying method)	Χρῶμα (Color)	Χρόνος ἀποθηκεύσεως εἰς μῆνας (Storage time Monts)
1961	1	Πρόμαχοι (Promahi)	β	ἐρυθρὸν (red)	6
	2	»	β	»	6
	3	»	β	καστανὸν βαθύ * (dark brown) *	6
	4	Γαρέφι (Garefi)	β	ἐρυθρὸν (red)	6
	5	»	γ	ἐρυθρὸν ἀνοικτὸν (red light)	6
	6	Σωσάνδρα (Sosandra)	β	ἐρυθρὸν βαθύ (red dark)	6
	7	»	β	» »	6
	8	Λουτράκι (Loutraki)	β	ἐρυθρὸν ἔντονον (red intense)	6
	9	»	β	ἐρυθρὸν (red)	6
	10	»	δ	ἐρυθρὸν ἔντονον (red intense)	6
	11	Βορεινὸν (Vorinon)	α	ἐρυθρὸν ἀνοικτὸν (red light)	6
	12	Μυλότοπος (Mylotopos)	α	» »	6
1960	13	Λουτράκι (Loutraki)	β	ἐρυθρὸν ἔντονον (red intense)	18
	14	»	β	» »	18
	15	Πρόμαχοι (Promahi)	β	ἐρυθρὸν βαθύ (red dark)	18
	16	»	β	» »	18
1957	17	Πρόμαχοι (Promahi)	β	καστανέρυθρον (brown red)	54
	18	Γαρέφι (Garefi)	γ	καστανὸν ἀνοικτ. ** (light brown) **	54

* Ἐξ ὀψίων μὴ ὠριμασάντων καρπῶν. (Τελευταῖο χέρι).
(From late unripe fruit. Final crop).

** Ἀποχρωματισθὲν πλήρως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀποθηκεύσεως.
(Completely discolored during storage).

ρικοῦ ἐκχυλίσματος, ἀριθμοῦ ἰωδίου, ἀριθμοῦ βουτυροδιαθλασιμέτρου καὶ ἀναγόντων συστατικῶν.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ μείωσις τῶν σακχαρῶν καὶ τοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος (πηητικοῦ καὶ μῆ) εἰς τὰ παλαιὰ δειγμάτων (18 πίν. VI, 16 πίν. VIII) τὰ ἀποχρωματισθέντα λόγῳ μακρᾶς καὶ καλῆς ἀποθηκεύσεως.

Ἐξαιρέσειν ἀποτελοῦν, ἡ σημαντικῶς μικρὰ τιμὴ τῆς ὀξύτητος τοῦ παλαιοῦ, ἀποχρωματισθέντος κατὰ τὴν ἐναποθήκευσιν δείγματος 18 πίν. VI,

ἡ ὁποία δέον ν' ἀποδοθῆ εἰς ἐνζυμικὴν δρᾶσιν, καὶ ὁ σημαντικὸς ἡξημένος ἀριθμὸς βουτυροδιαθλασιμέτρου τῶν παλαιῶν ἀποχρωματισθέντων κατὰ τὴν ἐναποθήκευσιν δειγμάτων 18 πίν. VI καὶ 16 πίν. VIII.

Ἡ μείωσις τοῦ μέσου ὄρου τοῦ μῆ πηητικοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος συναρτῆσει τοῦ χρόνου ἀποθηκεύσεως εἶναι ἐλαχίστη. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς παρατηρήσεως τοῦ A. Beythien (20) κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς τὸ αὐτὸ

Πίναξ VI.— Χημική σύσταση των δειγμάτων ελληνικού γλυκού ερυθρού πιπεριού. Samples of Table V.
Table VI.— Chemical composition of Greek sweet red pepper. Samples of Table V.

Αριθμός δειγματος (Sample No)	Υγρασία (Moisture) %	Τέφρα (Ash) %	Αδιάλυτα εις HCl 10% (Insoluble in HCl 10%)		Αιθέριων εκχύλισμα (Ether extractible subs.)		Αριθμός ιωδίου (Iodine number)	Αριθμός βουτ ουθλασ. εις 40° C (Butyro-refractometer readings at 40° C)	Αζωτογόνα N x 6,25 (Total nitrogen N x 6,25) %	Οξύτης (ml. N NaOH δια 100 γρ.) (Acidity, ml. N NaOH/100 g.)	Απόγονα (ώς γλυκόζη) (Reducing substances as glucose) %	Απόγονα δια ιδρο-λύσεως (ως γλυκόζη) [(Total reduc.) - re-duc. before hydrolysis] (as glucose) %
			Μη πτητικών (Non volatile) %	Πτητικών (Volatile) %	Μη πτητικών (Non volatile) %	Πτητικών (Volatile) %						
1	6,23	6,26	0,26	12,91	0,34	133,3	78,1	13,06	36,4	14,84	0,60	
2	7,13	7,18	0,35	12,88	0,31	131,8	81,7	13,46	30,8	12,46	0,50	
3	5,85	11,03	2,65	11,51	0,23	131,0	65,0	13,02	27,2	10,93	0,48	
4	6,47	6,61	0,30	13,21	0,34	131,5	73,3	11,75	37,0	19,27	1,28	
5	5,33	6,31	0,33	13,85	0,24	135,5	68,3	16,53	36,4	12,44	0,52	
6	7,10	7,48	0,40	12,59	0,30	131,7	74,3	12,67	34,8	11,90	0,40	
7	7,59	7,54	0,52	12,59	0,37	137,0	74,6	12,48	32,4	11,50	0,35	
8	6,21	6,88	0,13	14,27	0,35	134,5	75,1	15,86	28,8	11,75	0,75	
9	4,85	7,95	0,56	13,69	0,30	126,8	74,3	14,30	32,4	8,48	0,28	
10	5,25	6,84	0,40	13,85	0,43	129,4	69,9	12,69	36,0	13,75	0,82	
11	6,45	7,27	0,10	10,98	0,17	125,0	74,6	11,37	34,6	12,64	0,34	
12	7,97	6,16	0,26	12,21	0,22	132,9	68,0	11,49	36,0	10,92	0,56	
Μέσος όρος (Averag.)	6,41	6,95	0,33	12,87	0,30	131,7	73,3	13,15	33,5	11,99	0,57	
13	6,88	6,24	0,32	13,32	0,34	129,3	66,4	14,00	44,4	10,71	0,35	
14	7,74	5,95	0,20	13,05	0,29	136,5	71,6	14,64	38,2	10,00	0,20	
15	6,97	6,88	0,21	12,12	0,23	128,4	72,4	15,14	40,0	9,76	1,20	
16	6,91	6,40	0,39	12,94	0,34	127,4	71,9	12,76	38,2	10,43	0,30	
Μέσος όρος (Averag.)	7,62	6,57	0,28	12,85	0,30	130,4	70,5	14,64	40,2	10,22	0,51	
17	9,81	7,80	0,48	12,03	0,41	128,1	60,9	13,67	34,4	3,85	0,15	
18	15,00	9,11	0,51	3,37	0,14	130,5	100,0	14,77	15,2	0,95	0, 0	

Πίναξ VII.— Χαρακτηριστικά διαφόρων δειγμάτων ελληνικού καυτερού έρυθρού πεπερέως.

Table VII.— Characteristics of various samples of Greek hot red pepper.

Έτος εσοδείας (Year of crop)	Αριθ. δείγματος (Sample No)	Προέλευσις (Place of origin)	Τρόπος ξηράνσεως (Drying method)	Χρώμα (Color)	Χρόνος άποθηκεύσεως εις μήνας (Storage time. Months.)
1961	1	Χρύσα (Chrisa)	δ	έρυθρόν έντονον (red intense)	6
	2	»	γ	» »	6
	3	»	β	έρυθρόν βαθύ (red dark)	6
	4	»	β	έρυθρόν έντονον (red intense)	6
	5	Σωσάνδρα (Sosandra)	β	έρυθρόν βαθύ (red dark)	6
	6	»	β	» »	6
	7	Λουτράκι (Loutraki)	β	έρυθρόν άνοικτόν (red light)	6
	8	»	β	έρυθρόν βαθύ (red dark)	6
	9	Νεοχώρι (Neohori)	α	πορτοκαλέρυθρον (orange red)	6
	10	Έργοστασίου *	δ	έρυθρόν έντονον (red intense)	6
1960	11	Λουτράκι (Loutraki)	β	έρυθρόν έντονον (red intense)	18
	12	»	β	καστανέρυθρον (brown red)	18
	13	Χρύσα (Chrisa)	γ	έρυθρόν έντονον (red intense)	18
	14	»	γ	πορτοκαλέρυθρον (orange red)	18
1957	15	Χρύσα (Chrisa)	β	έρυθρόν (red)	54
	16	Δωροθέα (Dorothea)	γ	καστανόν άνοικ. ** (light brown)	54

* Κυρίως εκ των χωρίων Χρύσας, Σωσάνδρας, Λουτρακίου.
(Mainly from the villages Chrisa, Sosandra, Loutraki).

** Άποχρωματισθέν πλήρως κατά την διάρκεια της άποθηκεύσεως.
(Completely discolored during storage).

δειγμα ήλαττώθη ή τιμή του μετά 6/μήνον από 12,72% εις 12,39% και μετά 18/μήνον εις 12,23%. Άντιθέτως δέν παρατηρείται (πίν. VI και VIII) διαφορά αιθερίων ελαίων μεταξύ δειγμάτων 6/μήνου και 18/μήνου παραμονής.

8. Ειδικοί παρατηρήσεις - Σύγκρισις των αναλυτικών τιμών του ελληνικού έρυθρού πεπερέως μετὰ των ξένων τοιούτων.

Έκτός των άνωτέρω γενικευθέντων συμπερασμάτων προκύπτουν ειδικώτερον επί των γενο-

μένων προσδιορισμών και αι ακόλουθοι παρατηρήσεις.

α) Υγρασία. Αί εύρεθείσαι χαμηλαί τιμαί υγρασίας έν συγκρίσει με άλλας (8-13%) άναφερομένης (10,20) όφείλονται εις την διατήρησιν των δειγμάτων εις ξηρόν χώρον. Αί χαμηλαί επίσης τιμαί υγρασίας των περικαρπίων όφείλονται και εις επαναξήρανσιν των, εις τό έργαστήριο, με σκοπόν την άλεισιν.

β) Τέφρα, άδιάλυτα εις ύδροχλωρικόν όξύ. Οί προσδιορισμοί τής τέφρας και των άδιαλύτων δι-

Πίναξ VIII.— Χημική σύσταση των δειγμάτων καυτερού έρυθρού πεπέρους του πίνακος VII.
Table VIII.— Chemical composition of Greek hot red paper. Samples of Table VII.

Αριθμός δείγματος (Sample No.)	Υγρασία (Moisture) %	Τάρα (Ash) %	Αδιάλυτα εις HCl 10% (Insoluble in HCl 10%)		Αίθερα εκχύλιμα (Ether extractible subs)		Αριθμός Ιωδίου (Iodine number)	Αριθμός βουφ/δαθλασ. εις 40° C (Butyro-refractometer readings at 40° C)	Αζωτούχα (Total nitrogen N x 6,25) %	Οξύτης (ml. N NaOH δια 100 γρ.) (Acidity, ml. N NaOH/100 g.)	Ανόργανα (ως γλυκόζη) (Reducing substances as glucose) %	Ανόργανα δι' έδω-λίανος (ως γλυκόζη) (Total reduc. (reduc. before hydrolysis)) (as glucose) %
			Μη πτητικών (Non volatile) %	Πτητικών (Volatile) %								
1	6,64	6,42	0,35	14,50	0,24	128,3	68,6	12,00	35,6	14,23	0,96	
2	6,45	6,06	0,24	16,08	0,26	130,6	67,7	12,36	33,4	10,60	0,64	
3	5,03	6,51	0,38	15,19	0,19	130,6	68,6	13,68	34,2	10,85	0,41	
4	6,31	8,00	0,56	14,88	0,50	138,2	73,0	12,36	31,0	11,80	0,52	
5	7,71	7,49	0,45	14,83	0,21	130,0	72,4	12,58	32,4	11,58	0,50	
6	7,93	7,80	0,61	15,95	0,67	136,6	73,5	11,71	32,4	11,15	0,50	
7	4,71	7,14	0,20	12,82	0,27	138,2	76,0	13,89	35,2	9,04	0,90	
8	4,90	6,72	0,21	17,79	0,86	134,3	70,8	15,10	28,4	10,60	0,50	
9	7,95	9,97	1,33	14,05	0,22	129,4	63,9	12,00	26,2	6,46	1,22	
10	6,57	6,13	0,26	17,51	0,43	132,0	65,5	13,67	31,6	11,30	0,70	
Μέσος όρος (Averag.)	6,42	7,22	0,45	15,60	0,38	132,8	70,0	12,93	32,04	10,76	0,68	
11	8,21	6,74	0,60	14,45	0,52	130,0	68,5	12,87	39,0	10,70	0,08	
12	8,73	6,92	0,42	12,67	0,39	133,5	68,3	15,40	40,0	9,32	0,42	
13	9,25	7,16	0,34	15,86	0,46	131,7	64,5	12,97	35,0	8,55	0,10	
14	9,35	6,86	0,30	14,61	0,38	132,4	57,1	13,64	38,8	9,80	0,30	
Μέσος όρος (Averag.)	8,88	6,92	0,41	14,39	0,43	131,9	64,1	13,72	38,2	9,34	0,22	
15	10,36	6,02	0,14	15,05	0,37	127,9	66,1	13,87	35,2	5,70	0,50	
16	9,84	8,35	0,28	5,82	0,18	126,9	84,6	15,10	40,4	1,05	0,00	

δα
επ
τι
ρι
σι
πι
το
λό
κά
δι
κο

νο
κο
μί

ρη
(1
ζε
εξ
(2

βε
το

τη
έκ
εις

Πίναξ ΙΧ.— Χαρακτηριστικά διαφόρων δειγμάτων περικαρπίου γλυκού και καυτερού άπεξηραμένου καρπού του Capsicum.

Table IX.— Characteristics of various samples of pericarp of sweet and hot dried fruit of Capsicum.

Α' Περικάριον γλυκού (Pericarp of sweet red pepper)				
Αριθμός δείγματος (Sample No)	Προέλευσις (Place of origin)	Τρόπος ξηράνσεως (Drying method)	Χρώμα (Color)	Χρόνος άποθηκείσεως εις μήνας (Storage time. Months)
1	Πρόμαχοι (Promahi)	β	έρυθρόν βαθύ (red dark)	6
2	»	β	» »	6
3	Λουτρακί (Loutraki)	β	» »	6
4	Πρόμαχοι (Promahi)	δ	έρυθρόν έντονον (red intense)	6
Β' Περικάριον καυτερού (Pericarp of hot red pepper)				
1	Λουτρακί (Loutraki)	β	έρυθρόν βαθύ (red dark)	6
2	Χρύσα (Chrysa)	γ	έρυθρόν (red)	6
3	»	δ	»	6
4	»	δ	»	6

δουν τὸ μέτρον τῆς καθαρότητος τοῦ προϊόντος ἐκ γαιωδῶν προσμίξεων, ξυλωδῶν ὑλῶν κ.λ.π. Αἱ τιμαὶ εἶναι ἱκανοποιητικαί, πλὴν μεμονωμένων περιπτώσεων, παρουσιάζουσα σημαντικὴν βελτίωσιν ἔναντι τῶν παλαιότερων ἐσοδειῶν (10), ὀφειλομένην εἰς τὴν ἐπιμελεστέραν παρασκευὴν τοῦ προϊόντος. Τὰ πλεῖστα τῶν δειγμάτων εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν ὁρίων τέφρας (5,5 - 6,5 %) καὶ ἀδιαλύτων (0,1 - 0,4 %) τῶν οὐγγρικῶν καὶ ἰσπανικῶν πεπέρεων (19, 20) καὶ ἀρκετὰ χαμηλοτέρα τῶν διεθνῶς ἀνωτάτων ἀνεκτῶν ὁρίων τέφρας 8,5 % καὶ ἀδιαλύτων 1 %.

Αἱ τιμαὶ τῆς τέφρας καὶ τῶν ἀδιαλύτων δύνανται ἀκόμη νὰ ἐλαττωθοῦν διὰ πλύσεως τοῦ καρποῦ πρὸ τῆς ξηράνσεως καὶ ἀφαιρέσεως τοῦ μίσχου μετὰ τῶν καλύκων.

γ) Αἰθερικὸν ἐκχύλισμα. Ἀπὸ ἀπόψεως αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος τὸ ἑλληνικὸν ἐρυθρὸν πέπερι (12,8 % γλυκὸν καὶ 15,6 % καυτερόν) παρουσιάζεται πλουσιώτερον τοῦ ἰσπανικοῦ (12,0 %) καὶ ἔξ ἴσου πλουσιον πρὸς τὸ οὐγγρικόν (14,0 %) (20, 21).

Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ μίσχου θὰ συνετέλῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ προϊόντος δι' αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος κατὰ 0,8 - 1 %.

δ) Ἀλλοίωσις τοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος κατὰ τὴν ξήρανσιν αὐτοῦ. Δέον ν' ἀναφερθῇ, ὅτι αἰθερικά ἐκχυλίσματα σπερμάτων, κατὰ τὴν θέρμανσίν των εἰς πυριατήριον, εἰς 110° C ἐπὶ 10 ὥρας, δει-

κνύουν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ ἰωδίου με σύγχρονον αἰσθητὴν αὐξήσιν τοῦ βάρους των, πιθανῶς λόγω προσλήψεως ἀτμοσφαιρικοῦ ὀξυγόνου καὶ πολυμερισμοῦ, συμπεριφερόμενα ὡς ξηραίνόμενα ἔλαια. Διὰ τοῦτο ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν σφαλμάτων, κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ πτητικοῦ αἰθερικοῦ ἐκχυλίσματος.

ε) Αριθμὸς ἰωδίου. Ὁ ἀριθμὸς ἰωδίου παρουσιάζει γενικῶς διακυμάνσεις. Αἱ Η.Π.Α. δέχονται ὡς ὄρια αὐτοῦ τὰς τιμὰς 125 - 136. Τὸν ὄρον τοῦτον ὡς ἐμφαίνεται πληροῖ τὸ ἑλληνικὸν ἐρυθρὸν πέπερι με μέσην τιμὴν 132.

στ) Μὴ ἀνάγοντα σάκχαρα - Ἀμύλον. Τὰ μὴ ἀνάγοντα σάκχαρα λόγω τῆς μικρᾶς περιεκτικότητος δὲν παρουσιάζουν ἰδιαιτέραν τινὰ σημασίαν.

Προσδιορισμὸς ἀμύλου δὲν ἐγένετο διότι ἡ περιεχομένη ποσότης τούτου εἶναι ἐλαχίστη. Τοῦτο συνάγεται ἐκ μικροσκοπικῆς παρατηρήσεως με διάλυμα ἰωδίου, ὅποτε εἰς ὀλίγα μόνον ὀπτικά πεδία παρουσιάζεται μικρὰ συσσωρεύσεις μικροκοκκώδους ἀμύλου σαφῶς διακρινομένη τῶν ἀμυλοκόκκων τῶν δημητριακῶν. Εἰς τινὰ μόνον δείγματα παρατηρήθησαν ὀλίγοι ἀμυλοκόκκοι σίτου ἢ ἀραβοσίτου, ἐκ τυχαίας προσμίξεώς των, λόγω ἀλέσεως τοῦ προϊόντος εἰς κοινούς ὑδρομύλους ἀλέσεως σιτηρῶν.

ζ) Καψαϊκίνη. Ἡ περιεκτικότης εἰς καψαϊκίνην τοῦ γλυκοῦ (0,01 %) καὶ τοῦ καυτεροῦ (0,11%)

Πίναξ X.— Χημική σύσταση των δειγμάτων περικαρίου γλυκού και καυτερού άπεξηραμένου καρπού του Capsicum του πίνακος IX.
Table X.— Chemical composition of pericarp of sweet and hot dried fruit of Capsicum. Samples of Table IX.

Α' Περικάριον γλυκού (Pericarp of sweet red pepper)												
Αριθμός δείγματος (Sample No)	Υγρασία (Moisture) %	Τέφρα (Ash) %	Αδιάλυτα εις HCl 10% (Insoluble in HCl 10%) %		Αιθεριών εκχέλιμα (Ether extractible subs)		Αριθμός ιωδίου (Iodine number)	Αριθμός βουτυροδιαβλάσ. εις 40° C. (Butyro-refractometer readings at 40° C.)	Αζωτούχα N X 6,25 (Total nitrogen N X 6,25) %	Όξινης (ml. N NaOH διά 100 γρ.) (Acidity, c. c. N NaOH/100 g.)	Ανάγοντα (ως γλυκόζη) (Reducing substances as glucose) %	Ανάγοντα διά έθου- λώσεως (ως γλυκόζη) [(Total reduc.) (reduc. before hydrolysis)] (as glucose) %
			Μη πτητικών (Non volatile) %	Πτητικών (Volatile) %								
1	6,80	8,34	0,088	6,04	0,40	138,0	106,0	11,70	46,2	22,69	0,80	
2	6,60	7,75	0,070	6,27	0,52	136,2	100,1	13,78	46,0	21,40	1,20	
3	5,63	8,51	0,067	7,82	0,51	133,2	98,1	14,88	37,2	20,82	0,80	
4	4,97	7,15	0,267	6,98	0,46	125,9	108,0	10,07	38,0	26,31	0,60	
Μέσος όρος (Averag.)	6,00	7,94	0,107	6,77	0,47	133,3	103,0	12,60	41,8	22,80	0,85	
Β' Περικάριον καυτερού (Pericarp of hot red pepper)												
1	4,44	7,80	0,544	5,81	0,40	140,0	107,9	12,91	46,4	15,40	0,60	
2	5,86	8,99	1,010	6,43	0,49	128,3	100,2	12,69	34,8	22,00	0,42	
3	4,76	6,85	0,166	7,08	0,58	132,1	102,0	8,87	46,8	29,47	1,40	
4	4,97	7,24	0,630	7,77	0,46	130,0	98,1	9,69	46,8	27,13	1,00	
Μέσος όρος (Averag.)	5,00	7,72	0,587	6,77	0,48	132,6	102,1	11,04	43,7	23,5	0,85	

Πίναξ XI.— Χαρακτηριστικά διαφόρων δειγμάτων σπερμάτων γλυκού και καυτερού άπεξηραμμένου καρπού του Capsicum.

Table XI.— Characteristics of various samples of seeds of sweet and hot dried fruit of Capsicum.

Α' Σπέρματα γλυκού (Seeds of sweet red pepper)				
Αριθμός δείγματος (Sample No)	Προέλευσις (Place of origin)	Τρόπος ξηράνσεως (Drying method)	Χρώμα (Color)	Χρόνος αποθημεύσεως εις μήνας (Storage time. Monts)
1	Πρόμαχοι (Promahi)	β	καστανοκίτρινον (brown yellow)	6
2	»	β	» »	6
3	Λουτράκι (Loutraki)	β	» »	6
4	Πρόμαχοι (Promahi)	δ	κίτρινον (yellow)	6
Β' Σπέρματα καυτερού (Seeds of hot red pepper)				
1	Λουτράκι (Loutraki)	β	καστανοκίτρινον (brown yellow)	6
2	Χρύσα (Chrisa)	β	κίτρινον (yellow)	6
3	»	δ	»	6
4	»	δ	λευκόν (whitish)	6

έλληνικού έρυθρού πεπέρεως συμπίπτει με την των ισπανικών και ούγγρικων τοιούτων (20).

Το καυτερόν δέ, συγκρινόμενον με άλλα, είναι πλουσιώτερον εις καψαϊκίνην του Santana Chili Pepper (0,058%), του αίθιοπικού Chillies (0,075%) και του τουρκικού (0,083%) (19) και άρκετά πτωχότερον του Cayennepfeffer (0,55%) (20), του Mombassa (0,8%), του μεξικανικού Pequinios (0,26%) και του ιαπωνικού Santaka (0,25%) (19).

9. Σύγκρισις του έλληνικού έρυθρού πεπέρεως μετά των ξένων.

Έξ όσων αναφέρθησαν άνωτέρω και εκ συγκρίσεως του έλληνικού έρυθρού πεπέρεως μετά του ούγγρικού και ισπανικού τοιούτου, συνάγεται μετ' άσφαλείας ότι το έλληνικόν έρυθρόν πέπερι δέν παρουσιάζει ουσιασθείς διαφοράς τιμών εις τα αναλυτικά στοιχεία. Ίδιαιτέρως δέ το ξηραινόμενον εις ξηραντήρια λειτουργούντα δια ρεύματος θερμού άερος, δέν ύστερεί ποιοτικώς, του ισπανικού και του ούγγρικού τοιούτου, τα όποια κατέχουν σημαντικήν θέσιν εις το διεθνές έμπόριον.

10. Υποδείξεις.

Πρός περαιτέρω βελτίωσιν του προϊόντος συσιστάται όπως γίνεται: α) Έπιλογή μόνον των

πλήρως ώρίμων ύγιών καρπών, β) πλύσις αυτών, γ) άφαίρεσις του μίσχου μετά των καλύκων, δ) ξήρασις άποκλειστικώς εις ξηραντήρια λειτουργούντα δια ρεύματος θερμού άερος και ε) λεπτή άλεσις προς καλυτέραν εμφάνισιν του προϊόντος.

Το τοιουτοτρόπως παραγόμενον έρυθρόν πέπερι άναμφιβόλως είναι άρίστης ποιότητος.

11. Κρίσεις.

Αί άνωτέρω συστάσεις δέν πρέπει να συγχέωνται με την άποψιν (22), ότι «το εκλεκτώτερον έρυθρόν πέπερι εξάγεται μόνον εκ του περικαρπίου». Η άποψις αύτη δέν εύσταθεί διότι άφ' ένός δέν παρασκευάζεται και δέν αναφέρεται ούδαμου τοιούτον προϊόν ως έρυθρόν πέπερι, άφ' έτέρου ή περιεκτικότης του εις μη πτητικόν αίθερικόν εκχύλισμα (8% περίπου), δέν θ' άνταπεκρίνετο προς το άπαιτούμενον πολλάκις διεθνώς κατώτατον όριον (12%). Έπί πλέον τοιούτον προϊόν, παρά την μεγαλυτέραν περιεκτικότητά του εις έρυθράς χρωστικάς, ύστερεί γενικώς εις εμφάνισιν. Τοϋτο συμβαίνει λόγω τής μικράς περιεκτικότητός του εις λιπαρά συστατικά, τα όποια καθιστούν το προϊόν όμοιόχρωμον και προσδίδουν εις αυτό καλλιτέραν ύφήν και λάμψιν, προς αύξησιν τής όποίας προστίθεται (20) πολλάκις, εις πεπέρεα άλλοδαπής, έλαιον 1-2%.

Πίναξ XII.— Χημική σύσταση των δειγμάτων γλυκού και καυτερού άπεξηραμένου καρπού του Capsicum του πίνακος XI.
Table XII.— Chemical composition of seeds of sweet and hot dried fruit of Capsicum. Samples of Table XI.

Α' Σπέρματα γλυκού (Seeds of sweet red pepper)											
* Αριθμός δείγματος (Sample No)	Υγρασία (Moisture) %	Τέφρα (Ash) %	* Αδιάλυτα εις HCl 10% (Insoluble in HCl 10%) %	Αιθέριων εκχύλιμα (Ether extractible subs)		Αριθμός Ιωδίου (Iodine number)	* Δοσμός βουφθαλασ. εις 40° C. (Butyro-refractometer readings at 40° C.)	* Αζωτότητα N x 6,25 (Total nitrogen N x 6,25) %	* Οξύτης (ml. N NaOH διὰ 100 γρ.) (Acidity. c. c. N NaOH/100 g.)	* Ανόργανα (ώς γλυκόζη) (Reducing substances as glucose) %	* Ανόργανα διά όξο-λύσεως (ώς γλυκόζη) [(Total reduc.) (reduc. before hydrolysis)] (as glucose) %
				Μη πτητικών (Non volatile) %	Πτητικών (Volatile) %						
1	4,42	3,73	0,008	25,47	0,26	140,2	63,5	17,51	17,2	3,30	0,60
2	4,40	3,51	0,010	24,47	0,37	138,0	66,1	17,72	16,8	2,80	0,30
3	5,75	3,64	0,014	24,04	0,25	136,5	64,7	16,63	16,2	2,65	0,25
4	4,47	3,18	0,030	25,00	0,30	135,1	65,0	16,41	15,4	2,17	0,10
Μέσος όρος (Averag.)	5,26	3,51	0,015	24,74	0,29	137,2	64,8	17,07	16,4	2,73	0,31
Β' Σπέρματα καυτερού (Seeds of hot red pepper)											
1	3,80	3,51	0,036	24,25	0,16	140,0	65,1	17,07	16,2	1,32	0,70
2	4,91	3,69	0,060	27,28	0,18	134,2	63,8	18,38	12,0	2,40	0,36
3	4,21	3,30	0,034	26,80	0,20	138,7	64,0	15,75	15,4	2,35	0,52
4	3,56	3,08	0,030	25,90	0,13	135,1	68,2	16,85	15,4	2,10	0,30
Μέσος όρος (Averag.)	4,12	3,39	0,035	26,06	0,17	137,0	65,2	17,01	14,7	2,04	0,47

Πίναξ XIII.— Χαρακτηριστικά διαφόρων δειγμάτων μίσχου μετά τῶν καλύκων τοῦ γλυκοῦ καὶ καυτεροῦ ἀπεξηραμμένου καρποῦ τοῦ Capsicum.

Table XIII.— (Characteristics of various samples of stem with calyces of sweet and hot dried fruit of Capsicum).

Α' Μίσχος καὶ κάλυκες γλυκοῦ καρποῦ (Stem and calyces of sweet fruit)				
Ἀριθμὸς δειγματος (Sample No)	Προέλευσις (Place of origin)	Τρόπος ξηράσεως (Drying method)	Χρῶμα (Color)	Χρόνος ἀποθηκείσεως εἰς μῆνας (Storage time. Months)
1	Πρόμαχοι (Promahi)	β	καστανοκίτρινον (brown yellow)	6
2	Λουτράκι (Loutraki)	β	»	6
3	Πρόμαχοι (Promahi)	δ	»	6
Β' Μίσχος καὶ κάλυκες καυτεροῦ καρποῦ (Stem and calyces of hot fruit)				
1	Λουτράκι (Loutraki)	β	καστανόν (brown)	6
2	Χρύσα (Chrysa)	β	»	6
3	»	δ	καστανόν ἀνοικόν (light brown)	6

Πίναξ XV.— Ἐκατοστιαία περιεκτικότης ἑλληνικῶν ἐρυθρῶν πεπέρεων εἰς καφαϊκίνην.

Table XV.— Per cent composition of Greek red pepper in capsaicin.

Α' Γλυκὸν πέπερι (Sweet pepper)			Β' Καυτερὸν πέπερι (Hot pepper)		
Ἀριθμὸς δειγματος πίνακος II (Sample No from table II)	Γραμ. καφαϊκίνης 100 γρ. μὴ πητ. αἰθ. ἐκχ. (Capsaicin g./100 g. of non-vol. eth. extract)	Ἐπολογισθέντα γρ. καφαϊκίνης 100 γρ. πεπέρεως (Calculated capsaicin g./100 g. of pepper)	Ἀριθμὸς δειγματος πίνακος III (Sample No from table III)	Γραμ. καφαϊκίνης 100 γρ. μὴ πητ. αἰθ. ἐκχ. (Capsaicin g./100 g. of non-vol. eth. extract)	Ἐπολογισθέντα γρ. καφαϊκίνης 100 γρ. πεπέρεως (Calculated, capsaicin g./100 g. of pepper)
1	0,07	0,009	2	0,63	0,10
2	0,07	0,009	4	0,85	0,12
4	0,08	0,010	5	0,78	0,11
6	0,09	0,011	9	0,69	0,11
8	0,08	0,011	8	0,64	0,11
Μέσος ὄρος (Average)	0,078	0,010	Μέσος ὄρος (Average)	0,71	0,11

S U M M A R Y

On the Greek Red Pepper

By G.C. TSATSARONIS and A.H. KEHAYOGLOU

Capsicum annum is cultivated in the region of Almopia, Greece, primarily for making red pepper or paprika.

In the present investigation and specifically

in Tables III through XV are given the results of composition analysis of the various parts of the fruit of Capsicum on the one hand and of Greek red pepper itself on the other.

The content of dried capsicum fruit in pericarp, seed, stem with calyx and placenta is recorded in Table III, IV. In Tables VI and XIII are listed the results of analysis for sweet and

Πίναξ XIV.— Χημική σύσταση των δειγμάτων μίσχου μετά τών καλύκων γλυκού και καυτερού άπεξηραμμένου καρπού του Capsicum τού πίνακος XIII.

Table XIV.— Chemical composition of stem with calyces of sweet and hot dried fruit of Capsicum. Samples of Table XIII.

* Δειγμάτος (Sample No)	Υγρασία (Moisture) %	Τέφρα (Ash) %	* Αδιάλυτα εις HCl 10% (Insoluble in HCl 10%) %	Αίθεροιον έκχέλιμα (Ether extractible subs)		Αριθμός ιωδίου (Iodine number)	* Αζωτόγα N x 6,25 (Total nitrogen N x 6,25) %	* Οξύτης (ml. N NaOH διά 100 γρ.) (Acidity, ml. N NaOH/100 g.)	* Ανόργανα (ώς γλυκόζη) (Reducing substances as glucose) %	* Ανόργανα διά ιδρολίωσης (ως γλυκόζη) [(Total reduc.) (reduc. before hydrolysis)] (as glucose) %
				Μη πτητικών (Non volatile) %	Πτητικών (Volatile) %					
1	7,00	12,83	0,20	1,80	0,11	110,4	11,88	40,8	9,80	0,0
2	7,44	13,92	0,70	1,58	0,12	109,0	9,63	32,4	3,20	0,0
3	6,95	11,74	0,20	1,60	0,13	107,3	9,89	37,6	5,40	0,0
Μέσος όρος (Averag.)	7,13	12,83	0,36	1,66	0,12	108,9	10,30	36,9	6,13	0,0
B' Μίσχος και καλύκες καυτερού (Stem and calyces of hot fruit)										
1	5,44	11,63	0,30	1,48	0,11	106,1	12,77	40,8	3,5	0,0
2	5,644	12,25	0,82	1,76	0,11	103,0	12,03	20,0	5,2	0,0
3	5,85	11,28	0,35	1,89	0,12	107,1	7,88	37,2	9,8	0,0
Μέσος όρος (Averag.)	5,64	11,72	0,49	1,71	0,11	105,4	10,89	36,0	6,16	0,0

hot red pepper obtained from the fruit of capsicum plants grown in various subregion, collected during different years, dried according to a variety of methods and stored for varying pe-

riods of time. Detailed analytical data for each of the three main parts of the fruit, i.e. for pericarp, seed and stem with calyx, are given in Tables X, XII and XIV.

The small differences in analytical results obtained with sweet and hot red pepper samples, respectively, are apparently due to their variable pericarp and seed content. Sweet and hot red pepper obtained from capsicum cultivated in the forementioned region differ significantly only in their concentration of capsaicin. This is derived from pertinent values listed in Table XV.

Older samples of both sweet and hot red pepper show analytically significant changes. This is especially true for samples discoloured after long periods of storage under unfavorable conditions. These changes become quite apparent from inspection of Tables VI and XIII.

Three methods (17, 18, 19) of determination of capsaicin were evaluated as to their suitability for use under the conditions of the present investigations. The only suitable method was that of Suzuki J., Tausig F., Morse R. (19).

It is concluded that one of the main colour determining factor of red pepper is the manner of drying of capsicum fruit. The Greek red pepper despite the fact that there is room for its further improvement, is not significantly different from Spanish and Hungarian peppers.

(From the Laboratory of Organic Chemistry of the University of Thessaloniki, Greece).

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

1. Hill F. Albert: «Economic Botany», 1st edition, 7th impression, Mac Graw-Hill Book Company Inc., N. York 1937, p. 474.
2. Weber U: «Lehrbuch der Pharmakognosie», 7 Aufl. Verlag von Gustav Fischer, Jena 1949.
3. Todd H. Paul: *Food Technol.* **12**, 468 (1958).
4. Karrer P., Jucker E.: «Carotinoide». Verlag Birkhauser, Basel 1948, S. 245, 258, 182, 176, 201.

(Εκ τῶν Ἐργαστηρίων Ὄργανικῆς Χημείας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης).

5. Mayer F.: «The Chemistry of Natural Coloring Matters». Translated by A.H. Cook. Reinhold Publishing Co., New York, 1943.
6. Γαλανός Σ.Α.: «Χημεία Τροφίμων καὶ Ἐμφραντικῶν», 2α ἔκδοσις, 1ος τόμος, Ἀθήναι 1949, σ. 355.
7. Gessner Otto: «Die gift und Arzneipflanzen von Mitteleuropa». 2. Aufl., S. 17, Heidelberg 1953.
8. «The extra pharmacopœia». 23th edition, Vol. I. The Pharmaceutical Press, London 1952, p. 324.
9. «Remington's Practice of Pharmacy», 9th edition, Mack Publishing Co., Easton Pa. 1948, p. 734.
10. Σουλίδης Δ.Α.: «Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Γεωπονικῆς καὶ Λαοσολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», τόμος 1938-39, σελ. 241.
11. Lease J.G., Lease E.J.: *Food Technol.* **10**, 368 (1956).
12. Cruess W., Mackinney: «The dehydration of vegetables». University of California, Berkeley 1943, bull. 680, p. 43.
13. Γαλανός Σ.Α.: «Χημεία Τροφίμων καὶ Ἐμφραντικῶν», 2α ἔκδοσις, 2ος τόμος, Ἀθήναι 1949, σ. 56.
14. «Pharmacopœia of the United States» (U.S.P. XIII), 1947, p. 714.
15. Ἐγκύκλιος Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους 10/1958. Ἀθήναι.
16. Horwitz William. *Official Methods of Analysis of the Association of Official Agricultural Chemists*. IX edition, Washington 1960, p. 426.
17. North H.: *Anal. Chem.*, **21**, 934 (1949).
18. Büchi J., Hippenmeier F.: *Pharm. Act. Helvet.* **23**, 353 (1948).
19. Suzuki J., Tausig F., Morse R.: *Food. Technol.*, **11**, 100 (1957).
20. Bomer A., Juckenack A., Tillmans J.: «Handbuch der Lebensmittel Chemie». Band VI, Verlag V., Julius Springer, Berlin 1934, S. 439-451.
21. Tolman L., Mitchell L.: *U.S. Depart. of Agricul. Bur. of Chemistry. Bull. No 163*.
22. Χισιάκης Ἐμ.: *Δελτίον Ἀγροτικῆς Τραπέζης*, τεῦχος 107, σ. 24, Ἀθήναι (1959).

(Εἰσήχθη τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1963)

Some Theoretical Considerations for the Design of Anodic Protection Systems

By Dr. Z. A. FOROULIS*

In this report some electrochemistry and electrochemical engineering principles are reviewed and discussed with reference to anodic protection systems. Some of the principles are illustrated with cathodic polarization and working voltage calculations of an anodic protection system for a sulfuric acid storage tank.

Introduction

The anodic passivation of metals and alloys has been known for many years, mainly as a

* Present address: General Engineering Division, Esso Research and Engineering Company, P. O. Box 209 Madison, New Jersey, U.S.A.

laboratory phenomenon. However, with the introduction of new potentiostatic techniques wherein potential can be controlled at a set value independent of the output current, this method has recently been used in the petroleum and chemical industry to solve corrosion and contamination problems (1, 2, 3, 4, 5).

In the simplest terms, anodic passivation is the process of passivating a metal by impressing an external anodic current on the metal. This technique is applicable to highly conductive solutions and in general to acids, the bases and their salts. For example, this technique should be attractive to those processes handling various acids such as H_2SO_4 , H_3PO_4 , HNO_3 etc., or various organic acids where product contamination and/or corrosion is a problem. Furthermore, anodic passivation could allow the replacement of costly metals or alloys by cheaper structural materials for many severe corrosion applications.

The principles of design, scale up and engineering of anodic protection systems are not very well developed. Engineering methods for the design of such systems must involve careful considerations of electrochemical, physical and geometrical parameters.

In this report some of the electrochemistry and engineering principles involved in the design of electrochemical systems, are discussed and illustrated with cathodic polarization and working voltage calculations of an anodic protection system for a sulfuric acid storage tank.

Kinetic Relationships

In the following paragraphs some relations pertinent to the prevailing processes in an electrochemical cell are briefly reviewed and defined.

A. The Working Voltage and Electrode Polarizations

When a voltage is applied to an electrochemical cell, both the anode and cathode is said to be polarized i.e., each of the two electrodes shifts its potential in opposite directions.

The total electrode polarization for each electrode can be subdivided into its special parts: charge transfer polarization, chemical reaction polarization, concentration polarization in the electrolyte and resistance polarization through the electrolyte and surface films.

The total polarization η_T for an electrode is defined as the difference between the potential E with a current flowing and the equilibrium potential E_0 , so that η is equal to $E - E_0$ and thus

$$\eta_T = \eta_{ch.TR} + \eta_{ch.R.} + \eta_{conc.L} + \eta_{Res.} \quad (1)$$

OR

$$\eta_T = \eta_{act.} + \eta_{conc.L} + \eta_{Res.} \quad (2)$$

Where activation polarization η_{act} is the sum of chemical reaction and charge transfer polarizations at a single electrode. The applied voltage (or working voltage) at an electrochemical cell

V is given by the following equation:*

$$V = \eta_{T,A} + \eta_{T,C} + I(R_i + R_e)$$

Where $\eta_{T,A}$ is the sum total of all components of anodic polarization, $\eta_{T,C}$ is the sum total of all components of cathodic polarization, I is the total current through the cell, R_i is the sum of all internal ohmic resistances of the electrochemical cell including electrolyte and surface films; R_e is the sum of all ohmic resistances of the external circuit.

B. Activation Polarization **

Activation polarization is defined as that part of polarization of a single electrode reaction resulting from retardation of the charge transfer process and/or chemical reaction taking place at the electrode surface. For a given electrode reaction i.e., $N^{n+} \rightarrow N-ne$ the activation polarization is given by the equation.

$$\eta_{act} = \frac{RT}{\alpha nF} \ln \frac{i_N}{i_0} \quad (4)$$

Where i_N is the current density *** for the forward reaction, i_0 is the exchange current density, and α represents the portion of the activation energy barrier acting in the forward direction. Neglecting the inverse reaction one obtains the empirical Tafel formula

$$\eta_{act.} = \beta \log \frac{i}{i_0} \quad (5)$$

where i is the applied current density, and β is equal to $\frac{2.3RT}{\alpha nF}$.

The Tafel equation is obeyed **** within the region of applied current density i below the critical current density for concentration polarization and above the exchange current density i_0 . Figure 1 shows schematically the potential current dependence for a single electrode reaction when only activation polarization is present.

C. Concentration Polarization in the Electrolyte

An essential feature of all electrode reactions

* The open circuit potential of the cell is considered negligible and is not included in this equation.

** This mode of polarization is also referred in the literature as activation overvoltage or activation overpotential.

*** Reaction rates and currents are directly related according to Faraday's Law.

**** In a corroding electrode system where two single electrode reactions take place simultaneously, corrosion or local action current is an additional factor responsible for deviation from Tafel linearity in the low current region.

is movement of the solute between the bulk of solution and the electrode-solution interface.

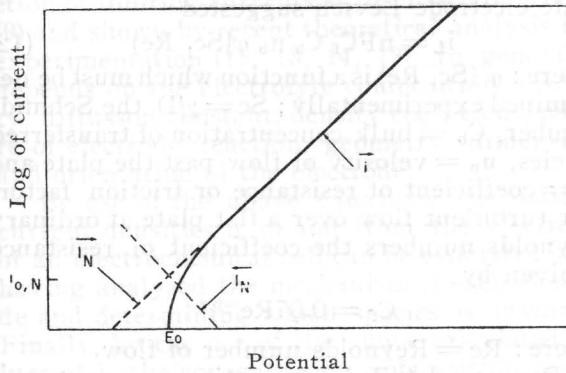

Fig. 1. Effect of activation polarization on the potential current relationship for a single electrode system.

Reaction products must be removed and reactants must be supplied to the interface. The movement of solute can take place in three ways:

1. By ionic migration under the influence of the existing electric field.
2. By convection associated with the movement of liquid phase (natural or forced convection).
3. By diffusion.

When diffusion is the rate determining step in an electrode process, the conditions are these resulting in concentration polarization.

Concentration polarization on the electrolyte side is defined as the retardation of the overall electrode reaction resulting from concentration changes of the potential determining species near the electrode surface. When only one species is involved, the change in potential caused by concentration polarization during cathodic polarization is given by:

$$\eta_{\text{con.L}} = \frac{RT}{nF} \ln \frac{C_b}{C_i} \quad (6)$$

Where C_i and C_b are the interfacial and bulk concentrations of the reacting species.

For a given electrode reaction, i.e.,

the dependence of the concentration polarization on the applied current density is given by the following equation:

$$\eta_{\text{con.L}} = \frac{RT}{nF} \ln \frac{i_L}{i_L - i} \quad (7)$$

where i_L is the limiting current density for the forward reaction. In another section methods of evaluating i_L will be discussed.

The limiting current density for the parti-

cular electrode process, the average transfer coefficient k_L and the diffusion boundary layer thickness are related by:

$$\frac{D}{\delta} C_b = \frac{i_L(1-t)}{nF} = k_L \cdot C_b \quad (8)$$

where D is the diffusion coefficient* of the particular species within the boundary layer, C_b is the bulk concentration of the potential determining species, and t is the transport** number within the diffusion boundary layer of the particular species involved. Figure 2 shows schematically the potential current dependence for a single electrode reaction when activation and concentration polarization is present.

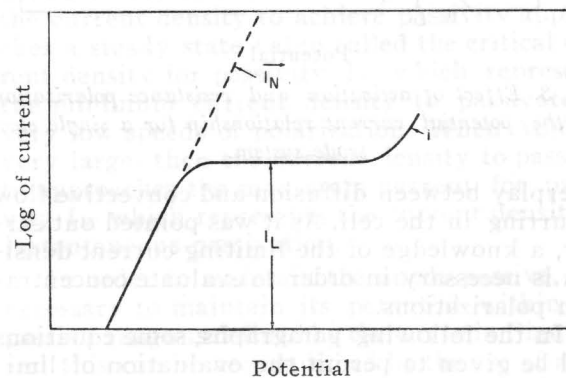

Fig. 2. Effect of concentration polarization on the potential current relationship for a single electrode system.

D. Resistance Polarization

Ohmic potential drop between the reference electrode and the polarized electrode is another contribution to the measured total electrode polarization. This contribution to polarization can be expressed by:

$$\eta_{\text{Res.}} = iR \quad (9)$$

where i is the applied current density and R equal to l/K represents the value in ohms of the resistance path of length l cm and K is the specific conductivity. By using the so-called interrupter or commutator method (6) values of polarization measured do not include the iR contribution. Figure 3 shows schematically the potential current dependence for a single electrode reaction when activation and resistance polarization is present.

* The assumption is made that the diffusion coefficient is independent of concentration of the particular species.

** In the derivation of equation (8), it is assumed that the transport number of the species concerned is constant.

Mass Transport in Electrochemical Cells

The limiting current densities* i_L or mass transfer rates to and from the electrodes of an electrochemical cell are being determined by the

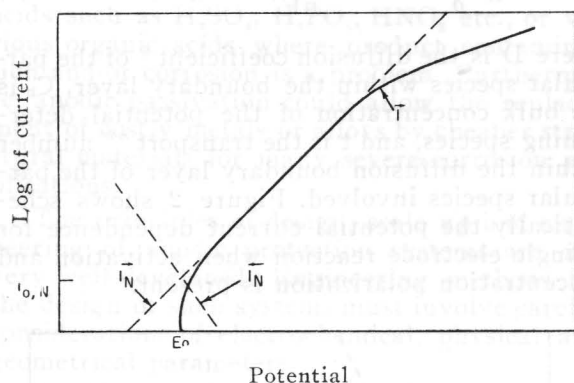

Fig. 3. Effect of activation and resistance polarization on the potential current relationship for a single electrode system.

interplay between diffusion and convective flow occurring in the cell. As it was pointed out earlier, a knowledge of the limiting current densities is necessary in order to evaluate concentration polarizations.

In the following paragraphs, some equations will be given to permit the evaluation of limiting current densities for specific cases where natural or forced convection prevails.

For flow conditions corresponding to the case of flow of fluid past a single flat plate, of width b and length L the average limiting current density is given by:

$$(i_L)_{\text{aver.}} = 2/3 n F C_b D \left(\frac{\gamma}{D} \right)^{1/3} \left(\frac{U}{\gamma L} \right)^{1/2} \quad (10)$$

For fully developed luminal flow in pipes with its parabolic velocity distribution the average limiting current density is given by the following equation: (7)

$$(i_L)_{\text{aver.}} = 1.6 n F C_b U \left(\frac{UX}{\gamma} \right)^{-2/3} \left(\frac{\gamma}{D} \right)^{-2/3} \left(\frac{X}{L} \right)^{-1/3} \quad (11)$$

where X is the diameter of the pipe, L is the length of the pipe, γ is the kinematic viscosity, D is the diffusion coefficient of the characteristic species and U is the average linear velocity in cm per sec.

Limiting current density calculations in the case of turbulent flow involve considerable difficulties. The mathematical analysis of such prob-

* The limiting current density can be considered as the maximum rate of a chemical reaction at an electrode when such a voltage is applied that the concentration of one of the reactants at the electrode drops to zero.

lems is extremely difficult, but Levich (8) has treated certain problems of turbulent flow. As a general relation for turbulent flow over a flat plate electrode Levich suggested:

$$i_L = n F C_f C_b u_b \varphi(Sc, Re) \quad (12)$$

where: $\varphi(Sc, Re)$ is a function which must be determined experimentally; $Sc = \gamma/D$, the Schmidt number, C_b = bulk concentration of transferred species, u_b = velocity of flow past the plate and C_f = coefficient of resistance or friction factor. For turbulent flow over a flat plate at ordinary Reynolds numbers the coefficient of resistance is given by:

$$C_f = 0.07 Re^{-0.2}$$

where: Re = Reynolds number of flow.

For more detailed information on mass transport in electrochemical cells, the reader is referred to the original papers (8, 9, 10, 11).

For the case of natural convection various theoretical equations for the calculation of limiting current densities have been presented in the literature (12, 13, 14). All of these equations agree in essential form differing primarily by a numerical constant. For a vertical plate electrode the local limiting current density for the case of natural convection, at any height X on the electrode surface is given by Levich's equation (9, 13)

$$(i_L)_x = 0.382 n F D \left(\frac{v}{D} \right)^{1/4} \left(\frac{ga}{\gamma^2} \right)^{1/4} X^{-1/4} C_b^{5/4} \quad (13)$$

where: g = acceleration of gravity; D = diffusion coefficient of the species participating in the electrode reaction, C_b = bulk concentration of species reacting; and a = density coefficient defined by the following equation:

$$a = \frac{1}{\rho_b} \left(\frac{\partial \rho}{\partial c} \right) \approx \frac{\rho_b - \rho_i}{\rho_b (C_b - C_i)} \quad (14)$$

where ρ_b and ρ_i are bulk and surface fluid densities respectively.

The total limiting current density $(i_L)_{\text{avg}}$, at an electrode of height X_0 is obtained by the equation: (9)

$$(i_L)_{\text{avg}} = \frac{1}{X_0} \int_0^{X_0} (i_L)_x dx = 4/3 (i_L)_x \quad (15)$$

Some authors (15, 16, 17) have treated free convection by assuming a constant diffusion layer thickness over the electrode of 0.05 cm. Under these conditions, the limiting current density (amp/cm²) can be evaluated from the expression:

$$i_L = \frac{D n F}{\delta (1-t)} C_b \times 10^{-3} \quad (16)$$

where C_b is the concentration and D is the diffusion coefficient of the species involved, and

t is the transport number of the particular species discharged. * The use of this numerical value for δ can lead sometimes to error in prediction of limiting currents as discussed by Tobias (9) and shown by recent theoretical analysis and experimentation (12, 13, 14, 18). In general δ depends on the electrolyte composition, viscosity, diffusion constant, density coefficient, nature of electrode reaction, geometry, dimensions and orientation of the electrode.

By use of the above equations, the limiting current densities i_L to and from the electrodes of an electrochemical cell can be estimated after having analyzed the mechanism at each electrode and determining which species is involved. Finally, by the use of the above calculated values of i_L the concentration polarization can be calculated by use of equation (7).

Anodic Protection Parameters

In the following paragraphs the anodic protection technique for corrosion control will be briefly discussed and some important anodic protection parameters will be reviewed and defined.

Anodic protection is based on the ability of certain metals and alloys to become passive in certain corrosive environments when anodically polarized, i.e., when an anodic current is impressed externally on the specimen while it is immersed in the corrosive medium.

Passivity achieved by anodic protection can best be described by means of a typical potentiostatic anodic polarization curve such as shown in Figure 4. The curve in Figure 4 is the re-

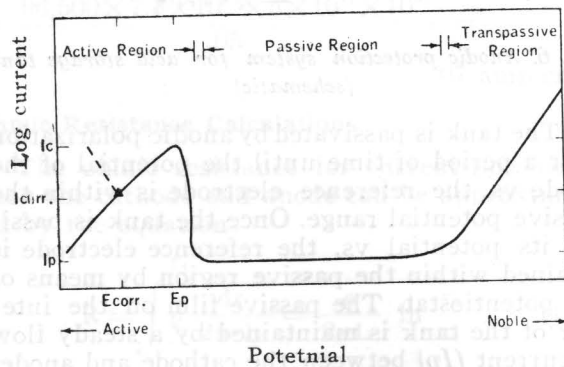

Fig. 4. Anodic polarization curve (schematic).

sult of measuring the current as the potential of the anode is slowly and progressively changed from the active open circuit potential to more cathodic potentials. It is observed generally, starting from the active and progressing to the more cathodic region of potential, that the anodic cur-

* The transport number t of the discharged species can be approximated as equal to zero when excess of other ions are present (i.e. Na^+).

rent density increases to a maximum value at a potential called *critical passivating potential*. Beyond the critical passivating potential, the current density decreases and the specimen becomes passive. Further change of potential usually results in a small or no further change of current and the corrosion rate of the anode is orders of magnitude lower than in the active region. Still further shift of potential to more cathodic values leads into the transpassive region and the current density again increases accompanied by a higher dissolution rate of the anode, and eventually oxygen evolution.

The current density to achieve passivity is affected by the rate of potential change $\Delta E/\Delta t$ in going from active to passive potential. When $\Delta E/\Delta t$ is very small, i.e., smaller than 1 volt/hr., the current density to achieve passivity approaches a steady state value called the critical current density for passivity I_{cr} which represents the minimum current density to passivate at very low speeds of polarization. When $\Delta E/\Delta t$ is very large, then the current density to passivate approaches the maximum current for passivity I_M which represents the current density to instantaneous passivation.

In order to maintain the anode passive, it is necessary to maintain its potential within the passive range as defined by the curve in Figure 4, and this can be accomplished by the use of a potentiostat. The potentiostat is an electronic instrument that maintains the potential of the test electrode (anode) versus a standard electrode (i.e. calomel electrode) constant, while the current adjusts itself to a value corresponding to the particular steady state. Figure 5 shows schematically the experimental arrangement that is suitable both for determining an anodic polarization curve such as shown in Figure 4, and also for maintaining a test specimen passive (anodic protection).

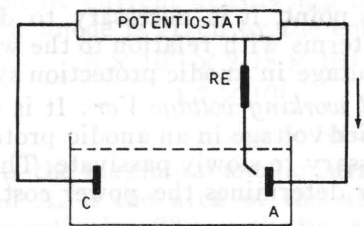

Fig. 5. Experimental set-up (schematic).

The method of anodic protection is in principle suitable for application in field corrosion problems, but each application has to be studied in advance in the laboratory since the shape and relative position of the anodic polarization curve with respect to potential and current coordinates is affected by the many experimental va-

riables such as pH, nature of acid, temperature, etc. In the following there are reviewed some important anodic polarization or anodic protection parameters which are necessary for the design of large scale anodic protection systems.

Critical current density for passivity, I_{cr} : This is the minimum current density that is required in order to passivate a metal or alloy in a particular corrosive environment. This is directly related to the power cost to passivate and also the size of the required instrumentation.

Passive current density, I_p : This represents the low current necessary to maintain passivity, and establishes the corrosion rate of the anode when passive. I_p is directly related to the power cost necessary to maintain passivity.

Critical passivating potential E_p : This is the potential of the anode versus a reference electrode corresponding to the critical current density for passivity.

Potential range within the passive region: This represents the flat portion of the anodic polarization curve within the passive region. The magnitude of the passive range is very important and determines the applicability of anodic protection to a specific metal or alloy and specific environmental conditions. A passive potential range of approximately 100 mV would be sufficient for potential control in most applications.

The above defined I_{cr} , I_p , E_p and potential range within the passive region can be evaluated from an anodic potentiostatic polarization curve such as shown in Figure 4, and depend on operating variables such as nature of anode, pH, nature of acid, temperature and are specially defined for a particular system.

Passive film resistance: This is related to the «throwing power» of the electrochemical cell involved. Good «throwing power» is necessary if anodic protection is to be used in the complex geometry of many process vessels.

At this point, it is necessary to define the following terms with relation to the working or applied voltage in anodic protection systems:

Critical working voltage V_{cr} : It is the minimum applied voltage in an anodic protection system necessary to slowly passivate. The product of I_{cr} . V_{cr} determines the power cost to passivate.

Maximum working voltage V_m : It is the applied voltage in an anodic protection system necessary to achieve passivity very rapidly (very rapid polarization).

Passive working voltage V_p : Is the applied voltage in an anodic protection system necessary to maintain passivity. Both V_p and V_{cr} can be evaluated by means of equation 3, and depend among others on the particular design of

an anodic protection system. It is the product of I_p . V_p that determines the power cost to maintain passivity over long periods of time.

In the following section some of the principles discussed are illustrated with cathodic polarization and working voltage calculations of an anodic protection system for a sulfuric acid storage tank.

5. Examples of polarization and working voltage calculations

Anodic protection is required for a cylindrical stainless steel sulfuric acid storage tank 8 feet in diameter and 12 feet in height filled, with dilute deaerated sulfuric acid containing excess of sodium sulfate, to a depth of 10 feet. The cathode is a platinum clad steel rod submerged to a depth of 9 feet at the center of the tank. A saturated calomel electrode, in conjunction with a salt bridge is used as a reference electrode as shown in Figure 6.

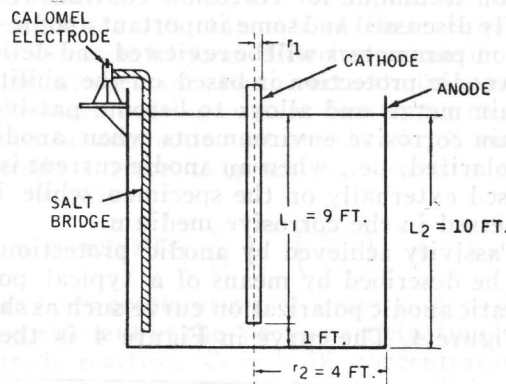

Fig. 6. Anodic protection system for acid storage tank (schematic)

The tank is passivated by anodic polarization over a period of time until the potential of the anode vs. the reference electrode is within the passive potential range. Once the tank is passive, its potential vs. the reference electrode is retained within the passive region by means of the potentiostat. The passive film on the interior of the tank is maintained by a steady flow of current (I_p) between the cathode and anode. In the discussion which follows the values of the electrochemical parameters and other physical constants used are close to real values, but should not be used for general calculations, since they have been employed merely to illustrate a method.

The geometrical parameters of the system are:

Storage tank: Effective height $L_2 = 10$ ft.
Diameter I.D. = 8 ft.

Cathode: Platinum clad rod diameter = 7.87''
Effective length $L_1 = 9$ ft.

The electrochemical parameters and physical properties of the electrolyte were assumed as follows:

- Anodic passive current density
 $I_p = 2 \times 10^{-6} \text{ amp/cm}^2$
- Anodic critical current for passivity
 $I_{cr} = 7 \times 10^{-5} \text{ amp/cm}^2$
- Anodic maximum current for passivity
 $I_M = 5 \times 10^{-3} \text{ amp/cm}^2$
- Exchange current density for H.E.R. on Pt,
 $i_0 = 1 \times 10^{-8} \text{ amp/cm}^2$
- Tafel slope for the H.E.R. on Pt,
 $\beta = 0.03 \text{ volts.}$
- Corrosion potential of anode
 $E_{corr.} = 0.3 \text{ volts vs. SCE}(+)$
- Critical passivating potential of anode
 $E_p = 0.12 \text{ volts vs. SCE}(+)$
- Passive potential of anode during protection,
 $E_{meas.} \text{ (in passive region)} = 0.7 \text{ volts vs. SCE}(-)$.
- Bulk concentration of $H^+ = 5 \times 10^{-1} \text{ gr equ/liter.}$
- Specific electrical resistivity = 5 ohm cm.

Limiting Current Calculations

The limiting current density i_L for the cathodic reaction (H_2 evolution) is calculated by using equation (16) and assuming a boundary layer thickness $\delta = 0.05 \text{ cm}$. In equation (16) D is the diffusion constant for hydrogen ions = $7.3 \times 10^{-3} \text{ cm}^2/\text{sec.}$, $n = 1$, $F = 96,500 \text{ coulombs/equivalent}$, C is the bulk concentration of H^+ in solution = $5 \times 10^{-1} \text{ gr equ/liter}$.

$$i_L = \frac{nFDC_b \times 10^{-3}}{\delta(1-t)} = \frac{96,500 \times 7.3 \times 10^{-3} \times 5 \times 10^{-1} \times 10^{-3}}{0.05} = 0.07 \text{ amp/cm}^2 \tag{16}$$

Ohmic Resistance Calculations

The ohmic resistance for current flow between the cathode and anode can be approximated by the equation:

$$R = \int_{r_1}^{r_2} \rho \frac{dr}{2\pi rL} = \frac{\rho}{2\pi L} \ln \frac{r_2}{r_1} \tag{17}$$

Where ρ = the specific electrical resistivity*, r_2 = radius of the storage tank and r_1 = radius of the cathode. This equation gives the resistance for radian current flow when anode and cathode are concentric equipotential circular cylinders. In our example $L \gg r_1$, and so the resistance for radian current flow is approximately equal to the resistance between the two electrodes and

* The specific electrical resistivity for the electrolyte was assumed as $\rho = 5 \text{ ohm. cm}$.

the effect is negligible. By using equation (17) the resistance for current flow between the anode and cathode in our example is:

$$R_1 = \frac{\rho}{2\pi L} \ln \frac{r_2}{r_1} = \frac{2.3\rho}{2\pi L_1 \times 30.5} \log \frac{r_2}{r_1} = \frac{2.3 \times 5}{2 \times 9 \times \pi \times 30.4} \log \frac{120}{10} \approx 0.004 \text{ ohms}$$

Anodic Polarization Calculations

The total anodic polarization when the anode is polarized to a potential within the passive region is given by the relation:

$$\eta_{T,A} = E_p - E_{corr.} = 0.7 - (-0.3) = 1.0 \text{ volts}$$

Cathodic Polarization Calculations

Polarization of the Cathode During Slow Passivation

The cathodic current density $i_{c.cr.}$ to slowly passivate is given by the relation:

$$i_{c.cr.} = \frac{I_{cr.} A_a}{A_c} = \frac{7 \times 10^{-5} \times 2.78 \times 10^3}{1.7 \times 10^4} = 1.15 \times 10^{-3} \text{ amp/cm}^2$$

Where I_{cr} is the critical anodic current density to passivate, A_a is the area of the anode ($A_a = \pi r_2^2 + 2\pi r_2 L_2$) and A_c is the area of the cathode. ($A_c = \pi r_1^2 + 2\pi r_1 L_1$). The cathodic activation and concentration polarization to slowly passivate is given by equations (5) and (7) respectively.

The total cathodic polarization is then given by:

$$\eta_{T,C} = \beta \log \frac{i_{c.cr.}}{i_0} + 2.3 \frac{RT}{nF} \log \frac{i_L}{i_L - i_{c.cr.}} = 0.03 \log \frac{1.15 \times 10^{-3}}{1 \times 10^{-3}} + 0.059 \log \frac{0.07}{0.07 - 0.00115} = 0.03 \log 1.15 = 1.8 \times 10^{-3} \text{ volts}$$

Polarization of the Cathode During Rapid Passivation.

The cathodic current density $i_{c.m}$ to rapidly passivate the anode is given by the equation:

$$i_{c.m} = \frac{I_M A_a}{A_c} = \frac{5 \times 10^{-3} \times 2.78 \times 10^3}{1.7 \times 10^4} = 8 \times 10^{-3} \text{ amp/cm}^2$$

Where I_M is the maximum anodic current density, A_a and A_c is the area of the anode and cathode respectively. The cathodic activation and concentration polarizations during rapid passivation of the anode are given by equations (5) and (7) respectively. The total cathodic polarization is then given by:

$$\eta_{T,C} = \beta \log \frac{i_{c.m.}}{i_0} + 2.3 \frac{RT}{nF} \log \frac{i_L}{i_L - i_{c.M}} = 0.03 \log \frac{8 \times 10^{-2}}{1 \times 10^{-3}} + 0.059 \log \frac{0.07}{0.07 - 0.08} \approx -\infty$$

Polarization of the Cathode During Long Term Maintenance of Passivity.

The cathodic current density $i_{c,p}$ corresponding to the long range maintenance of passivity is given by:

$$i_{c,p} = \frac{I_p A_a}{A_c} = \frac{2 \times 10^{-6} \times 2.78 \times 10^3}{1.70 \times 10^4} = 8 \times 10^{-6} \text{ amp/cm}^2$$

Where I_p is the anodic passive current density, A_a and A_c is the area of the anode and cathode, respectively. The cathodic activation and concentration polarization corresponding to the long range maintenance of passivity can be calculated by means of equations (5) and (7) respectively, so that the total cathodic polarization is given by:

$$\eta_{T,C} = \beta \log \frac{i_{c,p}}{i_o} + 2.3 \frac{RT}{nF} \log \frac{i_L}{i_L - i_{c,p}}$$

$$\approx 0.03 \log \frac{8 \times 10^{-6}}{1 \times 10^{-3}} + 0.059 \log 1 = 0.06 \text{ volts}$$

Working Voltage Calculations

The working or applied voltage to slowly passivate can be calculated by using equation (3).

$$V_{cr.} = \eta_{T,A} + \eta_{T,C} + I_{cr.} A_a (R_i + R_e)$$

$$= 1.0 + 1.8 \times 10^{-3} + 7 \times 10^{-3} \times 2.78 \times 10^3 (0.004 + R_e)$$

$$\approx 1.08 + 19.5 R_e \text{ volts}$$

where R_e is the sum of all ohmic resistances of the external circuit.

The working or applied voltage to rapidly passivate can also be calculated by equation (3).

$$V_M = \eta_{T,A} + \eta_{T,C} + I_M A_a (R_i + R_e)$$

$$= 1.0 + \infty + 5 \times 10^{-3} \times 2.78 \times 10^3 (0.004 + R_e) = \infty$$

The working or applied voltage to maintain passivity can be calculated by means of equation (3)

$$V_p = \eta_{T,A} + \eta_{T,C} + I_p A_a (R_i + R_e)$$

$$= 1.0 + 0.06 + 2 \times 10^{-6} \times 2.78 \times 10^3 (0.004 + R_e)$$

$$= 1.06 + 0.55 R_e \text{ volts.}$$

Conclusions

From the above examples, the following conclusions can be drawn:

The applied or working cell voltage in general, will depend upon the polarization of the anode, the polarization of the cathode and the IR drop in the working cell, and external circuit.

The relative importance of the various terms of polarization will depend on the total current passing through the system, the ratio of anode to cathode area, materials of construction of the cathode, agitation, temperature, nature of the corrosive solution, etc.

When the total current passing through the system is very large and the area of cathode

small, the concentration polarization for the cathodic reaction (hydrogen evolution) and the applied voltage become infinitely large. This might never materialize if another cathodic reaction could take place at a higher but finite applied voltage.

The material selection as well as the optimization of the area of the cathode must involve careful considerations of cost, corrosion and cathodic polarization characteristics.

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Ι Σ

Μεθρικά θεωρητικά στοιχεία δια το σχεδιασμα ανοδικων συστημάτων προς προστασιαν μεταλλικων επιφανειων εκ διαβρωσεως.

Υπό Ζ. Α. ΦΟΡΟΥΑΗ

Κατά τα τελευταία τρία έτη, η τεχνολογία ανοδικων συστημάτων προς προστασιαν μεταλλικων επιφανειων εκ διαβρωσεως, προσέλαβε ιδιαιτεραν σημασιαν κυρίως κατόπιν τής επιτυχοϋς εφαρμογής της εις μεγάλην βιομηχανικην κλίμακα.

Η νέα αυτή τεχνική βασίζεται εις τήν δημιουργίαν και διατήρησιν τής παθητικής καταστάσεως, επί μεταλλικων επιφανειων εν επαφή με διαλύματα ισχυρων οξέων κ.λ.π., δια τής εφαρμογής ενός ανοδικού ηλεκτρικού ρεύματος και διατήρησιν του δυναμικού τής μεταλλικής επιφανείας εις μίαν ωρισμένην περιοχήν. Τοϋτο επιτυγχάνεται δια τής χρησιμοποίησεως του Potensiostat, μιās ηλεκτρονικής συσκευής δυναμένης να διατηρήσῃ το δυναμικόν τής μεταλλικής επιφανείας εις μίαν προκαθορισμένην τιμήν ανεξάρτητον τής εντάσεως του δια του κυκλώματος διερχομένου ρεύματος.

Μέθοδοι μηχανικού σχεδιασματος ανοδικων συστημάτων εις μεγάλην βιομηχανικην κλίμακα, απαιτοϋν τήν χρησιμοποίησιν ηλεκτροχημικων, φυσικοχημικων και γεωμετρικων δεδομένων.

Η παρούσα εργασία αποτελεί μίαν συνοπτικην έκθεσιν θεωρητικων στοιχείων ηλεκτροχημείας και ηλεκτροχημικής μηχανικής, τα όποια εύρισκουν έκτεταμένην χρήσιν εις το σχεδιασμα ανοδικων συστημάτων εις μεγάλην βιομηχανικην κλίμακα.

(Εισήχθη τῆ 9η Σεπτεμβρίου 1963)

R E F E R E N C E S

1. Mueller W.A.: *Canadian J. Technology*, **34**, 162 (1956).
2. Riggs O.L., Jr., Hutchison M. and Conger N.L.: *Corrosion*, **16**, 102 (1960).
3. Locke C.E., Hutchison M. and Conger N.L.: *Chem. Eng. Progress*, **56**, 50 (1960).
4. Shock D.A., Riggs O.L. Jr. and Sudbury J.D.: *Corrosion*, **16**, 99 (1960).
5. Sudbury J.D., Riggs O.L. Jr. and Shock D.A.: *Corrosion*, **16**, 91 (1960).
6. Ferguson A.L. and Chen G.M.: *J. Phys. Chem.*, **36**, 1166 (1932).

7. Eisenberg M. : in «*Advances in Electrochemistry and Electrochemical Eng.*», Edited by C.W. Tobias, John Wiley & Sons, New York, 1962.
8. Levich B. : *J. Phys. Chem., (U.S.S.R.)*, **21**, 689 (1947). Levich B. : *J. Phys. Chem., (U.S.S.R.)*, **22**, 575, 711, 721 (1948).
9. Tobias C.W., Eisenberg M. and Wilke C.R. : *J. Electr. Soc.*, **99**, 359C (1952).
10. Agar J.N. and Hoar T.P. : *Disc. Faraday Soc.*, **1**, 158 (1947).
11. Levich B. : *Disc. Faraday Soc.*, **1**, 37 (1947).
12. Wagner C. : *J. (and Trans). Electroch. Soc.*, **95**, 161 (1949).
13. Levich B. : *Acta Physicochim., (U.S.S.R.)*, **17**, 257 (1942). Levich B. : *Acta Physicochim., (U.S.S.R.)*, **19**, 117 (1944).
14. Keulegan G.H. : *J. Res. Natl. Bur. Standards*, **47**, 156 (1951).
15. Glasstone S. and Hickling A. : «*Electrolytic Oxidation and Reduction*» pp. 81-85 Chapman and Hall, Ltd., London (1935).
16. Glasstone S. : «*Introduction to Electrochemistry*». D. Van Nostrand Co., Inc., New York (1942).
17. Kortum G. and O'M Bockris J. : «*Textbook of Electrochemistry*». Vol. II Elsevier Publishing Company, New York (1951).
18. Agar J.N. : *Disc. Faraday Soc.*, **26** (1937).

(Manuscript received, September 9, 1963)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Φυσικοχημεία και Πυρηνική Χημεία

Η υδρόλυσις των ιόντων αργιλίου εις άραιά ύδατικά διαλύματα. R. C. Frink και M. Peech. *Inorg. Chem.*, **2**, 473 (1963).— Η άναφερομένη παρουσία βασικών πολυμερών ιόντων εις ύδρολυθέντα άλατα άργιλίου έν διαλύματι υπεκίνησαν την παρούσαν έρευναν της δυνατότητος έφαρμογής του μηχανισμού της ύδρολύσεως μονομερών ιόντων, $Al^{3+} + H_2O \rightleftharpoons AlOH^{2+} + H^+$, εις άραιά διαλύματα άλάτων άργιλίου. Έγένοντο μετρήσεις του pH και της άγωγιμότητος διαλυμάτων $AlCl_3$ και $Al(ClO_4)_3$ συγκεντρώσεως άπό 10^{-5} έως 10^{-2} M. Τά πειραματικά δεδομένα εύρέθησαν συμφωνούντα υπέρ της ύποθέσεως ότι ή ύδρόλυσις των Al^{3+} λαμβάνει χώραν συμφώνως προς τον μηχανισμόν της ύδρολύσεως άπλών μονομερών ιόντων. Η θερμοδυναμική τιμή pK δια τó πρώτον στάδιον της ύδρολύσεως εύρέθη ίση προς 5.02 εις 25°. Η ίσοδύναμος άγωγιμότης του Al^{3+} εις άπειρον άραιώσιν ύπελογίσθη ίση προς $59.7 \text{ ohm}^{-1} \text{ cm}^2 \text{ equiv}^{-1}$ εις 25°. Έν άραιώσει, τά διαλύματα των άλάτων άργιλίου καθίστανται υπέρκορα ως προς τó $Al(OH)_3$ και παραμένουν σταθερά μέχρις ότου ή συγκέντρωσις του άλατος του άργιλίου έλαττωθῆ εις 10^{-5} M περίπου, κάτω της όποιας ό βαθμός του υπεркоρεσμοϋ φθάνει έν κρίσιμον σημείον και άρχίζει νά καταβυθίζεται τó $Al(OH)_3$.

Ε. Κοκκότη — Κωτάκη

Κινητική και φασματοφωτομετρική εξέτασις διοθενούς άργύρου εις ύπερχλωρικά διαλύματα. J. B. Kirwin, F. D. Peat, P. J. Proll και L. H. Sutcliffe. *J. Phys. Chem.*, **67**, 1617 (1963).— Προσδιορίζονται τά φάσματα άπορροφήσεως διαλυμάτων $Ag(II)$ εις τά όξέα ύπερχλωρικών και νιτρικών και εις την περιοχήν 350—750 mμ. Η έπίδρασις της συγκεντρώσεως των άνιόντων επί των φασμάτων παρέχει ένδείξεις περί σχηματισμοϋ συμπλόκων. Τά έπιτευχθέντα κινητικά δεδομένα επί της διασπάσεως του $Ag(II)$ εις ύπερχλωρικών όξύ επίσης δεικνύουν την συμμετοχήν ύπερχλωρικών συμπλόκων. Προτείνεται μηχανισμός δια τήν άναγωγήν του $Ag(II)$ προς $Ag(I)$.

Ίόντα άμιδινίου. I. Παρεμποδιζόμενη έσωτερική περιστροφή. G. S. Hammond και R. C. Neuman, Jr. *J. Phys. Chem.*, **67**, 1655 (1963).— Τά φάσματα πυρηνικοϋ μαγνητικοϋ συντονισμοϋ μη ύποκατεστημένων και συμμετρικώς ύποκατεστημένων άλειφατικών άλάτων άμιδινίου έντός διμεθυλοσουλοφξειδίου ή ύδατος δεικνύουν ότι ή περιστροφή περι τούς δεσμούς C-N των όμάδων του άμιδινίου παρεμποδίζεται. Διερευνώνται τά χαρακτηριστικά του μαγνητικοϋ συντονισμοϋ των πρωτονίων των συνδεδεμένων προς N εις τās ένώσεις ταύτας.

Κ. Πολυδωρόπουλος

Άνόργανος Χημεία και Άνόργανος Βιομηχανική Χημεία

Η φωτόλυσις του ύποξειδίου του άνθρακος. II. Η δράσις του προστιθεμένου όξυγόνοϋ. D. K. Bayes. *J. Amer. Chem. Soc.*, **85**, 1730 (1963).— Έμελετήθη ό φωτολυτικός σχηματισμός άλλενίου έξ ύποξειδίου του άνθρακος και αίθυλενίου δια χρησιμοποίησεως μονοχρωματικής άκτινοβολίας.

Εις μικρόν μήκος κύματος τó όξυγόνον είχεν μικράν μόνον έπίδρασιν επί του σχηματισμοϋ άλλενίου, άλλ' εις μεγαλύτερα μήκη κύματος τó όξυγόνον εύνοεί άρκετά τον σχηματισμόν αϋτοϋ. Άποδεικνύεται ότι

παράγονται μάλλον δύο διακεκριμένα ένδιάμεσα προϊόντα παρά έν τοιοϋτον βαθμιαίως ποικιλοϋσης ικανότητος αντίδράσεως. Τά δύο ένδιάμεσα προϊόντα δύναται νά συσχετισθοϋν με τās δύο ηλεκτρονικά μεταθέσεις του ύποξειδίου του άνθρακος. Οϋτω τά δύο ένδιάμεσα προϊόντα δύναται νά είναι τó C_2O εις διαφορετικές ηλεκτρονικές καταστάσεις. Έν τούτοις θά ήτο δυνατή έπίσης ή παραγωγή ηλεκτρονικής διηγεμένου ύποξειδίου του άνθρακος.

Ε. Κοκκότη — Κωτάκη

Μελέτη της καθοδικής άποβολής του υδρογόνου επί του σιδήρου παρουσία υδροθείου. B. Le Boucher. *Rév. Inst. Fr. Pétrole*, **18**, 4 (1963).— Διδακτορική διατριβή. Η παρατήρησης της καθοδικής άποβολής του υδρογόνου επί του σιδήρου παρουσία υδροθείου και η σύγχρονος μελέτη της διαχύσεως του υδρογόνου και της προσροφήσεως τόν ανιόντων HS⁻ επιτρέπουν την απομόνωση, πειραματικώς, δύο μηχανισμών έκφορτίσεως του υδρογόνου και τόν προσδιορισμόν του ηλεκτροχημικού ρόλου του υδροθείου.

Παραμαγνητικά τετραεδρικά μορφαί τών συμπλόκων ενώσεων του Ν-αρυλοσαλικυλαλδιμινονικελίου εν διαλύσει εις ύψηλάς θερμοκρασίας. L. Sacconi και M. Ciampolini. *J. Amer. Chem. Soc.*, **85**, 1750. (1963).— Έξετελέσθησαν μαγνητικά και φασματοφωτομετρικά μετρήσεις επί σειράς συμπλόκων ενώσεων του Ν-αρυλοσαλικυλαλδιμινο-νικελίου εν διαλύματι εις άδρανή διαλυτι-

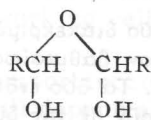
κά μέσα εις θερμοκρασίαν 200°. Αί μετρήσεις αύται έδειξαν ότι τὰ 2-ύποκατεστημένα φαινυλικά σύμπλοκα, άτινα είναι διαμαγνητικά και εις στερεάν κατάστασιν και εις διαλύματα διατηρούν μίαν τετραγωνικήν έπίπεδον δομήν εις όλας τὰς θερμοκρασίας. Διά τὰ 3- και 4- ύποκατεστημένα φαινυλικά σύμπλοκα ή ελάττωσις εις την συσσωματωμένην ποσότητα, ήτις παρατηρείται όταν αύξάνεται ή θερμοκρασία συνοδεύεται από την εμφάνισιν τετραεδρικών μορφών τών όποιών ή συγκέντρωσις αύξάνει δι' αύξήσεως της θερμοκρασίας. Μεγάλη άραιώσις προκαλεί ελάττωσιν της συσσωματώσεως και εύνοει τόν σχηματισμόν τών τετραεδρικών μορφών. Ούτω εις διαλύματα έν άδρανή διαλυτικά μέσα αύτών τών συμπλόκων ύπάρχει ίσορροπία μεταξύ παραμαγνητικού πολυμερούς, διαμαγνητού έπίπέδου και παραμαγνητικού τετραεδρικού τύπου.

E. Κοκκότη — Κωτάκη

Όργανική Χημεία και Όργανική Βιομηχανική Χημεία

Η παραγωγή πολυσθενών άλκοολών εκ πολυσακχαριτών ζύλου. I. F. Satkov. *Chemie — Ingenieur — Technik* **35**, 494 (1963).— Φυτικοί πολυσακχαρίται, ίδίως κυτταρίνη και ήμικυτταρίναι, δύνανται δι' υδρολύσεως και έν συνεχεία υδρογονώσεως νά μετατραπούν έν μέρει, με ύψηλήν άπόδοσιν προς πολυσθενείς άλκοόλας (έξίται, πεντίται, γλυκερίνη, αιθυλενογλυκόλη, προπυλενογλυκόλη). Περιγράφονται μέθοδοι έπεξεργασθείσαι εις Ε.Σ.Σ.Δ. Ίδιαίτερον ένδιαφέρον παρουσιάζουν ή ταυτόχρονοι υδρόλυσις και υδρογονώσις φυτικών πολυσακχαριτών άνωθεν καταλυτών εύγενών μετάλλων με πρακτικώς θεωρητικήν άπόδοσιν. E. Τουλ

Ημιϋδρίται άλδευδών. D. L. Klass, W. N. Jensen, J. S. Blair και T. W. Martinek. *J. Org. Chem.*, **28**, 3029 (1963).— Έμελετήθη εκ νέου ή σύνθεσις της κανονικής (n-) δωδεκανάλης, ή όποία παρεσκευάσθη τό πρώτον υπό του Krafft τό έτος 1880. Διεπιστώθη, ότι κατά την ξηράν άπόσταξιν κανονικού (n-) δωδεκανοϊκού βαρίου και μυρμηκικού βαρίου λαμβάνεται ό ήμιϋδρίτης της n- δωδεκανάλης και όχι ή έλευθέρα άλδευδη. Κατά την έπίδρασιν ύδατος επί n- δωδεκανάλης, n- δεκανάλης και n- έπτανάλης σχηματίζονται άπομονώσιμοι ήμιϋδρίται. Εις τὰς ενώσεις αύτάς αί καρβονυλικαί όμάδες είναι χημικώς ήνωμένοι μετά μορίων ύδατος. Η δομή αύτών τών ήμιϋδριτών δέν έχει πλήρως άποδειχθή. Υπάρχουν, πάντως, άρκετά πειραματικά ένδείξεις εύνοούσαι την δομήν α, α'-διοξυαιθέρων διά τὰς ενώσεις αύτάς, του γενικού τύπου :

Ένώσεις του τύπου αυτού θα ήδύναντο νά σχηματισθούν δι' άπλής προσθήκης ενός μορίου μονοϋδρίτου άλδευδης εις την καρβονυλικήν όμάδα άλλου μορίου έλευθέρας άλδευδης. Ός φαίνεται, ό σχηματισμός ήμιϋδριτών είναι γενική αντίδρασις τών κανονικών άλειφατικών άλδευδών.

Άπαλκλώσις άρωματικών άμινών. R. A. Chambers και D. E. Pearson. *J. Org. Chem.* **28**, 3144 (1963).— Κατά την διεξαγωγήν αντίδράσεως Friedel-Crafts με Ν, Ν-διμεθυλανιλίνη και 1,7-διχλωροκινολίνη διεπιστώθη, ότι δέν έλαβεν χώραν ύποκατάστασις της διμεθυλανιλίνης εις para-θέσιν, αλλά άπαλκλώσις αύτης και, υπό τὰς συνθήκας διεξαγωγής της αντίδράσεως, αντίκατάστασις του εις θέσιν-4 χλωρίου του κινολικού δακτυλίου με φαινυλιμινομάδα (C₆H₅NH-). Κατόπιν συστηματικής μελέτης εύρέθη ότι τριτοταγείς άρωματικά άμίναι άπαλκλιούνται εύκόλως προς δευτεροταγείς άμίνας εις θερμοκρασίαν 150° και διά διαβίσεως άερίου υδροβρωμίου διά του εις κατάστασιν τήξεως εύρισκομένου υδροβρωμικού έλατος της άμίνης. Έξ άλλου, δευτεροταγείς άμίναι μετατρέπονται εις ανιλίνην, ή εις τὰ αντίστοιχα ύποκατεστημένα παράγωγα αύτης, εις την θερμοκρασίαν τών 200°.

Τὰ κύρια συμπεράσματα τών ως άνω έρευνητών είναι τὰ έξης :

1. Τριτοταγείς άρωματικά άμίναι άπαλκλιούνται εύκολώτερον τών δευτεροταγών άρωματικών άμινών.

2. Τό υδροβρώμιον είναι πλέον άποτελεσματικόν του υδροχλωρίου.

3. Η εύκολία άποσπάσεως άλκυλομάδων άκολουθει την σειράν : μεθυλομάς > n-προπυλομάς > αιθυλομάς, εις τὰς τριτοταγείς άρωματικές άμίνας.

4. Κατά την άπαλκλίωσιν της δι-n-προπυλαμίνης άπεμονώθη μικρά μέν, αλλά σημαντική ποσότης ίσοπροπυλοβρωμιδίου, εκτός του σχηματιζομένου n-προπυλοβρωμιδίου.

5. Ηλεκτρονιόφιλοι ύποκαταστάται εις τόν άρωματικόν πυρήνα αύξάνουν την ταχύτητα άπαλκλίωσης και αντίστροφως.

6. Υποκαταστάται εις ortho-θέσιν αύξάνουν την ταχύτητα άπαλκλίωσης εις μεγαλύτερον βαθμόν παρά οίσοσήποτε άλλος συντελεστής.

Άλειφατικά άμίναι είναι πλέον άνθεκτικά εις άπαλκλίωσιν και, πρακτικώς, δέν άπαλκλιούνται διά της νέας αύτης μεθόδου. Κυκλικαί άμίναι, ως ή

N-μεθυλοπιπεριδίνη και ή νικοτίνη, δίδουν πολυμερή προϊόντα, ή δέ τρι-n-βουτυλαμίνη πρακτικώς δέν άπαλκυλιούται. Γ. Κ. Στελακάτος

Φωτοχημικά αντιδράσεις διαλυμάτων άζωχρωμάτων παρουσία διαφόρων ύποστρωμάτων.— Έκθεσις ύδατικών διαλυμάτων άζωχρωμάτων, παρουσία διαλυτών ύποστρωμάτων, εις όρατάς ή ύπεριώδεις άκτινοβολίας έχει ως άποτέλεσμα εις πολλές περιπτώσεις την άναγωγήν του χρώματος υπό του ύποστρώματος, τό όποιον δρά ως δότης ύδρογόνου. Ό άποχρωματισμός του διαλύματος λαμβάνει χώραν μόνον όταν ή άκτινοβολία άπορροφείται υπό του ύποστρώματος, πρόκειται δηλ. προφανώς περί αντιδράσεως μορίων του ύποστρώματος εύρισκομένων έν διεγέρσει μετό μορίων του χρώματος (έν διεγέρσει ή μή). Ύποστρώματα περιέχοντα καρβοξυλομάδας, ύδροξυλομάδας ή άρυλομάδας ήνω-

μένες μετά μεθυλίωv, μεθυλενίων ή άλειφατικών —CH—

παρουσιάζουν μεγάλην φωτοχημικήν δραστικότητα όταν αι ένώσεις άπορροφούν φώς μεγάλου μήκους κύματος.

Άπό κινητικής πλευράς αι προκαλούσαι τόν άποχρωματισμόν αντιδράσεις είναι πρώτης τάξεως ως πρός την συγκέντρωσιν των διηγεμένων μορίων του ύποστρώματος εις χαμηλάς συγκεντρώσεις.

Η παρουσία όξυγόνου παρεμποδίζει μερικώς τόν άποχρωματισμόν, φαίνεται δε ότι τό όξυγόvον δύναται νά δράση ως δέκτης ύδρογόνου κατά τόν αυτόν τρόπον, ως και τό άζώχρωμα.

Πειράματα έκτελεσθέντα επί ένός μόνον συστήματος όδηγούν εις την ύπόνοιαν ότι ή προκαλουμένη υπό του όξυγόνου παρεμπόδισις όφείλεται μερικώς εις την έπανοξειδωσιν των άνηγμένων ριζών του χρώματος πρός τό άρχικόν χρώμα υπό ύπεροξυριζών. Προτείνεται μηχανισμός της παρεμποδίσεως.

Αίνειας Βασιλειάδης

Χημεία Τροφίμων και Φαρμακευτική Χημεία

Παρασκευή μαλακού λίπους εκ βοείου στέατος. G. Vernois. *Seifen - Oil Fette - Wachse* 89, 371 (1963).— Είναι γνωστόν ότι δι' άμοιβαίας ένδοεστεροποιήσεως των τριγλυκεριδίων δύvανται νά μεταβληθοϋν αι ιδιότητες ένός λίπους, μεταξύ των όποιων και τό σημείον τήξεως αυτού. Η πώσις του σημείου τήξεως βοείου στέατος έπιτυγχάνεται όμοίως δι' άναμίξεως μετ' έλαίων και λιπών χαμηλού σημείου τήξεως. Έν τούτοις τό βρώσιμον λίπος τό όνομαζόμεvον «τεχνητόv», παρασκευαζόμεvον τοιουτοτρόπως, παρουσιάζει ώρισμένα έλατιώματα από όργανοληπτικής πλευράς. Άντιθέτως τά λίπη τά έπιτυγχανόμενα δι' ένδοεστεροποιήσεως του στέατος μετά φυτικών έλαίων, είναι όμογενή και ένδεικνυται ή χρήςις των εις την ζαχαροπλαστικήν. Ό συγγραφεύς περιγράφει τό τεχνολογικόν της μεθόδου έστεροποιήσεως υπό κενόν μίγματος άποτελουμένου έξ 90 μερών στέατος και 10 μερών σογελαιού παρουσιάζ 0,02% κόνεως Zn. Μετά 3 ώρας εις 230°, έπιτυγχάνεται μαλακόν λίπος με σημείον τήξεως 36°.

Ε. Κοκκότη - Κοπάκη

Η επίδρασις της τεχνητής ξηράνσεως επί των υγρασκοπικών ιδιοτήτων του άραβοσίτου. J. Tuite και G. H. Foster: *Cereal Chemistry* 40, 630 (1963).— Η κατά την άποθήκευσιν διατήρησις έν καλή καταστάσει του τεχνητώς ξηρανθέντος άραβοσίτου παρουσιάζει ώρισμένας δυσχερείας. Παρητήρηθη ότι ό τεχνητώς ξηρανθείς άραβόσιτος διατηρείται δυσκολώτερον από τόν φυσικώς ξηρανθέντα. Οι σ. προσδιώρισαν την ίσορροπίαν της περιεχομένης ύγρασίας και την ίσορροπίαν της σχετικής ύγρασίας άραβοσίτου ξηρανθέντος τεχνητώς εις μικράν έγκατάστασιν ξηράνσεως (Pilot Drier) και έν

τώ έργαστηρίω και εύρον ότι τά δείγματα τά ξηρανθέντα εις θερμοκρασίας άνωτέρας των 60°C άπερρόφουν όλιγώτερον ύδωv, εις σχετικές ύγρασίας 70-80%, από τά ξηρανθέντα εις χαμηλοτέρας θερμοκρασίας. Η Ικανότης πρός άπορρόφησιν ύδατος προσδευτικώς ήλαττοϋτο αύξανόμενης της θερμοκρασίας ξηράνσεως. Τό άποτέλεσμα τουτο φαίνεται νά διαρκή επί μακρόν.

Ό τεχνητώς ξηρανθείς άραβόσιτος με μεγαλυτέραν σχετικήν ύγρασίαν κόκκου δύvεται νά άποθηκευθί με ύγρασίαν κατά 0,5-1,0% χαμηλοτέραν από αυτήν του άποθηκευομένου φυσικώς ξηρανθέντος άραβοσίτου, πρός άποφυγήν άναπτύξεως μυκήτων. Η περιεκτικότης εις ύγρασίαν και ή ίσορροπία σχετικής ύγρασίας ένός δείγματος άραβοσίτου δύvανται εύκόλως νά προσδιορισθοϋν και νά χρησιμεύσουν διά την άπόκτησιν γνώσεων επί της προηγηθείσης ξηράνσεως και την αξιολόγησιν των μεθόδων ξηράνσεως.

Ε. Βουδούρης

Ποσοτική άνάλυσις μίγματος άσπιρίνης - φαινασετινης και καφφεΐνης διά της χρησιμοποίησεως Ν. Μ. Ρ. D. P. Hollis. *An. Chem.* 35, 1682 (1963).— Περιγράφεται μέθοδος χρησιμοποίησεως Ν.Μ.Ρ. διά ταχείαν ποσοτικήν άνάλυσιν μίγματος έξ άσπιρίνης - φαινασετινης και καφφεΐνης. Διάφορα γνωστά μίγματα έχουν αναλυθί καθώς έπίσης και έμπορικά παρασκευάσματα. Ό μέσος όρος άποκλίσεως από τά άκριβή άποτελέσματα ήτο διά την άσπιρίνην 1.1%, διά την φαινασετινην 2.2% και διά την καφφεΐνην 3.2%. Ό χρόνος ό απαιτούμενος διά μίαν τοιαύτην άνάλυσιν είναι περίπου 20 λεπτά.

Ν. Χούλης

Βιολογική Χημεία

Η μέτρησις του φωσφορισμού ως άναλυτικόν μέσον. Η άνάλυσις της άσπιρίνης εις τόν όρρόν του αίματος και εις τό πλάσμα. D. J. Winefordner και W. H. Latz.

Anal. Chem., 35, 1517 (1963).— Έκχυλίζεται ή άσπιρίνη εις 0,4 ml όρροϋ ή πλάσματος διά χλωροφορμίου. Τό χλωροφόρμιον έξατμίζεται και τό υπόλοιπον δια-

λύεται εις τόν διαλύτην E.P.A. και φέρεται εις δοκιμαστικόν σωλήνα εκ χαλαζίου. Μετρᾶται ἡ ἔντασις τοῦ φωσφορισμοῦ εις 410 mμ διὰ χρησιμοποίησεως λευκοῦ φωτὸς πρὸς διέγερσιν. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀσπιρίνης εις τὴν συγκέντρωσιν τοῦ 1 ἕως 100 mg ἀνά 100 ml ὄρρου ἢ πλάσματος δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ εις ὀλιγώτερα τῶν 10 λεπτῶν.

Γραμμισιδ'νη Α. Προσδιορισμὸς συνθέσεως καὶ στεροχημικῆ μορφῆ τῶν ἀμινοξέων δι' ἐνζυματικῶν μεθόδων καὶ ἀερίου χρωματογραφίας. S. - I. Ishii καὶ B. Witkop.

J. Amer. Chem. Soc., **85** 1832 (1963). — Ὁ συνδυασμὸς τῆς ἐνζυματικῆς ἀποικοδομήσεως μετὰ ποσοτικὴν ἀεριοχρωματογραφικὴν ἀνάλυσιν κατέστησεν δυνατὴν τὴν πλήρη διαλεύκανσιν τῆς στεροχημικῆς δομῆς εις τέσσαρα ἐκ τῶν ἑξ ἀμινοξέων παρόντων εις ὑδρολύματα γραμμισιδίνης Α, ἐνὸς κυκλοπεπτιδικοῦ ἀντιβιοτικοῦ, τὸ ὁποῖον προσφάτως ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο ἑτερογενὲς συνιστάμενον ἐκ μίγματος βαλιν-γραμμισιδίνης καὶ ἰσολευκιν-γραμμισιδίνης. Ἡ νέα μέθοδος, εἶναι ταχεῖα, εὐαίσθητος, ποσοτικὴ καὶ γενικῶς ἐφαρμοσίμος.

E. Κοκκότη — Κοτάκη

Ἀναλυτικὴ Χημεία

Ἀνάλυσις ὀργανομεταλλικῶν ἐνώσεων ἀργιλίου. R. T. Crompton καὶ W. U. Reid. *Analyst* **88**, 713 (1963). — Αἱ ὀργανομεταλλικαὶ ἐνώσεις τοῦ ἀργιλίου, αἱ περιέχουσαι ἀλκυλιομάδας ἀπὸ τοῦ μεθυλίου μέχρι τοῦ βουτυλίου χρησιμοποιοῦνται σήμερον εὐρέως ὡς καταλύταις εις τὴν μέθοδον βιομηχανικῆς παρασκευῆς τοῦ πολυαιθυλενίου καὶ τοῦ πολυπροπυλενίου καὶ εἶναι λίαν ἐνδιαφέρουσαι ἐνώσεις ὡς χρησιμοποιούμεναι εις τὴν παρασκευὴν ἄλλων χημικῶν ἐνώσεων.

Αἱ τριαλκυλοοργανομεταλλικαὶ ἐνώσεις τοῦ ἀργιλίου, τὰ διαλκυλαργιλιόχλωρίδια ἢ τὰ διαλκυλαργιλοαλκοξειδία, περιέχοντα αὐτὰς τὰς ἀλκυλοομάδας χρησιμοποιοῦνται ὡς καταλύταις πολυμερισμοῦ. Ἐπειδὴ αἱ ἀλκυλοομάδες αὐτῶν τῶν ἐνώσεων συχνάκις περιέχουν διαφόρους ἀναλογίας ἀργιλίου κατὰ τὴν βιομηχανικὴν παρασκευὴν σχηματίζονται ὑδρογονομάδες. Εἰς τὴν παροῦσαν μελέτην περιγράφονται μέθοδοι προσδιορισμοῦ τοιούτων ὑδρογονομάδων καὶ ἀλκυλομάδων εις τὰς ὀργανομεταλλικὰς ἐνώσεις τοῦ ἀργιλίου.

Ἡ ἀνίχνευσις καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς γλυκερίνης εις τὸν καπνόν. S. J. Patterson. *The Analyst*, **88**, 387 (1963). — Περιγραφή μιᾶς ἀπλῆς μεθόδου ἐκχυλίσεως καὶ μιᾶς χρωματογραφικῆς μεθόδου ἐπὶ χάρτου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς γλυκερίνης καὶ τῆς προπυλενογλυκόλης εις δείγματα καπνοῦ. Διὰ τὸν ποσοτικὸν προσδιορισμὸν διαχωρίζεται ἡ γλυκερίνη ἐκ τῶν σακχάρων ἐπὶ στήλης κυτταρίνης. Στρώμα ἐνεργοῦ ἀνθρακός τοποθετημένον εις τὴν κορυφὴν τῆς στήλης ἐπιτρέπει τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἄλλων ὑλῶν τοῦ καπνοῦ.

Αὐτόματοι μέθοδοι διὰ τὴν χρωματομετρικὴν ἀνάλυσιν σκωριῶν σιδήρου καὶ χάλυβος. H. P. Scholes καὶ C. Thulbourne. *Analyst*, **88**, 702 (1963). — Ἐφηρμόσθη ἐπιτυχῶς τὸ σύστημα τοῦ αὐτοαναλυτοῦ τῆς αὐτομάτου χρωματομετρικῆς ἀναλύσεως εις τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὀλικκοῦ σιδήρου καὶ τῶν ὀξειδίων τοῦ μαγγανίου, φωσφόρου καὶ ἀργιλίου εις σκωρίας σιδήρου καὶ χάλυβος. Τὸ δεῖγμα κατεργάζεται δι' ὀξέος, τὸ πυρίτιον μετατρέπεται εις μεταπυριτικὸν ὀξὺ καὶ τὸ διάλυμα φέρε-

ται εις ὠρισμένον ὄγκον. Ἀπὸ τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ ἀνάλυσις εἶναι τελείως αὐτόματος καὶ ὁ χειριστὴς δὲν κάνει ἕτερον τι εἰμὴ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τιμῶν τῆς ὀπτικῆς πυκνότητος ἐπὶ τοῦ καταγραφικοῦ μηχανήματος καὶ τὴν μετατροπὴν αὐτὴν εις περιεκτικότητα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Διὰ τὰς αὐτομάτους μεθόδους προεβλέπετο ἀρχικῶς ἡ ἀνάλυσις 10 τοῦλάχιστον δειγμάτων ταυτοχρόνως.

Ἐκαστον συστατικὸν τῆς σκωρίας προσδιορίζεται κεχωρισμένως διὰ χρησιμοποίησεως εἰδικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ρυθμίζεται ἐντὸς 40 λεπτῶν περίπου. Ἡ ταχύτης ἐκτελέσεως εἶναι ἀπὸ 20 ἕως 40 δείγματα ἀνά ὥραν, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ τύπου τῶν περιλαμβανομένων χημικῶν ἀντιδράσεων.

E. Κοκκότη — Κοτάκη

Προσδιορισμὸς τοῦ νικοτινικοῦ ὀξέος εις τὸν καφέ διὰ χαρτοχρωματογραφίας. Helga Bøddeker καὶ A. R. Mishkin., *Anal. Chem.* **35**, 1662 (1963). — Αἱ περισσότεροι ἐκ τῶν σήμερον χρησιμοποιουμένων μεθόδων διὰ τὸν ποσοτικὸν προσδιορισμὸν τοῦ νικοτινικοῦ ὀξέος βασίζονται ἐπὶ βιολογικῶν μεθόδων, αἵτινες εἶναι ἐπίπονοι καὶ ἀπαιτοῦν εἰδικὰς συσκευὰς. Ἐπίσης αἱ ἐφαρμοσθεῖσαι χημικαὶ μέθοδοι εἶναι πολὺπλοκοὶ καὶ ἀκατάλληλοι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ νικοτινικοῦ ὀξέος εις τὸν καφέ. Οἱ σ. προτείνουν νέαν χαρτοχρωματογραφικὴν μέθοδον βασιζομένην ἐπὶ τῆς ἀσθενῶς ὀξίνου κατεργασίας τοῦ διαλύματος ἢ αἰωρήματος τοῦ καφέ, ἥτις ἀκολουθεῖται ὑπὸ ἐξουδετερώσεως καὶ ἀποχρωματισμοῦ μετὰ βασικῶν ἀνθρακικῶν μόλυβδων. Μετὰ τὴν διήθησιν τὸ ὑπερκείμενον ὑγρὸν ὑποβάλλεται εις χαρτοχρωματογραφικὴν ἀνάλυσιν καὶ αἱ κηλίδες τοῦ νικοτινικοῦ ὀξέος ἐμφανίζονται μετὰ ἀντιδραστικὸν βρωμιούχου κυανίου-βενζιδίνης. Ἡ πυκνότης τῶν κηλίδων προσδιορίζεται δι' ἐνὸς φωτοηλεκτρικοῦ χρωματομέτρου καὶ αἱ συγκεντρώσεις ὑπολογίζονται τῇ βοθηθῆα προτύπου καμπύλης. Οἱ σ. ἐμελέτησαν τὴν περιεκτικότητα τοῦ καφέ εις νικοτινικὸν ὀξὺ συναρτήσας τὸ βαθμὸν ἐψήσεως αὐτοῦ. E. Βουδούρης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Συνέδρια — Έκθέσεις

Συμπόσιον «Πρόοδοι εις Ύλικά».—Υπό τοῦ ἰδρύμα-
τος Χημικῶν Μηχανικῶν (Βορειοδυτικὸς Κλάδος) διορ-
γανοῦνται εἰς Μάντσεστερ ἀπὸ 6-9/4/64 Συμπόσιον
«Πρόοδοι εἰς Ύλικά». Λεπτομέρειαι παρέχονται ὑπὸ τῆς
Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν.

**Συμπόσιον ἐπὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν ἐλαστικῶν κόμ-
μεων.** Συμπόσιον ἐπὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν ἐλαστικῶν
κόμμεων θὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὸ Συνέδριον τοῦ Το-
μέως Ἐλαστικῶν Κόμμι εἰς τὸ Χημικὸν Ἰνστιτούτον
τοῦ Καναδᾶ, Καταρράκται τοῦ Νιαγάρα, Ὀντάριο,
τὴν 8/5/64.

**47ον Ἐτήσιον Συνέδριον τοῦ Χημικοῦ Ἰνστιτούτου
τοῦ Καναδᾶ.** Τὸ 47ον ἐτήσιον Συνέδριον τοῦ Χημικοῦ
Ἰνστιτούτου τοῦ Καναδᾶ θὰ λάβῃ χώραν εἰς Κίγκστον,
Ὀντάριο, τὴν 1-3/6/64. Λεπτομερείαι παρέχει ἡ Ἐνω-
σις Ἑλλήνων Χημικῶν.

Ταξείδιον σπουδῶν εἰς ΗΠΑ καὶ Καναδᾶν

Ἡ Ἑταιρεία Βιομηχανικῆς Χημείας (28 rue Saint-
Dominique - Paris VIIe) ὀργανώνει ἀπὸ 10/4 μέχρι
4/5/64 τὸ ἄνω ταξείδιον, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν συμμε-
τοχῆς τουλάχιστον 25 ἀτόμων. Ἡ τιμὴ του θὰ εἶναι
περίπου 7.900 γαλλικὰ φράγκα (48.000 δρχ.), εἰς τὰς
ὁποίας περιλαμβάνεται τουριστικὸν ἀεροπορικὸν τα-
ξείδιον Παρίσι-Νέα Ὑόρκη καὶ Μοντρεᾶλ - Παρίσι-
οι, ξενοδοχεῖα Α' κατηγορίας εἰς Η.Π.Α. καὶ Καναδᾶ
πρὸς διαμονὴν καὶ φαγητόν, ὡς καὶ ἐπιτόπιον μετα-
φοραί.

Προβλέπονται ἐπισκέψεις ἐργοστασίων, ἐργαστη-
ρίων, ἰνστιτούτων καὶ ὀργανώσεων εἰς τὰς πόλεις Νέα
Ὑόρκη, Πρίστον, Οὐίλμιγκτον, Οὐάσιγκτον, Νέα
Ὀρλεάνη, Χιούστον, Σικάγον, Νητρῶιτ, Καταρρά-
κται τοῦ Νιαγάρα, Τορόντο, Μοντρεᾶλ καὶ Κεμπέκ.
Λεπτομέρειαι παρέχει ἡ Ε.Ε.Χ.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Κατὰ τὴν πρώτην Παρασκευὴν τοῦ Φεβρουαρίου ἐγένε-
το ἡ καθιερωθεῖσα συγκέντρωσις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ε.Χ.
εἰς τὸ Ἐντευκτήριόν της. Κατ' αὐτὴν οἱ προσελθόντες,
ἄνω τῶν ἐξήκοντα συνάδελφοι, συνεζήτησαν μετὰ τῶν ἐκ-
προσώπων τοῦ Δ.Σ. ἐπὶ τῶν ἐπὶ τάπητος ζητημάτων, τὰ
ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν τάξιν τῶν Χημικῶν, ἔλαβον γνώ-
σιν τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Δ.Σ. καὶ ἐξέφρασαν τὰς γνώμας
των ἐπ' αὐτῶν. Ἄς ἔχουν οἱ συνάδελφοι πάντοτε ὑπ' ὄψιν
τῶν τὴν πρώτην Παρασκευὴν ἐκάστου μηνὸς καὶ ἄς προσ-
παθοῦν νὰ παρευρίσκωνται εἰς αὐτάς.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ε.Ε.Χ.

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Ἐντευκτηρίου καὶ εἰς
τὸ Ἀναγνωστήριον ἐγκαθίσταται ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἐνώ-
σεως ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίων τοῦ Ἀρχιτέκτονος κ. Δ. Μω-
ρέτη. Ἡ ἐγκατάστασις θὰ περατωθῇ τὴν 20ὴν Μαρτίου
ἐ.ε., ὁπότε καὶ θὰ ἀρξῆται ἡ τοποθέτησις τῶν βιβλίων
καὶ Περιοδικῶν ὑπὸ ὀμάδος νέων συναδέλφων ὑπὸ τὴν ἐπί-
βλεψιν τῶν συναδέλφων κυριῶν Ζωῆς Ἰωαννίδου - Μελά
καὶ Εἰρήνης Παπαδημητρίου - Δηλάρη.

Πλουτισμὸς τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ε.Ε.Χ.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ε.Ε.Χ. ἐπλουτίσθη με ὄλας τὰς
ἐκδόσεις τοῦ Ο.Β.Α., εὐγενῶς προσφερθείσας ὑπ' αὐτοῦ
κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Δ.Σ.

Ἐπίσης ἀπέκτησε τὸν Ὀδηγὸν Βιβλιοθηκῶν, ὃν ἐκ-
δοσιν, τῆς Α.Ρ. Wales Organization. Οὗτος περιλαμβάνει
τὸ περιεχόμενον 35.000 Βιβλιοθηκῶν 149 χωρῶν.

Ἡ Ε.Ε.Χ. ἀποκτᾷ τὴν ἐκ 18 τόμων νέαν ἐκδοσιν τῆς
Encyclopedia of Chemical Technology τῶν Kirk - Otmier.

Οἱ δύο ἐκδοθέντες κατὰ τὸ 1963 τόμοι ἀναμένονται προ-
σεχῶς. Κατ' ἔτος θὰ ἐκδίδωνται δύο τόμοι.

Συμπόσιον

Ἡ Πρεσβεία τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανικῆς Δημο-
κρατίας καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι μετὰ 8-10 Ἰουλίου ὀρ-
γανοῦνται εἰς Lindau/Bodensee Συμπόσιον «περὶ ἐφαρμο-
γῆς τῶν ραδιοϊσοτόπων εἰς τὴν κλωστοῦφαντουργικὴν ἔρευ-
ναν καὶ τεχνικὴν».

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι συνάδελφοι δύνανται νὰ ἀπευθύνων-
ται εἰς τὴν Πρεσβείαν τῆς Ὁμοσπ. Γερμανικῆς Δημοκρατίας
(Ἐμπορικὸν Τμῆμα).

Ἐκδρομὴ εἰς Φραγκφούρτην

Τὸ Δ.Σ. ἀπεφάσισε νὰ ὀργανώσῃ ἐκδρομὴν Χημικῶν
ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Συνεδρίου τῆς Achema καὶ τῆς ἐκθέσεως
Dechema (19-27 Ἰουνίου 1964). Προγραμματίζονται δύο
μεταβάσεις με πούλμαν, μία μέσῳ Γιουγκοσλαβίας, Αὐ-
στρίας εἰς Φραγκφούρτην με ἐπιστροφὴν μέσῳ Ἑλβετίας -
Βενετίας - Γιουγκοσλαβίας (ἡ ὁποία θὰ στοιχίσῃ περίπου
3.500 δραχμᾶς) καὶ ἕτερα με πούλμαν μέσῳ Γιουγκοσλα-
βίας, Αὐστρίας εἰς Φραγκφούρτην καὶ ἐπιστροφὴν μέσῳ
Ἑλβετίας - Βενετίας - Ἰταλίας καὶ με φέρυ - μπότ εἰς Ἑλ-
λάδα (ἡ ὁποία θὰ στοιχίσῃ περίπου 3.900 δραχμᾶς). Ἡ
διάρκεια τῆς ἐκδρομῆς θὰ εἶναι 18 ἡμερῶν με παραμονὴν
εἰς Φραγκφούρτην 4 ἡμερῶν. Εἰς τὰ ὡς ἄνω ἔξοδα περι-
λαμβάνονται τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς, αἱ δια-
νυκτερεύσεις εἰς ξενοδοχεῖα Α ἢ Β κατηγορίας, ἀναλόγως
τῶν περιπτώσεων καὶ τῶν πόλεων, δι' ὧν θὰ διέλθουν οἱ
ἐκδρομεῖς, με τὸ προῖ^νό πρόγευμα, αἱ ἐπισκέψεις μετ' εἰ-

σόδου εις την έκθεσιν της Dechema, ως και επισκέψεις Βιομηχανιών ή Ίνστιτούτων εν Φραγκφούρτη.

Ἡ Ε.Ε.Χ. δέχεται κατ' ἀρχὴν δηλώσεις ενδιαφέροντος καὶ τηλεφωνικῶς, πρὸς κατατοπισμὸν ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνδιαφερομένων συναδέλφων, αἱ ὁποῖαι δηλώσεις θὰ ἐπιβεβαιωθοῦν ἀφοῦ οἱ συνάδελφοι ἐνημερωθοῦν ἐπὶ τοῦ προγράμματος τοῦ Συνεδρίου καὶ τῆς Ἐκθέσεως, ὡς καὶ τοῦ προγράμματος τῆς ἐκδρομῆς, τὸ ὁποῖον ἤδη μελετᾶται καὶ τὰ ὁποῖα προσεχῶς θὰ ἀποσταλοῦν εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε.Ε.Χ.

Ὁ χορὸς τῆς Ε.Ε.Χ.

ὑπὸ τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Χοροεσπερίδος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν ἐκυκλοφόρησε ἡ κάτωθι ἐγκύκλιος :

« Ἡ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ δίδει καὶ ἐφέτος τὴν Χοροεσπερίδα τῆς εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου Χίλτον τὸν 12ην Μαρτίου ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10 μ.μ. Αἱ εἰσπράξεις τοῦ χοροῦ θὰ διατεθοῦν διὰ τὸν πλουτισμὸν καὶ τὴν ἐνημέρωσιν τῆς Χημικῆς Βιβλιοθήκης τῆς. Αἱ ἀνάγκαι διὰ τὸν πλουτισμὸν αὐτὸν καθημερινῶς αὐξάνουν, λόγῳ τῆς ἐκτάσεως, ἣν λαμβάνει ὁσήμεραι, ἡ Χημικὴ Ἐπιστήμη διεθνῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἕλληνες Χημικοὶ πρέπει νὰ ἐνημεροῦνται ἐπὶ τῆς προόδου τῆς Ἐπιστήμης των, διὰ νὰ ἀνυψοῦται ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνικὴ των στάθμη.

» Δεδομένου δὲ ὅτι δι' ἐκάστην Ἑλληνικὴν Βιομηχανίαν καὶ Βιοτεχνίαν ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ βιβλιογραφικοῦ προβλήματος εἶναι ἀπὸ οικονομικῆς ἀπόψεως ἴσως δυσχερὲς νὰ ἀντιμετωπισθῇ, ἡ ὑπαρξίς μιᾶς πλήρους καὶ ἐνημερωμένης Χημικῆς Βιβλιοθήκης θὰ τὴν ἐξυπηρετῆ οὐσιωδῶς, διότι εἰς αὐτὴν ὁ Τεχνικός τῆς Ἐπιστήμης θὰ δύναται θὰ προσφεύγῃ πρὸς ἐνημέρωσίν του καὶ μελέτην ἐφ' ἐκάστου θέματος, τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἀπασχολῇ.

» Παρακαλοῦμεν νὰ σημειώσετε ὅτι ἡ ἐφετεινὴ Χοροεσπερὶς συμπίπτει μὲ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 40ετηρίδος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ, ἔχει δὲ τεθῆ αὐτὴ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ τὴν τιμήσῃ διὰ τῆς παρουσίας Του, ὡς μᾶς ἐγνώρισε δι' ἐγγράφου Του ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Οἴκου Του.

» Σὰς παρακαλοῦμεν ὅπως ἐνισχύσετε τὴν προσπάθειάν μας αὐτὴν διὰ τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν γενναιοτέρας προσφορᾶς εἰδῶν τῆς ὑμετέρας ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς ἀγορᾶς, ἀναλόγως τῆς ἐπιθυμίας σας, καὶ ἀριθμοῦ εἰσιτηρίων. Τὰ προσφερόμενα προϊόντα τῆς ἐπιχειρήσεώς σας θὰ κληρωθοῦν εἰς λαγνούς καὶ θὰ ἀναγραφοῦν εἰς εἰδικῶς ἐκδοθησόμενον βιβλίον - κατάλογον, ὅστις θὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἀρίστην διαφήμισίν των καὶ θὰ διανεμηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χοροεσπερίδος.

» Τὰ προσφερόμενα δῶρα σας δύνασθε νὰ ἀποστείλητε εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑνώσεώς μας, ὁδὸς Κάνιγγος 27 (6ος ὄροφος). Ἀλλὰ καὶ πρὸς διευκόλυνσίν σας Ἐπιτροπὴ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένη, δύναται νὰ τὰ παραλάβῃ ἐκ τοῦ ὑποδειχθησομένου ὑφ' ὑμῶν τόπου, ἀρκεῖ νὰ τηλεφωνήσῃτε εἰς τὸν ἀριθμὸν 621.524.

» Θὰ παρακαλέσωμεν ἰδιαιτέρως ὑμᾶς ὅπως εἴμεθα κάτοχοι τῶν δώρων σας τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς 3ης Μαρτίου ἐ.ἔ., ἵνα δυνηθῶμεν ἐγκαίρως νὰ ταξινομήσωμεν καὶ λαχγοποιήσωμεν ταῦτα.

Ἐν ἀναμονῇ τῆς εὐγενοῦς προσφορᾶς σας,

Διατελοῦμεν μετὰ τιμῆς

Πρὸς τὴν Ἐνωσιν Ἑλλήνων Χημικῶν ἀπεστάλη τὸ κάτωθι ἔγγραφον :

ΟΙΚΟΣ

ΤΗΣ Α.Β.Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Κύριε Πρόεδρε,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 61/23.1.64 ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν ὅτι ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος ἠδύοκησεν ὅπως παραστῇ καὶ θέσῃ ὑπὸ τὴν Ἑψηλὴν Αὐτοῦ Προστασίαν τὴν Χοροεσπερίδα τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν, δοθησομένην τὴν 12ην Μαρτίου ἐ.ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 22.00 εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ξενοδοχείου «Χίλτον».

Μετὰ τιμῆς

Ταγματάρχης Μ. Ἀρναούτης

Ἀρχηγὸς Οἴκου Α.Β.Υ. ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Ἐνέργειαι τῆς Ἑνώσεως

Διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀδικίας εἰς βάρος τῶν προερχομένων ἐκ Πανεπιστημίων Χημικῶν ἐκ τοῦ Ν. 6422/1934 καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ Διαταγμάτων, ὑπεβλήθη εἰς τὸν Ἐπιτροπὸν τῆς Βιομηχανίας τὸ κάτωθι ὑπόμνημα :

Πρὸς τὸν

1 Φεβρουαρίου 1964

Ἐξοχότατον Ἐπιτροπὸν Βιομηχανίας

κ. Λεωνίδαν Ζέρβαν

Ἐνταῦθα

Κύριε Ἐπιτροπῆ,

Ἡ Ἐνωσις Ἑλλήνων Χημικῶν λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν Ἑμετέραν κρίσιν τὰ κάτωθι :

Διὰ τοῦ Νόμου 6422/1934 καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ Β. Διαταγμάτων τῆς 24/11 - 17/2/1963 παρέχονται εἰς τοὺς χημικούς - μηχανικούς διπλωματούχους τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσόβιου Πολυτεχνείου :

1) Τὸ δικαίωμα τῆς ἐκπονήσεως μελετῶν Μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐπιβλέψεως ἐκτελέσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν ἀπὸ 50 μέχρι 400 Η.Ρ. ἰπποδυνάμειος καὶ ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπὶ πλεονεξίαν δίδεται καὶ εἰς τοὺς ἄλλους διπλωματούχους τοῦ Πολυτεχνείου, ὡς π.χ. εἰς τοὺς Ναυπηγούς, Ἀρχιτέκτονας, Πολιτικούς Μηχανικούς, Τοπογράφους καὶ Ἀγρονόμους Μηχανικούς, τῶν ὁποίων ἡ μόρφωσις οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις ἐργοστασίων.

2) Τὸ δικαίωμα τῆς προσυπογραφῆς μετὰ τοῦ Μηχανολόγου ἢ Ἠλεκτρολόγου ἢ Μηχανολόγου Ἠλεκτρολόγου, πάσης μελέτης διὰ ἴδρουσιν, ἐπέκτασιν, συμπλήρωσιν, ἀνακαίνισιν ἢ διαρρῦθμισιν χημικῶν ἐγκαταστάσεων.

3) Τὰ αὐτὰ δικαιώματα παρέχονται καὶ εἰς τοὺς ἀποφοίτους κατωτέρων Σχολῶν, προσηρηθέντων εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, εἰς ἀποφοίτους νυκτερινῶν μέσων καὶ κατωτέρων Τεχνικῶν σχολῶν, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς ἀποφοίτους Δημοτικῶν Σχολείων, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὀρισμένα ἐτη προὔπνηρσεως.

Διὰ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ἀποστεροῦνται οἱ πτυχιούχοι χημικοὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων.

Ἡ διαφοροποίησις αὕτη μεταξύ τῶν Χημικῶν καὶ τῶν Χημικῶν Μηχανικῶν εἶναι καταφώρως ἐπιβλαβὴς διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ Χημικοῦ καὶ μάλιστα ἐν τῇ Βιομηχανίᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς γνωστόν, ἐργάζεται τὸ μέγιστον μέρος τῶν Χημικῶν τῶν Πανεπιστημίων.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ ἐπίσης νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς ἄδικον τὴν ἀνωτέρω ἀναφερομένην διαφοροποίησιν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τόσον ὅτι ἡ μόρφωσις τῶν Χημικῶν καὶ Χημικῶν - Μηχανικῶν, ὅσον καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ δραστηριότης δὲν διαφέρουν οὐδόλως μεταξύ τῶν.

Ἡ διαφοροποίησις αὕτη αὐξάνει τὴν ἀδικίαν, ὅταν τίθεται ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις τοῦ χημικοῦ εἰς κατωτέραν μοῖραν ἀπὸ ἐκείνην τῶν ἀποφοίτων νυκτερινῶν, μέσων καὶ κατωτέρων τεχνικῶν σχολῶν, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν ἀποφοίτων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου (πτυχία Α.Β.Γ. πρακτικῶν μηχανικῶν).

Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Νόμου θίγονται τὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τῶν ἐκ τῶν Πανεπιστημίων προερχομένων Χημικῶν καὶ παρουσιάζονται περιπτώσεις ἀπολύσεως Χημικῶν ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῶν, εἰς ἃς εὐδοκίμως ἐργάσθησαν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καὶ ἐργάζονται εἰσέτι.

Πρὸ τῆς προσγενομένης καταφώρου ἀδικίας εἰς τοὺς Χημικοὺς τῶν Πανεπιστημίων, αἰτούμεθα, ἀξιότιμε κ. Ὑπουργέ, ὅπως ἀρθῇ ἡ ἀδικία αὕτη διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ σχετικοῦ Νόμου καὶ χορηγηθῶν καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ αὐτὰ δικαιώματα, οἷα παρέχονται καὶ εἰς τοὺς Χημικοὺς - Μηχανικοὺς τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἀτονήσουν αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 6422 καὶ τῶν συναφῶν Β. Διαταγμάτων, μέχρις ὅτου ἐπανορθωθῇ νομοθετικῶς ἢ ὡς ἄνω ἄδικος διαφοροποίησις (διαφορετικῆς προελεύσεως Χημικῶν Ἐπιστημόνων) μεταξύ ἐπιστημόνων Χημικῶν καὶ Χημικῶν - Μηχανικῶν.

Πιστεύοντες ὅτι θὰ γίνων ἡ δεκάτῃ τὰ αἰτήματά μας καὶ ὅτι θὰ ἐνεργήσῃτε τὸ ταχύτερον διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς προσγενομένης ἀδικίας

Διατελοῦμεν μετὰ τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Γ. Τερμεντζῆς Ν. Καρῆς

Στέγη τοῦ Χημικοῦ

92. Καπούλας Βασίλειος	νέα εἰσφορά	300	106. Παπαγεωργίου Ἀνδρέας	νέα εἰσφορά	500
93. Παξινός Σταύρος	»	300	107. Πολυμερόπουλος Σάββας	πρώτη εἰσφορά	300
94. Φούσκα-Παπάρου Σοφία	πρώτη εἰσφορά	500	108. Βασιλειάδης Στέφανος	πρώτη εἰσφορά	300
95. Κουλουτπάνη - Περρῆ Ἐλένη	πρώτη εἰσφορά	1.000	109. Κουτσογεωργόπουλος Χαρ.	πρώτη εἰσφορά	300
96. Τζιτζῆ - Καμάρη Φλώρα	πρώτη εἰσφορά	500	110. Δερλερές Ἀδαμάντιος	νέα εἰσφορά	1.000
97. Ἀποσίδης Ἰωάννης	νέα εἰσφορά	500	111. Γεωργίου Ἀντώνιος	νέα εἰσφορά	500
98. Ξενικός Παναγιώτης	νέα εἰσφορά	400	112. Δρίκος Γεώργιος	νέα εἰσφορά	500
99. Μάγειρος Ἐμμανουήλ	πρώτη εἰσφορά	300	113. Μελέκος Ἀγγελος	νέα εἰσφορά	600
100. Σίμος Σίμος	πρώτη εἰσφορά	300	114. Ἀνδρέου Ἀλέξανδρος	νέα εἰσφορά	500
101. Παναγιωτοπούλου - Τσουκαλά Αὐγούστα	πρώτη εἰσφορά	300	115. Βαλοσάμης Ἰκαρος	νέα εἰσφορά	500
102. Χάλαρης Ἐπαμεινώνδας	νέα εἰσφορά	300	116. Δάφος Θεόδωρος	νέα εἰσφορά	500
103. Σταμέλος Βασίλειος	νέα εἰσφορά	500	117. Καμπίτης Κων/νος	νέα εἰσφορά	300
104. Κόκκινος Σπύρος	πρώτη εἰσφορά	200	118. Καρακίτσος Πέτρου Ἰω.	νέα εἰσφορά	500
105. Καψοκέφαλος Νικόλαος	νέα εἰσφορά	500	119. Καρατζᾶς Ἀλέξανδρος	νέα εἰσφορά	500
			120. Κούβας Νικόλαος	νέα εἰσφορά	500
			121. Καρρᾶς Νικόλαος	νέα εἰσφορά	500
			122. Καρακίτσος Πέτρου Ἰω.	νέα εἰσφορά	500
			123. Λογοθέτης Ἀλκιβιάδης	νέα εἰσφορά	500
			124. Λούτσης Ἀρης	νέα εἰσφορά	500
			125. Μαστρολέων Λυκομήδης	νέα εἰσφορά	500
			126. Μοᾶτσος Σπύρος	νέα εἰσφορά	500
			127. Παπαδάκης Γρηγόριος	νέα εἰσφορά	500
			128. Πατσουρίδης Ἰωάννης	νέα εἰσφορά	500
			129. Πεχλιβανίδης Ἰορδάνης	νέα εἰσφορά	500
			130. Συμεώνογλου Δέσποινα	νέα εἰσφορά	400
			131. Τσαλίκης Δημήτριος	νέα εἰσφορά	500
			132. Τζουβελέκης Κάδμος	πρώτη εἰσφορά	500
			133. Δούκας Ἀντώνιος	νέα εἰσφορά	500
			134. Λιῶκης Ἀριστείδης	πρώτη εἰσφορά	2.000
			135. Τσιρώνης Γεώργιος	πρώτη εἰσφορά	1.000
			136. Ἀγιανόζογλου Ἰωάννης	νέα εἰσφορά	500
			137. Γερζῆς Βασίλειος	νέα εἰσφορά	300
			138. Λεβῆς Γαβριήλ	νέα εἰσφορά	300
			139. Μάντζος Ἰωάννης	νέα εἰσφορά	300
			140. Κιμπούρης Ἰωάννης	πρώτη εἰσφορά	200
			141. Καρλῆ Ἀρετῆ	πρώτη εἰσφορά	200
			142. Βρεττός Κωνσταντῖνος	νέα εἰσφορά	200
			143. Εὐαγγελόπουλος Μενέλ.	νέα εἰσφορά	200
			144. Ἀγαθόπουλος Ἀντώνιος	πρώτη εἰσφορά	300
			145. Παπαφίλης Ἀναστάσιος	πρώτη εἰσφορά	300
			146. Τσέτης Ἀναστάσιος	νέα εἰσφορά	600
			147. Ἀναστασιάδης Ἰωάννης	πρώτη εἰσφορά	300
			148. Καστρινάκης Νικόλαος	πρώτη εἰσφορά	500
			149. Πρωτονοταρίου - Σαραντάκου Ἀγγελικὴ	πρώτη εἰσφορά	500
			150. Κωττῆς Φανούριος	νέα εἰσφορά	500
			151. Κούλης Κωνσταντῖνος	νέα εἰσφορά	500
			152. Βαρθολομαῖος Εὐάγγ.	νέα εἰσφορά	200
			153. Στεφανόπουλος Λεων.	νέα εἰσφορά	1.000
			154. Τσικούρας Ἰωάννης	νέα εἰσφορά	500
			155. Πολίτης Δημήτριος	πρώτη εἰσφορά	500
			156. Οἰκονομόπουλος Δ. Νικ.	νέα εἰσφορά	140
			157. Νομικός Μιχαήλ	πρώτη εἰσφορά	1.000
			158. Τσώλης Ἀλέξανδρος	νέα εἰσφορά	450
			159. Ἀντωνόπουλος Ἀγης.	πρώτη εἰσφορά	500
			160. Πολύδωρος Ἡλίας	πρώτη εἰσφορά	100
			161. Λεονταρίτης Σόλων	νέα εἰσφορά	150
			162. Νάνος Νικόλαος	πρώτη εἰσφορά	500

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΛΑΔΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Σύνδεσμος Χημικών Βορείου Ελλάδος

Το προελθόν εκ των άρχαιρειών της 24ης Νοεμβρίου 1964 νέον Διοικητικόν Συμβούλιον του Συνδέσμου Χημικών Βορείου Ελλάδος συνεκροτήθη εις Σάμα ως κάτωθι :

Πρόεδρος : Παναγιώτης Γούναρης, Αντιπρόεδρος : Ανδρέας Βαλταδώρος, Γεν. Γραμματεύς : Γεώργιος Γραμματικός, Σύμβουλοι : Νικόλαος Χατζηβαλάσης, Μιχαήλ Λουφάκης, Ίωάννης Δημόπουλος.

Σύλλογος Χημικών Αχαΐας

Το νέον Διοικητικόν Συμβούλιον του Συλλόγου Χημικών Αχαΐας, μετά τας άρχαιρείας της 2ας Φεβρουαρίου κατηρτίσθη ως εξής δια την περίοδον 1964 - 65 :

Πρόεδρος : Ορέστης Αγγελίδης, Αντιπρόεδρος : Γεώργιος Κωστούρος, Γεν. Γραμματεύς : Δημήτριος Μαυροπούλης, Ταμίας : Δημήτριος Ίωάννου, Κοσμητάρ : Νικόλαος Οικονομόπουλος, Σύμβουλοι : Φίλιππος Φιλιππακόπουλος και Άργύριος Σωτηρόπουλος.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α Τ Α

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Το Διοικητικόν Συμβούλιον της Ένώσεως Ελλήνων Χημικών συμπαρίσταται ολοψύχως εις τόν άγωνα του Έλληνικού Κυπριακού Λαού δια την αυτοδιάθεσίν του, ή οποία και θα φέρη την γαλήνην εις τόν πληθυσμόν της Μεγαλονήσου. Η προσφυγή εις τόν Ο.Η.Ε είναι εκ των πραγμάτων επιβεβλημένη, διότι ούτος είναι το άρμόδιον Διεθνές Όργανον δια να βοηθήση τόν ταλαιπωρούμενον Λαόν της Μεγαλονήσου να αποκτήση την αυτοδιάθεσίν του.

Άπευθύνει έκκλησιν προς την Κυβέρνησιν της Ελλάδος να συμπαρασταθή προς τόν Κυπριακόν Λαόν, δια να αποκτήση ούτος την αυτοδιάθεσίν του και δια της προσφυγής εις τόν Ο.Η.Ε.

Άπευθύνεται προς όλους τούς χημικούς του Κόσμου όπως ύψώσουν την φωνήν των, ίνα σωθή ή τιμή της Δημοκρατίας και της Έλευθερίας, ύπερ των όποιών τόσας θυσίας προσέφεραν ή Άνθρωπότης κατά τόν τελευταίον Παγκόσμιον Πόλεμον και δια τας όποιας ή Έλλάς έθυσίασε τόν έν ογδοον του πληθυσμού της.

Το Διοικητικόν Συμβούλιον της Ε.Ε.Χ.

Ο Πρόεδρος Ο Γεν. Γραμματεύς
Γ. Τερμεντζής Α. Μανρομμάτης

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Το Διοικητικόν Συμβούλιον της Ένώσεως Ελλήνων Χημικών, επί τῷ θανάτῳ του Σοφοκλή Έλ. Βενιζέλου, πολιτικού άνδρός, προσφέραντος πολυτίμους ύπηρεσίας εις την Πατρίδα, καθ' όλον τόν βίον του.

Άποφασίζει

- 1) Να αντιπροσωπευθή εις την κηδείαν του έν Χανίους, υπό του συναδέλφου κ. Νικ. Βαμβακά.
- 2) Να κατατεθῆ στέφανος εκ δάφνης εις την σορόν του.
- 3) Να έκφράση τὰ συλλυπητήριά του εις την οικογένειαν του μεταστάντος.
- 4) Να δημοσιευθῆ τὸ παρόν ψήφισμα εις τὰ «Χημικά Χρονικά».

Έν Αθήναις τῆ 8 Φεβρουαρίου 1964

Ο Πρόεδρος Ο Γεν. Γραμματεύς
Γ. Τερμεντζής Α. Μανρομμάτης

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Συνδέσμου Χημικών Χανίων - Ρεθύμνης, συνελθόν έκτάκτως σήμεραν την 7ην Φεβρουαρίου 1964 επί τῷ θλιβεῶ ἄγγέλματι του άδοκῆτου θανάτου του διακεκριμένου και άξίου τέκνου της Ελλάδος και της Κρήτης

ΣΟΦΟΚΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

και άκούσαντος του Προέδρου έξυμνούτος τόν Μεγάλον Νεκρόν, αναλώσαντος τόν βίον αὐτοῦ εις την Ύπηρεσίαν της Πατρίδος είτε ως πρώτου Μεγέθους Πολιτικός Άνηρ είτε ως Διακεκριμένος Στρατιωτικός εις τὰ Πεδία τῶν Μαχῶν

Ψηφίζει Όμοφώνως

- 1) Όπως έκφρασθῶσι τὰ θερμά συλλυπητήρια του Διοικητικού Συμβουλίου προς την οικογένειαν του Μεγάλου Νεκροῦ.
- 2) Όπως σύσσωμον τὸ Δ. Συμβούλιον παρακολουθήση την έκφοράν του μεταστάντος εις ένδειξιν φόρου τιμῆς.
- 3) Όπως διατεθῆ τὸ ποσόν τῶν δραχ. 500 εις τὸ Φιλότητων Συσσίτιον του Άγίου Νικολάου Χανίων ύπερ αναπαύσεως της ψυχῆς του άλησμονήτου Σοφοκλή Βενιζέλου.

4) Όπως αντίγραφον του παρόντος έπιδοθῆ εις την οικογένειαν του μεταστάντος.

5) Όπως δημοσιευθῆ τὸ παρόν ψήφισμα δια του τύπου.

Ο Πρόεδρος : Δρ. Ν. Βαμβακάς

Τὰ Μέλη : Α. Γαγάης, Ν. Δαρασιανός, Κλ. Μαρκαντωνάκης, Ι. Ζαχαριουδάκης,

TAMEION ΕΠΙΚ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΧΗΜΙΚΩΝ

Όδος Σωκράτους άριθ. 83

Άθήναι - Τ. 102 - Τηλ. 525.813

Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ι Σ

Προς τούς εργοδότης τῶν παρεχόντων έξηρημένην εργασίαν χημικών και χημικών - μηχανικών. Τούς χημικούς και χημικούς - μηχανικούς έλευθέρους επαγγελματίας. Τούς χημικούς και χημικούς - μηχανικούς δημοσίους ύπαλλήλους.

Έφιστάται ή προσοχή παντός ενδιαφερομένου ότι αὐ δια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Νόμου 3762/57 επιβαλλόμεναι έπιβαρύνσεις λόγω καθυστερήσεως κατα-

βολής των υπέρ των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης εισφορών εργοδότη και ησφαλισμένων, καθορίζονται εις 1% δι' ἕκαστον δεκαήμερον καθυστέρησης, ἤτοι 3% κατά μῆνα, τοῦ τέλους τούτου μὴ δυναμένου νὰ υπερβῆ τὸ 50% τοῦ ποσοῦ τῆς κυρίας ὀφειλῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ὑπόχρεοι καταβολῆς εισφορῶν υπέρ τοῦ ἡμετέρου Ταμείου, ὅπως ἐγκαιρῶς καταβάλλωσι ταύτας, ἤτοι ἐντὸς τοῦ πρώτου 15θήμερου ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνός, δι' ὃν ἡ εισφορά, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὡς ἀνω

ἐπιβαρύνσεων, ἄς κατ' οὐδένα τρόπον δύνασθε ν' ἀποφύγητε.

Διὰ τὴν καθυστέρησιν καταβολῆς τῆς εισφορᾶς τῶν παρεχόντων **ἐξηρητημένην** ἐργασίαν χημικῶν ἢ χημικῶν-μηχανικῶν, κατὰ Νόμον υπεύθυνος τυγχάνει ὁ εργοδότης, ὃν καὶ βαρύνει ἡ ἐπιβαλλομένη διὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως τοῦ Νόμου πρόσθετος ἐπιβάρυνσις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῇ Φεβρουαρίου 1964

(Ἐκ τοῦ Ταμείου)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ Β' ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΤΗΣ 25^{ΗΣ} ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1963

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους Ὁκτωβρίου 1963)

κ. Γούναρης: Κύριοι Συνάδελφοι, θέλω κατ' ἀρχὴν νὰ ἐκφράσω τὴν ἰδιαιτέραν μου χαρὰν, διότι εὕρισκόμεθα εἰς τὴν ἰδιόκτητον στέγην τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν καὶ νὰ συγχαρῶ καὶ τὰ προηγούμενα καὶ τὸ παρὸν Δ. Σ. διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τὴν ὅποιαν εἶχον νὰ ὁρῶσιν ἕνα τέλος εἰς τὸ θέμα αὐτό.

Θὰ ἤθελα νὰ προτείνω ὅπως ἀποφασίση ἡ Γεν. Συνέλευσις καὶ ἡ παρούσα, διότι ἡ παλαιότερα εἶχε δι' ἀποφάσεώς της κατὰ κάποιον τρόπο δεσμεύσει τὸ Δ. Σ., ὅπως συγκαλέσῃ μίαν ἐιδικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἐπιμηλητηριακὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν.

Βεβαίως, κατ' ἐπανάλησιν ἐξεφράσθη ἡ εὐχὴ ὅπως ἡ στέγη αὐτὴ ἀποτελέσῃ τὴν στέγην τοῦ χημικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀλλὰ εἰς τὰς προγραμματισθείσας Ἐπιτροπὰς αἱ ὅποιαι ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἐγκύκλιον 308 δὲν ἀναγράφεται καμμία Ἐπιτροπὴ διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῆς Ἐπιμελητηριακῆς Ὁργάνωσεως τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν.

Δι' αὐτό, κάμνω τὴν πρότασιν εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν ὅπως δεσμεύσῃ τὸ Δ. Σ. νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐπιμελητηρίου τῶν Χημικῶν.

(Χειροκροτήματα)

Πολλὰ μέλη: Δεκτὴ, δεκτὴ.

κ. Χ. Σωτηρόπουλος: Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι. Θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τῶν Χημικῶν Βιομηχανίας καὶ ὡς ἄτομον νὰ συγχαρῶ ὅλους τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς στέγης τοῦ χημικοῦ τόσον τοὺς ἀναλαβόντας τὴν πρωτοβουλίαν ὅσον καὶ τοὺς ἐργασθέντας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ταύτης.

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα πρέπει νὰ εἶναι ἀπαρχὴ νέων δεσμῶν μεταξὺ τῶν συναδέλφων ἀλλὰ καὶ νέων προσπαθειῶν διὰ τὴν δικαίωσιν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων τοῦ κλάδου μας.

Μολοντί παρήλθεν σχεδὸν ἔτος ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς εἰς τοὺς ἀρμοδίους τῶν ἀποφάσεων τοῦ Γ' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου διὰ τὴν ἀνάγκην βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν Χημικῶν καὶ τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Α.Χ. διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συντάξεων τῶν ἀπομάρχων τοῦ κλάδου, οὐδὲν μέχρι σήμερον ἐπετεύχθη. Ἀπὸ ἔτους ἐπίσης κατηγγέλη ἡ σύμβασις ἀμοιβῆς τῶν Χημικῶν βιομηχανίας καὶ τὸ μόνον ποῦ ἐπετεύχθη εἶναι ἡ πρό μνητὸς ἐκδικασίς της εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διαιτητικὸν Δικαστήριον χωρὶς μέχρι σήμερον νὰ ἐκδοθῇ ἀπόφασις.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἱκανοποιήσουν ἐπαρκῶς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐργαζομένων ἀλλὰ μόνον ἢ ἀναγνώρισίς των ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ αἰτήματά μας.

Πρέπει νὰ κατανοήσουν οἱ ἐργοδοταὶ ἀλλὰ καὶ οἱ ἀρμόδιοι ὅτι θὰ ἀντιδράσωμεν εἰς τὴν παρελκυστικὴν πολιτικὴν τῆς ἀναβολῆς.

Τὸ κράτος, εἰς τὴν προσπάθειάν του διὰ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας μελετᾷ μέτρα προσελκύσεως καὶ ἐπαναπατρισμοῦ τοῦ ἐπιστημονικοῦ Τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ὁ μόνος τρόπος εἶναι ἡ παροχὴ εἰς αὐτοὺς ἀμοιβῶν ἴσων τοῦλάχιστον πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν παρεχομένων. Εἶναι ἀκατανόητον ὅμως νὰ μελετῶνται μέτρα ἐπαναπατρισμοῦ τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εὕρισκομένων καὶ νὰ μὴ λαμβάνωνται ἀντιστοίχως μέτρα ἀνασχέσεως τῆς μεταναστεύσεως διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν, τοῦ μόνου ἀποτελεσματικοῦ μέσου.

Θὰ παρακαλέσω τὴν Γ. Σ. νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἀποστολὴν εἰς τὸν ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ψήφισματα διαμαρτυρίας διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην καθυστέρησιν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων καὶ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν.

Τὸ Ψήφισμα ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Ψήφισμα Διαμαρτυρίας

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν διαμαρτύρεται διότι οὐδεμία μέριμνα ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπὶ ὑποβληθέντος ὑπομνήματος Γ' Πανελληνίου Χημικοῦ Συνεδρίου διὰ βελτιώσιν ἀποδοχῶν ἐργαζομένων Χημικῶν καὶ αἴτησιν τῶν πόρων τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν διὰ βελτιώσιν παρεχομένων συντάξεων.

Θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὴν τακτικὴν τῆς ἀναβολῆς ἐπιλύσεως τῶν οἰκονομικῶν αἰτημάτων τοῦ κλάδου καὶ ἀξιοῖ πλήρη ἱκανοποίησιν τούτων πρὸς ἀποφυγὴν ἐντάσεως τοῦ ρεῦματος φυγῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Εἶναι ἀκατανόητον νὰ μελετῶνται μέτρα ἐπαναπατρισμοῦ τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιστημόνων καὶ νὰ μὴ λαμβάνωνται μέτρα ἀνασχέσεως τῆς μεταναστεύσεως διὰ

της βελτιώσεως της άμοιβής των ένταυθα εργαζομένων.
Πάσα καθυστέρησης θα έχη δυσμενή αποτελέσματα εις την όλην προσπάθειαν βιομηχανικής μας ανάπτυξεως εις τον χώρον της Ε.Ο.Κ.

κ. Άν. Κώνστας : Κατ' άρχην γίνεται δεκτόν, αλλά νομίζω ότι θα πρέπει να δοθῆ εις τὸ Δ. Σ. τὸ ὅποιον ἔαν κρίνη ότι ἔχει ανάγκην ἐπεξεργασίας να προβῆ εις τὰς δεούσας προσθήκας ἢ τροποποιήσεις.

(Ἡ Γεν. Συνέλευσις ἀποφασίζει να ἐπιδοθῆ εις τοὺς ἀρμοδίους καὶ να δημοσιευθῆ εις τὸν ἡμερήσιον τύπον).

κ. Τζουβελέκης : Κύριοι Συνάδελφοι, παίρνοντας ἀφορμὴν ἀπὸ μίαν ἀπάντησιν εις ἕνα γράμμα μου πρὸς τὰ «Χημικὰ Χρονικὰ», σχετικὰ μετὴν διεύρυνσι τοῦ περιοδικοῦ, ὥστε να ἀγκαλιάσῃ ὅλους τοὺς κλάδους μας, φέρω τὸ θέμα εις τὸ ἐπίπεδον τῆς Γεν. Συνελεύσεως μιὰ καὶ τονίζεται ὅτι ἐφ' ὅσον ποτὲ δὲν ἦλθε τὸ θέμα σ' αὐτὴν εἶναι ὅλα καλὰ καὶ ἄγια.

Δὲν ξέρω τὴ γνώμη σας, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ἀλλὰ ἡ γνώμη τῶν Συναδελφῶν ποὺ μοχθοῦμε στὶς βιομηχανίες καὶ ἀποτελοῦμε τὴν σπονδυλικὴ στήλη τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν, εἶναι ὅτι τὸ περιοδικὸν δὲν βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὶς διαμορφωμένες σήμερα συνθήκας πάνω στὸν σωστὸ του δρόμο. Δὲν νομοθετῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἀπλῶς κουβεντιάζω μαζί σας, γιὰ να δοῦμε ποῦ βρίσκεται τὸ σωστὸ, καὶ σὰς ἐρωτῶ : Τὸ περιοδικὸ ὅπως ἔχει σήμερα ἀπευθύνεται στὴν ὀλότη- τὰ τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν ; Εἶναι καθρέπτῆς τῆς δουλειᾶς τους ; Ἡ δική μου ἀπάντησι εἶναι ὄχι. Εἶναι ἕνας λαμπρὸς καθρέπτῆς τῆς δουλειᾶς μόνο τῶν θεωρητικῶν Συναδελφῶν καὶ γι' αὐτὸ τοὺς ἀνήκει κάθε ἔπαινος. Οἱ ἄλλοι ὅμως, ἡ μεγάλη μάζα τῶν Χημικῶν ποὺ κρατοῦν τὶς βιομηχανίες τί ἔγιναν ; Ξέχασαν να γράφουν ; Φυσικὰ ὄχι. Κάτι ὅμως συμβαίνει εις τὸ σημεῖον αὐτό. Εἶναι δυνατόν να μὴ ὑπῆρξεν οὔτε μιὰ σοβαρὰ οἰκονομικοτεχνικὴ μελέτη ἢ μιὰ μελέτη γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ; Ἄς μᾶς ἀπαντήσουν οἱ ἀρμόδιοι.

Ἡ χώρα μας περνᾷ μιὰ κρίσιμη ὥρα εις τὴν οἰκονομικὴ καὶ βιομηχανικὴ τῆς ἱστορίας. Οἱ Ἕλληνες Χημικοὶ ἔχουν τὴν δύναμιν να χαράζουν δρόμους, να δώσουν γνώμες ἐπάνω σὲ θέματα καὶ προβλήματα ποὺ σήμερα ἀπασχολοῦν τὴν βιομηχανικὴ μας προσαρμογὴ σὲ συναγωνιστικὰ ἐπίπεδα μετὰ τῶν Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Ποῦ εἶναι ἡ γνώμη τῆς διοικήσεως τοῦ χημικοῦ κόσμου ἐπάνω στὰ τρέχοντα βιομηχανικὰ καὶ γενικὰ θέματα ;

Γιατὶ κ. πρόεδρε τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν διαλέξατε τὴν «Βιομηχανικὴ Ἀναγέννησι» γιὰ τὸ ὄρατον σας ἄρθρον καὶ δὲν τὸ ἐδημοσιεύσατε σὰν κύριον ἄρθρον εις τὰ Χημικὰ Χρονικὰ ;

Γιατὶ δὲν κρατᾶται τὸ βῆμα ποὺ σὰς ἀνήκει ; Ἀπὸ κεῖ πρέπει ν' ἀκουστοῦν οἱ γνώμες ὅλων τῶν συναδελφῶν ποὺ μποροῦν να ποῦν κάτι.

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα τὰ ξενόγλωσσα δημοσιεύματα γιὰτὶ πολὺς λόγος ἔχει γίνει καὶ γι' αὐτὰ, ἔχω να πῶ τοῦτο : Βασικὰ εἶναι ἕνα θέμα ποὺ ἐμένα προσωπικῶς δὲν με ξενίζει. Σὲ ὅποια γλῶσσα καὶ ἂν ἐδημοσιεύοντο δὲν ἐπρόκειτο ν' ἀπασχοληθοῦν μ' αὐτὰ οἱ συνάδελφοι γιὰτὶ ἀπλούστατα δὲν τοὺς ἐνδιαφέρουν. Τὸ πρᾶγμα ὅμως πῆρε τὸν κακὸ δρόμο ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ μιὰ διάλεξι ποὺ ἔγινε στὸ «Δημόκριτο» ἀπὸ τὸν κ. Βάσκοπι καὶ ἡ ὅποια φαντάζομαι θὰ μεταφραζότανε, καὶ ἀπε-

θύνετο καθαρὰ πρὸς Ἑλληνας συναδέλφους, δημοσιευθεκε καὶ αὐτὴ εις τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου 1963 στὴν Ἀγγλικήν. Μπορεῖ ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ να μᾶς ἐξηγήσῃ τὴν σκοπιμότητα ; Ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ προσπαθώντας να παρουσιάσῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει θέμα Χημικῶν Χρονικῶν, εἶναι σὰν να προσπαθῆ να κρατήσῃ κλειστὸ ἕνα καζάνι ποὺ βράζει. Δὲν γίνεται, κ. Συνάδελφοι. Τὸ θέμα ὑπάρχει καυτὸ πάντα καὶ νομίζω πῶς ἦλθε ἡ ὥρα να μπῆ σὲ μιὰ κάποια σειρὰ.

Ἀκόμη ἄκουσα, ἀπ' τὸν Γεν. Γραμματέα, μιὰ μομφὴ ν' ἀπευθύνεται πρὸς τρεῖς Συνάδελφους. Μήπως θὰ μποροῦσε ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ να μᾶς πῆ γιὰτὶ ἔγινε ἀκριβῶς ἡ φασαρία καὶ γιὰτὶ ἔφτασαν αὐτοὶ οἱ τρεῖς συνάδελφοι, οἱ ὅποιοι γνωρίζω ὅτι δὲν εἶναι τυχαῖοι, εἶναι ὁ Ὑποδιευθυντῆς τοῦ Ο.Β.Α., εἶναι ἕνας Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ δὲν ξεύρω ποῖος εἶναι ὁ τρίτος, ν' ἀποχωρήσουν ; Δὲν νομίζω ὅτι ἦταν ἕνα θέμα τόσο ἀπλό, ὥστε ν' ἀχθοῦν εις ἕνα τόσον ἀρκετὰ σοβαρὸ διάβημα. Δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο να πῶ. Παρακαλῶ τοὺς κ. συναδέλφους να δεχθοῦν να γίνῃ μιὰ συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος, ὥστε να φωτισθοῦμε ὅλοι μας.

(Χειροκροτήματα)

κ. Σακελλαρίδης : Θὰ ἤθελα να παρακαλέσω τὴν Γεν. Συνέλευσιν ἔαν ὑπάρχουν Συνάδελφοι, οἱ ὅποιοι πρόκειται να ἀναφερθοῦν εις τὰς ἰδίας κατηγορίας ἀντιρρήσεις διὰ τὰ Χημικὰ Χρονικὰ, να τὰς εἴπουν, ὥστε ἡ ἀπάντησις να εἶναι μιὰ καὶ γενικὴ.

κ. Πλάτων : Ἐχω τὴν γνώμην ὅτι θα πρέπει να σταματήσουν αἱ ξενόγλωσσοι δημοσιεύσεις καὶ να γίνωνται αἱ δημοσιεύσεις μόνον εις τὴν ἑλληνικὴν διότι τὸ περιοδικὸν εἶναι μόνον ἑλληνικόν.

κ. Βαρνάβας : Κύριε Πρόεδρε, Ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι. Ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ ἀνάγκη να ὑποστηρίξωμεν τὰ ἐπαγγελματικὰ μας συμφέροντα, τονίζοντες πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις ὅτι εἴμεθα παραγωγικὴ τάξις κοῦ ὅτι οἱ Χημικοὶ εἶναι πράγματι Τεχνικοὶ.

Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴ θὰ ἠμποροῦσε ἡ Δ.Ε. τῶν Χημικῶν Χρονικῶν να βοηθήσῃ σημαντικὰ ἀλλὰ τὰ Χημικὰ Χρονικὰ τὸ ἔτος 1963 ἐκδίδονται μετὰ μὲν μεγάλην καθυστέρησιν, περιλαμβάνουν δὲ θεωρητικὸν καὶ περιωρισμένον ἐνδιαφέροντος θέματα καὶ δὲν ἐξυπηρετοῦν τὸ σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον πρέπει να ἐκδίδονται.

Κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν τοῦ περιοδικοῦ πρέπει τοῦτο «να ἀποσκοπῆ τὴν καλλιέργειαν, προαγωγὴν καὶ διάδοσιν τῆς Χημικῆς Ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι καὶ τὴν προάσπισιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν Χημικῶν». Τὸ περιοδικὸν πρέπει να ἐκδίδεται κυρίως διὰ τοὺς Ἑλληνας Χημικοὺς καὶ δευτερευόντως διὰ τὴν ἀποστολὴν του εις τὸν ἐξωτερικόν, τὰ περιεχόμενά του δὲ να περιλαμβάνουν καὶ θέματα Ἐφηρμοσμένης Χημείας οὕτως ὥστε να καταστῆ τοῦτο ὁ καθρέπτῆς τῆς Ἑλληνικῆς χημικῆς πραγματικότητος. Ὑπάρχουν συνάδελφοι, μετ' ὑπεύθυνον θέσιν εις Ἐργοστάσια οἱ ὅποιοι εἶναι ἔτοιμοι να γράψουν διὰ τὰ Χημικὰ Χρονικὰ, ἀρκεῖ να τοὺς ζητηθῆ ὅποτε θὰ εἶναι βέβαοι ὅτι θὰ δημοσιευθοῦν καὶ δὲν θὰ συμβῆ τὸ ἴδιον μετὰ τὰ 5-6 ἄρθρα Διευθυντῶν Ἐργοστασίων (μὴ δημοσιευθέντα) μετὰ θέμα : ἔαν εἶναι βᾶσιμος ἢ μὴ ὠρισμένη Χημικὴ Βιομηχανία. Τὰ Χημικὰ Χρονικὰ δὲν εἶναι ὄργανο

νον Χημικής Έταιρίας αλλά κατά το Καταστατικόν των πρέπει να είναι ὄργανον τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν καὶ ὑπάρχει ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε. νὰ δημοσιεύῃ τὰ ἀποστελλόμενα σημειώματα ἀπὸ κλαδικοὺς Συλλόγους. Ἀπὸ τὸν Πανελληνίον Σύλλογον Χημικῶν Βιομηχανίας ἀπεστείλαμεν τὴν 26/1/63 ἐπιστολὴν πρὸς δημοσιεύσιν εἰς τὰ Χημικὰ Χρονικὰ μὲ θέμα «Βιομηχανία καὶ ἔρευνα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὴν Χώραν μας Ἐπιστημονικὴ Ἐφηρμοσμένη Ἐρευνα». Τελικῶς δὲν ἐδημοσιεύθη τὸ ἐν λόγω ἀρθρίδιον, τὸ ὅποιον ἐν συνεχείᾳ ὅμως ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν ἡμερήσιον Τύπον.

Τὴν 26 Ἰανουρίου 1963 ἀπέστειλα πρὸς τὴν Δ.Ε. τῶν Χημικῶν Χρονικῶν μίαν ἐργασίαν μου μὲ τίτλον «Ἀνάγκη Οὐρανίου ἀπὸ τὸ Φωσφορικὸν ὄξυ κατὰ τὴν παραγωγὴν τῶν Φωσφορικῶν Λιπασμάτων καὶ προσδιορισμὸς τοῦ Οὐρανίου διὰ Χημικῆς μεθόδου μὲ Φασματοφωτόμετρον».

κ. Σακελλαρίδης : Θὰ ἤθελα νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὴ θίξετε τὸ θέμα τὸ προσωπικόν σας, διότι δὲν θὰ ἤθελα νὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπαντήσω. Ἐάν μὲ ὑποχρεώσητε θὰ ἀπαντήσω. Θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ ἀφήσετε τὸ θέμα αὐτό. Εἶναι ἓνα θέμα λεπτό, προσωπικῆς ἐπιστημονικῆς σας ἐργασίας πού δὲν θὰ ἔπρεπε ἐγὼ νὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀπαντήσω. Ἐάν ὅμως ἐπιμένετε θ' ἀπαντήσω καὶ λυπᾶμαι διότι αὐτὸ θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν σημερινὴν ἑορταστικὴν ἀτιμόσφαιραν.

κ. Βαρνάβας : Ἀπλῶς λέγω εἰς τοὺς κ. Συναδέλφους ὅτι ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ Τεχνικὰ Χρονικὰ καὶ τελειῶνω...

κ. Σακελλαρίδης : Τότε εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σὰς ἀπαντήσω.

κ. Βαρνάβας : Ἡ Δ. Ε. μοῦ ἀπήντησεν ἐγγράφως τὴν ἡμέραν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ε.Ε.Χ. 10/3/63 (μὲ ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ εἰς διάδρομον τοῦ Ἀμφιθεάτρου τοῦ Χημείου) ὅτι «δι' ὄρισμένους λόγους δὲν ἐκρίθη δημοσιεύσιμος».

Δὲν εἰσέρχομαι εἰς λεπτομερείας ἀλλὰ ἀπλῶς ἀναφέρω ὅτι ἀπήντησα ὅτι ἡ Δ. Ε. εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ μὲ προσκαλέσῃ ὡς Ἑλληνα Χημικὸν (καὶ ὡς διατελέσαντα ἐπὶ θετίαν μέλος τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς) καὶ νὰ μοῦ ζητήσῃ ἐξηγήσεις διὰ τὴν ἐν λόγω ἐργασίαν, ἢ ὅποια ἀποσταλεῖσα ἐν συνεχείᾳ, ὡς ἀκριβῶς εἶχεν, εἰς τὰ Τεχνικὰ Χρονικὰ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τεύχος Ἀπριλίου καὶ μάλιστα μὲ Πρόλογον τῆς Συντάξεως ὅτι τὸ ἐν λόγω θέμα εἶναι ἐνδιαφέρον καὶ ἐπίκαιρον διὰ τὴν Χώραν μας.

κ. Κώνστας : Δὲν ἠμπορεῖ ἡ Γεν. Συνέλευσις ν' ἀσχοληθῆται μὲ προσωπικὰ ζητήματα.

κ. Σακελλαρίδης : Αὐτὸ παρακάλεσα τὸν κ. Βαρνάβα. Δὲν εἶναι θέμα Γεν. Συνελεύσεως.

κ. Βαρνάβας : Θέλω νὰ εἶπω ὅτι ἔστειλα τὸ ἀρθρον εἰς τὰ Τεχνικὰ Χρονικὰ... καὶ ἐδημοσιεύθη...

κ. Σακελλαρίδης : Θέλω νὰ σὰς διαφυλάξω ἔστω καὶ τὴν ὑσάτην αὐτὴν στιγμὴν. Σεβόμενος τὸν τίτλον καὶ τὴν θέσιν μου θέλω νὰ σὰς διαφυλάξω. Ἀλλὰ μὴ μὲ ἐξωθεῖτε. Εἴσθε φίλος μου καὶ σὰς ἐκτιμῶ.

κ. Βαρνάβας : Κύριοι συνάδελφοι, εἰς τὴν Βιομηχανίαν ὅπου ἐργαζόμεθα δὲν ἀσχολούμεθα μὲ καθαρὰν Χημείαν ἀλλὰ μὲ τὴν Ἐφηρμοσμένην Χημικὴν Ἐπι-

στήμην καὶ ζητοῦμεν νὰ παροτρύνωνται οἱ Ἕλληνες Χημικοὶ νὰ διαδίδουν τὴν Χημικὴν Ἐπιστήμην ἐν Ἑλλάδι καὶ νὰ καταστῇ τὸ Περιοδικὸν «Χημικὰ Χρονικὰ» τὸ Βῆμα ἀπὸ τὸ ὅποιον θὰ ἀκουσθοῦν αἱ γνώμαι τῶν Χημικῶν ὡς Τεχνικῶν διὰ τὰ Βιομηχανικὰ θέματα τῆς Χώρας.

Διὰ τὸ ζήτημα τῶν Συλλογικῶν Συμβάσεων ἀναφέρω ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Χημικῶν Βιομηχανίας ὅτι ἀναμένεται ἡ ἔκδοσις τῆς Διαιτησίας καὶ ζητοῦμεν 5.000 διὰ τὸν πρωτοδιοριζόμενον καὶ 12.000 διὰ 25ετῆ ὑπηρεσίαν διότι τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον εἰς τὰ Κρατικὰ Ἐργοστάσια πληρῶναι αὐτὰ τὰ κλιμάκια καὶ τελευταίως προσελήφθησαν Χημικοὶ εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀζωτούχων Λιπασμάτων Πτολεμαῖδος μὲ 8.000.

Πάντοτε πρέπει νὰ τονίζωμεν καὶ νὰ ἀποδεικνύωμεν ὅτι εἴμεθα Τεχνικοὶ καὶ νὰ ἐπιμένωμεν νὰ μᾶς ἀναγνωρισθῇ τὸ δίκαιον διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῶμεν νὰ μεταναστεύσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ξένην.

(Χειροκροτήματα)

κ. Σακελλαρίδης : Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, κ. κ. συνάδελφοι, εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τῶν Χημικῶν Χρονικῶν, θὰ εἶχε πολλὰ πράγματα νὰ εἶπῃ ἐπὶ τοῦ γενομένου θορύβου ἐσχάτως, κατὰ σύμπτωσιν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τὴν ὅποιαν ἀνέφερον προηγουμένως ὁ κ. Βαρνάβας τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀρθρου καὶ τῆς μὴ δημοσιεύσεώς του ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐκείνης καὶ ἐντεῦθεν ὕστερα ἀπὸ μίαν ὀλόκληρον 10ετίαν μετὰ ἀπὸ πληθὺν Γεν. Συνελεύσεων μὲ ἐπαίνους διὰ τὰ Χημικὰ Χρονικὰ, ἤρξατο ἡ ἐπίθεσις.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρ' ὅλον ὅτι ἐσκέπτετο ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ κάποτε νὰ δώσῃ μίαν ἀπάντησιν εἰς τοὺς κ.κ. Συναδέλφους, δὲν ἤθελε εἰς καμμίαν περίπτωσιν νὰ τὴν δώσῃ τὴν σημερινὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὅποιαν ἐπικρατεῖ ἑορταστικὴ ἀτιμόσφαιρα, λόγω τοῦ γεγονότος τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτιρίου, καὶ μετὰ μίαν λογοδοσίαν ἐγκριθεῖσαν παμψηφεί, χωρὶς κανένα ἀπολύτως σχόλιον. Δὲν ἤθελε σήμερον νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν γεγονότα τὰ ὅποια δὲν ἀρμόζουσι εἰς ἐπιστημονικὰ σωματεῖα. Δυστυχῶς ὅμως, κ.κ. Συνάδελφοι, εἶμαι ὑποχρεωμένος ἐν συντομίᾳ ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς κατηγορίας αὐτάς. Δὲν θ' ἀπαντήσω διὰ νὰ δικαιολογηθῶ, διότι τὸ παράξενον τῆς ὄλης ὑποθέσεως εἶναι ὅτι μετὰ τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς, τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, μετὰ τῶν ὅλων τῶν συναδέλφων, ἀκόμη καὶ ἐκείνων οἱ ὅποιοι διετύπωσαν ἀντιρρήσεις, δὲν ὑπάρχει διαφωνία καὶ διαφορὰ ἀπόψεων. Χαρακτηριστικῶς θ' ἀναφέρω τὸ περίφημον θέμα τοῦ δευτέρου μέρους. Ἐάν ὑπάρχῃ κάποιος ὁ ὅποιος πιστεύει εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀναπτύξεως τοῦ δευτέρου μέρους ἦταν καὶ εἶναι ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ. Πιστεύομεν ὅτι θὰ πρέπει τὸ περιοδικὸν ν' ἀντικατοπτρίξῃ τὴν γενικὴν χημικὴν δραστηριότητα.

Ξεχνοῦν ὅμως οἱ Κύριοι κάτι, ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς τρομερᾶς ἐιδικεύσεως δὲν εἶναι δυνατόν τὰ μέλη μίαις συντακτικῆς ἐπιτροπῆς νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ παρακολουθοῦν καὶ νὰ ἐμφανίζουσι γραπτῶς τὰς νεωτέρας ἐξελίξεις εἰς πλείστους τεχνολογικοὺς τομεῖς.

Δὲν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ζητοῦμεν ἀπὸ τὸ ὄργανον ὅπως ἀπευθύνεται ἐκάστοτε εἰς τοὺς συναδέλ-

φους και να τους λέγει «γράψτε... γράψτε... γράψτε».

Κύριοι Συνάδελφοι, ο όμιλός μας έχει μακρυτάτην θητεία εις την βιομηχανίαν. Διατί ο κ. Βαρνάβας δέν έστειλε ένα άρθρον; Διατί οί κ.κ. Συνάδελφοι, οί ζώντες και γνωρίζοντες τά βιομηχανικά μας προβλήματα δέν κάμουν αυτό τό όποιον επί σειράν έτών έκαμε ο κ. Κώνστας και άλλοι Συνάδελφοι, οί όποιοι όντες εις την Βιομηχανίαν και έξω από τά «Χημικά Χρονικά» δέν τούς έζητήθη ποτέ συνεργασία, αλλά δίδουν με τας συνεργασίας των την σφραγιδα της παρουσίας των εις την έπιστημονικήν και βιομηχανικήν εκδήλωσιν της Χώρας; Διατί να λείψουν από την νέαν γενεάν προσωπικότητας, αί όποιαι αύθορμητως είχον την υποχρέωσιν να συμβάλουν εις την άνύψωσιν του περιοδικού μας; Και ζητούν την ευθύνην από την Διοικ. 'Επιτροπήν των «Χημικών Χρονικών», ή όποια μάλιστα επί μίαν 10ετίαν τά αυτά πρόσωπα εκάστην Πέμπτην και πολλάς ώρας της εβδομάδος ασχολούνται με τά θέματα των Χημικών Χρονικών. Δέν πιστεύουν αυτοί οί άνθρωποι εις την εξέλιξιν του δευτέρου μέρους; Μά δι' όνομα του Θεού! Δέν θα έπρεπε να έχωμεν έπιστημονικήν συνείδησιν και δέν θα έξούσαμε τας ανάγκας τας έπιστημονικάς του τόπου μας, δέν θα ήξεύραμε τας προϋποθέσεις της αξιοποιήσεως του κλάδου εάν δέν πιστεύωμεν εις αυτό. 'Εγώ προσωπικώς έζήτησα κατ' επανάληψιν από ανθρώπους, οί όποιοι ήδη μάς βάλλουν έδω και πέντε χρόνια τακτικά, να στείλουν συνεργασίας. Κανείς δέν έστειλε. Προκαλώ εις τά 10 χρόνια που είμαι εις τά «Χημικά Χρονικά», να είπη ένας κύριος συνάδελφος, ότι έστειλε μίαν οικονομικοτεχνικήν μελέτην εις τό περιοδικόν και δέν έγένετο δεκτή. Δέν υπάρχει ουδεμία συγκεκριμένη περίπτωση, αγαπητοί συνάδελφοι. Αί μόναι περιπτώσεις δια τας όποιας θα είχομεν αντίρρησης είναι αί μη σύμφωνοι προς ώρισμένα θέματα αρχής διότι εις τελευταίαν άνάλυσιν ήμεις είμεθα υποχρεωμένοι να έργασθώμεν δια τό περιοδικόν, αλλά υπάρχον και ώρισμένα θέματα αρχής. Παραδείγματος χάριν θέμα αρχής είναι ότι τό περιοδικόν μας δέν ήμπορεί έξ ολοκλήρου να αναδημοσιεύση μελέτας δημοσιευθείσας προηγουμένως εις ένα άλλο περιοδικόν. Και ένθυμοίμαι μίαν μοναδικήν περίπτωση μίας οικονομικοτεχνικής μελέτης ή όποια έδημοσιεύθη εις ένα άλλο έλληνικόν περιοδικόν και έστάλη και προς τά Χημ. Χρονικά προς δημοσίευσιν. Εις την περίπτωσιν αυτήν έπροτεινάμεν την όχι επαναδημοσίευσιν αλλά την καταχώρησιν μίας ευρείας περιλήψεως. Και αυτή είναι μία και ή μόνη περίπτωση.

'Η εκκλησις την όποιαν έκαμε πάντοτε ή Διοικ. 'Επιτροπή και την κάμνει και σήμερα είναι ότι δέν πρέπει οί κ.κ. Συνάδελφοι να περιμένουν από την Διοικ. 'Επιτροπήν, αλλά να συμβάλουν αυτοί μόνοι τους εις την εξέλιξιν του δευτέρου μέρους. Και ή Διοικ. 'Επιτροπή μόνη της θα δώση πρωτοπορίαν και σημασίαν εις τό δεύτερον μέρος ως πληρούν περισσότερο τας ανάγκας της πλειονότητας των 'Ελλήνων Χημικών. 'Η Διοικ. 'Επιτροπή έχει την δυνατότητα και είχε την δυνατότητα μέχρι σήμερα να προβάλη τό περιοδικόν εις τόν έπιστημονικόν τομέα. Αυτό δέν πρέπει να μάς ένοχλή και έφ' όσον δέν γίνεται εις βάρος του δευτέρου μέρους.

Κύριοι Συνάδελφοι, δέν υπάρχει θέμα δευτέρου μέρους και διαβεβαιώ κατά τόν κατηγορηματικότερον τρόπον ότι ή έπιθυμία μας δια την ανάπτυξιν αυτού είναι μεγαλύτερα και έντονωτέρα από την έπιθυμίαν των κ. Συναδέλφων. Και εις τό σημείον αυτό θα παρακαλέσω τόν κ. Συνάδελφον, φιλικώς πλέον, να μην έπιμένη περισσότερο να συζητήσωμεν τά θέματα αυτά, διότι αυτά είναι περισσότερο δυσάρεστα, διότι είναι ακόμη εις ύψηλότερον επίπεδον...

κ. Βαρνάβας: Δέν έχω καμμίαν αντίρρησιν, αλλά ακριβώς θέλω να είπω...

κ. Σακελλαρίδης: Θέλω να σάς είπω μόνον αυτό, ότι οί δύο εκ των τριών παραιτηθέντων ήσαν οί δύο άνθρωποι οί όποιοι ήλθον εις την 'Επιτροπήν των Χημικών Χρονικών δια να λάβουν μέρος και είχον ανάλαβει έν λευκώ τό δεύτερον μέρος.

Είς σύμβουλος: Τότε διατί απέχωρησαν;

κ. Σακελλαρίδης: 'Εάν θέλετε να τά είπωμεν θα τά είπωμεν. 'Εν πάση περιπτώσει, συνεχίζοντας την υπόθεσιν του δευτέρου μέρους...

κ. Τζουβελέκης: Να όμιλήσετε δια ν' απαντήσωμεν.

κ. Σακελλαρίδης: "Όσον άφορᾷ εις τό...

κ. Κούλης: Προτιμότερον είναι εκείνοι οί όποιοι απέχωρησαν να έξηγήσουν διατί απέχωρησαν και σεις ν' απαντήσετε.

κ. Σακελλαρίδης: Κύριοι Συνάδελφοι. Θα τελειώσω την άπάντησιν προς τούς προλαλήσαντας και έν συνεχεία έχει τό δικαίωμα ή Συνέλευσις να καθορίση την εξέλιξιν της συζητήσεως.

"Ερχομαι εις τό δεύτερον μέρος τό όποιον έθιξεν ο άγαπητός κ. Συνάδελφος. Τό δεύτερον μέρος ήτο των ξενογλώσσων δημοσιεύσεων. "Όπως όρθως είπεν αί ξενογλωσσοί δημοσιεύσεις είναι καθαρώς έπιστημονικού περιεχομένου και ένδιαφέρουν έναν ειδικευμένον αριθμόν 'Ελλήνων Συναδέλφων.

'Η ξενογλωσσος δημοσίευσιν δέν τίθεται ως αίτημα εκ μέρους της Διοικ. 'Επιτροπής αλλά τίθεται ως έρώτημα εάν δέχεται να δημοσιεύση μίαν εργασίαν ξενογλώσσου που της προσφέρεται ή δέν την δέχεται. 'Εάν δηλαδή δέν δημοσιεύσωμεν, κ. Συνάδελφοι, την ξενογλωσσον αυτό δέν θα πη ότι θα την δημοσιεύσωμεν εις την 'Ελληνικήν. 'Απλώς δέν θα την δημοσιεύσωμεν εις τό περιοδικόν μας, διότι ο δημοσιεύων αξιοί να είναι ξενογλωσσος. Κατά συνέπειαν ήμεις δέν ζητούμεν ξενογλώσσους εργασίας και δέν έχομεν προτίμησιν εις την δημοσίευσιν ξενογλώσσων εργασιών. Δημοσιεύωμεν όλας τας έρχομένας εργασίας και μέχρι σήμερα δέν έχομεν παραδείγματα άπορριφθεισών εργασιών όπως αξιοί και έπιθυμεί ο συγγραφεύς. Εις την προκειμένην περίπτωση τό θέμα αυτό άπετέλεσε και αντικείμενον ευθύς έξ αρχής δια συζήτησιν και άπόφασιν της νέας Διοικ. 'Επιτροπής. Και φυσικά αί άπόψεις των περισσότερων μελών ήσαν αυτάί, ότι έφ' όσον μάς ζητείται μία εργασία να δημοσιευθῆ ως ξενογλωσσος ήμεις την δημοσιεύωμεν με την 'Ελληνικήν περιλήψιν. 'Υπήρξαν αντίρρησεις και τελικώς έγινε μία πρότασις εκ μέρους του κ. Τούλ, ή όποια συνίστατο εις τό να δημοσιεύωται βεβαίως όταν αξιοούν οί συγγραφείς ξενογλωσσοί δημοσιεύσεις υπό την προϋπόθεσιν ότι θα συνοδεύονται από μίαν ευρυτάτην — ένα πολύ μεγάλο μέρος του

όλου κειμένου δηλαδή — περίληψιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Δὲν νομίζω κ. Συνάδελφοι ὅτι τὸ θέμα εἶναι τόσο σοβαρόν, ἐφ' ὅσον εἶναι μία ἀναγκαιότης νὰ ἔχωμεν μίαν ἐργασίαν καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ δευτέρου μέρους διὰ τὸ ὅποιον ὄλοι ἐνδιαφερόμεθα.

Πάντως εἶναι ἓνα θέμα διὰ τὸ ὅποιον ἐλήφθη κατὰ πλειοψηφίαν μία ἀπόφασις καὶ νομίζομεν ὅτι ἡ συμβιβαστικὴ πρότασις τοῦ κ. Τούλ εἶναι μία λογικὴ πρότασις καὶ ἡ ὁποία νομίζω ὅτι δὲν ζημιώνει τὸ περιοδικὸν καὶ εἶναι ἐφαρμόσιμος.

κ. Β. Τσατσαρώνης: Ἐπιτρέπετε μιὰ διακοπὴν;

κ. Σακελλαρίδης: Εὐχαρίστως.

κ. Β. Τσατσαρώνης: Εἶχον ὑποβάλλει μίαν πρότασιν νὰ ἐκδίδεται ἀνὰ τρίμηνον ἓνα τεύχος τὸ ὅποιον νὰ περιλαμβάνη τὰς ξενογλώσσους ἐργασίας, ἀλλὰ τελικῶς δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ.

κ. Σακελλαρίδης: Πράγματι ὁ κ. Συνάδελφος εἶχεν ὑποβάλλει μίαν πρότασιν νὰ ἐκδίδεται ἓνα τεύχος μὲ ξενογλώσσους ἐργασίας, ἡ ὁποία δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ διὰ λόγους οἰκονομικοῦς.

Τώρα ἔρχομαι εἰς τὸ λεπτόν σημεῖον προτοῦ δοθῆ ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Κούμουλον, ὁ ὁποῖος θὰ ἤθελεν ἴσως νὰ εἶπη μερικὰ πράγματα.

κ. Κούμουλος: Θὰ ἤθελον κ. Πρόεδρε, νὰ εἶπω ὠριμένα πράγματα, ἐπειδὴ ἐπληροφόρηθην ὅτι εἰς τὴν λογοδοσίαν τοῦ κ. Προέδρου πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν ὑπῆρξε μία παράγραφος προσωπικῆ, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τοὺς παριαιτηθέντας μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐμένα...

κ. Κώνστας: Εἴπομεν νὰ μὴ φέρωμεν προσωπικὰ θέματα.

κ. Σακελλαρίδης: Ἔρχομαι εἰς τὸ θέμα τὸ ὅποιον ἀνέφερε παρὰ τὴν παράκλησίν μου ὁ κ. Βαρνάβας.

Εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον ὅτι τὴν ἡμερομηνίαν τὴν ὁποίαν ἀνέφερον ὁ κ. Βαρνάβας ὑπέβαλεν μίαν ἐργασίαν σύντομον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν. Ἐγὼ μετέχω ὡς μέλος καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναφέρω τὸν μηχανισμόν δημοσιεύσεως τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν καὶ τῶν ἄρθρων γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ ἔρχονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Κατὰ τὸ καταστατικόν, ὅταν ἔλθῃ μία ἐργασία δίδεται εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἐλέγξῃ τύποις ἐὰν εἶναι πλήρης βάσει τοῦ καταστατικοῦ τοῦ περιοδικοῦ. Ἐφ' ὅσον τὸ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεφάνθη ὅτι εἶναι τύποις ἡ ἐργασία εἰς κείμενον δημοσιεύσιμον, ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει τὴν δημοσίευσίν της καὶ καθορίζει βάσει τῆς σειρᾶς τὸ τεύχος ποὺ θὰ δημοσιευθῆ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ποὺ ὑπάρχει διαφωνία, δηλαδή ἀντίρρησις ὡς πρὸς τὸ δημοσιεύσιμον ἢ μὴ, τότε ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν λαμβάνει ἀπόφασιν, ἀλλὰ ἀναθέτει εἰς ἓνα δευτέρον ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα. Εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ τὸ δευτέρον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἀπορριπτικόν, τότε ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ θέματος. Ἡ θὰ ἀπορριφθῆ ἢ θὰ γνωστοποιήσῃ, θὰ κάμῃ ὑποδείξεις ἀλλαγῆς εἰς τὸν συγγραφέα, ἀναλόγως τῶν εἰσηγήσεων τῶν δύο ἀπορριπτικῶν εισηγητῶν. Ὁ κ. Βαρνάβας ὑπέβαλε πράγματι μίαν ἐργασίαν πρωτότυπον. Τόσον τὸ πρῶτον, ὅσον καὶ τὸ δευτέρον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶχαν ἀντιρρήσεις ὅσον

ἀφορᾷ εἰς τὸ πρωτότυπον τῆς ἐργασίας καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάταξιν καὶ τὴν διατύπωσιν τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ μέρους ποὺ νὰ γίνεται ἀντιληπτὴ ἀπὸ ἓνα χημικόν.

Λυποῦμαι κ. Συνάδελφοι, ἤμην τὸ δευτέρον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ χρειάστηκε νὰ σκεφθῶ πολὺ ὥρα διὰ νὰ ἀντιληφθῶ πῶς ἐξελλίσσεται τὸ πειραματικόν μέρος καὶ τὰ συμπεράσματά της καὶ ἀφοῦ ἐγὼ δυσκολεύθηκα τόσο πολὺ, ἐθεώρησα ὅτι θὰ ἔπρεπε κάτι νὰ ἀλλάξῃ ἀπὸ τὸ κείμενον, οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ πλέον κατανοητόν. Ἐπίσης γνωρίζει καὶ κάτι ἄλλο ὁ κ. Βαρνάβας, ὅτι εἰς τὴν ἐργασίαν του ἡσχολήθη μὲ ἓνα θέμα, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ μαζὶ μὲ τὸ ὑπόλοιπον τμήμα τῆς ἐργασίας του τὴν βάσιν διὰ τὴν σύνταξιν ἐνὸς εὐρύτερου ἄρθρου, λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ θέματος ἀπὸ γενικωτέρας πλευρᾶς. Καὶ ἐζητήσαμεν εἰς τὴν ἐπιστολήν μας ἀπὸ τὸν κ. Βαρνάβαν νὰ γράψῃ ἓνα ἐκτεταμένον ἄρθρον. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή μας πρὸς τὸν κ. Βαρνάβαν.

A. Π. 1127

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1963

Κύριον

Μιλτιάδην Βαρνάβαν

Ἐνταῦθα

Ἀγαπητὲ κ. Συνάδελφε,

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Χ.Χ. μετὰ λύτης σᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἡ ἀπὸ 26.1.63 ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνάκτησις τοῦ Οὐρανίου ἀπὸ τὸ φωσφορικόν ὄξύ κατὰ τὴν παραγωγὴν τῶν φωσφορικῶν λιπασμάτων καὶ προσδιορισμὸς τοῦ οὐρανίου διὰ νέας μεθόδου μὲ φασματοφωτόμετρον» δὲν ἐκρίθη δημοσιεύσιμος εἰς τὰ Χημικὰ Χρονικὰ διὰ τοὺς ἐξῆς κυρίως λόγους:

1) Μολονότι ἀναγνωρίζεται ἡ σημασία τῆς δυνατότητος ἀνακτήσεως τοῦ οὐρανίου ὡς παραπροϊόντος τῆς Βιομηχανίας φωσφορικῶν λιπασμάτων ἐν τούτοις ἡ ἐργασία σας, ὡς αὕτη ὑπεβλήθη, δὲν εἶναι συντεταγμένη μὲ προοπτικὴν ἄρθρου βιβλιογραφικῆς ἀνασκοπήσεως. Ἐν τοιοῦτον ἄρθρον εἶναι πολὺ πιθανόν ὅτι θὰ παρουσίαζεν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ Χ.Χ.

2) Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πειραματικόν μέρος, ἐκ τοῦ ὑποβληθέντος χειρογράφου δὲν διαφαίνεται εἰς τί συνίσταται ἡ πρωτοτυπία τῆς περιγραφομένης μεθόδου προσδιορισμοῦ τοῦ οὐρανίου. Χρωματομετρικὸς προσδιορισμὸς τοῦ οὐρανίου εἰς μῆκος κύματος 450 μμ παρουσίᾳ ὑπεροξειδίου τοῦ ὑδρογόνου καὶ ἀνθρακικοῦ νατρίου ἀναφέρεται ἤδη εἰς συνήθη συγγράμματα Ἀναλυτικῆς Χημείας.

Ὁ Γραμματεὺς

Διὰ τὴν Σ. Ἐπιτροπὴν τῶν Χ. Χρονικῶν
Γ. Στελακάτος

Ἡδύνατο ὁ κ. Βαρνάβας νὰ μᾶς κατηγορήσῃ δι' ἄγνοιαν ἐπιστημονικῶν πραγμάτων, ἡδύνατο νὰ μᾶς κατηγορήσῃ δι' οἰανδήποτε ἐπιστημονικὴν ἄγνοιαν ἤθελε, ἀλλ' ὄχι διὰ πρόθεσιν κακῆν. Νομίζω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι ἀπλῆ καὶ εἰλικρινῆς καὶ ζητοῦμεν νὰ μᾶς γράψῃ ἓνα ἐνδιαφέρον ἄρθρον ἐνημερώσεως ἐπὶ τοῦ θέματος.

κ. Βαρνάβας: Ἦτο ἀνοικτὴ ἡ ἐπιστολὴ ποὺ μοῦ ἐδόθη ὑπὸ τῆς ὑπαλλήλου εἰς τὸν διάδρομον.

κ. Σακελλαρίδης: Ἄν ἀντὶ ἡ Γραμματεὺς νὰ τὴν ταχυδρομήσῃ ἐπειδὴ ἐρχόσαστε καθημερινῶς εἰς τὰ

«Χημικά Χρονικά» σάς την έδωσε άνοικτην ιδιοχείρως δέν πταίομεν ήμεις. Έν πάση περιπτώσει ζητούμεν συγνώμην διά τó γεγονός ότι δέν ήτο κλειστή.

(άναγνώσκου)

A.Π. 1145

Έν Αθήναις τή 12 Μαρτίου 1963

Πρός τήν Δ.Ε. τών Χ.Χ.

Ένταῦθα

Κύριοι,

Έλαβον τήν έπιστολήν Ὑμῶν ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 1127/7-3-63 τήν ήμέραν τής Γ. Συνελεύσεως τής Ε.Ε.Χ. ήτοι τήν 10-3-63 καθ' ήν και κατεθέσατε τήν έντολήν ως Διοικοῦσα Έπιτροπή τών Χ.Χ., όποτε δέν έχω δικαίωμα νά ὑποστηρίξω πρós Ὑμᾶς τās απόψεις μου διά τήν σπουδαιότητα τής εργασίας μου με τόν τίτλον «Ανάκτησις τοῦ οὐρανίου από τó φωσφορικόν όξυ κατά τήν παραγωγή τών φωσφορικῶν λιπασμάτων και προσδιορισμός τοῦ Οὐρανίου διά νέας μεθόδου με φασματοφωτόμετρον». Έπιθυμῶ όμως νά γνωρίσω Ὑμῖν ότι έχω διατελέσει επί σειρᾶν έτών μέλος και Γραμματεὺς τής Δ.Ε. τών Χ. Χρονικῶν και πιστεύω ότι εἶχατε ὑποχρέωσιν νά με προσκαλέσετε και νά ζητήσετε εξηγήσεις διά τήν έν λόγω εργασίαν άπομονώσεως Οὐρανίου εἰς τήν Χώραν μας από Φωσφορικόν όξυ και πῶς κατορθώθη ό προσδιορισμός τοῦ Οὐρανίου ό όποῖος προσδιορισμός δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ με τὰ δημοσιευμένα εἰς τὰ συνήθη συγγράμματα Ἀναλυτικῆς Χημείας, διά τούτο δε και τὰ τελευταία έτη δημοσιεύονται νέαι εργασίαι διά τόν προσδιορισμόν τοῦ Οὐρανίου. Ο άναφερόμενος προσδιορισμός εἰς τὰ συνήθη συγγράμματα Ἀναλυτικῆς Χημείας δέν δίδει ικανοποιητικά άποτελέσματα, διά τούτο δε και τó Περιοδικόν Fresenius Zeitschrift fur analytische Chemie 189, σελ. 452 τó έτος 1962 δημοσιεύει εργασίαν με χρωματομετρικόν προσδιορισμόν τοῦ Οὐρανίου παρουσία ὑπεροξειδίου ὕδρογόνου και άνθρακικοῦ νατρίου.

Κατόπιν τών άνωτέρω και έφ' όσον έληξεν ή θητεία Ὑμῶν δηλώ ότι άποσύρω τήν εργασίαν μου καθώς και τó άποσταλέν πρós Ὑμᾶς σημείωμά μου πρós δημοσίευσιν εἰς τὰ Χ. Χρονικά από 17-1-63 με τίτλον «Βιομηχανία και Έρευνα. Ανάγκη νά γίνεται και εἰς τήν Χώραν μας Έπιστημονική Έφηρμοσμένη Έρευνα» διότι ήδη παρήλθεν δίμηνον και λόγω τοῦ ένδιαφέροντος τοῦ θέματος έχει πλέον δημοσιευθῆ και εἰς τόν Ἡμερήσιον Τύπον.

Περαίνων τήν παρούσαν πληροφορῶ Ὑμᾶς ότι εξημιώσασα τόν Κλάδον με τās ξενογλώσσους δημοσιεύσεις εἰς τὰ Χημικά Χρονικά και τὰ περιορισμένου ένδιαφέροντος δημοσιεύματά σας.

Εὐπειθέστατος

M. N. Βαρνάβας

Τώρα άν ό κ. Βαρνάβας άναλαμβάνῃ εἰς τούς ὤμους του τó βάρος, Κύριοι, νά χαρακτηρίσῃ συλλήβδην και άθρόως τὰ δημοσιεύματα εἰς τὰ «Χημικά Χρονικά» ὄλου τοῦ Ἑλληνικοῦ έπιστημονικοῦ κόσμου, ό όποῖος έν πάση περιπτώσει αὐτὰ έχει νά δείξῃ, ως δημοσιεύματα άνευ ένδιαφέροντος εἶναι ὑπόθεσις τοῦ κ. Βαρνάβα, όχι ιδική μου νά ὑπεραμυνθῶ τής άξίας τών έπιστημονικῶν εργασιῶν τών δημοσιευθειῶν εἰς τὰ Χημικά Χρονικά. Αὐτή εἶναι ὑπόθεσις τοῦ κ. Βαρνάβα. Ἀλλά έν πάση περιπτώσει ένα μόνο θά εἶπω εἰς τόν κ. Βαρνάβαν, όπως θά εἶπω και εἰς τούς κ. κ. Συναδέλ-

φους, οἱ όποῖοι κάμνουν μίαν δριμείαν κριτικήν άναφέροντες ότι «ή Συντακτική Έπιτροπή έπιδιώκει άποκλειστικῶς τήν δημοσίευσιν εργασιῶν δευτερευούσης σημασίας επί θεμάτων καθαρᾶς Χημείας φερομένων ως πρωτοτύπων και προερχομένων κυρίως από τόν ἴδιον πάντοτε όλιγάριθμον κύκλον νέων έπιστημόνων και όχι μόνον αὐτό, άλλ' ότι ή άνάγκη νά δημοσιεύωνται αὐτὰ τὰ πράγματα δέν άποβλέπει εἰς τίποτε άλλο, άπλῶς και μόνον....Οἱ κ. Συναδέλφοι τής Δ. Ε. καταστήσαντες τοιουτοτρόπως κτήμα των τó περιοδικόν τών Χημικῶν διά τήν έξυπηρέτησιν μόνον αὐτῶν και τών φίλων των». Και πολλά άλλα.

Ἀλλά ὑπό τās προϋποθέσεις αὐτάς έγώ έθεώρησα σκόπιμον νά ὑποδείξω εἰς τόν κ. Βαρνάβαν και τούς κ. Συναδέλφους, ότι τοιαῦται βαρύταται έκφράσεις και ώρισμένα άλλα δέν πρέπει νά λέγωνται, έφ' όσον θίγουν τó σύνολον τοῦ έπιστημονικοῦ κόσμου τó όποῖον ένεφανίσθη εἰς τὰ Χημικά Χρονικά. Και δέν εἶναι εύκολον ήμεις νά θεωροῦμεν ως άνευ σημασίας και φερομένας ως πρωτοτύπους εργασίας τών συναδέλφων αἱ όποῖαι δημοσιεύονται εἰς τὰ «Χημικά Χρονικά». Δι' αὐτό έτόνισα και προηγουμένως ότι εἰς έμέ τουλάχιστον άποτελεῖ θλιβερώτατον καθήκον, διότι δέν πρόκειται αὐτήν τήν στιγμήν νά ὑπεραμυνθῶ έγώ εἰς τήν τήν Γεν. Συνέλευσιν τής ποιότητος και τοῦ πρωτοτύπου τών δημοσιευμάτων, τὰ όποῖα κατά τήν τελευταίαν 10ετιαν έστάλησαν εἰς τὰ Χημικά Χρονικά, άλλα λυπούμαι πάρα πολύ όταν εἶμαι ὑποχρεωμένος πρós άνθρώπους φιλάτους μου, με τούς όποῖους επί σειρᾶν πολλῶν έτών έχω στενόν σύνδεσμον, νά εἶμαι ὑποχρεωμένος νά λέγω από τοῦ βήματος αὐτοῦ ότι δέν εἶμεθα εἰς τοιοῦτον σημείον κακόπιστοι έκμεταλλεούμενοι τήν θέσιν μας δι' ήμᾶς και τούς φίλους μας, δέν εἶμεθα τόσοσν άγράμματοι δημοσιεύοντες «bon pour l'orient» εἰς τὰ «Χημικά Χρονικά» με τās ὑπογραφάς μας, δέν εἶμεθα τόσοσν άγράμματοι δεχόμενοι «φερομένας ως πρωτοτύπους» εργασίας. Βεβαίως εάν ή συζήτησις συνεχισθῆ θά εἶπωμεν και άλλα πράγματα. Δέν θά εἶμεθα ήμεις εκείνοι οἱ όποῖοι θά προκαλέσωμεν έτι δυσარέστους συζητήσεις μεταξύ τής οικογενείας τών Χημικῶν. Τó καλλίτερον εἶναι νά σταματήσωμεν μέχρις έδῶ και ό,τι έλέχθη έλέχθη. Νά φροντίσωμεν νά μη ξαναλέγωμεν τέτοια πράγματα και νά συνεργασθῶμεν, διότι δέν μάς χωρίζουν σοβαραἱ διαφοραἱ απόψεων. Έάν όμως βαλλόμεθα κατ' αὐτόν τόν άνηλεθῆ τρόπον, εάν μάς καταλογίζεται μία τοιαύτη κακοπροαίρετος συμμετοχή μας επί μίαν 10ετιαν εἰς τήν προσπάθειαν τοῦ περιοδικοῦ, καταλαβαίνετε κύριοι, ότι τó φορτίον εἶναι βαρύ. Και τó βάρος πλέον όφείλει νά τó σηκῶσῃ ή Γεν. Συνέλευσις, τó Διοικ. Συμβούλιον, όχι ήμεις τὰ 5-6 πρόσωπα, τὰ όποῖα τó μόνον τó όποῖον ήμποροῦμεν νά κάμωμεν εἶναι νά βεβαιώσωμεν δι' όσους δέν μάς γνωρίζουν, ότι εἶμεθα έντιμοι εἰς τήν άσκησιν τών καθήκόντων μας, ότι δέν σκεπτόμεθα τούς φίλους μας, ότι έμάθαμε ό,τι περισσότερον ήμπορούσαμε νά μάθωμεν και αὐτὰ πού χρησιμοποιόμεν εἶναι αὐτὰ πού τίθενται εἰς τήν διάθεσίν μας. Δέν θά ήμπορούσα νά εἶπω τίποτε περισσότερον και πιστεύσατέ με ειλικρινῶς και άπευθύνομαι ιδιαιτέρως εἰς τούς άγαπητοῦς μου συναδέλφους, ότι ή λύπη μου εἶναι βαθυτάτη. Ὅσον

χρόνον είμαι εις τὰ «Χημικά Χρονικά» δὲν ἤμποροῦσα ποτὲ νὰ φαντασθῶ ὅτι θὰ εὐρισκόμην εις τὴν ἀνάγκην νὰ ἀκούσω ἀπὸ φίλους, φιλιτάτους καὶ ἀγαπητούς, αὐτὰς τὰ βαρυντάς σίχμας. Διότι ἀπὸ τοὺς ἀπαρτίζοντας τὴν Δ. Ἐπιτροπὴν, ὁ μόνος ὁ ὁποῖος ἔχω ἀπὸ τοῦ 1955 καὶ ἐκεῖθεν μόνιμον παρουσίαν εις τὴν Δ.Ε. είμαι, κ. Συνάδελφοι, ἐγώ.

Πρόεδρος: Κύριε Σακελλαρίδη, δὲν εἶσθε ὑποχρεωμένος νὰ κάμετε ἀπολογία.

κ. Σακελλαρίδης: Θέλω νὰ εἶπω ὅτι ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐπὶ μίαν 10ετίαν εἰργάσθημεν, δὲν ἔπρεπε σήμερον νὰ ἀκούωμεν τοιαύτας αἰχμὰς καὶ ἐγὼ λυπούμαι βαθύτατα, διότι εὐρίσκομαι εις τὴν ἀνάγκην νὰ εἶπω αὐτὰ τὰ ὀλίγα τὰ ὁποῖα ἤμποροῦσα νὰ εἶπω.

(Χειροκροτήματα παρατεταμένα)

κ. Λυδάκης: Κύριοι Συνάδελφοι, ὁ ἀξιότιμος κ. Καθηγητὴς κατάρθωσε δι' ἑνὸς εὐστόχου ἔλιγμου νὰ μετατοπίσῃ τὸ θέμα εις ἐντελῶς προσωπικὸν ἐπίπεδον καὶ νὰ ἀποδώσῃ εις τοὺς ἄλλους μίαν δῆθεν ἀντιεπισημονικὴν θέσιν εις τὸ περιοδικόν.

κ. Σακελλαρίδης: Ὁχι.

κ. Λυδάκης: Δὲν δεχόμεθα οὔτε τὴν ἀντιεπισημονικὴν θέσιν εις τὸ περιοδικόν, οὔτε προσωπικὰ θέματα. Ὑπεστηρίξαμεν μίαν θέσιν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ περιοδικοῦ. Τὸ θέμα εἶναι ἐὰν τὸ περιοδικὸν ὡς ἐκδίδεται σήμερον ἀνήκει εις τὴν Ἐνωσὶν Ἑλλήνων Χημικῶν. Πολλὰς μελέτες δὲν εἶδον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἢ ἀπερρίφθησαν ὅπως ἤκουσα εις σχετικὰς συζητήσεις. Ὑπάρχει μίαν νοοτροπία τὴν ὁποῖαν θέλω νὰ ἀντικρούσω ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδεχθῶμεν τὴν νοοτροπία αὐτήν. Οἱ κ. Καθηγηταὶ μᾶς λέγουσι ὅτι τὰ γνωρίζουν ὅλα καὶ ὅτι δὲν δέχονται τὰς ἐξειδικευμένας μελέτας τῶν Χημικῶν νὰ τὰς δημοσιεύσῃ, διότι τὰς κρίνουν ὄχι ὀρθὰς. Ἐὰν αἱ οἰκονομικαὶ συνθήκαι τοῦ κλάδου ἐπιτρέψουν ἀργότερον θὰ πρέπει τὸ περιοδικὸν νὰ ἐκδίδεται εις δύο μέρη, δηλαδὴ νὰ ἐκδίδεται περιοδικὸν θεωρητικῆς χημείας καὶ χημικῶν τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν δελτίων. Πιστεύω ὅτι συντόμως θὰ ὑπάρξουν αἱ οἰκονομικαὶ συνθήκαι, ὁπότε θὰ παύσουν καὶ αἱ ἀντεγκλήσεις. Πάντως σήμερον τὸ περιοδικὸν ὡς ἐκδίδεται μὲ τὸ ἐντελῶς θεωρητικὸν περιεχόμενον δὲν ἀνταποκρίνεται εις τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ συνόλου τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν. Δὲν ἀναφέρομαι καθόλου εις προσωπικὸν μου θέμα, εις μίαν μελέτην μου ἢ ὁποῖα ἐδημοσιεύθη εις τὸν «Οἰκονομικὸν Ταχυδρόμον». Καὶ ἐπειδὴ ἐδημοσιεύθη εις τὸν «Οἶκον. Ταχυδρόμον» δὲν ἐδέχθησαν νὰ δημοσιεῦθῃ εις τὰ «Χημικά Χρονικά» Παρεμπιπτόντως ἀναφέρω καὶ τὴν περίπτωσιν ἑνὸς συναδέλφου, ὁ ὁποῖος ἐργάζεται εις τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ τοῦ ὁποῖου μίαν μελέτη δὲν ἐδημοσιεύθη εις τὰ «Χημικά Χρονικά». Δὲν γνωρίζω προσωπικῶς τὸν κ. Συνάδελφον. Τὸ ἀνέφερον εις τὸ Δ.Σ. ἀλλὰ δὲν μοῦ ἐδόθη συγκεκριμένη πληροφορία ποῖος εἶναι.

Πάντως εις τὸ Δ.Σ. ὑπέβαλον καὶ ἔγγραφον πρότασιν καὶ ἐπέμεινα νὰ ἔλθῃ τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν εις τὴν Γεν. Συνέλευσιν. Διότι νομίζω ὅτι καὶ πάλιν θὰ ἔλθῃ πρὸς συζήτησιν τὸ θέμα εις τὴν Γεν. Συνέλευσιν καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτῆς θὰ προκύψῃ ἕνα ὄφελος διὰ τὸ περιοδικόν. Ὡς ἔχει τὸ περιοδικὸν σήμερον δι-

δει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐκδίδεται ἀπὸ μίαν Χημικὴν Ἐταιρείαν καὶ θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ τὴν ὀνομάσω Ἑλληνο-Ἀγγλοσαξωνικὴν Χημικὴν Ἐταιρίαν. Διότι συνεχῶς εις κάθε τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τὸ πρῶτον ἄρθρον εἶναι εις τὴν Ἀγγλικήν. Ὁχι Κύριοι...

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίαι)

Τὸ περιοδικὸν ἀνήκει εις τὴν ὁλότητα τῶν Χημικῶν οὐχὶ εις τὰ ράφια τῆς Ἀμερικανικῆς καὶ Ἀγγλικῆς Χημικῆς Ἐταιρίας. Θὰ τὸ παίρνουν οἱ Χημικοὶ καὶ θὰ τὸ διαβάξουν διὰ νὰ ἤμποροῦν νὰ κατανοήσουν τί συμβαίνει.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ περιοδικὸν ὡς ἐκδίδεται σήμερον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν κλάδον. Δὲν δημοσιεύει θέματα τεχνικοοικονομικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ. Πρέπει δὲ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ περιοδικὸν ἀποστέλλεται εις Ὑπουργεῖα, Τράπεζας κλπ. καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι τὸ λαμβάνουν καὶ τὸ διαβάξουν θὰ ἤθελον νὰ ἴδουν ὅτι οἱ Χημικοὶ μετέχουν εις τὰς οἰκονομικοτεχνικὰς συζητήσεις, ἂν ὄχι εις τὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

Ἴσως χρειασθῇ νὰ δευτερολογήσω. Θὰ ἀναμείνω τὰς σχετικὰς ἐξηγήσεις.

κ. Μπακόλας: Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ὅτι ὁ κ. Λυδάκης, ἢ ἀπουσίαζε ἢ δὲν ἀντελήφθη καλῶς τὰ ὅσα εἶπεν ὁ κ. Σακελλαρίδης. Νομίζω ὅτι τὸ θέμα ἔχει ἀποσαφηνισθῆ πλήρως. Αἱ παλαιότεραι ἀποφάσεις τῆς Γεν. Συνελεύσεως εἶναι ὅτι θὰ πρέπει νὰ τονωθῇ τὸ δευτερον μέρος, τὸ ἐπαγγελματικὸν καὶ οἰκονομικοτεχνικόν. Νομίζω ὅτι ἐθίγει ἀπὸ τὸν κ. Σακελλαρίδην. Εἶπεν ὑπευθύνως ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία διαφωνία ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δευτέρου μέρους. Ἀνέπτυξεν δὲ ὁ κ. Σακελλαρίδης καὶ τὰς δυσχερεῖας ποῦ ὑπάρχουν ἀκριβῶς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δευτέρου μέρους.

Ἐρωτῶ; διὰ ποῖον λόγον ἐπανήλθεν ὁ κ. Λυδάκης δημιουργώντας μίαν σύγχυσιν. Τὰ πράγματα εἶναι ἀπολύτως σαφῆ. Ἡ νῦν Διοικ. Ἐπιτροπὴ τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν» ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ πρῶτον μέρος εἶναι τελειῶς ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ ὅτι τὸ δευτερον μέρος ἤμπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῇ θαυμασία χωρὶς νὰ παρκαλώσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πρώτου μέρους.

Τέλος ἔδωσε σαφεῖς ἐξηγήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὰς μελέτας ποῦ δημοσιεύονται εις τὰς ξένας γλώσσας. Νομίζω ὅτι ἦτο ἀπολύτως σαφὴς καὶ δὲν ἀπομένει τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον ν' ἀκούσωμεν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κ. Σακελλαρίδη. Ὅσοι δυνάμεθα νὰ δώσωμεν οἰκονομικοτεχνικὰς μελέτας ἢ ἄλλας ποῦ θὰ τονώσουν τὸ δευτερον μέρος, πρέπει νὰ τὰς δώσωμεν οὕτως ὥστε νὰ ἐνισχύσωμεν τὸ περιοδικόν. Τὰ πράγματα, ὡς εἶπον, εἶναι ἀπολύτως σαφῆ καὶ εἶναι περιττὸν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ νὰ ἐπανερχώμεθα καὶ νὰ λέγωμεν ὅτι τὸ περιοδικὸν εἶναι Χημικῆς ἑταιρείας καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Αὐτὰς τὰς μελέτας δίδουν οἱ κ. Συνάδελφοι, αὐταὶ δημοσιεύονται ἀφοῦ ἐλεγχθοῦν ἐὰν ἐπιστημονικῶς στέκουν διὰ νὰ δημοσιευθοῦν εις τὸ περιοδικόν.

Νομίζω ὅτι εἶναι περιττὴ πᾶσα συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

(Χειροκροτήματα)

κ. Νεδρος (Πρόεδρος): Κύριοι Συνάδελφοι. Εἶχον καὶ ἄλλοτε τὴν γνώμην, ὅταν προήδρευα τὸ Δ.Σ.,

ὅτι ἔπρεπε τὰ «Χημικά Χρονικά» νὰ γίνουν πιὸ ζωντανό περιοδικό καὶ κυρίως ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἓνα ἄρθρον μὲ τεχνικοοικονομικά θέματα. Καὶ ἐπειδὴ ἡμεῖς οἱ χημικοὶ δὲν ἔχομεν ὄλοι συνηθίσει νὰ γράφωμεν τοιαῦτα ἄρθρα, θὰ ἔπρεπε νὰ πληρώνωμεν εἰδικούς ἀνθρώπους νὰ γράφουν ὠρισμένα πράγματα. Ἐπρεπε νὰ ζῆ τὸ περιοδικὸν μέσα εἰς τὸν τόπον μας. Τότε ἐπεκράτησε ἡ ἄποψις ὅτι ἔπρεπε ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ νὰ μείνῃ ἀνεξάρτητος καὶ νὰ πάρῃ τὸ δρόμο της. Πάντως ἐγὼ διεφώνησα εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πρέπει ἐάν θέλωμεν νὰ προβάλωμεν τὰ προβλήματά μας τὰ χημικά εἰς τὸν τόπον μας, πρέπει νὰ δημιουργήσωμεν κοινὴν γνώμην καὶ κοινὴ γνώμη δὲν δημιουργεῖται μόνον μὲ τὰ ἐπιστημονικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται εἰς τὸ περιοδικόν. Πρέπει πρῶτον νὰ γράφωμεν ἓνα κύριον ἄρθρον κάθε μῆνα, μὲ ἓνα ζωντανὸ πρόβλημα. Δεύτερον νὰ περιέχῃ μία σελίδα σημειωμάτων διὰ τὰ τρέχοντα ζητήματα τοῦ τόπου μας. Τρίτον νὰ ἔχῃ εἰδήσεις τοῦ τί γίνεται εἰς τὴν γειτονιά μας. Διότι γίνεται κοσμογονία καὶ ὅσοι δὲν διαβάζουν ἢ εἶναι εἰς περιοχὰς ὅπου δὲν ἔχουν ξένα περιοδικὰ, δὲν ἔχουν ἰδέαν τοῦ τί γίνεται ἔξω, τί γίνεται εἰς τὴν Βουλγαρίαν, εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν καὶ εἰς ἄλλας γειτονικὰς χώρας.

Νομίζω ὅτι αὐτὸ εἶναι μίᾳ παράλειψις καὶ θὰ πρέπει γρήγορα νὰ τὴν συμπληρώσωμεν.

Καὶ τώρα ποῦ εἶμαι ἀπλοῦν μέλος τῆς Ἐνώσεως κάμνω ἔκκλησιν εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ τὴν Δ. Ε. νὰ τὸ συμπληρώσῃ, διότι ἔτσι μόνον θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ προβάλωμεν τὰ ζητήματα τῶν χημικῶν τῆς χώρας.

(Χειροκροτήματα)

κ. Κούμουλός: Κύριε Πρόεδρε, ἐζήτησα νὰ μάθω τὴν περικοπὴν τοῦ πρώτου μέρους, ποῦ δὲν τὴν ἔμαθα καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ διαβάσω τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποῖαν ἀπέστειλα εἰς τὰς 18 Ἰουνίου 1963 εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν. Νομίζω ὅτι τὸ περιεχόμενον αὐτὸ τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ἄρκετὰ ἐπεξηγηματικόν καὶ καλύπτει τὰ θέματα τὰ ἰδικὰ μας. Πρὸ παντὸς θέλω νὰ διαχωρίσω τὸν ἑαυτὸν μου ἀπὸ ὅσα ὁ κ. Σακελλαρίδης εἶπεν, διότι ἐδημιουργήθη μίᾳ σύγχυσις ἢ ὁποῖα δὲν ἐπετρέπετο νὰ τὴν κάμῃ. Ἀνέφερε ὀνόματα καὶ μετὰ ἠκολούθησε κριτικὴ πρὸς φιλότους φίλους κλπ.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κύριε Πρόεδρε,

Ἀπὸ ἐτῶν ἤδη τὰ «Χημικά Χρονικά» ἔχουν ἐκτραπῆ τελείως τῆς κυρίας ἀποστολῆς των. Ἐνῶ εἶναι ὄργανον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀλλὰ καὶ ἐπαγγελματικῆς ὁργανώσεως τῶν χημικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκδίδονται δαπάναις αὐτῆς, διεμορφώθησαν περιέργως εἰς δελτίον περιορισμένης ἀποστολῆς, μορφῆς μιᾶς Χημικῆς Ἐταιρίας, περιλαμβάνοντος μόνον τὴν ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν τοῦ κλειστοῦ καὶ ὀλιγαριθμοῦ κύκλου τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ὅπως ὅμως τὸ προβλέπει καὶ τὸ ἀπαιτεῖ ὁ ἰσχύων κανονισμὸς τοῦ Περιοδικοῦ καὶ ὅπως τὸ ἐγνώρισαν οἱ Χημικοὶ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν πρώτην 20ετίαν τῆς κυκλοφορίας του, ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ ἀποβλέπει εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς πάσης φύσεως ἐπιστημονικῆς ἐκδηλώσεως καὶ παραγωγῆς, πρὸ παντὸς εἰς τὸν ἐφηρμοσμένον

τομέα τῶν χημικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς παρακολούθησεως ἐπίσης τῆς ἀναλόγου διεθνοῦς κινήσεως.

Ἐνῶ δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς θελήσεως τοῦ σώματος προγραμματισμένη ἀποστολὴ του, ἀπὸ μακροῦ ἤδη τὰ κατὰ κλάδους ἄρθρα ἐπισκοπήσεως, διὰ τῶν ὁποίων, ἄλλοτε ἐπαγγελματίας χημικὸς ἐνημεροῦται ἐπὶ τῶν ἐξελίξεων τῆς ἐπιστήμης του, τελείως ἐγκατελείφθησαν.

Ἡ παρακολούθησις τῶν μεγάλων προόδων τῆς χώρας μας εἰς τὸν Βιομηχανικὸν τομέα καὶ γενικώτερον εἰς τὴν ὁραδαίως ἐκτελουμένην οικονομικὴν ἀνασυγκρότησιν εἶναι ἀνύπαρκτος.

Ἡ ἐμφάνισις τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας τῶν διαφόρων κρατικῶν καὶ ἄλλων ἐρευνητικῶν ἰδρυμάτων, τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν μελέτην τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς χώρας, οὐδέποτε ἐνδιέφερε καὶ ἀπησχόλησε τὸ Περιοδικόν.

Ἡ ἐνημέρωσις ἐπὶ τῆς διὰ τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν καὶ ξένων περιοδικῶν ἐμφανιζομένης ἐπιστημονικῆς παραγωγῆς τῶν χημικῶν τῆς Ἑλλάδος ἀπέβη ἐλλειπεστάτη ἂν ὄχι ἀνύπαρκτος.

Ἡ δι' ὑπευθύνου ἀρθρογραφίας χάραξις τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἀντιλήψεων τοῦ κλάδου μας ἐπὶ ἐπικαίρων βιομηχανιῶν ἢ ἄλλων παραγωγικῶν θεμάτων εἶναι εἶδος τελείως ἄγνωστον καὶ ἀμελητέον.

Ἡ λεπτομερὴς παρακολούθησις τῶν ἐπαγγελματικῶν διεκδικήσεων καὶ προσπαθειῶν τῶν οἰκείων ὁργανώσεων μας, πλάδαρά καὶ διαλείπουσα, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ ξένης τινὸς φορτικῆς ὑποθέσεως, περιποιούσης ἐντροπὴν.

Ἐὰν δὲ πάντων αὐτῶν τῶν κενῶν εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ προβλεπομένας τακτικὰς στήλας, ἐπιδιώκεται ἀποκλειστικῶς ἡ δημοσίευσις ἐργασιῶν δευτερευούσης σημασίας ἐπὶ θεμάτων κυρίως καθαρῶς χημείας, φερομένων ὡς πρωτοτύπων καὶ προερχομένων κυρίως ἀπὸ τὸν ἴδιον πάντοτε ὀλιγαριθμὸν κύκλον νέων ἐπιστημόνων. Προσπάθεια μάλιστα καταβάλλεται περὶ γενικεύσεως καὶ δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς γλώσσαν ξένην διὰ νὰ εἶναι αὐταὶ προσιτὰ εἰς τοὺς ὀλίγους ξένους ἀναγνώστας, ὡς ἐάν τὰ «Χημικά Χρονικά» ἔχουν ἀποκλειστικὸν προορισμὸν τὴν κυκλοφορίαν των εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν.

Ἀποτέλεσμα πάντων αὐτῶν ἀρχικῶς ἢ δυσφορία καὶ ἤδη ἡ ἀδιαφορία τοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ μὲ φυσικὸν ἐπακόλουθον τὴν πτώσιν κάθε ἐνθουσιασμοῦ καὶ τὴν ἔλλειψιν κάθε πνεύματος συνεργασίας τῶν Χημικῶν πρὸς τὴν μοναδικὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν των ὁργάνωσιν, ἣτις εἶναι ἡ ἐκδίδουσα τὸ Περιοδικὸν Ε.Ε.Χ.

Ἀπόρροια τῆς τοιαύτης καταστάσεως τοῦ Περιοδικοῦ ἦτο κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας, αἵτινες παρουσίασαν τὴν ὁμόθυμον ἀξίωσιν τοῦ σώματος διὰ μίαν ἐξόρμησιν ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἐνώσεώς μας, νὰ στραφῆ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὴν ἀνάλογον ἐπανεμφάνισιν τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν» εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον τῆς δραστηριότητος των, ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου. ἀνασυρομένου τοῦ περιοδικοῦ ἐκ τῆς ἀφανείας του. Εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ κίνησιν πολλῶν ὁμάδων συναδέλφων, ἐκ τῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀσχολουμένων, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων ἐργαζομένων εἰς τὴν ἔρευναν, ἐνομίσαμεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ κοφεύσωμεν καὶ ἀπεδέχθημεν τὴν προταθεῖσαν ὑποψηφιότητά μας, ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, τὰ αὐτὰ φρονούντων συναδέλφων.

Μετά την κατάθεση του ψηφοδέλιου μας και ενώ ούδεμία άλλη υποψηφιότης είχε επισήμως υποβληθῆ, ἐπιληροφορήθημεν ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν παλαιὰν Διοικουσαν Ἐπιτροπὴν ἐδήλωσαν ὅτι ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι υποψηφιότητες, δηλ. αἱ ἰδικαὶ μας, καταργουμένου τοῦ μονοπωλείου τῶν δὲν δέχονται νὰ ἐπανεκλεγούν καὶ δὲν κατὰ θέτον ψηφοδέλιον. Παρ' ὅτι ἡ τοιαύτη δήλωσις ἦτο τοῦλάχιστον περιέργως, διὰ νὰ μὴ μεταχειρισθῶμεν ἄλλην βαρύτεραν ἔκφρασιν, κατόπιν τῆς ἰδικῆς σας ἐπεμβάσεως, Κύριε Πρόεδρε, καὶ διότι ὁ σκοπός μας ἦτο ὑπὲρ τῆς διορθώσεως τοῦ Περιδικίου καὶ μόνον καὶ ἐπομένως κάθε ἐνέργεια ἀποβλέπουσα εἰς τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν ἦτο δι' ἡμᾶς ἀρεστή, ἐδέχθημεν εὐχαρίστως μίαν κοινὴν σύσκεψιν μετὰ τῶν μελῶν τῆς παλαιᾶς Διοικουσῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν ἐτέθη σαφῶς παρ' ἡμῶν, τῆς νέας κινήσεως, διὰ ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποίας γραμμῆς ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐργασθῶμεν καὶ κατόπιν συμφωνίας προφορικῆς, συμφωνίας κυρίων, ἀπεφασίσθη ἀπὸ κοινοῦ ὅτι αἱ σκέψεις μας θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς κατὰ τὴν ἐφ' ἐξῆς ὑπὸ τὴν νέαν Διοίκησιν, ἔκδοσιν τοῦ Περιδικίου. Τὸ πόρισμα τῆς συζήτησεως αὐτῆς ἀπετέλεσε οὕτω ἐν νέον πρόγραμμα ἐργασιῶν, διότι ἄλλως, ἡ παρουσία μας καὶ ἡ συνεργασία μας μετὰ τῶν κυρίων, οἵτινες ἐξ ἀγαθοῦ ἔστω συνειδότητος, ἐπέτυχον τὸν παρόντα ἐκτροχιασμὸν τοῦ Περιδικίου, θὰ ἦτο τελείως ἄσκοπος.

Ἐνῶ οὕτω διεμορφώθη πρὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἡ κατάστασις, μετὰ τὴν ἐκλογὴν, ἐξακολουθούσης πάντοτε τῆς ἀνωμαλίας, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, διὰ τοῦ καταρτισμοῦ εἰς σῶμα 15μελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε συνεδριάσεις της, ἀπέβη ἀκατανόητος καὶ δυσχερестаτή. Παραβλέποντες τὰς περιέργους ἀναιδεῖς ἐκφράσεις ἐνίων τῶν μελῶν της, ἐρχόμεθα εἰς τὴν οὐσίαν τῶν λεγομένων καὶ ἀποφασίζομένων ἐν αὐτῇ. Ἡ ἀκολουθουμένη τακτικὴ εἶναι ὡς ἐὰν τὸ Περιδικίον δὲν εἶναι κτῆμα καὶ ὄργανον τῆς ὀλότητος τῶν Χημικῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ἐνὸς στετοῦ κύκλου, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὴν ἀποκλειστικὴν ἰδικὴν του σκέψιν.

Περιέργως δὲ ἡ ἰδιότυπος αὐτῆ τακτικὴ τῆς πλειοψηφίας τῆς Διοικουσῆς Ἐπιτροπῆς δὲν περιορίζεται μόνον μετὰξὺ ἐκείνων οἵτινες, ἔχοντες μεγαλυτέραν ἀκαδημαϊκὴν ἱστορίαν, δικαιούνται νὰ ἔχουν ἀπόψεις, ἔστω καὶ ἐσφαλμένας, ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ μετὰξὺ τῶν νεαρῶν μελῶν τῶν μὴ μέχρι τοῦδε ἀσχοληθέντων εἰς συναφῆ ζητήματα καὶ ἐπομένως στερουμένων πείρας, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Δ.Σ. τῆς Ε.Ε.Χ. Γεγονὸς τὸ ὅποιον δημιουργεῖ εὐλόγως τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἡ τοιαύτη τακτικὴ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα σκέψεων καὶ γνωμῶν ἀτομικῶν, ἀλλ' ἀντικείμενον γενικωτέρας πολιτικῆς, εἰς ἄλλον σκοπὸν ἀποβλεπούσης καὶ παρ' ἄλλων ὑπαγορευομένης.

Ἐνδεικτικὸν τῆς μετὰ τὰς ἀρχαιρεσίας περιέργου πολιτικῆς τῶν παλαιῶν μελῶν τῆς Δ.Ε., σκεπτομένων καὶ ἐνεργούντων ἀπὸ θέσεως ἰσχύος καὶ ὄχι ὑπὸ τὸ ἐπιβαλλόμενον πνεῦμα συνεργασίας, τόσον πρὸς τὰ λοιπὰ μέλη τὰ ἔχοντα διαφόρους αὐτῶν ἀντιλήψεις, ὅσον καὶ τοῦ εὐρύτερου κύκλου τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὸ Περιδικίον χημικῶν, εἶναι ὅτι ἀρνοῦνται τὴν σύγκλησιν τῆς ἀποφασισθεῖσης εὐρύτερας συσκέψεως τῶν θεωρουμένων ὡς ἰδικῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν συναδέλφων.

Ἡ σύγκλησις τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, προβλεπόμενη ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ, προγραμματισθεῖσα παρ' ἡμῶν τῶν νέων μελῶν τῆς Δ.Ε., υἰοθετηθεῖσα παρ' ὑμῶν, Κύριε Πρόεδρε, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν δήλωσίν σας, κατὰ τὴν διάρκειαν συνεδριάσεως τῆς Δ.Ε., ὀριστικῶς ἀποφασισθεῖσα, ἤδη συνεχῶς ἀναβάλλεται καὶ παρελκύεται ὑπὸ διαφόρους προφάσεις. Οἱ ἐν λόγῳ Κύριοι καταστήσαντες κτῆμα τῶν τῶν Περιδικίων τῶν Χημικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν μόνον ἑαυτῶν καὶ τῶν φίλων τῶν σκεπτόμενοι, ἀρνοῦνται ἤδη νὰ ἀκούσουν καὶ τὴν γνώμην παντὸς τρίτου.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς, ἀντιλαμβάνεσθε, Κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἡ ἐποικοδομητικὴ συνεργασία ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐν τῷ Περιδικίῳ κακῶς κειμένων εἶναι ἀνέφικτος. Διὰ τοῦτο ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω εἰς ὑμᾶς ὅτι ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀπόσχω ἐφ' ἐξῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Δ.Ε. τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν», μέχρις ὅτου ἐπικρατήσουν ἐν αὐτῇ καλύτεραι συνθήκαι καὶ εὐρύτερον πνεῦμα κατανοήσεως καὶ συνεργασίας. Δὲν σκοπεύω φυσικὰ νὰ παραιτηθῶ καὶ τάσσω ἑαυτὸν εἰς θέσιν ἀναμονῆς. Διότι ἀφ' ἧς τὰ πάντα εὐρίσκονται ὡς πρὸς τὸ Περιδικίον ἐν παρανομίᾳ καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἀγνοοῦνται ἢ καταπατῶνται, ἐπικρατεῖ ἐκεῖ καθεστὼς πλήρως συγχύσεως, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζω ποία ἀρχὴ εἶναι ἡ νόμιμος καὶ ποῖος ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν θέλησιν τοῦ σώματος τῶν χημικῶν, τοῦ σώματος τὸ ὅποιον πληρῶνει τὴν ἔκδοσιν αὐτὴν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς μορφῆς καὶ τῆς λειτουργίας του. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ὅθεν αὐτάς δὲν γνωρίζω τὴν νόμιμον ἡγεσίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὁποίαν, ἐὰν ἐλάμβανον τοιαύτην ἀπόφασιν, νὰ δύναμαι νὰ ὑποβάλω τὴν παραίτησίν μου.

Μετὰ συναδελφικῶν χαιρετισμῶν
Γ. Δ. Κούμουλός

Καὶ ὅπως ἠκούσατε ὁμιλοῦν περὶ ἐνὸς περιέργου δευτέρου μέρους, ὡς ἐὰν τὸ δεύτερον μέρος εἶναι κάτι τὸ κατώτερον. Κύριοι, εἶδατε ὅτι δὲν πρόκειται νὰ κάμωμεν ἕνα δεύτερο μέρος, ἀλλὰ πρόκειται νὰ ὀλοκληρώσωμε ἕνα πρόγραμμα. Ὁ κ. Νεῦρος πολὺ ὀρθῶς ἔθεσε τὸ θέμα καὶ εἶπε τὰ ἴδια πράγματα, χωρὶς νὰ ἔχη διαβάσῃ τὴν ἐπιστολήν. Ὁ κ. Νεῦρος εἶναι κοντὰ εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας, ὅπως εἶμαι καὶ ἐγὼ καὶ πονῶ τὸ θέμα. Ὅταν ἀρχίσετε νὰ ὁμιλήτε περὶ δευτέρου μέρους εἶναι σὰ νὰ θέλετε νὰ ὑποτιμῆτε τὸ πρόγραμμα καὶ τὰς προτάσεις μας. Δὲν ὑπάρχει δεύτερο μέρος, δὲν ὑπάρχουν οἰκονομικοτεχνικὰ μελέται ὑπάρχουν σκέψεις καὶ πολιτικὴ τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν. Ἡ Ἐνωσις Ἑλλήνων Χημικῶν ἔχει εὐρεθῆ ἐκτὸς τῆς κινήσεως τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας. Ἡ Ἐνωσις Ἑλλήνων Χημικῶν δὲν ἀπασχολεῖται μὲ τὰ ζωτικὰ ζητήματα ἀνασυγκροτήσεως τῆς Χώρας. Τὴν ἡγεσίαν εἰς τὸ θέμα αὐτὸ ἔχει τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον. Δὲν ἠμποροῦμε ἡμεῖς ὡς ἐπαγγελματίαι νὰ ἀξιώσωμεν αὐτὰ τὰ προνόμια μὲ τοὺς συναδέλφους μας τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ὅταν ἡμεῖς δὲν φαινόμεθα ὅτι συνεισφέρομεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν ἀναλόγως.

Λοιπόν, ἄς παύσῃ τὸ θέμα τοῦ δευτέρου μέρους, ἄς δεχθοῦν οἱ Κύριοι, τοὺς διατελέσαντας ἐπὶ μακρὰ ἔτη εἰς τὴν Ἐνωσιν Ἑλλήνων Χημικῶν εἰς τὴν Διοικ-

Ἐπιτροπὴν τοῦ Περιοδικοῦ καὶ ἄς ἀκούσουν τὰς γνώμας των. Δὲν ἔχουν τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα οὔτε ὄλην τὴν σοφίαν. Εἶναι οἱ περισσότεροὶ νέοι. Καλὸν θὰ εἶναι εἰς τὸ στάδιον αὐτὸ νὰ ἔχουν καὶ τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Ἦρνήθησαν κατὰ τρόπον περιέργων κατὰ τρόπον ἐκνευριστικὸν τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς τὴν ὁποῖαν προβλέπει ὁ Κανονισμὸς καὶ εἶναι ἡ μόνη ἐκείνη ἢ ὁποῖα θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰς τροποποιήσεις τοῦ καταστατικοῦ, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔλθουν ἐνώπιον τῆς Γεν. Συνελεύσεως νὰ ἐγκριθοῦν. Καὶ αἱ προγραμματιθεῖσαι ἀρχαί, αἱ ἀντιλήψεις αὐταὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι διάχυτοι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εἶναι πλησιέστερον εἰς τὴν παραγωγὴν νὰ γίνουν βασικὸν καὶ ἐπίσημον πρόγραμμα τοῦ περιοδικοῦ.

Εἶναι περιεργος, καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω, ἡ ἐπίμονος ἄρνησις, τὰ ἐφευρήματα τὰ ὁποῖα ἔγιναν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ ἀποφευχθῆ ἡ σύγκλησις τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, ἢ ὁποῖα θὰ ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι συγκεντρώνουν τὴν μεγαλύτεραν πείραν εἰς τὸ Σῶμα τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν.

(Χειροκροτήματα)

κ. Σακελλαρίδης: Κύριοι ἐφ' ὅσον τὸ θέμα ἐτέθη ἐν ἐκτάσει βεβαίως ἐγὼ θ' ἀπαντήσω εἰς τὸν κ. Κούμουλόν μόνον εἰς ἓνα σημεῖον διὰ νὰ ὑπομνήσω ὠρισμένα γεγονότα καὶ ἀναλυτικῶς διὰ τὴν ὄλην ἱστορίαν τῆς ὑποθέσεως θ' ἀπαντήσῃ ὁ Πρόεδρος τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς ὁ Καθηγητῆς κ. Νιαβῆς. Θέλω νὰ ὑπενθυμίσω εἰς τὸν κ. Κούμουλόν ὅτι ἀπὸ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς πού ἦτο παρὼν καὶ ἐτέθη τὸ θέμα τῆς συγκλήσεως μιᾶς εὐρυτέρας συσκέψεως ἐκ μέρους τοῦ Δ.Σ. διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περιοδικοῦ, εἶπον ὅτι ἀναμφισβήτητως πρέπει νὰ λάβῃ χώραν καὶ μάλιστα, ἐὰν ἐνθυμῆται καλῶς ὁ κ. Κούμουλός, ἡ πρότασις διὰ τὴν σύγκλησιν...

κ. Κούμουλός: Τὸ θέμα εἶναι ἐὰν συνεκλήθη...

κ. Σακελλαρίδης: Δὲν σὰς διέκοψα, κ. Κούμουλε. Ἡ πρότασις τῆς συγκλήσεως τῆς συσκέψεως αὐτῆς πρὸς τὸ Δ.Σ. ὑπεγράφη ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἴδιον καὶ ἀπὸ τὸν κ. Κούμουλόν. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον παρεκάλεσα τὸν κ. Κούμουλόν ἦτο τὸ ἐξῆς: Δοθέντος ὅτι εἴμεθα εἰς τὸν μῆνα Ἰούνιον καὶ θὰ μεσολαβήσουν αἱ θεριναὶ διακοπαὶ εἶναι πιθανὸν παρ' ὅλον ὅτι εἰς τὴν πρότασίν μου τὴν ὑπογεγραμμένην καὶ ἀπὸ τὸν κ. Κούμουλόν πρὸς τὸ Δ.Σ. ἐκφράζομεν τὴν παράκλησιν ὅπως τὸ Δ.Σ. τὸ ταχύτερον φροντίσῃ διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐξουσιοδοτήθησαν 4 μέλη τῆς Δ.Ε. ὅπως ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ Δ.Σ. διὰ νὰ καθορίσουν τὸν κατάλογον τῶν προσώπων καὶ ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκλήσεως τὸ Δ.Σ., ἐγὼ ὑπέβαλα τὴν παράκλησιν τὴν λογικὴν ὅτι ἐπειδὴ πιθανῶς ἡ σύγκλησις αὐτῆ λόγω διακοπῶν καθυστερήσει, εἶναι σκόπιμον ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ἤδη καθυστερημένα τεύχη καὶ ἀναλαβούσα ὑπηρεσίαν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ κατὰ τὰ χρονικὸν διάστημα πού θὰ ἀναμένῃ τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς συμβουλευτικῆς καὶ ὄχι νὰ σταματήσῃ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναμένουσα τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Διότι ἐὰν αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι δυνατὸν λόγω θέρους νὰ συνεκλήθῃ ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου, θὰ ἔπρεπε, οὔτε τὸν

Μάϊον, οὔτε τὸν Ἰούλιον οὔτε τὸν Αὐγούστον νὰ ἔχωμεν βγάλῃ τὰ τεύχη. Τὴν λογικὴν μου αὐτὴν ἄποψιν τὴν ἐδέχθη ὁ κ. Κούμουλός καὶ ἐξεπλάγην δι' ὅσα εἶπε σημερον. Ὄταν ἀπεστάλη ἡ πρόσκλησίς μας καὶ ἡ παράκλησις πρὸς σύγκλησιν τὸ ταχύτερον τῆς συσκέψεως αὐτῆς πρὸς τὸ Δ.Σ. ἐδέχθημεν πάντα τὰ μέλη καὶ ἦτο παρὼν ὁ κ. Κούμουλός, νὰ συνεχίσωμεν ἐργαζόμενοι μέχρι νὰ συνεκλήθῃ ἡ σύσκεψις διὰ νὰ βγάλωμεν τὸ περιοδικὸν καὶ ἦτο παρὼν ὅταν εισηγούμενος, ἀπόντος τοῦ κ. Νιαβῆ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τὴν κατανομήν τῶν ὑπευθυνότητων εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἀνέλαβον ὁ κ. Κούμουλός μετὰ τοῦ κ. Κατσούλη καὶ τοῦ κ. Βούλγαρη τὴν ὄλην ἐποπτεῖαν τοῦ Βιομηχανικοῦ καὶ οἰκονομικοτεχνικοῦ μέρους. Καὶ μάλιστα ἐνθυμῆται ὁ κ. Κούμουλός εἰς τὸν ὁποῖον εἶπον προσωπικῶς, ὅτι ἐὰν κ. Κούμουλε αὐτὴν τὴν ἐποχὴν πού σεῖς μετέχετε καὶ ἀναλαμβάνετε τὸ δεύτερον μέρος, δὲν ἀξιοποιήθῃ τὸ δεύτερον μέρος, δὲν ἠμποροῦμεν πιά νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ τὸ ἀξιοποιήσωμεν. Διότι σεῖς εἴσθε ἀπὸ τοὺς πλέον ἀρμοδίους καὶ θὰ βοηθηθῆτε ἀπὸ τοὺς κ. κ. Κατσούλην καὶ Βούλγαρη εἶναι συνεπῶς μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ ἀξιοποιήθῃ τὸ μέρος αὐτό. Ἐὰν δὲν τὸ καταφέρωμεν τώρα δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ τὸ καταφέρωμεν ποτέ. Σὰς εἶπον ἐπίσης ὅτι εἴσθε ὁ πλέον ἀρμόδιος διὰ ν' ἀναπτύξετε τὸ μέρος αὐτὸ καὶ θὰ πρέπει ν' ἀναλάβετε καὶ τὸ ἀνελάβατε. Ἐφυγα εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Ὄταν ἐπανῆλθον ἐπληροφορήθην ὅτι ἀπεχώρησεν ὁ κ. Κούμουλός, διότι λέγει ἠρνήθημεν ἐπιμόνως τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Αὕτῃ εἶναι ἡ πραγματικότης.

(Χειροκροτήματα)

κ. Νιαβῆς: Κύριοι Συνάδελφοι, ἴσως ἀπόψε μὲ τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὸ νέον κτίριόν μας θὰ ἐδημιουργοῦντο ἐλπίδες καὶ ὄνειρα εἰς τὸν χημικὸν κόσμον δι' ἓνα καλλίτερον αὐριον. Ἐδημιουργήθη μία ἀτμόσφαιρα ἀπὸ προηγούμενους ὀμιλητὰς διακρίσεως ἀκαδημαϊκῶν καὶ μὴ ἀνθρώπων. Ἡ χημικὴ οἰκογένεια ἀποτελεῖ ἓνα ἐνιαῖον σύνολον. Δὲν προέρχεται ἀπὸ ἡμᾶς ἢ διάκρισις. Διάφοροι παράγοντες ὀδηγοῦν τὸν ἓνα πρὸς τὴν Βιομηχανίαν ἢ εἰς τὰ πρακτικὰ ἐπαγγέλματα, τὸν ἄλλον εἰς καθαρῶς ἀκαδημαϊκὰς κατευθύνσεις. Πάντως ἀνήκομεν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν, θεραπεύομεν τὴν αὐτὴν ἰέριαν.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελῶ μέλος, καὶ ἐπὶ τί διάστημα νὰ εἶμαι πρόεδρος τῆς προηγουμένης Δ.Ε. τῶν Χ.Χ., καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σὰς ἐκθέσω ἱστορικῶς τὰ γεγονότα, ἅτινα ὠδήγησαν εἰς τὴν σημερινὴν κρίσιν. Ὡσαύτως, θεωρῶ καθῆκον μου, νὰ σὰς γνωρίσω ὠρισμένα ὑεδομένα περὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Περιοδικοῦ. Ἐλπίζω πάντα ταῦτα νὰ σὰς διευκολύνουν νὰ συναγάγητε τὰ ὀρθὰ συμπεράσματα. Περὶ τὸ τέλος τῆς θητείας τῆς προηγουμένης Δ.Ε., ἐπειδὴ τὰ μέλη αὐτῆς ἐξηκολούθησαν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν προσφέροντα τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Περιοδικόν, συμμετασχόντα ἐπανειλημμένως εἰς ἀλληλοδιαδόχους Δ.Ε. τῶν Χ.Χ., ἐπεθύμουν νὰ ἀποσυρθοῦν, ἀντικαθιστάμενα ἀπὸ νέων μελῶν. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ὁ τότε προεδρεύων τοῦ Δ.Σ. τῆς Ε.Ε.Χ. καὶ Ἀντιπρό-

έδρος αυτής κ. Μαρανής έπισκεφθείς έν συνεδρία την προηγουμένην Δ. Ε. των Χ. Χ. άφοϋ έγνώρισεν κατ' άρχήν πρὸς τὰ μέλη αυτής ότι οϋδεμία κίνησις είχε γίνει διά τόν σχηματισμόν ψηφοδελτίου διά τήν διαδοχήν τής Δ. Ε. των Χ. Χ., άκολουθῶς παρεκάλεσε ταϋτα νά έξακολουθήσουν προσφέροντα τὰς ύπηρεσίας των πρὸς τὸ Περιοδικὸν δεχόμενα νά συμπεριληφθοϋν εἰς μοναδικὸν ψηφοδέλτιον, διότι άλλως πῶς τὸ Περιοδικὸν έκινδύνευε νά μείνη άκέφαλον. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αϋτὰς πλείστα τῶν μελῶν με παρεκάλεσαν νά έπιληφθῶ τής καταρτίσεως μιᾶς, τρόπον τινά, ύπηρεσιακῆς Δ. Ε. καὶ πρὸς τοϋτο έθεσαν τοϋς έαυτοϋς των εἰς τήν διάθεσίν μου πρὸς εϋδῶσιν τής προσπαθείας αϋτῆς. Ὑπὸ τὸ πνεϋμα τοϋτο άνελήφθη ή προσπάθεια τής καταρτίσεως συμφώνως πρὸς τήν ήδη καθιερωθείσαν παράδοσιν (έπιβληθείσα από τήν αύξησιν τής έργασίας εἰς τήν έκδοσιν τοϋ Περιοδικου) 15μελοϋς έπιτροπῆς έκ προσώπων άτινα κατὰ κύριον λόγον συμμετείχον εἰς τήν προηγουμένην έπιτροπήν καὶ περαιτέρω έξ ὧσιν έπροθυμοποιήθησαν πρὸς τοϋτο; Ρητὸς ὅρος, ὅμως, διά τήν συμμετοχήν άπάντων τῶν συναδέλφων τούτων ήτο ότι δέν θά προεβάλετο έτερον ψηφοδέλτιον. Συμφώνως πρὸς τήν άρχήν αϋτήν, έπειδή τήν τελευταίαν στιγμήν, δηλ. τήν έσπέραν τής λήξεως τής νομίμου προθεσμίας, είχεν ύποβληθῆ έτερον ψηφοδέλτιον 10μελοϋς έπιτροπῆς, άπεσύρθη τὸ ήμέτερον. Ὁ κατάλογος τῶν μελῶν τοϋ ψηφοδελτίου εκείνου έγνωστοποιήθη ύπὸ τής Ε. Ε. Χ. εἰς τοϋς συναδέλφους ὡς τὸ μοναδικὸν ψηφοδέλτιον διά τήν Δ. Ε. των Χ. Χ., εἰς τὸ ὁποῖον πλὴν τῶν άλλων συμμετείχον οἱ κ. κ. Κούμουλος, Κατσούλης, Βαρνάβας κλπ.

Μετὰ έν περίπου 10ήμερον ήτοι 8-9 ήμέρες πρὸ τῶν έκλογῶν έζήτησαν καὶ με έπεσκέφθησαν εἰς τὸ σπίτι μου οἱ κ. κ. Κατσούλης, Παπαγιάννης, Βαρνάβας, κατόπιν έξουσιοδοτήσεως τής 10μελοϋς ύποψηφίου έπιτροπῆς καὶ με παρεκάλεσαν ὡς μεσολαβήσω νά γίνη συγχώνευσις ή συγκερασμὸς τῶν δύο ψηφοδελτίων ήτοι τοϋ άποσυρθέντος 15μελοϋς καὶ τοϋ 10μελοϋς, μοϋ εδῆλωσαν δέ ότι εἰς τήν ένέργειάν των αϋτη προέβησαν διότι εδέχθησαν νά συμπεριληφθοϋν εἰς τὸ 10μελές ψηφοδέλτιον άγνωστοῦντες τήν παρουσίαν έτέρου ύπ' έμέ ψηφοδελτίου. Μάλιστα έκαμαν πρὸς έμέ έκκλησιν νά έξασκήσω ὄλην τήν δυνατήν έπιρροήν μου εἰς τὰ μέλη τοϋ 15μελοϋς ψηφοδελτίου νά μη άντιτεθοϋν εἰς τήν πρότασιν των αϋτήν, ἵνα μη δημιουργηθῆ εἰς τήν συνείδησιν τοϋ χημικὸυ κόσμου ή έντύπωσις άντιθέσεως πρὸς τὸ Περιοδικόν. Ὁ κ. Κατσούλης, μάλιστα, μοϋ εἶπεν ότι «θὰ τοϋς έκανα καὶ τήν τιμὴν νά δεχθῶ νά γίνω καὶ Πρόεδρος τής νέας έπιτροπῆς». Ἐπεφυλάχτην νά άπαντήσω, διά νά συνεννοηθῶ προηγουμένως με τοϋς συναδέλφους τοϋ άποσυρθέντος 15μελοϋς ψηφοδελτίου, οἵτινες, παρὰ τὰς άντιρρήσεις των, μοϋ άνέθεσαν νά διαχειρισθῶ έν λευκῶ τὸ θέμα. Ἰδιαιτέρως τότε είχαν επικαλεσθῆ τήν βοήθειαν τοϋ καθηγητοϋ κ. Σακελλαρίδη, ὅστις μάλιστα έκανε τὸν κόπον νά έλθῃ καὶ εἰς άμεσώτεραν συνεννόσιν μετὰ τῶν κ. κ. Κούμουλου καὶ Κατσούλη καὶ με διεβεβαίωσεν, παρ' ὄλας τὰς προσωπικὰς μου έπιφυλάξεις, διά τὰς άγαθὰς προθέσεις τῶν κ. κ. Κούμουλου καὶ Κατσούλη μετὰ τῶν ὁποῖων μάλιστα συνεδέετο καὶ φιλικῶς, ὡς

έπίσης καὶ διά τὸ πνεϋμα συνεννοήσεως αϋτῶν. Εἰς κοινήν συνεδρίαν, άκολουθῶς, τῶν κ. κ. Σακελλαρίδη καὶ έμοϋ άφ' ένός καὶ τῶν κ. κ. Κούμουλου καὶ Κατσούλη εἰς τὸ σπίτι μου έγένετο ή κατάρτισις 15μελοϋς ψηφοδελτίου έκ μελῶν τῶν δύο ψηφοδελτίων καὶ άντηλλάγησαν άπόψεις σχετικῶς με τὸ Περιοδικόν. Ἐπειδή μάλιστα οἱ κ. κ. Κούμουλος καὶ Κατσούλης ὠμίλησαν πρὸς τήν άνάγκης καθιερώσεως κυρίου ἄρθρου καὶ δημοσιεύσεως έπί πληρωμῆ τοϋς έπληροφόρησαμεν μετὰ τοϋ καθηγητοϋ κ. Σακελλαρίδη έκ τής ύφισταμένης πείρας ήμῶν διά τὰς δυνατότητας πρὸς τὸ Περιοδικόν καὶ τῶν κινδύνων, εἰς τοϋς ὁποῖους θά έξετίθετο τὸ Περιοδικόν με άμελετήτους μεταβολὰς καὶ πειραματισμοϋς.

Ἐλάβομεν πάντως τήν άπόφασιν, ὅπως συζητήσωμεν μελλοντικῶς διεξοδικῶς τὰ διάφορα θέματα τοϋ περιοδικου καὶ έν διεπιστοϋτο, κατόπιν σχετικῆς μελέτης, ή άνάγκη μεταβολῶν, νά τὰς άποφασίσωμεν. Συναπεῖς πρὸς τήν από έτῶν καθιερωθείσαν άρχήν τής 15μελοϋς συνθέσεως τής Δ. Ε. των Χ. Χ., εδῆλώσαμεν ότι άσχέτως τής σειρᾶς έπιτυχίας τῶν μελῶν τοϋ 15μελοϋς ψηφοδελτίου δέν θά έπρεπε μετὰ τὰς έκλογὰς νά γίνεται διάκρισις μετὰ τῶν συναδέλφων, άπαντες δέ θά έπρεπε νά εἶναι ισότιμοι από άπόψεως ψήφου κλπ. Οϋτω καὶ έλαβον χῶραν αἱ έκλογαὶ καὶ έκ τοϋ μοναδικου 15μελοϋς ψηφοδελτίου προέκυψεν ή νέα Δ. Ε., ήτις συνεκροτήθη εἰς σώμα με τήν γνωστήν σας σύνθεσιν. Εἰς τήν κατανομήν μάλιστα τῶν άρμοδιοτήτων εἰς τὰ διάφορα μέλη τής Ἐπιτροπῆς οἱ κ. κ. Κούμουλος καὶ Κατσούλης άνέλαβον τὸν τομέα τής βιομηχανικῆς κινήσεως, έπειδή είχαν διατυπώσει άπόψεις σχετικῶς με τήν άνάγκην βελτίωσεως τοϋ δευτέρου μέρους.

Δυστυχῶς ὅμως, από τής πρώτης στιγμῆς διεφάνη σαφῶς ότι τὰ δύο αϋτὰ μέλη οϋδεμίαν διάθεσιν είχαν νά προσφέρουν θετικὴν ύπηρεσίαν έν τῇ συνεργασίᾳ των εἰς τήν έπιτροπήν καὶ εἰς τὸ περιοδικόν. Ἐπειδή οἱ κ. κ. συνάδελφοι αϋτοὶ έφρόνουν ότι τὸ περιοδικόν είχεν έκφύγει τοϋ προορισμοϋ του, ὡς διεκήρυξεν καὶ ένώπιον ὡμῶν ὁ κ. Κούμουλος, λόγω παραμελήσεως τοϋ δευτέρου μέρους, τοϋς εδῶθη ή εϋκαιρία νά συμβάλουν εἰς τήν βελτίωσιν τοϋ μέρους τούτου διά τής έργασίας των εἰς τήν Ἐπιτροπήν εἰς τὸ έπίμαχον ζήτημα καὶ έκτὸς αϋτοϋ δι' ένισχύσεως τοϋ περιοδικου διά τής έξευρέσεως καταλλήλου διά τὸ δεύτερον μέρος ὕλης. Οϋτε δύνανται οἱ συνάδελφοι αϋτοὶ νά ίσχυρισθοϋν ότι ήμποδίσθησαν εἰς τὰς προσπαθείας των πρὸς βελτίωσιν τοϋ δευτέρου μέρους, διότι θά ήτο αϋτόχροημα άστειον νά διανοηθῆ τις, ότι ή Ἐπιτροπή ήτο άντίθετος ή άδιάφορος εἰς τήν άνάπτυξιν τοϋ δευτέρου μέρους, ὅταν, ὡς γνωρίζω από τήν προσωπικὴν μου πείραν, πάντοτε εἰς τήν έκδοσιν έκάστου τεϋχους ή έκάστοτε Ἐπιτροπή άντιμετώπιζε δυσκολίας διά τήν έξεύρεσιν ὕλης διά τὸ δεύτερον μέρος, έπειδή, ὡς ήδη έξέθεσεν εἰς ὡμὰς ὁ καθηγητῆς κ. Σακελλαρίδης, αἱ συνεργασίαι τῶν συναδέλφων διά τὸ Β' μέρος εἶναι πολὺ περιωρισμένα.

Δυστυχῶς ὅμως, ὡς έφάνη έκ τῶν ὡστέρων, δέν ήτο τὸ δεύτερον μέρος ποϋ ήνώχλει τοϋς συναδέλφους αϋτοϋς, διότι έπ' αϋτοϋ τουλάχιστον δέν ὤπῃρχαν διαφοναί, άλλὰ τὸ γενικώτερον πνεϋμα τοϋ περιοδικου.

Τους ήνωχλει και το πρώτον μέρος, διότι θα ήκούσατε εις τας άναγνωσθεισας έπιστολάς του κ. Κουμούλου να χαρακτηρίζονται πάσαι αί διά του περιοδικού παρελάσσαι πρωτότυποι έργασίαι ώς κατωτέρας ποιότητος και ούτε λίγο ούτε πολύ ούσιαστικώς, bon roui l'orient. Και το πρώτον μέρος, έπομένως του περιοδικού κατ' ούσίαν, ώς το γνωρίζετε τώρα, έκρινετο και έχαρακτηρίζετο ώς περιττόν. Τί έπεθύμουν οί κ.κ. συνάδελφοι αύτοί; Κύρια άρθρα, άρθρα έπισκοπήσεως επί πληρωμή και έργασίας διά το δεύτερον μέρος.

Έπομένως ήθελον το περιοδικόν όργανον μόνον πολιτικής και ύπο κατεύθυνσιν. Έφ' όσον θα διέθετον τά χρήματα, δέν έχουν παρά να προβοϋν εις την έκδοσιν τοιούτου είδους περιοδικού. Το περιοδικόν της Ε.Ε.Χ. όμως διαφοροτρόπως το ήθέλησαν οί Χημικοί και ούτω πως όρίζεται και ύπο του κανονισμού: Άνοικτόν διά πάσαν άξίαν λόγου έργασίαν, είτε αύτη άφορᾷ το πρώτον ή το δεύτερον μέρος. Ούτως δέ και το έγνώρισαν και το γνωρίζουν όλοι οί καλόπιστοι άναγνώσται του.

Υπό τας συνθήκας αύτάς και τας τόσον βαθείας αντίθεσεις των κ. κ. Κουμούλου - Κατσούλη, με τά πλείστα των λοιπών μελών της Έπιτροπής καθίσταται πρόδηλον ότι εις την Έπιτροπήν ήρχισεν να δημιουργηται άτμόσφαιρα μη προοιωνίζουσα εύχερη συνεργασίαν, έν πνεύματι άμοιβαίου σεβασμού, άλλ' αντίθετως ή Έπιτροπή ήναλίσκετο εις άγόνους, άτέρμονας και πολλάκις όξείας συζητήσεις και προσωπικούς διαξιφισμούς, άτινα εις ούδέν έτερον άποτέλεσμα ώδήγουν, είμη την διάβρωσιν του έργου και της ύποστάσεως της Έπιτροπής και την κρίσιν, ήτις δέν καθυστέρησεν και πολύ να επέλθη. Άφορμήν δι' αύτήν έδωκεν ύποβολή ξενογλώσσου έργασίας προς δημοσίευσιν. Οί άνωτέρω συνάδελφοι, έξ άφορμής της έργασίας αύτης, διετύπωσαν την γνώμην ότι δέν θα πρέπει να δημοσιεύονται εις το περιοδικόν ξενογλώσσοι έργασίαι. Η Έπιτροπή, μετά σχετικήν συζήτησιν, διά μεγάλης πλειοψηφίας, άπέρριψε την πρότασιν των κ.κ. Κουμούλου - Κατσούλη, διότι δέν είχομεν ούδέν δικαίωμα έκ του κανονισμού να άπορρίψωμεν την έργασίαν αύτήν ή και άλλας άναλόγους. Ούτε και συμφέρον διά το περιοδικόν θα ήτο να άποκλείωμεν έργασίας, αίτινες, έφ' όσον δέν έδημοσιεύοντο εις ξένην γλώσσαν εις το περιοδικόν μας θα έχάνοντο άπό την συνεργασίαν τούτου.

Μετά την συνεδρίασιν αύτήν της Έπιτροπής, οί δύο αύτοί συνάδελφοι άπεχώρησαν των τακτικών συνεδριάσεων της έπιτροπής έστειλαν δέ έπιστολάς, διά των όποίων δέν υπέβαλον κανονικάς παραιτήσεις, άλλά έδήλουν δι' αύτων ότι άπεσύροντο των έργασιών της Έπιτροπής μέχρις ότου μία έπιτροπή ύποδείξωσ μεταβολών εις το περιοδικόν θα άπεφάσιζε περί των αύτων. Δέν ήρκει μόνον τούτο, άλλ' εις έπιστολάς προς τον κ. Πρόεδρον του Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ. ο κ. Κούμουλος άπέστειλε και έτέραν έπιστολήν, του περιεχομένου της όποιας έλάβατε γνώσιν προηγουμένως, εις την όποίαν δυστυχώς, περιελαμβάνοντο άήθεις χαρακτηρισμοί δι' έπιλεκτα μέλη του χημικού κόσμου, μεταξύ των όποίων περιελαμβάνοντο καθηγηταί και ύφηγηταί του Πανεπιστημίου.

Όλαι αί ένέργειαι αύται των κ.κ. Κουμούλου - Κατσούλη μου έδημιούργησαν μίαν άπορίαν και θα έπεθύμουν να έρωτήσω τους συναδέλφους αύτους: Διατί, ένῶ είχον, άνευ της παρουσίας μας, έλεύθερον το πεδίον να πραγματοποιήσουν το πρόγραμμά των, διατί ήλθον και έζήτησαν την συνεργασίαν μας; Διατί περιέπλεξαν έαυτούς και ήμάς εις την περιπέτειαν αύτήν, άφου τόσον εύκολον θα ήτο δι' αύτούς να πραγματοποιήσουν ό,τι έπίστευον ώς όρθόν και έπιβεβλημένον διά την βελτίωσιν του περιοδικού; Διατί δέν διεκήρυσσον πρό των έκλογών, όσα ήλθον να καταγγείλουν έκ των ύστέρων; Διατί έζήτησαν την συνεργασίαν προσώπων, τά όποια διά της διαγωγής των, ιδιαιτέρως ο κ. Κούμουλος, έδειξαν ότι δέν έξετίμων και έθεώρουν ύπεύθυνα διά την κατά την γνώμην τους έκτροπήν του περιοδικού άπό τον όρθόν δρόμον του; Είμαι δυνατόν οί κ.κ. συνάδελφοι αύτοί να έχουν οίcas αντίλήψεις θέλουν και να προσπαθοϋν να πείσουν περί της όρθότητος των αντίλήψεων τους άλλους, άλλά το να προσπαθοϋν όμως να έπιβάλουν τας αντίλήψεις των με ένεργείας, αίτιτες θίγουν τους άλλους, οίοιδήποτε και άν είναι αύτοί, άποτελεί άήθη ένέργειαν. Ιδιαιτέρως ο κ. Κούμουλος δέν θα έπρεπε να είχε στείλη την έπιστολήν, ήν άπέστειλεν εις την Ε.Ε.Χ.

Και ώς περιεχόμενον και άξίωσις ή έπιστολή αύτη προς τον κ. Πρόεδρον της Ε.Ε.Χ. και το συνοδεϋον την προς την Δ.Ε. των Χ.Χ. έπιστολήν αύτου σημείωμα ύπέρξεν άήθης, άδικος και άπρεπής προς τά μέλη προηγουμένων έπιτροπών, πλείστα των όποίων είχον άκαδημαϊκήν προέλευσιν και περιελάμβανον καθηγητάς και ύφηγητάς άκόμη του Πανεπιστημίου, άτινα άνιδιοτελώς προσέφερον τας ύπηρεσίας των, έθυσίαζον τον πολύτιμον αύτων χρόνον και ένίχουον το περιοδικόν παντοιοτρόπως. Χάρις εις αύτούς το περιοδικόν ήρχισε να προβάλλεται διεθνώς. Αντί όλων αύτων των θυσιών και προσπαθειών των έπιλέκτων και σεβαστών μελών της Έλληνικής Χημικής Οικογενείας ταύτα έδέχθησαν άντι της άναγνωρίσεως τους άπρεπείς χαρακτηρισμούς που ήκούσατε προηγουμένως.

Δέν θα έπαντήσωμεν εις τον τόνον των χαρακτηρισμών αύτων, διότι το ήθος μας ώς έπιστημόνων άπαγορεύει τούτο. Παρεσύρθη ο συνάδελφος κ. Κούμουλος. Όσον σεβαστός είναι ο άνθρωπος, όταν διατυπώνη και έκφράζη, έστω και μαχητικώς άλλ' εύπρεπώς, εκείνα εις τά όποια πιστεύει, τόσον άξιοκατάκριτος είναι όταν εξέρχεται των όρίων σεβασμού προς το πρόσωπον, προς το όποϊον άντιδικεί.

Κύριοι, τά μέλη της Σ.Ε. είναι άρκετά βεβαρυμένα άπό τά καθήκοντα και την έργασίαν ώς έπιβάλλουν αί θέσεις των και εάν προσφέρουν τας ύπηρεσίας των εις την έκδοσιν του περιοδικού, τούτο προέρχεται άπό συναίσθησιν καθήκοντος προς τον Έλληνικόν Χημικόν Κόσμον, του όποιου έν πολλοίς καθρέπτην άποτελεί το περιοδικόν. Μόνη φιλοδοξία των μένει ή έξύψωσις της στάθμης αύτου και ή πληρεστέρα άνταπόκρισις αύτου εις τους σκοπούς, εις ούς άποβλέπει ή έκδοσις αύτου. Διά τους λόγους αύτους τά μέλη της Δ.Ε. των Χ.Χ. κατά το διάστημα της θητείας τους θεωροϋν έαυτά εις είδος έπιστρατεύσεως του Χημικού Κόσμου. Και ύπο την έννοιαν αύτήν κατέχουν τας θέσεις των και

μέχρι σήμερα και παρ' όλας τās προσφάτους προσωπικές πικρίες, έφθασαν μέχρις ύμων χωρίς να έχουν υποβάλη τās παραιτήσεις των από πολλού χρόνου ήδη. Δεν έχουμε ουδεμίαν άλλην άπαίτησην έξ ύμων, κ. συνάδελφοι, ειμή την ίκανοποίησιν τής άναγνωρίσεως τής προσφορής ήμων.

Κύριοι, επειδή ως κύριον θέμα και προκάλυμμα κρίσεως προεβλήθη ή ανάγκη άλλαγής εις τό περιοδικόν, καλόν είναι να εξετάσωμεν άντικειμενικώς και ύπευθύνως εν προς εν τὰ θιγέντα ζητήματα. Έκ τής εξέτασεως αυτής θα ίδετε, διατι ή Δ.Ε. κατά την μεγίστην αυτής πλειοψηφίαν άντιμετώπισεν μετά μεγάλης έπιφυλακτικότητας τό θέμα των μεταβολών και διη κατά βεβιασμένον τρόπον. Πολλά μέλη τής Δ.Ε. συμμετέσχον έπανελημμένως και εις παλαιότερας έπιτροπές και έκ τής πείρας των έχουν γνώσιν και των άτελειών και των άσθενών πλευρών του περιοδικού, αλλά και των δυνατοτήτων, ως έπίσης και των κινδύνων. Διά τουτο ουδέποτε, έστω και άν έφαινοντο δυσάρεστοι, θα είσηγούντο εις ύμās μεταβολάς, αίτινες έκ των πραγμάτων δεν θα είχαν βεβαίαν έπιτυχίαν.

Τό περιοδικόν, κύριοι συνάδελφοι, ως είναι γνωστόν έκ του καταστατικού αποτελεί έπίσημον όργανον του Έλληνικού Χημικού Κόσμου, έχουν ως προορισμόν την εξυπηρέτησιν γενικώς τουτου από πάσης πλευράς. Έξ έκ τής φύσεως του, έπομένως αποτελεί γενικής εξυπηρετήσεως περιοδικόν, ήτοι από τής ανακοινώσεως πρωτοτύπων έπιστημονικών έργασιών, την ένημέρωσιν επί των εξέλιξεων τής έπιστήμης, την ανάπτυξιν των διαφόρων προβλημάτων του Έλληνικού Χημικού Κόσμου, μέχρι τής εκθέσεως των συνδικαλιστικών προβλημάτων αυτού. Διά τούς λόγους αυτούς τουτο διαιρείται εις δύο μέρη. "Ας εξετάσωμεν καλοπίστως και έκ του σύννεγγυς τās διαφόρους πλευράς τής εκδόσεως του περιοδικού εν συσχετίσει προς τὰ θιγέντα προβλήματα.

1) Η οικονομική πλευρά.

Πόροι: Οί πόροι του περιοδικού βασίζονται κατά κύριον λόγον εις τās συνδρομάς των μελών, (δυστυχώς, όμως, όχι του συνόλου, αλλά μέρος αυτών) και έκ διαφημίσεων. Τά τελευταία έτη τό Β.Ι.Ε. ενίσχυσεν οικονομικώς την εκδοσιν του περιοδικού διά του ποσοϋ τής τάξεως 100.000 εν τῷ συνόλω. Έπειδή τό περιοδικόν είναι, λόγω τής γλώσσης, έσωτερικής κυρίως κυκλοφορίας, δεν ύφίστανται πόροι από την γενικωτέραν κυκλοφορίαν αυτού, ως συμβαίνει με πολλά άνάλογα περιοδικά άλλων προηγμένων μικρών χωρών.

Άλλά δυστυχώς και οί διαθέσιμοι ύπό τής Ένώσεως πόροι δεν έπαρκούν διά μεγαλυτέραν ενίσχυσιν του περιοδικού, άφου γνωρίζετε καλώς ότι και ή βιβλιοθήκη μας είναι άτελεστάτη από άπόψεως ένημερώσεως και έκσυγχρονισμού.

Καθίσταται έπομένως πρόδηλον ότι ύπό τās ύφισταμένας συνθήκας ή εκδοσιν του περιοδικού βασίζεται επί λίαν περιορισμένων πόρων, διότι τὰ μόνα έξοδα αυτού αποτελούνται άποκλειστικώς από τὰ έξοδα του χάρτου, τής εκτυπώσεως και κυκλοφορίας. Πρέπει να γνωρίζετε ότι και ή θέσις εκτάκτου επί ήμερομίσθω δακτυλογράφου δεν έχει τακτοποιηθή εισέτι. Εί-

ναι δε τοίς πási γνωστόν, ότι πολλάκις τὰ «Χημικά Χρονικά», κατά τό παρελθόν, άντιμετώπισαν δξύτατα οικονομικά προβλήματα και διά την κάλυψιν και των στοιχειωδών αυτών άναγκών. Ευτυχώς τελευταίως ή οικονομική αυτού κατάστασις, χάρις εις την γεναιόφρονα ενίσχυσιν του Β.Ι.Ε. έβελτιώθη κάπως, άλλ' ουχι εις έκτασιν έπιτρέπουσαν μεγάλας μεταβολάς συνθηκών εκδόσεως, άφου και ή πρόσληψις ενός έπιστήμονος ως μονίμου γραμματέως διά την διεκπεραίωσιν άλληλογραφίας και άλλων συνήθων έργασιών, ως λ.χ. των διαφημίσεων κλπ. δεν κρίνεται εισέτι ως πολύ ασφαλής.

Διά τόν λόγον αυτόν και μόνον, καθίσταται πρόδηλον ότι ή εκδοσιν του περιοδικού βασίζεται εις την έθελοντικήν εργασίαν των μελών τής Δ.Ε., τὰ όποια έπωμίζονται άπαντα τὰ βάρη, από τής μελέτης των προς δημοσίευσιν έργασιών, άλληλογραφίαν, έπιμέλειαν εκτυπώσεως, μέχρι των διορθώσεων και διαφημίσεων. Άντιλαμβάνεσθε έπομένως, Κύριοι, πόσον άνεδαφική και επί ποιων βάσεων στηρίζεται ή δήθεν επί πληρωμῆ συνεργασία. Έρωτώμεν: πόσα περιοδικά εις τόν κόσμον βασίζονται επί τοιαύτης βάσεως;

2) Η ύλη του περιοδικού.

Άπό άπόψεως ύλης τό περιοδικόν βασίζεται εις την συνεργασίαν κυρίως Έλλήνων έπιστημόνων, μολονότι πρέπει να χαιρετίσωμεν τό γεγονός, ότι τελευταίως ήρχισεν να ήρχωνται και συνεργασίαι ξένων, αίτινες, βαθμηδόν πληθύνονται. Καθίσταται όθεν πρόδηλον, ότι και ή ποιότης και ή ποσότης τής ύλης του περιοδικού, ως έπίσης και ή ποικιλία και ή κάλυψις των διαφόρων τομέων τής χημείας έξαρτώνται τελείως από τής προθυμίας προς είσφοράν του ελληνικού χημικού κόσμου, ιδιαιτέρως εκείνων, οίτινες έχουν την δυνατότητα προς τουτο.

"Ας μάς έπιτρέψητε να έπιμείνωμεν επί του σημείου τουτου, διότι έχουν δημιουργηθή και παρεξηγήσεις και έσφαλμένα εντυπώσεις. "Αν δεν γίνη κοινή συνείδησις όλου του χημικού κόσμου, ότι όλοι έχουν ύποχρέωσιν να συντρέξουν διά τής συνεργασίας των τό περιοδικόν. τότε δεν θα είναι δυνατόν να έχουμε περιοδικόν αξιον του Έλληνικού χημικού κόσμου, του έπιπέδου που άρμόζει εις αυτόν και ίκανόν να άνταποκριθή εις τās πολυσχιδείς ύποχρεώσεις του. "Απαντες είναι δυνατόν να βοηθήσουν εις τουτο. "Εκαστος από του τομέως τής δραστηριότητος αυτού, των θεμάτων τὰ όποια τόν άπασχολούν ως έπιστήμονα, τεχνικόν, οικονομικόν παράγοντα τής χώρας, επαγγελματίαν.

(Διακοπή)

κ. **Ι. Κατσούλης**: Δεν άνεγνώσατε την έπιστολήν μου.

κ. **Κούμouλος**: Ο κ. Νιαβῆς ήλθεν έδῶ προετοιμασμένος, άπόδειξις ότι έχει όλόκληρον όγκον χειρογράφων, και αναφέρεται εις θέματα που πρέπει να συζητηθούν εις την Γνωμοδοτικήν Έπιτροπήν.

Είς Σύμβουλος: Κύριε Πρόεδρε, είναι δυνατόν κατ' αυτόν τόν τρόπον να συνεχισθή ή συζήτησις;

κ. **Πρόεδρος**: Αυτά τὰ όποια κάμνετε δίδουν μίαν δξύτητα εις την συζήτησιν χωρίς να ύπάρχη λόγος.

κ. **Νιαβῆς**: Πρέπει από αυτήν την συζήτησιν να βγη ένα συμπέρασμα και να κληθή, ό χημικός κόσμος

νά λάβη θέσιν. Δέν είναι δυνατόν νά συνεχισθῆ αὐτή ἢ ταλαιπωρία. Ἐμεῖς ἀπό αὐτῆς τῆς στιγμῆς ὑποβάλλομεν τήν παραίτησίν μας. Τήν ἔχετε εἰς τήν διάθεσίν σας. Δι' αὐτό πρέπει νά λάβη γνώσιν ὁ χημικός κόσμος τοῦ θέματος καί ν' ἀποφασίσῃ.

κ. Πρόεδρος: Νομίζω καί ἐγώ, ὅτι δέν πρέπει νά ἐπεκταθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ περισσότερο. Ἐάν ἤμπορεῖτε κάμετε μίαν περίληψιν τῆς ὁμιλίας σας.

κ. Νιαβῆς: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ μὴ διακόπτετε. Ἐκαμα ἓνα σημείωμα, διότι ὁμιλῶν ἐκ τοῦ προχείρου πιθανόν νά ἐλησπόνουν ὠρισμένας λεπτομερείας.

κ. Κώνστας: Νομίζω ὅτι δέν εἶναι θέμα Γεν. Συνελεύσεως. Ἐφ' ὅσον πρόκειται νά συγκληθῆ μία Ἐπιτροπὴ ἢ ὁποῖα νά συζητήσῃ τὸ θέμα, νομίζω ὅτι δέν πρέπει νά προχωρήσωμεν περισσότερο. Ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν θ' ἀπασχοληθῆ ἡ Ἐπιτροπὴ.

κ. Βασιλειάδης: Ἐφ' ὅσον ἤρχισε ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καί ἠκούσθησαν ὠρισμένοι ἀπόψεις, θά πρέπει νά λάβουν τὸν λόγον καί οἱ ἄλλοι οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νά ὁμιλήσουν διὰ νά ἀναπτύξουν τὰς γνώμας των.

(Χειροκροτήματα)

κ. Πρόεδρος: Νομίζω ὅτι ἤμπορεῖ ὁ καθεὶς ἐν συντομίᾳ νά ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του καί νά μὴν ἐπεκτεινόμεθα.

κ. Βασιλειάδης: Ἡ Ἐπιτροπὴ ἤρχισε νά συζητῆ τὸ θέμα τοῦ ξενογλώσσου. Εἰς τήν προηγουμένην συνεδρίασιν δέν προσήλθον οἱ κ. κ. Κούμουλος καί Κατσούλης...

κ. Κούμουλος: Ὅχι τέτοια πράγματα, κ. Καθηγητά.

κ. Βασιλειάδης: Ἦτο ἡ τελευταία συνεδρίασις πρὸ τοῦ ταξιδίου τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σακελλαρίδη εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

κ. Κατσούλης: Ἀφήσατε νά γινῆ ἡ Ἐπιτροπὴ καί τὰ λέγετε.

κ. Νιαβῆς: Ἐχομεν ἓνα καθῆκον, ἐφ' ὅσον ἐδημιουργήθη ἓνα θέμα, νά ἐνημερώσωμεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν χημικὸν κόσμον. Παρακαλῶ νά ἐρωτηθῆ ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐάν θά συνεχίσω ἢ ὄχι. Διότι δέν εἶναι δυνατόν μὲ αὐτὰς τὰς διακοπὰς νά συνεχίσω, Δέν ὑπερασπίζομαι προσωπικῆν μου ὑπόθεσιν.

Ἐῖπατε ὅτι ὑπάρχει μία διάστασις ἐπὶ ἐνὸς φλέγοντος θέματος τοῦ χημικοῦ κόσμου. Δέν ἦτο λόγος ν' ἀναφέρωμεν προσωπικὰ θέματα, χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφωνίας μας.

κ. Πρόεδρος: Ὅμιλεῖτε ἐπὶ τόσῃν ὥραν καί εἰσήλθατε εἰς τὰ οἰονομικὰ ζητήματα τοῦ περιοδικοῦ.

κ. Νιαβῆς: Εἶναι συναφῆ. Πρέπει ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν νά λάβη θέσιν ἡ Γεν. Συνέλευσις. Ἡμεῖς ἔχομεν ὠρισμένας ἐπιφυλάξεις, τὰς ὁποίας εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά θέσωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν συναδέλφων μας.

κ. Πρόεδρος: Θέλει ἡ Γεν. Συνέλευσις νά συνεχίσῃ ἢ συζητήσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ;

κ. Νιαβῆς: Ἐγὼ εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ἀποχωρήσω ἐάν δέν ἀποφανεθῆ ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐάν θέλῃ ν' ἀκούσῃ ἢ ὄχι.

κ. Σακελλαρίδης: Ὅπως ἀντελήφθητε, ἡ Δ.Ε. εἰς

τὴν λογοδοσίαν τῆς δέν ἠθέλησε νά ἐπεκταθῆ καί ἐπ' αὐτῶν τῶν θεμάτων. Ἡ Δ.Ε. ἐθεώρησε ὅτι δέν εἶναι ἀπὸ τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα προάγουν τὴν συνεργασίαν τῶν κλάδων. Ὑπεβάλαμε δὲ τὴν παράκλησιν εἰς τοὺς συναδέλφους νά μὴ θέσουν θέμα διαφωνιῶν εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν διὰ νά μὴ δεῖξωμεν τὰς ἀδυναμίας μας. Ἡ παράκλησις ὅμως τῆς Δ.Ε. δέν ἐγένετο ἀποδεκτὴ. Νομίζω ὅτι δέν πρέπει νά ἐπεκταθῆ περισσότερο ἢ συζητήσις, διότι αὐτὰ τὰ θέματα θά συζητηθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποῖαν ὅλοι θέλομεν.

κ. Πρόεδρος: Θά συνέλθῃ ἡ Ἐπιτροπὴ καί θά λάβῃ μίαν ἀπόφασιν.

κ. Παπαγιάννης: Ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι καθαρῶς γνωμοδοτικὴ, δέν ἔχει καμμίαν σχέσιν. Ἀρμοδιὰ ἐπὶ ὄλων αὐτῶν τῆς θεμάτων εἶναι ἡ Δ.Ε., ἢ ὁποῖα ἔχει ἐκλεγῆ ἀπὸ τὸ Σῶμα τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν. Ἡ ἄλλη Ἐπιτροπὴ εἶναι καθαρῶς συμβουλευτικὴ.

κ. Σακελλαρίδης: Ἡ Ἐπιτροπὴ θά κάμῃ τὰς ὑποδείξεις τῆς. Θά εὐχαριστηθοῦμε νά παραστήτε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νά εἰπῆτε τὰς ἀπόψεις σας. Ὅπως εἶπεν ὁ κ. Κώνστας καί οἱ ἄλλοι ἀγαπητοὶ συναδέλφοι, θά βοηθήσωμεν ὅλοι τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Ἡμεῖς δέν ἠθελήσαμεν νά γίνῃ αὐτὴ ἡ συζήτησις σήμερον. Τὴν ἀπεφύγαμεν, δι' αὐτὸ δέν ἀναφέραμε τίποτε εἰς τὴν λογοδοσίαν μας. Συνεπῶς, ἐάν ὁ κ. Νιαβῆς εὐρέθῃ εἰς τὴν ἀνάγκην νά ἀναπτύξῃ τὸ ἱστορικόν τοῦ θέματος ἦτο ἐν πλήρει τάξει. Ἐάν ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην ὤφειλε νά τὸ κάμῃ. Αὐτὸ ἤθελον νά εἶπω καί νά τονίσω ὅτι ἡμεῖς δέν ἐπροκαλέσαμεν τὴν συζήτησιν αὐτήν.

κ. Νιαβῆς: Παρακαλῶ νά ζητήσετε τὴν γνώμην τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἐάν θά συνεχισθῆ ἡ συζήτησις ἢ ὄχι.

κ. Σακελλαρίδης: Ἐάν θέλετε νά λήξῃ αὐτὴ ἡ κατάστασις, θά θέσωμεν θέμα πλήρους ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Διοικ. Ἐπιτροπὴν. Ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῆς τῆς καταστάσεως δέν εἶναι δυνατόν ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ νά συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῆς. Διὰ τὴν δυνηθῆ ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ νά συνεχίσῃ τὰς ἐνεργείας τῆς διὰ τὴν τακτικὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μέχρι συγκλήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ ὁποῖα θά τὴν βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς, θά πρέπει νά ἔχῃ τὴν ἀνεπιφύλακτον συμπαράστασιν καί ἐμπιστοσύνην τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ Δ.Ε. θέτει θέμα ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Παρακαλοῦμεν τὴν Γεν. Συνέλευσιν νά ἀποφασίσῃ ἐάν μᾶς δίδῃ τὸ δικαίωμα νά συνεχίσωμεν τὰς ἐνεργείας μας, ὅπως καί κατὰ τὸ παρελθόν, ἄλλως νά παραιτηθῶμεν καί ν' ἀναλάβῃ μία ἄλλη διοίκησις μέχρις ὅτου ὁργανωθοῦν τὰ πράγματα διὰ τῆς συμμετοχῆς ὄλων τῶν συναδέλφων.

(Χειροκροτήματα)

κ. Κούμουλος: Νά τεθῆ προθεσμία συγκλήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

κ. Πρόεδρος: Ὑπῆρξε μία διαφωνία μεταξὺ τῆς πλειοψηφίας καί μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ μειοψηφία ἀπεχώρησεν. Ἡ Δ.Ε. ἔκαμε ἓναν ἀπολογισμόν.

κ. Κούμουλος: Ὅχι ὅλη ἡ μειοψηφία. Ἐκ τῶν 15 ἀπεχώρησαν οἱ 3.

κ. Πρόεδρος: Ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ ἔκαμε τὸν ἀπολογισμόν τῆς καί ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐνέκρινε τὰ πε-

πραγμένα της. Έγένοντο ώρισμένα παρατηρήσεις, αυτό δέν σημαίνει ότι ή Γεν. Συνέλευσις δέν συμφωνεί με τās ενεργείας τής Διοικ. Έπιτροπής. Έπομένως δέν υπάρχει θέμα έμπιστοσύνης.

κ. Σακελλαρίδης : 'Η Διοικ. Έπιτροπή εις τήν λογοδοσίαν της δέν ανέφερε τίποτε από αυτά, διότι σās εξήγησα ότι ή Δ.Ε. έθεώρησε σκόπιμον νά μη έπεκταθώμεν εις τιαυτά θέματα. Οί άποχωρήσαντες τής Έπιτροπής συνάδελφοι έκαμαν έναν έλεγchon και ώμίλησαν περι ώρισμένων σφαλμάτων. Θα πρέπει, κατά τήν γνώμην μου, ή Γεν. Συνέλευσις, λαβούσα γνώσιν των θεμάτων αυτών, νά ειπή εάν εξακολουθί νά περιβάλλη δια τής έμπιστοσύνης της τήν Δ.Ε.

κ. Πρόεδρος : Δέν έτέθη τοιοῦτον θέμα.

κ. Κατσούλης : Δέν έμποδίζει νά συνεχίσετε τās ενεργείας σας τó ότι ήμείς άπεχωρήσαμεν.

κ. Παπαδημητρίου : Έχει τεθί ένα θέμα. Δέν ήμποροῦμεν νά προχωρήσωμεν εις άλλον ρήτορα εάν δέν παραιτηθί τοῦ λόγου ó κ. Καθηγητής.

κ. Πρόεδρος : Έάν ήμπορείτε νά κάμετε μίαν περίληψιν τής óμιλίας σας.

κ. Νιαβής : 'Υπ' αὐτάς τās συνθήκας δέν είναι δυνατόν νά συνεχίσω. Είναι μία λεπτομέρεια, επί τής όποιίας είναι έπιβεβλημένον νά σās ένημερώσω. Έάν νομίζη ή Γεν. Συνέλευσις ότι πρέπει νά παραιτηθώ τοῦ λόγου μου, θα παραιτηθώ.

κ. Πρόεδρος : Θα σās παρακαλέσω νά μη δώσετε τόνον έμπαθείας και óξυτητος.

κ. Νιαβής : (Μετά τήν διακοπήν).

3) *Διάθροσις ὕλης και ἐπὶ μέρους τομεῖς τοῦ περιοδικοῦ, ἐπάρκεια και προβλήματα.*

Είναι γνωστή ή έκ τοῦ καταστατικοῦ διαίρεσις τοῦ περιοδικοῦ εις δύο μέρη με τó γνωστόν περιεχόμενον.

Δυστυχώς και εδῶ έχουν υπεισέλθει παρεξηγήσεις επί των δήθεν προτιμήσεων των τελευταίων έπιτροπών, διότι κατηγορήθησαν αὐται ότι παρημέλησαν τó δεύτερον μέρος. Έπειδή είναι εύκολος ή άόριστος κριτική, έρωτώμεν τούς άσκοῦντας τήν κριτικήν ταύτην πότε έστειλαν συνεργασίαν δια τó δεύτερον μέρος και δέν έδημοσιεύθη ; Διατί οί συνάδελφοι αὐτοί άντί κριτικῆς άφορώσης άλλους, δέν προσφέρουν συγκεκριμένην συνεργασίαν ; Πιθανόν εις τούς άσκοῦντας τήν κριτικήν εις βάρος τής Δ.Ε. νά διελάθη ή παρανόησις ότι με τήν έκλογήν τής Δ.Ε. έληξαν και αί ύποχρεώσεις των ως μελών τής μεγάλης έλληνικῆς χημικῆς οίκογενείας. Πρέπει, κύριοι, νά καταστή συνείδησις ότι δέν είναι δυνατόν νά φορτώνωνται αί εϋθῦναι δια πάσαν έλλειψιν τοῦ περιοδικοῦ εις τήν Δ.Ε. των Χ.Χ. Δέν συντάσσει αὐτή τó περιοδικόν, δέν είναι αὐτή υπεύθυνος διότι δέν ύφίσταται ὕλη εις επί μέρους τομεῖς αὐτοῦ. 'Η Δ.Ε. έπιμελείται και είναι υπεύθυνος δια τήν έκδοσιν αὐτοῦ. "Αν ύφίστανται εϋθῦναι δι' ώρισμένας άτελείας εις επί μέρους τομεῖς αὐτοῦ, αί εϋθῦναι αὐται δέν είναι ειδικαί τής Δ.Ε., είναι συλλογικαί άπαντος τοῦ χημικοῦ κόσμου.

Τό περιοδικόν είναι γενικῆς εξυπηρετήσεως. Έπομένως όσοι φρονοῦν, ότι ύφίστανται τομεῖς τοῦ περιοδικοῦ με έλλείψεις ας τās ενισχύσουν οὐχι δια δεοντολογίας άφορώσης πάντας τούς άλλους έκτός έαυτῶν

των ιδίων αλλά δια συγκεκριμένης συνεργασίας εις τόν τομέα, τόν όποιον κρίνουν ως ύστεροῦντα.

'Οφείλομεν νά έπιστήσωμεν τήν προσοχήν 'Υμῶν και επί των άλλων σημείων των κριτικῶν, συμφώνως πρὸς τās όποιίας δέν είναι δήθεν Έπαρκῆς ή ένημέρωσις επί των εξέλιξεων τής έπιστήμης δι' άρθρων έπισκοπήσεως. Πρὸς τοῦτο δέν είναι άπολύτως όρθόν, διότι κατά διαστήματα έχουν δημοσιευθί και δημοσιεύονται δια τοῦ περιοδικοῦ πολλά γενικά άρθρα επί διαφόρων έπιμάχων τομέων τής έπιστήμης. Βεβαίως ύφίστανται πλείστα όσα κενά, άλλ' έρωτώμεν ποιον περιοδικόν εις τόν κόσμον είναι πλήρες από τής πλευρῆς αὐτῆς ; Πρέπει νά έχωμεν ὕπ' ὄψιν μας, Κύριοι, ότι ζῶμεν εις μίαν έποχήν, εις τήν όποίαν ό ρυθμός τής εξέλιξεως και προόδου τής έπιστήμης και τεχνικῆς χωρεί έκθετικῶς. Τοῦτο μαρτυροῦν οί αριθμοί των περιοδικῶν, άτινα έκδίδονται σήμερα, τὰ πλείστα των όποιων είναι ειδικοῦ χαρακτήρος και άπλή σφυγμομέτρης των Chemical Abstracts προπολεμικῆς περιόδου και σήμερα δεικνύει τόν ταχύτατον ρυθμόν αύξήσεως των δημοσιευομένων έργασιών. Καθίσταται όθεν πρόδηλον, ότι εν γενικῆς φύσεως περιοδικόν, ως τὰ «Χημικά Χρονικά», είναι δύσκολον νά έχη πλήρη έπάρκειαν σήμερα εις τήν συστηματικήν και πλήρη παρακολούθησιν των εξέλιξεων τής έπιστήμης μας εις όλους τούς τομεῖς. Δέν είναι δυνατόν σήμερα γενικόν περιοδικόν νά έχη τιαυτάς πληρότητας. Πληρότης ύφίσταται εις ειδικῆς φύσεως περιοδικά. Δια νά ειχε πληρότητα εν γενικῆς φύσεως περιοδικόν, θα άπητήτο τεράστιον έπιτελεῖον έπιστημόνων, πλήρους ένημερώσεως βιβλιοθήκη, και θα άπητήτο μεγάλη διεύρυνσις τοῦ μεγέθους τοῦ περιοδικοῦ. Τοῦτο βεβαίως θα άπετέλη τó τέλειον, άλλ' εν τοῦτο είναι πολὺ δύσκολον, δέν σημαίνει ότι πρέπει νά παραιτηθώμεν τοῦ σχετικῶς έπαρκούς και νά προσπαθώμεν πάντοτε δια τó πληρέστερον και τó τελειότερον. Αὐτό πρέπει νά είναι τó πρόγραμμά μας. 'Ανεφερα τὰ άνωτέρω δια νά έχωμεν ὕπ' ὄψιν τὰ περιθώρια, εις τὰ όποια κινούμεθα εν τῇ ύφισταμένη καταστάσει και νά μη παρασυρώμεθα εις άριστολογίας και φανταστικά προγράμματα και έπιδιώξεις.

'Αλλά και δια τó σχετικῶς έπαρκές ύφίσταται ανάγκη καθολικεύσεως τής προσφορῆς ὄλου τοῦ χημικοῦ κόσμου. Οὔδεις σήμερα είναι δυνατόν νά έχη πλήρη λεπτομερειακήν και έμπεριστατωμένην έποπτείαν ὄλων των κλάδων τής Χημείας και των συνεχῶν προόδων και εξέλιξεων. Εις τούς επί μέρους ὄμως τομεῖς πιστεύω ότι ύφίστανται άρκετοί εν τῇ χώρα έπιστήμονες, οὔτινες με ὀλίγην καλήν θέλησιν και μικράν αλλά συστηματικήν προσφοράν, θα ήδύναντο νά καλύπτουν τούς διαφόρους τομεῖς τοῦ περιοδικοῦ, οὔτως ώστε κατ' αὐτόν τόν τρόπον νά προκύπη μία σχετική και εϋπρόσωπος έπάρκεια. Οὔτω πως τó περιοδικόν θα έχη πάντοτε ενδιαφέρον δι' ὄλους, και θα ύποβοηθήσῃ γενικωτέραν πρόοδον τής χημικῆς έπιστήμης εν 'Ελλάδι.

'Ακόμη και τώρα, παρ' ὄλας τās σημαντικῆς άτελείας τοῦ περιοδικοῦ, τās όποιίας ήμεῖς ποῦ ζῶμεν τóσον πλησίον του, γνωρίζομεν καλλίτερον παντός άλλου, εν είναι βέβαιον, ότι τοῦτο άκολουθεῖ ὁδόν άνο-

δικής εξέλιξης. Μία φυλλομέτρησης τόμων του περιοδικού εις διαφόρους χρονικάς περιόδους μέχρι σήμερα θα έπειθεν περί τούτου κάθε καλόπιστον και αντικειμενικόν κριτήν. Δέν πρέπει να άρκεσθώμεν εις τοϋτο. Είναί χρήσιμον να κάνωμεν καλοπίστους κριτικές δια να βελτιούμεθα περαιτέρω. Δέν πρέπει όμως να παρασυρώμεθα από μόνον την άρνητικήν πλευράν, κατά περιόδους άς παρατηρώμεν και την διανυθείσαν όδόν.

Υφίστανται αντικειμενικά άποδείξεις της συντελεσθείσης προόδου, διότι την άνοιξιν τό Chemical Abstracts έζήτησεν από τά «Χημικά Χρονικά» να αποστέλλωνται άεροπορικώς τά δοκίμια. Είναί κάτι αύτή ή άναγνώρισις, διότι τοϋτο έγένητο εις 50 έν τῷ συνολῷ περιοδικά εις τόν Κόσμον.

Αί ξενόγλωσσοι δημοσιεύσεις.

Έρχομαι, Κύριοι, τώρα εις έν έτερον έπίμαχον θέμα, περί τό όποιον τοσοϋτος θόρυβος έδημιουργήθη. Τό θέμα τών ξενογλώσσων δημοσιεύσεων. Άπαντες γνωρίζομεν, ότι πολλοί διαπρεπείς Έλληνες χημικοί είναι ήναγκασμένοι να δημοσιεύουν τάς εργασίας των εις ξένα περιοδικά, διότι κατά τά κρατοϋντα εις όλον τόν επιστημονικόν κόσμον διεθνώς, τά δεδομένα τών έρευνητικῶν εργασιῶν πρέπει να άνακοινοϋνται εις τό διεθνές επιστημονικόν κοινόν μέσῳ τών διεθνώς άνεγνωρισμένων επιστημονικῶν περιοδικῶν και εις τάς μεγάλας διεθνείς γλώσσας.

Κατά τά τελευταία έτη, χάρις εις τάς προσπάθειας τών τελευταίων έπιτροπῶν, ήρχισαν να δημοσιεύωνται δια τού περιοδικού εργασίαί, κατ' άρχήν Έλλήνων επιστημόνων, εις ξένην γλώσσαν. Αί εργασίαί αύται, κατά τά καθιερωμένα εις τό παρελθόν, θα εΐχον λάβει τήν όδόν πρὸς τά ξένα περιοδικά. Τό ότι αί εργασίαί αύται έδημοσιεύθησαν εις έλληνικόν περιοδικόν, δέν ήτο τοϋτο σημαντικόν βήμα προόδου; Ποίος καλόπιστος κριτής δέν θα άνεγνώριζε τήν προπάθειαν αύτήν της συγκρατήσεως τών εργασιῶν αύτῶν εις Έλληνικόν περιοδικόν, έστω και έν είναι γεγραμμένα εις ξένην γλώσσαν, συνήθως ή άγγλικήν ή γαλλικήν; Χάρις εις τήν κάποιαν καθίερωσιν της δημοσιεύσεως ξενογλώσσων εργασιῶν, κατ' άρχάς Έλλήνων, ήρχισεν βαθμηδόν να αποστέλλωνται και συνεργασίαί ξένων και Έλλήνων έν συνεργασία ή και μόνον ξένων. Άντιλαμβάνεσθε τήν σημασίαν τοϋ γεγονότος τούτου, τό όποιον άντιστοιχεί εις μίαν άπαρχήν διεθνούς προβολής τοϋ περιοδικού μας. Άντί της άνευθύνου ή κακοβούλου κριτικής, θα πρέπει να άπευθύνωμεν θερμά συχαρητήρια εις τούς συνάδελφους αυτούς, οΐτινες ύπήρξαν πρωτοπόροι εις τόν τομέα αυτόν. Δέν ύστέρησαν κατ' οϋδέν τό περιοδικόν, αντιθέτως συνέβαλον άποτελεσματικώς εις τήν διεθνή αύτοϋ προβολήν. Όχι μόνον δέν θα πρέπει να άνασταλοϋν αί ξενόγλωσσοι δημοσιεύσεις, αλλά να πολλαπλασιασθόν και να γενικευθόν αί προσφοραί πρὸς τό περιοδικόν και τών πολλῶν εισέτι εργασιῶν τών Έλλήνων επιστημόνων, οΐτινες εξακολουθοϋν να λαμβάνουν τήν όδόν πρὸς τά έξω.

Διέπραξαν μέγα λάθος οί συνάδελφοι- μέλη της Έπιτροπής, οΐτινες ίσχυρίσθησαν ότι ή δημοσίεϋσις τοιούτων ξενογλώσσων εργασιῶν έξημίωσεν τό περιο-

δικόν, όπερ, κατ' αυτούς, με τόν τρόπον αυτόν, έξετράπη τοϋ προορισμοϋ του. Τό περιοδικόν έκέρδισε πολλά έκ της καινοτομίας του αύτης, έστω και έν ή πρόοδος αύτοϋ δέν ύπήρξεν συμμετρική εις όλους τούς τομείς. Υπό ποίαν έννοιαν ήννόουν οί συνάδελφοι αύτοί τήν πρόοδον; μήπως δια μόνης της διαμορφώσεως περιοδικού έσωτερικής μόνον καταναλώσεως; Άρνούμεθα τήν θέσιν αύτήν ύπαναπτύκτου και άνικάνου να προβληθῆ εις διεθνή πλαίσια και δια τό περιοδικόν μας, αλλά συγχρόνως και δια τόν Έλληνικόν Χημικόν Κόσμον. Παρεσύρθησαν έτι περαιτέρω οί συνάδελφοι αύτοί, όταν, αντί τουλάχιστον της σιωπής ή έστω και της εύπρεπούς διατυπώσεως της γνώμης των, έφθασαν μέχρι τοϋ σημείου να προβοϋν εις άήθεις χαρακτηρισμούς δια τά μέλη τών παλαιότερων έπιτροπῶν, άτινα με τάς ίδικάς των προσωπικάς συνεργασίας συνέβαλον εις τήν άνοδικήν εξέλιξιν τοϋ περιοδικού. Άπαντῶμεν ότι δέν έπετρέπετο να κακομεταχειρισθόν κατ' αύτόν τόν τρόπον τήν πρωτοπορίαν τοϋ επιστημονικού μας κόσμου. Εΐμεθα υπερέφανοι δι' αυτούς.

Άς έξετάσωμεν όμως τό θέμα και από μιάς άλλης πλευράς. Άς δεχθώμεν ότι ξένοι γνωστοί επιστήμονες μάς κάμουν τήν τιμήν να άποστέλλουν πρὸς δημοσίεϋσιν δια τοϋ περιοδικού εργασίας των συντεταγμένας, προδήλως, εις ξένην γλώσσαν. Έρωτῶ, Κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να άρνηθώμεν τήν δημοσίεϋσιν; Έάν ναί, τότε πῶς θα άρνηθώμεν τοϋτο εις τούς Έλληνες συνάδελφους; Δέν φαντάζομαι ότι ύφίστανται πολλοί συνάδελφοι, οΐτινες θα προέβαινον εις τήν λήψιν τοϋ αντιδημοκρατικού τούτου μέτρου ή θα ήρνούντο τήν δημοσίεϋσιν εργασίας ξένων. Άρνησιν θα προέβαλλον μόνον όσοι θα έπεθύμουν τήν κατάπτωσιν και καταδίκην τοϋ περιοδικού εις τύπον φυλαδίου έσωτερικής καταναλώσεως άναξίου επιστημονικού σώματος, ως οί Έλληνες Χημικοί.

Κύριοι Συνάδελφοι, περαιώνωντες, έπιθυμοϋμεν πρώτοι ήμείς να προβάλωμεν τό αίτημα της βελτιώσεως εις τό περιοδικόν. Υφίσταται άνάγκη βελτιώσεων ώρισμένων στηλῶν αύτοϋ. Η μόνη όδός πρὸς τοϋτο είναι όπως ό χημικός κόσμος βοηθήσῃ δια της συνεργασίας του εις τήν ανάπτυξιν τών στηλῶν αύτῶν. Αί βελτιώσεις δέν έπέρχονται με διατυμπανισμόν κενῶν προγραμμάτων, αλλά με συγκεκριμένην ύλην. Οί δῆθεν προγραμματισμοί μεταβολῶν με βάση τάς προηγουμένας κριτικές, δέν θα άποφέρουν ή ζημίαν άνεπανόρθωτον εις τό περιοδικόν, τό όποιον θα ρίψουν πρὸς τά όπίσω. Καλλίτερον να μη γίνουν τοιούτου είδους μεταβολαί. Οί πρώτοι καταρτίσαντες τόν ύφιστάμενον Όργανισμόν, μολοντί διεμόρφωσαν τοϋτο βάσει της καταστάσεως της επιστήμης και τών άναγκῶν της εποχής εκείνης, ήτοι πρὸ 25-30 έτών, ύπήρξαν σοφώτεροι και εύρύτεροι τήν αντίληψιν όλων εκείνωτ, οΐτινες επιδιώκουν όπισθοδρομικήν πορείαν εις τήν εξέλιξιν.

Άς άφήσωμεν κατά μέρος, Κύριοι, τάς μη έπικοινωνητικὰς και άς επιδοθώμεν εις τό δημιουργικόν έργον της άνόδου και της προόδου. Είναί γεγονός ότι τοϋτο είναι δυσχερές και άπαιτεΐται και χρόνος και προσπάθειαι πολλάί, άθόρυβος εργασία, εύρύτης αντίληψεων και πρὸ παντός άνωτερότης ήθους

και ξεαρσις υπέρ τας προσωπικάς αντιθέσεις.

Υπάρχει, Κύριοι συνάδελφοι, χώρος δι' όλους εις τὸ περιοδικόν. Ὅλοι δύνανται νὰ συμβάλουν εις τὴν ἐξύψωσιν αὐτὴν καὶ εις τὴν πληρεστέραν ἀνταπόκρισιν εἰς τὸν προορισμὸν αὐτοῦ: ἀπὸ τοῦ καθαρῶς ἐργαστηριακοῦ, τοῦ ἀσχολουμένου εις τὴν ἀκαδημαϊκὴν ἔρευναν, τοῦ ἐργαζομένου εις τὴν ἐφηρμοσμένην ἔρευναν, τὴν τεχνολογίαν, τὸν ἐνδιαφερόμενον διὰ τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὰ τεχνικοοικονομικά, μέχρι τοῦ ἀγωνιζομένου διὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τοῦ κλάδου.

Ἄπαντες δύνανται νὰ ἐνισχύσουν τὸ περιοδικόν, ὑπὸ μίαν μόνον προϋπόθεσιν ὅμως: διὰ τῆς ἀποστολῆς εἰς αὐτὸ ὕλης πρὸς δημοσίευσιν τῆς ποιότητος ποῦ ἐπιβάλλει ἐν ἄξιον τοῦ ὀνόματός του περιοδικόν, ὅπερ ἀντικατοπτρίζει τὸ ἐπιστημονικόν, τεχνικόν καὶ πολιτιστικόν ἐπίπεδον τοῦ κλάδου μας. Πρέπει ὅμως νὰ προσέξωμεν ὅτι ἂν εἶναι δυνατὸν διὰ κοινῆς προσπάθειας καὶ εἰς ἕκαστος ἐκ τῆς σκοπιᾶς του, τὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν πρόσδον τοῦ περιοδικοῦ, εἶναι ὅμως εὐκόλον, μὲ ἀμελετήτους καὶ προχειροὺς ἀποφάσεις μας, νὰ τὸ καστρέψωμεν. Ἄς βοηθήσωμεν εἰς τὸ δημιουργικὸν ἔργον καὶ αἷς ἀποφύγωμεν τὸ καταστρεπτικόν.

Ἡμεῖς, Κύριοι Συνάδελφοι, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ψήφου Σας μᾶς τιμήσατε, ἐκλέξαντάς μας μέλη τῆς Δ.Ε., σὰς ἐξεθέσαμεν τὰς ἀπόψεις, αἵτινες ἀπορρέουν καὶ ἀπὸ τὴν πείραν μας καὶ ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν τῶν δημιουργηθέντων θεμάτων ἀπὸ θέσεως εὐθύνης.

Ἐναπόκειται εἰς Ὑμᾶς κρίνοντες, νὰ ἀποφανθῆτε.

κ. Β. Παπαγιάννης: Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι, ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ πτυχίου ἐργάζομαι εἰς τὴν βιομηχανίαν. Διακαῆς πόθος μου ἦτο νὰ ἐκπροσωπηθῆ εἰς τὸ περιοδικόν μας ἢ ὅλη βιομηχανικὴ καὶ τεχνικὴ κίνησις τοῦ τόπου μας καὶ μάλιστα ὑπ' αὐτάς τὰς συνθήκας ποῦ ἀντιμετωπίζομεν τελευταίως.

Δι' αὐτό, ὅταν ἐπροτάθην νὰ γίνω μέλος τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ κ. Κούμουλου, τότε εἶπον ὅτι ἡ προσωπικὴ μου γνώμη ἦτο, ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ γίνῃ ἕνας συγκερασμὸς ὄλων τῶν κατευθύνσεων, τὸσον τῶν κ.κ. Καθηγητῶν, ὅσον καὶ τοῦ κ. Κούμουλου, ποῦ ἐκπροσωπεῖ αὐτὸν τὸν τομέα, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀποδώσῃ περισσότερον τὸ περιοδικόν. Δι' αὐτό εἶχον κάμει τὴν πρότασιν, ὅτι ἐγὼ δὲν μετέχω εἰς τὴν Διοικ. Ἐπιτροπὴν, εἰς τὸ ψηφοδέλιτον ποῦ με προτείνετε, ἐὰν δὲν γίνῃ συγκερασμὸς τῶν δύο ἀπόψεων. Ἐκαμα αὐτὴν τὴν πρότασιν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ξεκινήσαμε καὶ ἐπήγαμε εἰς τὸ σπίτι τοῦ κ. Νιαβῆ καὶ ἔγιναν αἱ διαπραγματεύσεις, τὰς ὁποίας ἠκούσατε. Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ εἶπω αὐτὰ τὰ πράγματα, διότι ὁ χημικὸς κόσμος πρέπει νὰ ἡξεύρῃ τί συμβαίνει καὶ νὰ μὴν ἀκούῃ τί τοῦ λέγει ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος. Ἐγὼ θεωρῶ ἀρκετὰ προσβεβλημένον τὸν ἑαυτόν μου ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Κούμουλου. Διότι λέγει «καί τινα μέλη τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς τῶν Χημικῶν Χρονικῶν, μὴ ἔχοντες τίτλους τιμῆς, τολμοῦν νὰ ἐκφέρουν τὴν γνώμην των». Κύριοι συνάδελφοι, ἐὰν ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Κούμουλος ἤθελε συνεργάτας καθαρῶς ἀκαδημαϊκοὺς, ἡμποροῦσε νὰ εἴπῃ, Κύριοι Συνάδελφοι, ἐγὼ δὲν σὰς δέχομαι εἰς τὸ ψηφοδέλιτον καὶ ὅτι ἐγὼ συνεργάζομαι μόνον μὲ διαθέ-

τοντας ἀκαδημαϊκοὺς τίτλους. Λοιπὸν ἡμεῖς, ποῦ δὲν διαθέτομεν ἀκαδημαϊκοὺς τίτλους, εὐὲν ἔχομεν καμμίαν θέσιν συνεργασίας, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ὀρθὸν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ὑβρίζωμεθα. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγεται ὅτι σκεπτόμεθα παρασυρόμενοι ὑπὸ τρίτων, εἶναι ὑποτιμητικὸν νὰ λέγεται δι' ἐπιστήμονας, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἔχουν ἀτομικὴν γνώμην καὶ παρασύρονται ὑπὸ τρίτων. Λυποῦμαι πάρα πολύ, ἀλλὰ ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ εἶπω αὐτὰ τὰ πράγματα.

(Χειροκροτήματα)

κ. Ἀσβέστης: Κύριοι, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀποτελῶ μέλος τῆς Ἐνώσεώς μας. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποῦ λαμβάνω τὸν λόγον εἰς Γεν. Συνέλευσιν. Μὲ πολὺ μεγάλην λύπην βλέπω ὅτι ἡ ἀνοδὸς μας εἰς τὸν ἕκτον ὄροφον εἰς τὸ κτίριον τοῦτο δὲν προσέφερε πολλὰ πράγματα εἰς τὴν ἄνοδόν μας σὰν ἐπιστήμονες καὶ σὰν πνευματικοὶ ἄνθρωποι. Βλέπω μίαν ἄνευ προηγουμένου συγκρουσιν μεταξύ συναδέλφων διὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐγὼ πιστεύω ὅτι μὲ ὀλίγην καλὴν θέλησιν ἡμποροῦν πολὺ καλὰ νὰ λυθοῦν καὶ ἡμποροῦν νὰ δώσουν πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα. Πιστεύω ἀπολύτως ὅτι ὅλοι μας ἔχομεν τὸν ἴδιον σκοπὸν. Λυποῦμαι πάρα πολύ δι' αὐτάς τὰς διαπιστώσεις καὶ κάμνω μίαν προσωπικὴν ἐκκλήσιν νὰ γίνῃ συγκερασμὸς ὄλων αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ νὰ πρυτατεύσῃ ἕνα πνεῦμα συνεργασίας καὶ κατανοήσεως.

(Χειροκροτήματα)

κ. Καρνῆς: Θὰ ἤθελα νὰ ὑποβάλω μίαν ἐρώτησιν εἰς τὸν κ. Κούμουλον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι σὰς ἐπρότειναν νὰ ἀναλάβῃτε τὴν ὑπευθυνότητα τοῦ δευτέρου τομέως τοῦ περιοδικοῦ καὶ τὴν ἀπεδέχθητε; Παρακαλῶ δώσατε μίαν σαφὴν ἀπάντησιν.

κ. Κούμουλος: Τελειώσατε καὶ θ' ἀπαντήσω.

κ. Σακελλαρίδης: Ἀναφέρεται εἰς τὰ πρακτικά.

κ. Καρνῆς: Τὸ ἀμφισβητῆτε;

κ. Κούμουλος: Τελειώσατε.

κ. Καρνῆς: Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Διοικ. Ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ ἐζήτησε καὶ ἀπεδέχθητε νὰ γίνῃ κοινὴ σύσκεψις καὶ ὥρισεν ὑμᾶς ἀντιπρόσωπον τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς νὰ συμμετάσχῃτε τῆς συζητήσεως μετὰ τοῦ Δ.Σ. διὰ τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς;

κ. Κατσούλης: Σεῖς εἴσασθε;

κ. Καρνῆς: Ὅταν ὑμεῖς ὑπῆρξατε διοικήσεις τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν» κατὰ τὴν περίοδον 1955... τότε ἐκάλεσατε αὐτὴν τὴν Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία συζητῆ καὶ ἀποφασίζει διὰ τὴν πορείαν τοῦ περιοδικοῦ;

κ. Κανδήλης: Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκλήθη τὸν Δεκέμβριον καὶ τὰ συμπεράσματά της ἔχουν καταχωρηθῆ εἰς τὰ πρακτικά.

κ. Καρνῆς: Ἐκλήθη τὸν Δεκέμβριον ἡ Ἐπιτροπὴ ὅπως ἀναφέρει ὁ ὀργανισμὸς τοῦ περιοδικοῦ. Τί ἐκάματε σεῖς ἐν τῷ μεταξύ ὡς μέλος τῆς Δ.Ε. ἡ ὁποία ἤλθε διὰ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν πορείαν τοῦ περιοδικοῦ καὶ νὰ τὴν ὠθήσῃ εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα; Ἐδείξατε τί ἡμπορεῖτε νὰ προσφέρετε καὶ μετὰ ἐκάλεσατε τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἠρωτήσατε ἐὰν πᾶμε καλὰ, ἢ δὲν πᾶμε καλὰ; Τὸ συμπέρασμα εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου ὅτι ἔπρεπε νὰ μείνετε ἐκεῖ ποῦ σὰς ἐξέλεξε ὁ χημικὸς κόσμος, νὰ δείξετε τὰς ἱκανότητάς σας νὰ προσφέρετε τὴν ἐργασίαν σας καὶ νὰ καλέσετε τὴν Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία ἡμποροῦσε ν' ἀπο-

φανθή και να γνωματεύση εάν πάτε καλά, ή δέν πάτε καλά και εάν καλλίτερα από την προηγούμενη Δ. 'Επιτροπήν, ή χειρότερα.

Και έρωτώ τὸ τρίτον και τελευταίον. "Όταν συνεκλήθη ή κοινή σύσκεψις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετά των 4 μελών τῆς Διοικ. 'Επιτροπῆς ἤλθετε κ. Κούμολοι ;

κ. Κούμολοι : "Ηλθα.

κ. Καρνῆς : "Ηλθατε, ἀλλά πότε ἐφύγατε ; Συνεκλήθη ή 'Επιτροπή εις τὰς 8 μ. και εις τὰς 8.20 μ. εἴπατε ὅτι θὰ φύγω, και ἐγὼ πού εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀκούσω τὰς γνώμας σας δέν τὰς ἤκουσα.

(Χειροκροτήματα)

κ. Γούναρης : Κύριοι συνάδελφοι, πράγματι δέν εἶναι συνηθισμένον διὰ μίαν Συνέλευσιν τῆς 'Ενώσεως 'Ελλήνων Χημικῶν τὸ λυπηρὸν φαινόμενον τὸ ὁποῖον παρουσιάζομεν σήμερον, νὰ ὑπάρχη μία ἀντιδικία μεταξύ ἀνθρώπων τοὺς ὁποῖους ὅλοι μας ἐκτιμῶμεν και εις τοὺς ὁποῖους ἀνεθέσαμεν τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς ἔργου, τὴν συνέχισιν δηλαδὴ τῆς ἐκδόσεως τῶν Χημικῶν Χρονικῶν και τὴν ἀνύψωσιν των εις ἓνα ἀνώτερον ἐπίπεδον.

'Απ' ὅ,τι ἤκουσα κανεὶς δέν διαφωνεῖ εις τὸ ὅτι εις τὸ περιοδικὸν μας πρέπει νὰ ὑπάρχη τὸ λαμπρὸ ἐπιστημονικὸν μέρος, ἀλλὰ και τὸ ἐξ ἴσου ἀπαραίτητον διὰ τὴν χώραν μας τεχνικοοικονομικὸν μέρος μαζί με τὰς ἄλλας ἐπιδιώξεις τοῦ κλάδου μας. Δέν ὑπάρχει καμμία διαφωνία. Εἶναι πράγματι κρίμα ἀνθρώποι οἱ ὁποῖοι ἡμποροῦν νὰ προσφέρουν τόσα πολλὰ εις τὸ περιοδικὸν μας νὰ ἀντιδικοῦν μεταξύ τους. Διότι πράγματι ὡς ἐτονίσθη ἀπὸ ὅλους τοὺς προλαλήσαντας και οἱ παραιτηθέντες και οἱ μὴ παραιτηθέντες ἡμποροῦν νὰ προσφέρουν πάρα πολλὰ και εις τὸ περιοδικὸν και εις τὸν κλάδον μας. "Ας προσπαθήσωμεν νὰ κλείσωμεν τὸ θέμα αὐτὸ εις τὴν Γεν. Συνέλευσιν και νὰ τοὺς παραπέμψωμεν εις τὴν 'Επιτροπήν ή ὁποία θὰ συγκληθῆ. 'Εκεῖ θὰ ἡμπορέσουν νὰ κάμουν ἓναν συγκερασμὸν ἀπόψεων και ν' ἀπαλύνουν τὸ χάσμα τὸ ὁποῖον βλέπω μετά λύτης μου ὅτι ἀρχίζει νὰ εὐρύνεται. Κινδυνεύομεν νὰ μὴ ὑπάρξη συγκερασμὸς ἀπόψεων και νὰ φθάσωμεν εις τὰ ἄκρα.

Παρακαλῶ ὅπως ή Γεν. Συνέλευσις δώσῃ μίαν λύσιν εις αὐτὸ τὸ θέμα. "Ας ξεχάσωμεν τὰς πικρίας πού ἐδημιουργήθησαν και ἄς προχωρήσωμεν ὅλοι ἡνωμένοι εις τὴν ἀξιοποίησιν και βελτίωσιν τῶν Χημικῶν Χρονικῶν.

(Χειροκροτήματα)

κ. Κούμολοι : Θὰ ἀπαντήσω εις τὰ ἐρωτήματα τὰ ὁποῖα μοῦ ἔθεσεν ὁ Συνάδελφος κ. Καρνῆς. Εἰς τὸ πρῶτον θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἦτο ὁ κ. Βούλγαρης διὰ νὰ ἀπαντήσῃ. Διότι πράγματι ἐγένετο μία σύσκεψις μεταξύ τοῦ κ. Κατσούλη και τοῦ κ. Βούλγαρη ὅπου ἐφάνη ὅτι ὑπῆρξε μία τελεία διαφωνία, ὡς πρὸς τὸν χειρισμὸν τοῦ θέματος. 'Ο κ. Βούλγαρης δέν ἔκαμε καμμίαν συγκεκριμένην πρότασιν. 'Ημεῖς ἐκάμαμε τὴν πρότασιν νὰ πληρῶνται τὰ ἄρθρα αὐτά. Τὴν ἡμέραν πού συνήλθομεν ὑπελογίσασαμεν ὅτι διὰ τὸ δεύτερον μέρος θὰ ἐχρειάζετο ὕλη διὰ τὰ τεύχη τὰ ὁποῖα ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ ἐκδώσῃ ή Διοικ. 'Επιτροπή.

'Ο κ. Βούλγαρης νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε ἀναλόγως

ν' ἀναφέρῃ εις τὴν Διοικ. 'Επιτροπήν. Αὐτὴ εἶναι ή ἀπάντησις ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἰδικὰ μας καθήκοντα.

κ. Σακελλαρίδης : Εἶναι γεγονός ὅτι ἐδέχτητε ν' ἀναλάβετε τὸ δεύτερον μέρος ;

κ. Κούμολοι : Διεφώνησα με τὸν κ. Βούλγαρη, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του ἐπὶ δίμηνον.

κ. Νιαβῆς : Δέν ἀνεθέσαμεν εις τὸν κ. Βούλγαρη.

κ. Κούμολοι : Συνήλθομεν ὡς ὑποεπιτροπή, ἄς ἔλθῃ ὁ κ. Βούλγαρης νὰ εἴπῃ ὅτι δέν συνήλθομεν και ὅτι δέν ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν.

κ. Πρόεδρος : Διατί σεῖς ἀφήσατε τὸν κ. Βούλγαρη ἐφ' ὅσον ὅλοι ἀνεγνωρίζον ὅτι εἴσθε ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς τῆς 'Επιτροπῆς ;

κ. Κούμολοι : Διότι ἐγὼ ἔθεσα τὸ θέμα ὅτι χωρὶς πληρωμῆν δέν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τὰ λεγόμενα οἰκονομικοτεχνικά ἄρθρα, ὡς και τὰ ἄρθρα ἐπισκοπήσεως ὡς ἄλλωστε και σεῖς κ. Πρόεδρε ἀναφέρατε ἐνώριτερον εις τὴν παρούσαν συνέλευσιν.

κ. Πρόεδρος : Εἴσθε τριμελῆς 'Επιτροπή. 'Απέτυχε ὁ ἓνας, διατί δέν ἀνέλαβεν ὁ ἄλλος ;

κ. Κούμολοι : Δέν ἀπέτυχα. 'Εγὼ ἀπεχώρησα πρὸ τῆς λήξεως τοῦ διμήνου ἀπὸ τὴν Διοικ. 'Επιτροπήν τοῦ Περιοδικοῦ.

κ. Πρόεδρος : Διεφώνησατε. Διατί δέν ἀνελάβατε σεῖς ;

κ. 'Αργυρίου : Δέν πρόφθασε ν' ἀποτύχῃ ὁ κ. Βούλγαρης. Διότι μετά ἀπὸ δύο συνεδριάσεις ἀπεχώρησεν ὁ κ. Κούμολοι.

κ. Κούμολοι : 'Εάν ἔχουν τηρηθῆ καλῶς τὰ πρακτικά θὰ εἶναι εὐχερὲς νὰ διαπιστωθῆ ή ἀκρίβεια τῶν λεγομένων μου.

Τὸ ἀκόλουθον θέμα τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ προσωπικῶς τὸν κ. Καρνῆ εἶναι τὸ ἐξῆς : "Ἐγινε μία συνεδρίασις εις τὴν ὁποίαν παρέστη ὁ κ. Τερμεντζῆς, εις τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη ή σύγκλησις τῆς 'Επιτροπῆς και μάλιστα ἐγένετο συζήτησις ὅτι δέν θὰ τηρηθῆ ἄλλη διαδικασία, ἀλλ' ὅτι τὰ μέλη τοῦ Δ. Σ. τὰ παρόντα κατὰ τὸν κανονισμὸν θὰ μετέφερον τὴν ἀποψιν αὐτὴν εις τὸ προσεχές Δ. Σ. διὰ νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς 'Επιτροπῆς.

κ. Καρνῆς : "Ἐχετε διαβάσει τὸ καταστατικὸν τοῦ περιοδικοῦ και γνωρίζετε ποία διαδικασία ἔπρεπε νὰ τηρηθῆ ; "Ἦτο τελείως ἀνεξάρτητον αὐτὸ.

κ. Κούμολοι : Συνεζητήθη τὸ σημεῖον αὐτὸ και ἀπεφασίσθη νὰ διαβιβασθῆ ή πρότασις τῆς Διοικ. 'Επιτροπῆς εις τὸ Δ. Σ. τῆς ΕΕΧ ἄνευ ἄλλης διαδικασίας. Καὶ εις τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν ὅταν ἠρώτησα τὰ παρόντα μέλη τοῦ Δ. Σ. ποῖαν ἀπόφασιν ἔλαβε τὸ Δ. Σ. ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ή ἀπάντησις ἦτο ὅτι ὁ κ. Καρνῆς εἶπε ὅτι πρέπει ή πρότασις τῆς Δ. Ε. νὰ διαβιβασθῆ ἐγγράφως. Πράγματι ἀνέφερον προσωπικῶς ἐσᾶς. 'Εάν αὐτὴ ή θέσις τῶν μελῶν τοῦ Δ. Σ. ἔχει σχέσιν με τὴν ἐρώτησιν τοῦ κ. Καρνῆ ἐπαφίεται εις τὴν Γεν. Συνέλευσιν νὰ κρίνῃ

κ. Καρνῆς : Τὸ Δ. Σ. εἶναι ὑποχρεωμένον νὰ τηρῆ τὰ Καταστατικά, τὰ ὁποῖα διέπουν και τὸ περιοδικὸν και τὴν "Ἐνωσιν.

κ. Γούναρης : "Ἐκαμαν μίαν πρότασιν. Νομίζω ὅτι ή Γεν. Συνέλευσις θὰ πρέπει νὰ δώσῃ μίαν λύσιν.

κ. Κόνστας : Καὶ ἐγὼ παρακαλῶ νὰ τελειώσῃ ή συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος.

κ. Παπαδημητρίου : Έξ ὧσων ἐξετέθησαν δὲν βλέπω νὰ ὑπάρχη οὐσιαστικὴ διαφορά ἐκ τῶν πραγμάτων δικαιολογημένη μεταξὺ τῶν δύο ἐμφανιζομένων ὡς μερίδων. Κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου τὸ θέμα προεκλήθη ἀπὸ κάποιαν πικρίαν ἢ ὁποία προήλθεν ἀπὸ προσωπικὰς παρεξηγήσεις. Οὐτε οἱ μὲν ἀρνοῦνται τὴν ἀξίαν τοῦ καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ μέρους τοῦ περιοδικοῦ οὐτε οἱ δὲ ἀρνοῦνται τὴν χρησιμότητα τοῦ δευτέρου μέρους. Ἐπομένως δὲν βλέπω καὶ νομίζω ὅτι καὶ ἡ Γεν. Συνέλευσις δὲν βλέπει νὰ ὑπάρχη διαφορά οὐσιαστικὴ μεταξὺ τῶν.

Προτείνω δι' ἡμῶν κ. Πρόεδρε, νὰ ἐκφρασθῆ ἢ εὐχὴ τῆς Γεν. Συνελεύσεως νὰ τεθῆ ἕνα τέρμα ὥστε ἀπερίσπαστος πλέον ἢ Ἐπιτροπὴ, παραγνωρίζουσα αὐτὰς τὰς μικροπαρεξηγήσεις καὶ δικαιολογημένας ἴσως πικρίας νὰ συνεχίσῃ ὁ καθένας εἰς τὸν τομέα τῆς ἀρμοδιότητός του νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ περιοδικὸν καὶ ἐπομένως εἰς τὸν χημικὸν κόσμο. Καὶ διὰ νὰ μὴ κατέλθω τελειῶς ἀναιμάκτως ἀπὸ τὸ βῆμα αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ εἶπω εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον, ὅτι ἔχομεν καὶ μερικὰ ράμματα διὰ τῆ γούνα τους. Ἄλλὰ ἐπιφλασσομένη διὰ τὴν προσεχῆ Γεν. Συνέλευσιν διότι ἀπόψε δὲν μᾶς παρουσίασαν κἂν γούνα ἀλλὰ μερικὰ πράγματα δευτερευούσης σημασίας.

(Χειροκροτήματα)

κ. Γούναρης : Ἡ πρότασίς μου ἀφορᾷ τὸν τερματισμὸν τοῦ θέματος τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν».

κ. Βασιλειάδης : Ὅλοι οἱ προλαλήσαντες συνάδελφοι ὠμίλησαν διὰ συγκερασμὸν ἀπόψεων. Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν χρειαζόμεθα συγκερασμὸν, διότι βασικαὶ διαφοραὶ δὲν ὑπάρχουν. Ὅλοι συμφωνοῦν εἰς τὸ ὅτι τὸ περιοδικὸν πρέπει νὰ χωρίζεται εἰς δύο μέρη. Ὑπάρχει ἐπομένως κατὰ τὴν γνώμην μου ἕνα καὶ μοναδικὸν θέμα. Ἡ ἐξεύρεσις τῆς ὕλης. Διότι μέχρι στιγμῆς ἢ ὕλη προέρχεται ἀπὸ ὀλίγους μόνον συναδέλφους, οἱ ὅποιοι διαθέτουν πρὸς χάριν τοῦ περιοδικοῦ τὸν πολὺτιμὸν τῶν χρόνων πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Δὲν εἶναι δυνατὸν ὅμως νὰ συνεχισθῆ αὕτη ἢ κατάστασις. Πρέπει νὰ βοηθήσουν ὅλοι οἱ Συνάδελφοι. Καὶ αἱ «Σκέψεις καὶ γνώμαι» καὶ τὰ «Οἰκονομικὰ θέματα» καὶ τὰ «Κύρια ἄρθρα» εἶναι χρήσιμα καὶ ἐνδιαφέροντα. Ἄλλὰ ποιὸς θὰ τὰ γράψῃ; Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο πρόβλημα κ. συνάδελφοι. Ποιὸς θὰ διαθέσῃ ὀλίγον ἀπὸ τὸν πολὺτιμον χρόνον του διὰ τὸ περιοδικόν; Ἐὰν ὑπάρχη κανεὶς ὁ ὅποιος θέλει νὰ γράψῃ κάτι, ἄς τὸ κάνει καὶ ἐγὼ ὑπόσχομαι νὰ δημοσιευθῆ.

(Χειροκροτήματα)

Ὁ κ. Κ. Τσίρος : Νομίζει ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ γνώμην ἐπὶ τῆς διαρθρώσεως τῆς ὕλης τοῦ Περιοδικοῦ.

Πιστεύει ὅτι τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Περιοδικοῦ καλῶς ἔχει καὶ νὰ κατοχυρωθῆ τοῦτο μὲ ἀπόφασιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Παρακαλεῖ τοὺς συναδέλφους ποὺ γράφουν εἰς ξένην γλῶσσαν νὰ δίδουν συγχρόνως εὐρεῖαν περίληψιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Νομίζει ὅτι ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Περιοδικοῦ ἢ Γενικὴ Συνέλευσις πρέπει νὰ λάβῃ ἀπόφασιν διὰ τὴν ὀργάνωσίν του. Ἡ μέλλουσα νὰ συγκληθῆ Ἐπιτροπὴ ὡς μόνον σκοπὸν πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν μελέτην τῶν τρόπων καὶ μέσων διὰ τῶν ὁποίων θὰ ὀργανωθῆ τὸ δεύτερον μέρος.

Δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν κ. Γούναρην εἰς τὸ ὅτι τὸ ὅλον θέμα τοῦ Περιοδικοῦ πρέπει νὰ μετατεθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις πρέπει νὰ λύσῃ, λαμβάνουσα τὰς ἀπαιτήτους ἀποφάσεις, τὸ ὅλον θέμα.

κ. Παπᾶς : Θὰ ἤθελον νὰ προσθέσω εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Τσίρου, τὴν ὁποίαν θεωρῶ πάρα πολὺ καλὴ μίαν ἀκόμη πρότασιν. Νομίζω ὅτι εἰς ἡν περιπτῶσιν κριθῆ ὅτι μία μελέτη δὲν πρέπει νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὰ «Χημικὰ Χρονικά», σκοπιμώτερον εἶναι, ἀντὶ νὰ δοθῆ ἀπάντησις δι' ἐπιστολῆς, νὰ καλῆται ὁ ἐνδιαφερόμενος καὶ νὰ συζητῆται τὸ θέμα. Ἔτσι θὰ ἐξομολώνωνται καλλίτερον αἱ διαφοραὶ καὶ δὲν θὰ ὑπάρχουν παρεξηγήσεις ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ διαμαρτυρίαι.

κ. Ἰωαννίδης : Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ προσέξωμεν ἰδιαιτέρως τὴν πρότασιν ἢ ὁποία ἐγένετο, νὰ δημοσιεύωνται θέματα ἐπὶ πληρωμῆ. Τὸ νὰ γράψῃ κανεὶς ἕνα θέμα καὶ νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ περιοδικὸν εἶναι τιμητικὸν δι' αὐτόν. Δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ὀρίσωμεν ἀνθρώπους ἐπὶ πληρωμῆ διὰ νὰ γράφουν.

(Χειροκροτήματα)

κ. Ι. Κατσούλης : Θὰ καταθέσω τὴν ἐπιστολήν μου καὶ ἂν κρίνετε ὅτι εἰς αὐτὴν ὑπάρχει καμμία μομφὴ ἐναντίον τῶν μελῶν τόσοσ τῆς παλαιᾶς Δ.Ε. ὅσον καὶ τῆς νῦν Δ.Ε. παρακαλῶ νὰ διαβασθῆ διὰ νὰ τὴν ἀκούσῃ ἢ Γεν. Συνέλευσις.

κ. Πρόεδρος : Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ τερματισθῆ αὕτη ἢ συζήτησις.

κ. Νιαβῆς : Διὰ τὸν κ. Κατσούλην δὲν εἶχον ὑπ' ὄψει μου καμμίαν ἐπιστολήν.

κ. Σακελλαρίδης : Διὰ σᾶς δὲν εἶπε τίποτε.

κ. Κατσούλης : Ἐκ τῆς ὀμιλίας τοῦ κ. συναδέλφου ἀντελήφθην ὅτι ἀνεφέρθη καὶ εἰς ἐμέ.

Τὸ Περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει ἢ Ἐνωσίς μας, εἶναι τὸ πνευματικόν τῆς ὄργανον, ἀλλὰ ἐν ταύτῳ καὶ τὸ ἐπαγγελματικόν τῆς δελτίον. Εἰς ἄλλας χώρας οἱ Σύλλογοι Χημικῶν ἐκδίδουν δύο εἰδῶν περιοδικά, ἕν καθαρῶς ἐπιστημονικόν καὶ ἕν, ἐκτὸς τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιεχομένου λίαν γενικῆς φύσεως καὶ τὸ τμήμα, τὸ ἀσχολούμενον μὲ τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐπιδιώξεις. Δὲν θὰ ἀναφερθῶ διὰ τὰ λαμβάνοντα χώραν εἰς τὰς μεγάλας Δυτικὰς χώρας. Ἄς ἴδωμεν τί γίνεται εἰς τὰς γειτονικὰς τοιαύτας. Ὅσοι ἐκ τῶν κ.κ. συναδέλφων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως, λαμβάνουν τοιαῦτα—ἡμεῖς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας λαμβάνομεν τοιαῦτα ἀπὸ τὰς χώρας Γιουγκοσλαβίαν, Βουλγαρίαν, Οὐγγαρίαν κ.λ.π. ὑπάρχουν καὶ ἐπιστημονικὰ ἄρθρα, ὅχι καθαρὰ ἐρεύνης, ἴσως ἐφηρμοσμένης ἐρεύνης, ἄρθρα ἐπισκοπήσεως ἢ ἐνημερώσεως, γράφονται εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου καὶ ἔχουν μίαν περίληψιν εἰς τὴν Ρωσικὴν, Γερμανικὴν καὶ κατὰ τρίτον λόγον εἰς τὴν Γαλλικὴν ἢ Ἀγγλικὴν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς Δυτικὰς Χώρας, ἀπ' ὧσας Χώρας γνωρίζω τουλάχιστον ἐγὼ, εἰς καμμίαν ἀπὸ αὐτὰς δὲν ἐκδίδεται περιοδικὸν εἰς ξένην γλῶσσαν. Ἴσως νὰ εἰπῆτε ὅτι εἰς τὴν Ὀλλανδίαν ἐκδίδεται ἕνα περιοδικὸν «Analytica Chimica Acta», τὸ ὁποῖον δημοσιεύει ἐργασίας εἰς τὴν Ἀγγλικὴν, Γερμανικὴν καὶ Γαλλικὴν. Ἄλλὰ κύριος ὀργανισμὸς, ὁ ὅποιος τὰ ἐκδίδει, εἶναι ἰδιωτικὸς ὀργανισμὸς, βγάζει χρήματα, δὲν εἶναι ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ὀλλανδικῆς Ἐνώσεως, οὐτε τῆς Ὀλλαν-

δικής 'Εταιρίας Χημικών. Τό ἴδιον γίνεται καί εἰς τὴν Ἱρλανδίαν.

Καί διερωτῶμαι, διατί συνήντησα ἐγὼ προσωπικῶς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς συγκλήσεώς μας εἰς Σῶμα αὐτὴν τὴν ἀντίδρασιν; Καί συνήντησα καί κάτι ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἀναφέρω μὲ κάποιαν πικρίαν. Τὴν πρώτην ἡμέραν ποὺ ἐπῆγα καί ἐκάθησα εἰς τὸ μεγάλο τραπέζι, ἐζήτησα τὸν λόγον καί εἶπον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν: «Εἶμαι ἐξουσιοδοτημένος ἀπὸ τὸν κ. Κούμουλον, ὅστις σήμερον δὲν ἠμπορεῖ νὰ παρευρεθῆ, καθ' ὅτι ἔχει ἀποσταλῆ ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ Ο.Β.Α. εἰς τὸ μεταλεῖον Ἀλεξανδρουπόλεως, καί εἶπον νὰ μὴ συνέλθωμεν εἰς Σῶμα, δεδομένου ὅτι δι' ἐμένα ἀποτελεῖ ζήτημα τάκτ. Δὲν ἤθελα νὰ τὸ ἀποκαλύψω. Ἀλλὰ θὰ τὸ εἶπω. Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ποὺ ἐπῆγε μὲ τὸν κ. Βαρνάβα καί παρεκάλεσα τὸν κ. Κούμουλον νὰ συνεργασθῆ. Ἡξεύρω τὰς ἐργασίας του καί τὰς προσπάθειάς τὰς ὁποίας κατέβαλλε ἀπὸ τὰ ἔτη 1948-52 εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν. Ἡξεύρω τὰς προσπάθειάς του διὰ τὴν ἐκβιομηχανίαν τῆς χώρας καί ἠξεύρω πῶς ἐργάσθηκε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος καί αἰσθάνομαι τρόπον τινὰ δεσμευμένος ἔναντι τοῦ κ. Κούμουλου. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, τὸ λέγω μὲ μεγάλην μου λύπη αὐτὸ τὸ πράγμα, συνήντησα, εἶναι βαρυτάτη ἡ ἔκφρασις καί δὲν θὰ τὴν χρησιμοποίησω, συνήντησα ὄχι κατανόησιν. Λυποῦμαι πολὺ ποὺ τὸ λέγω. Εἶναι, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, μεταξύ τῶν συναδέλφων αὐτῶν. Μὲ τὸν κ. Σακελλαριδὴν συνδέομαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Ἡθέλησα νὰ φέρω τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ θέμα τοῦ Προέδρου. Εἶπον, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος συνεκέντρωσε τὰς περισσοτέρας ψήφους δικαιούται νὰ ἐκλεγῆ ὡς Πρόεδρος τῆς Διοικουσίας Ἐπιτροπῆς. Ἐθεσῶν τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν. Κάθε φορὰ ποὺ ἤθελα νὰ φέρω κάτι, παρ' ὅλον ὅτι κατειχόμεν ἀπὸ τὰς ἀγαθωτέρας προθέσεις, ἐν τούτοις πάντοτε εὐρίσκετο ἕνας τρόπος διὰ νὰ ἀνατρέψουν τὰς ἀπόψεις μου. Δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅλα τὰ παλαιὰ μέλη τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς. Ἀλλὰ ὑπεῖκοιτες ἀπὸ λόγους ἀβροφροσύνης συνεφώνουν πάντοτε μὲ τοὺς ἡγήτορας.

Λυποῦμαι, κ.κ. συνάδελφοι, διότι σὰς ἀπησχόλησα. Ἀπὸ τοῦ 1940, ὅτε ἀπεφοίτησα, δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως τῶν κοινῶν. Ἡθέλησα ν' ἀσχοληθῶ μὲ τὰ κοινὰ τὸ 1963. Νομίζω ὅτι ἔκαμα μεγάλο λάθος ποὺ σὰς ἀπησχόλησα.

(Χειροροσσήματα)

κ. Μπακόλας: Κύριοι Συνάδελφοι, διὰ δύο λόγους ἀνήλθον εἰς τὸ βῆμα. Νομίζω πῶς τὸ θέμα πρέπει νὰ θεωρηθῆ λήξαν, μετὰ τὰ ὅσα οἱ κ.κ. Γούναρης, Παπαδημητρίου καί Τσίρος ἐπρότειναν. Διεπιστώσαμεν ὅλοι μας ὅτι οὐσιαστικαὶ διαφοραὶ δὲν ὑπάρχουν, ἢ μᾶλλον δὲν ὑπάρχουν κἂν διαφοραί. Ὅλοι ὑποστηρίζουν, ὅτι τὸ περιοδικὸν πρέπει νὰ ἔχη αὐτὴν τὴν ἐξέλιξιν. Τὸ πρῶτον μέρος θεωρεῖται ἀμετάβλητον καί θὰ συνεχισθῆ τὴν ἐπιστημονικὴν του ἀνάπτυξιν, ὅπως μέχρι σήμερον. Δὲν μένει παρὰ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ δευτέρου μέρους. Καί εἴπομεν νὰ συνεχισθῆ ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπροσκόπτως τὸ ἔργον τῆς καί νὰ κληθῆ ἡ γνωμοδοτικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ εὕρῃ τοὺς τρόπους καλλιτέρας ὀργανώσεως τοῦ δευτέρου μέρους. Αὐτὸ ἦτο τὸ συμπέρασμα.

Καί ἐπαναλαμβάνω καί ἐγὼ τὴν ἔκκλησιν τοῦ κ. Παπαδημητρίου, ὅπως θεωρηθῆ ὡς περαιωθεῖσα ἡ συ-

ζήτησις καί νομίζω ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένον, κατόπιν τοῦ εὐτυχοῦς γεγονότος τῆς ἀποκτήσεως ἰδίας στέγης, νὰ προωθήσωμεν τὰ θέματα τοῦ κλάδου καί ὅλοι μαζί, συνεργαζόμενοι, νὰ βοηθήσωμεν τὸ περιοδικόν. Τὰ προβλήματα τοῦ κλάδου μας εἶναι πολλὰ καί αἱ στιγμιαὶ εἶναι δύσκολοι. Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης προτάσεως τοῦ κ. Τσίρου νὰ λάβωμεν μίαν ἀπόφασιν. Ἐπίσης παρακαλῶ ἡ ἔκκλησις τῶν κ.κ. Γούναρη καί Παπαδημητρίου νὰ γίνῃ πραγματικότητα.

(Χειροροσσήματα)

κ. Γούναρης: Ἀπλῶς βλέποντας τὸ περιοδικὸν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, νομίζω ὅτι ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀπόψεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐκφράξῃ. Ὑπάρχει τὸ καθαρὸν ἐπιστημονικὸν μέρος. Δύο ὠραιότατα κείμενα τοῦ κ. Κώνστα διὰ τὸ νέον ἐργοστάσιον πετρελαίου ἐν Ἑλλάδι καί ἀκολουθοῦν αἱ ἐπαγγελματικαὶ εἰδήσεις. Ἐπομένως διαπιστοῦται ὅτι ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὕλη, μπαίνει εἰς τὸ περιοδικόν.

κ. Μεντζελόπουλος: Κύριοι Συνάδελφοι, τὸ συζητούμενον θέμα ἐπεξετάθη περισσότερο ἀφ' ὅτι ἔπρεπε καί, δυστυχῶς, ἐγλίστρησε σὲ πολλὰ σημεῖα καί σὲ κατευθύνσεις ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ παρουσιασθοῦν. Εἶναι καταπληκτικὸν ἐπιστήμονες ὄλων τῶν κατηγοριῶν, ὅλης τῆς κλιμακώσεως τῶν Χημικῶν, εἶναι πολὺ λυπηρὸν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἔχωμεν ἀντεγκλήσεις, Σωματείων, ὅς εἴπωμεν, κατωτέρου ἐπιπέδου. Λοιπὸν τὸ θέμα, ἀφοῦ ἔτσι ἐξειλίχθη, νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξετασθῆ ὅπως ἐζητήσθη. Διότι δὲν πρέπει νὰ φύγωμεν ἀπὸ ἐδῶ καί νὰ μείνωμεν μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐκάμαμεν μίαν πολυλογίαν ἐπὶ ἐνὸς τόσοσιν σοβαροῦ θέματος. Καί πράγματι εἶναι σοβαρώτατον τὸ θέμα. Ὅλοι ἠξεύρομεν, ὅσοι γνωρίζομεν μίαν γλῶσσαν, τὰ ἀξιόλογα περιοδικὰ τῶν διαφόρων χωρῶν τοῦ κύκλου μας. Ἡξεύρομεν πῶς συντάσσονται, ἠξεύρομεν ποίαν γραμμὴν ἀκολουθοῦν. Ὅχι τώρα ποὺ λέγομεν ὅτι ἡ ἐπιστήμη μας ἐπῆρε πάρα πολλὰς διαφοροποιήσεις. Καί τότε ποὺ ἡ ἐπιστήμη μας ἦτο ἀπλή, τὰ περιοδικὰ εἶχον κάποιαν σύμνοιαν καί συνάρτησιν μεταξύ τοῦ θεωρητικοῦ καί τοῦ ἐφηρμοσμένου. Ἐδῶ θέλομεν νὰ κάμωμεν ἕνα κομποῦζιο. Διὰ νὰ λειψῇ, κατὰ τὴν γνώμην μου, αὐτὸ τὸ κομποῦζιο, νομίζω ὅτι χρειάζεται τὸ περιοδικόν μας νὰ χωρισθῆ εἰς αὐτοτελὲς περιοδικὸν ἐπιστημονικῆς παρακολουθήσεως διαφόρων θεμάτων καί εἰς περιοδικὸν ἐπαγγελματικῶν καί χημικοτεχνικῶν μελετῶν, τὸ ὁποῖον νὰ κυκλοφορῆ αὐτοτελῶς. Τὸ θέμα, ὡς εἶπον, εἶναι σοβαρὸν καί νομίζω ὅτι ὀρθὸν εἶναι νὰ κληθῆ ἐκτάκτως μία Γενικὴ Συνέλευσις μὲ μοναδικὸν θέμα τὴν ὀργάνωσιν τοῦ περιοδικοῦ.

Κατὰ τὴν ὁμιλίαν μου ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ τρόπου δημοσιεύσεως ἐργασιῶν συναδέλφων εἰς τὰ «Χημικὰ Χρονικά», ἠθέλησα νὰ μὴν ὀλοκληρώσω τὰς σκέψεις μου πρὸς ἀποφυγὴν συνεχίσεως τῆς ἐκνευριστικῆς ἀτμοσφαιρας, τῆς ἐκδηλωθείσης ἀντιδικίας συγγραφέων καί Διοικουσίας Ἐπιτροπῆς τῶν Χημικῶν Χρονικῶν, πιστεῦων ὅτι εἰς μίαν εἰδικὴν μικρὰν συνέλευσιν, ἦν ἐπρότεινα, θὰ ἠδυνάμην νὰ ὁμιλήσω λεπτομερέστερον.

Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ πρότασις μου. Ἐκ τούτου παρακαλῶ νὰ θελήσῃτε νὰ ἀναφερθοῦν εἰς τὴν ὁμιλίαν μου συμπληρωματικῶς καί τὰ ἀκόλουθα:

Ἐξ ὅσων ἤκουσα ἐπὶ τῆς ἀντιδικίας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τινῶν συγγραφέων, ἐνισχύθη εἰς τὴν ἀντίληψίν μου ὅτι κάποια ἀνωμαλία ὑφίσταται εἰς τὰς δημοσιευόμενας ἐργασίας, κατόπιν τῆς κρίσεως τῶν ἀρμοδίων πρὸς τοῦτο ἀξιολογῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς, ὥστε, ἐλάχισται ἐργασίαι, πρωτότυποι ἢ μή, νὰ ἐγκρίνονται πρὸς δημοσίευσιν, ὕπερ βαθμιαίως ἐπὶ ἔτη μέχρι τοῦδε νὰ συντελέσῃ εἰς μαρασμὸν πλείστων συναδέλφων τῆς ἐφέσεώς των νὰ ἀσχολοῦνται εἰς τὸν κατατοπιστικὸν καὶ ἐρευνητικὸν τομέα τῆς πολυκλάδου συγχρόνου οἰκονομίας τῆς Χημικῆς Ἐπιστήμης, πρὸς ὄφελος καὶ τῶν πολλῶν συναδέλφων, οἵτινες δὲν τοὺς ἐπιτρέπει ἢ βαρεῖα ἐργασία των νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ σύγχρονα θέματα τῆς Ἐπιστήμης μας.

Κατὰ τὴν γνώμην μου, τὴν συνηρητέην μὲ πολυετῆ πείραν γύρω ἀπὸ τὴν ἀκαδημαϊκὴν, συγγραφικὴν καὶ περιοδικὴν κίνησιν ξένων καὶ ἡμετέρων στοιχείων, δέον νὰ ἐπέλθῃ κάποια τροποποίησις εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἀρμοδίων τῆς Ἐπιτροπῆς, συνισταμένη κυρίως εἰς τὸ χαμηλῶμα τοῦ ἐπιπέδου κρίσεως, ὅπερ ἔχει γίνεαι καθεστὸς ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν ἐργασιῶν εἰς τὰ δόκιμα περιοδικὰ τῶν μεγάλων χωρῶν, διότι παρ' ἡμῖν συγγέεται ἡ κρίσις μὲ ἐκείνην πρὸς ἀπονομὴν διδακτορικοῦ διπλώματος.

Πολὺ δὲ ὀρθῶς ἡ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ τῶν ξένων περιοδικῶν ἔχει καθορίσει ὑποσημειῶσιν «ἡ ἐργασία αὕτη πρωτότυπος ἢ μή, δημοσιεύεται ὑπ' εὐθύνην τοῦ συγγραφέως», ὑπονοουμένου ὅτι ἡ συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὅτι ἡ ἐργασία ἐκείνη ἠλέγχθη ἂν εὕρισκεται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ὀρθοδόξου δεοντολογίας τῆς Ἐπιστήμης.

Εἰς τὴν πρώτην εὐκαιρίαν ἐλπίζω νὰ ἐπεκταθῶ εἰδικώτερον.

κ. Γ. Τερμεντζής: Κύριοι Συνάδελφοι, νομίζω ὅτι ἐφ' ὅσον ἐτελείωσεν ἡ κριτικὴ ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τόσον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅσον καὶ τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν», θὰ πρέπει τὸ Προεδρεῖον τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν ν' ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῶν θιγέντων θεμάτων, διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὰ συμπεράσματά μας καὶ νὰ κάμωμεν τὰς προτάσεις μας εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως.

Ἡ Γεν. Συνέλευσίς μας εἶχε σήμερον μίαν ἐορταστικὴν μορφήν δεδικοιολογημένην, κατόπιν τῆς ἐκπληρώσεως ἐνὸς ἰδανικοῦ τοῦ Χημικοῦ κόσμου, τῆς ἀποκτήσεως ἰδιοκτητοῦ κτιρίου. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, δὲν εἶναι τὸ ὅτι ἀπεκτήσαμεν 500 τ.μ. εἰς τὴν ὁδὸν Κάνιγγος 27, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἀπεκτήσαμεν τὸ ὄρητῆριον, ἀπὸ τὸ ὅποιον θὰ ξεκινήσωμεν διὰ νὰ προβάλλωμεν τὰ δίκαια αἰτήματά μας καὶ νὰ ἐξυψώσωμεν, σὰν φορεῖς ποῦ εἴμεθα, τὴν Χημικὴν μας Ἐπιστήμη.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν 4μηνον περίπου χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Δ.Σ. τῆς Ἐνώσεώς μας ἐγένετο προγραμματισμὸς, βάσει τῶν συμπερασμάτων εἰς τὰ ὅποια κατέληξεν ἡ ἱστορικὴ Γεν. Συνέλευσις τῆς 10ης Μαρτίου ἐ.ἔ. Οἱ συμμετασχόντες εἰς τὴν Συνέλευσιν τοῦ Μαρτίου ἐν ὁμοφωνίᾳ κατέληξαν ὅτι πρέπει ὅλοι ν' ἀγωνισθῶμεν διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Κλάδου μας, διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς Ἐπιστήμης μας. Οἱ Ἑλλῆνες Χημικοὶ ἔχουν συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεων

των ἐναντι τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας μας καὶ ἐναντι τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἐχουν ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κατέχουν μίαν ἐξέχουσαν θέσιν εἰς τὸν Ἐπιστημονικὸν Κόσμον τῆς Χώρας. Μὲ γνώμονα τὰς διατυπωθείσας εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Μαρτίου σκέψεις ἠγωνισθῆμεν καὶ ἐπετύχαμε εἰς τὸν πρῶτον ἀντικειμενικὸν μας σκοπὸν, τὴν ἐνότητα τῆς τάξεως. Τὸ Δ.Σ. τῆς Ἐνώσεώς μας ἀποτελεῖ μίαν συνισταμένην ὄλων τῶν ἀπόψεων. Ἐν ἀγαθῇ συμπονοῖᾳ μεταξὺ τῶν ἀπόψεων συζητοῦνται καὶ τελικῶς εὕρισκονται αἱ καλλίτεροι δυνατοὶ λύσεις. Πολλάκις οἱ συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ., τὸ ὅποιον συνέρχεται ἐκάστην Τετάρτην, διαρκοῦν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου καὶ τελικῶς αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται ἐν ὁμοφωνίᾳ.

Ἡ καμπή, τὴν ὁποίαν διέρχεται ὁ Κλάδος μας, εἶναι πράγματι ἱστορικὴ καὶ χρειάζεται ἡ συνεργασία ὄλων μας. Ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως, πρῶτος μεταξὺ ἴσων συναδέλφων, προσπαθῶ ν' ἀσκῶ τὰ καθήκοντά μου συνεργαζόμενος μετὰ τῶν συναδέλφων.

Ὁ κ. Τζουβελέκης προηγουμένως ἔκαμε μίαν παρατήρησιν ὠθούμενος ἀπὸ τὴν καλὴν θέλησιν ποῦ τὸν διακρίνει.

«Διατί, κ. Πρόεδρε τῆς Ἐνώσεως τῶν Χημικῶν, δὲν γράφεις ἄρθρα διὰ τὰ «Χημικὰ Χρονικά», ἀλλὰ ἔδωσες ἄρθρον σου εἰς τὴν ἐφημερίδα «Βιομηχανικὴ Ἀναγέννησις»; Εἶμαι βέβαιος, ὅτι μετὰ τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν θὰ τοῦ δώσω, θὰ δικαιολογήσῃ ἀπολύτως τὴν ἐνέργειάν μου.

Ὡς γνωρίζετε, αἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν τὴν ἐγκύκλιόν μας. Ὄρισμένοι ἐξ αὐτῶν ὡς ἡ «Ναυτεμπορικὴ», ἢ «Ἡμερησία», τὸ «Βῆμα» ἔγραψαν καὶ ὀρισμένα σχόλια διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς νέας διοικήσεως τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν. Μοῦ ἐζητήθη ἀπὸ τὴν «Βιομηχανικὴν Ἀναγέννησιν» ἕνα ἄρθρον διὰ τὸν ρόλον τοῦ Χημικοῦ. Καὶ ἔγραψα ἕνα ἄρθρον διὰ τὸν ρόλον τοῦ Ἑλλήνου Χημικοῦ εἰς τὴν βιομηχανικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

(Ἀναγινώσκει)

Σκοπὸς μου ἦτο ἡ προβολὴ τῆς συμβολῆς τοῦ Χημικοῦ ὡς παράγοντος εἰς τὴν Οἰκονομίαν τῆς Χώρας μας. Ἐνεφανίσθη δὲ αὐτὸ τὸ ἄρθρον εἰς ἕνα βιομηχανικὸν φύλλον, διὰ νὰ τὸ ἀναγνώσουν οἱ Βιομήχανοι καὶ διὰ νὰ συνειδητοποιήσουν καὶ αὐτοὶ τὴν προσφορὰν μας εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα.

Γνωρίζετε ὅτι ἀνέκαθεν ὑπεστήριζα ὅτι θὰ πρέπει νὰ γράφωμεν ἄρθρα εἰς τὰ «Χημικὰ Χρονικά», ἀλλὰ ἐκ παραλλήλου πρέπει νὰ προβάλλωμεν τὴν ἐπιστημονικὴν μας προσφορὰν καὶ δι' ἄλλων ἐπισήμων φύλλων.

Καὶ τώρα ἔρχομαι εἰς τὸ θέμα τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν». Δὲν θ' ἀσχοληθῶ μὲ τὸ παρελθόν, οὔτε θὰ εἰσέλθω εἰς προσωπικὰ θέματα. Μέχρι τοῦδε εἴχομεν μίαν ἐπιτυχίαν, κατωρθώσαμεν νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἐνότητά μας. Κατεβάλαμε κάθε προσπάθειαν ὥστε νὰ μὴ ὑπάρξουν ἀνταγωνισμοὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς. Παρητήθησαν τῆς ὑποψηφιότητός των καθ' ὅλα ἐξαίρετοι Συνάδελφοι καὶ κατηρτίσθη ἕνα μόνον ψηφοδέλιον. Συμμετέσχον καὶ οἱ κ. Καθηγηταί, κατὰ παράκλησίν μας. Καὶ εἴπομεν εἰς τὰ μέλη τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ συνεργα-

σθοῦν ἐν πλήρη ἐνότητι ἰσότημοι καὶ ἰσοδύναμοι.

Κάποιος κακὸς δαίμων, ἐνῶ εἶχομεν ἐπιτύχει τὴν ἐνότητά μας ἤλθε νὰ διαταράξῃ τὴν ἀρμονικὴν συνεργασίαν. Ἐθόλωσεν ὀλίγον τὰ μυαλὰ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ καὶ ἐφθάσαμεν εἰς προσωπικὰς ἀντεγκλήσεις. Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 308 Ἐγκύκλιόν μας τὴν ὁποῖαν συνετάξαμε κατόπιν μακρῶν συζητήσεων λαμβάνομεν μίαν θέσιν ὡς Διοικ. Συμβούλιον. Τὸ Δ.Σ. δὲν ἀναμιγνύεται εἰς τὴν διοίκησιν τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν», ἐθεώρησε ὅμως ἐν προκειμένῳ ὑποχρέωσίν του, ἐφ' ὅσον ἐδημιουργήθη μίᾳ ἀνωμαλίᾳ νὰ λάβῃ μίαν θέσιν. Ἡ θέσις μας εἶναι γνωστὴ. Συνεχάρημεν ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διώκησαν καὶ διοικοῦν τὸ περιοδικὸν διὰ τὸ ἐπίτευγμά των νὰ ἀνυψώσουν καὶ προβάλλουν διεθνῶς τὰ Χημικὰ Χρονικά. Τὸ ὅτι ἐπετύχαμεν τὴν ἀνύψωσιν καὶ προβολὴν τοῦ περιοδικοῦ μας δὲν σημαίνει ὅτι θὰ πρέπει νὰ σταματήσωμεν τὰς προσπάθειάς μας. Πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἀγωνιζόμενοι διὰ τὴν περαιτέρω ἀνύψωσίν του. Κάθε πρότασις ἐποικοδομητικὴ, κάθε ὑπόδειξις πρέπει νὰ μελετᾶται καὶ νὰ συζητηθῆται. Συνεχάρη ἐκ μέρους τῆς τάξεως τὸ Δ.Σ. τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὸ ἐπίτευγμά της.

Ἐπὶ τῆς ὑπάρχει, ὅμως, καὶ μίᾳ δευτέρᾳ παράγραφος εἰς τὴν ἐγκύκλιόν μας. «Ὁῦχ' ἦτον ὅμως εἶναι καθήκον μας ν' ἀναπτύξωμεν τὸ δεῦτερον μέρος». Διὰ τὸ δεῦτερον μέρος τὸ ἐπαγγελματικὸν εἶμεθα ὅλοι σύμφωνοι. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ὀμιλητῶν διετύπωσε καμμίαν διαφωνίαν. Τώρα, ἐάν ὑπάρχουν ὠρισμέναι διαφοραὶ ἀπόψεων περὶ τοῦ ἐάν ἢ περιλήψις εἰς τὴν ἑλληνικὴν τοῦ ξενογλωσσου θὰ εἶναι τὰ 2/4 τοῦ κειμένου, ἢ τὰ 2/3, ἢ ἐάν θὰ δημοσιευθῆ ἕνα ξενόγλωσσον κείμενον, αὐταὶ θὰ συζητῶνται. Δὲν πρέπει, ὅμως, αἱ μικραὶ αὐταὶ διαφοραὶ γνωμῶν ἐπὶ λεπτομερειακῶν σημείων νὰ θέσουν ἐμπόδια εἰς τὸν δρόμον μας. Κάθε πρότασις ποῦ γίνεται ἀπὸ ἕνα Συνάδελφον, σκοπὸν ἔχει νὰ βοηθήσῃ, ὥστε τὸ περιοδικὸν ἀπὸ καλὸν νὰ γίνῃ καλλίτερον καὶ ἀπὸ καλλίτερον ἄριστον. Δὲν τελειώνει ποτὲ ἡ ἐξελικτικὴ πορεία. Δὲν εἶναι, ὅμως, ἐπιτρεπτόν, ἢ διαφορά γνωμῶν ἐπὶ ὠρισμένων προτάσεων νὰ ὀδηγῆ εἰς ἀντεγκλήσεις καὶ εἰς διάσπασιν τῆς τάξεως. Θὰ συζητηθῶν καὶ θὰ εὐρωμεν τὰς καλλιτέρας λύσεις.

Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ νὰ ἀνερχόμεθα εἰς τὸ βῆμα καὶ νὰ κάμωμεν κριτικὴν, λέγοντες τί κάμνει ὁ ἕνας καὶ τί κάμνει ὁ ἄλλος. Χρειαζέται ἐργασία καὶ σύμψνοια. Ἐγὼ δύναμαι νὰ βοηθήσω εἰς τὴν προβολὴν διὰ τοῦ Τύπου τῶν θεμάτων μας. Δυνάμεθα εἰς οἰαδήποτε Ἐφημερίδα νὰ δημοσιεύσωμεν ἐπιστημονικὰς μας ἐργασίας. Ἐπὶ τῆς ὑπάρχει μεγάλῳ ἐνδιαφέρον ἐκ μέρους τοῦ Τύπου, διότι ἀντιλαμβάνονται τὴν συμβολὴν μας εἰς τὴν Ἐπιστημονικὴν καὶ οἰκονομικὴν πρόοδον τοῦ τόπου μας. Ἐχομεν δημιουργήσει ἕνα εὐνοϊκὸν κλίμα. Ἀπὸ πολλὰς Ἐφημερίδας ἐζητήθησαν πληροφορίαι διὰ τὴν Συνέλευσίν μας καὶ ποῖα θέματα θὰ τὴν ἀπασχολήσουν. Εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ φύγωμεν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν αὐτὴν διαφωνοῦντες. Ἡ συζήτησις ἦτο ἀπαραίτητος, αἱ ἀπόψεις πρέπει ν' ἀναπτύσσονται καὶ νὰ ὑπάρχῃ ζωντανία. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν μεταξὺ τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Νιαβῆ καὶ Σακελλαρίδῃ καὶ μεταξὺ προσωπικοτήτων, ὡς οἱ κ.κ. Κούμουλος καὶ Κατοῦλης, νὰ ὑπάρχουν τοιαῦτα παρεξηγήσεις. Πρέπει

ὅλοι νὰ δώσωμεν τὰ χέρια καὶ νὰ συνεργασθῶμεν. Δὲν εἶχε κανεὶς τὴν πρόθεσιν νὰ θίξῃ τὸν ἄλλον. Οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ὑπῆρχε ἢ πρόθεσις νὰ προσβάλλουν ἕνα Συνάδελφον

Ἐπὶ τῆς ὑπάρχει μίᾳ διαφορᾳ γνωμῶν, ἢ ὁποῖα κατέληξεν εἰς μίαν παρεξήγησιν. Τί πρέπει νὰ γίνῃ; Ὅλοι εἶμεθα σύμφωνοι, ὡς ἄλλως τε προβλέπεται ἀπὸ τὸν Κανονισμόν νὰ κληθῆ ἢ Ἐπιτροπὴ. Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Παπαγιάννη ὅτι πρόκειται περὶ γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει μας, ὅτι τὸ Κράτος σήμερον στηρίζεται εἰς τὰς γνωμοδοτικὰς Ἐπιτροπὰς καὶ οἱ Ἐπιτροπῆς προτοῦ νὰ λάβουν μίαν ἀπόφασιν ζητοῦν τὴν γνώμην των. Συνεπῶς ἢ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἔστω καὶ ἂν θεωρηθῆ ὡς γνωμοδοτικὴ ἔχει νὰ προσφέρῃ πολλά. Τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτὴν τὴν θέλει καὶ ἡ Διοίκησις τῶν Χημικῶν Χρονικῶν καὶ τὸ Δ.Σ. Δὲν συνεκλήθη λόγῳ τοῦ θέρους. Τὸν Ὀκτώβριον, ἢ τὸν Νοέμβριον θὰ πρέπει νὰ κληθῆ καὶ θὰ δοθῆ ἢ εὐκαιρία νὰ συζητηθῶν ὅλα αὐτὰ τὰ θέματα.

Ἐγένετο μίᾳ πρότασις ἐκ μέρους τοῦ κ. Καρνή καὶ τὴν ἀπεδέχθημεν, νὰ μὴ κληθοῦν ἄτομα, ἀλλὰ νὰ κληθοῦν οἱ διατελέσαντες Πρόεδροι καὶ Γεν. Γραμματεῖς τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Χημικῶν Χρονικῶν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐδημοσίευσαν πρωτοτύπους ἐργασίας κ.ἄ. Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ μελετήσῃ τὰς ἀπαραίτητους τροποποιήσεις καὶ θὰ φέρῃ τὰς προτάσεις τῆς εἰς μίαν ἔκτακτον Γεν. Συνέλευσιν, ἢ ὁποῖα τελικῶς θ' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἐάν θὰ γίνουν, ἢ ὄχι τροποποιήσεις τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν». Περὶ τοῦ ποῖαι τροποποιήσεις θὰ γίνουν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συζητήσωμεν αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Τί θὰ γίνῃ τώρα; Παράκλησις ἰδική μου, προσωπικὴ παράκλησις, ἀλλὰ καὶ παράκλησις μὲ τὸ δικαίωμα ποῦ μοῦ δίδουν, ὄχι αἱ προσφερθεῖσαι ὑπηρεσίαι, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἐκπροσωπῶ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τοῦ Χημικοῦ Κόσμου τῆς Ἑλλάδος, νὰ προσέλθουν καὶ νὰ μετὰσχουν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς οἱ τρεῖς Συνάδελφοι, οἱ ὅποιοι ἀπέχουν τῶν ἐργασιῶν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀνυψωνόμενοι ὑπεράνω προσωπικῶν ἀντιθέσεων, θὰ προχωρήσωμεν ἐνωμένοι. Αἱ στιγμαὶ εἶναι κρίσιμοι καὶ χρειάζεται ὁμόνοια καὶ συνεργασία. Οἱ Καθηγηταί, οἱ ὅποιοι εἶναι κοντὰ μας, χωρὶς μὲ αὐτὸ ποῦ θὰ εἶπω νὰ ὑποτιμῶ, ἔστω κατὰ κεραίαν, τὴν προσφορὰν ὅλων τῶν συναδέλφων, προσφέρουν πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸν Κλάδον μας, δὲν πρέπει νὰ τοὺς ψυχρᾶνωμεν. Δι' αὐτὸ ἐχαίρετσα τὴν παρουσίαν τοῦ κ. Γούναρη, ὁ ὁποῖος ἤλθεν ἀπὸ τὴν Βόρειον Ἑλλάδα διὰ νὰ παραστῆ εἰς τὴν Συνέλευσιν. Εἰς τὸ μέλλον θὰ ἔλθουν καὶ ἄλλοι συνάδελφοι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ παραστοῦν εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν. Διότι μετὰ τὰς ἐπιτυχίας τὰς ὁποίας εἶχομεν, ἢ Γεν. Συνέλευσις κατέστη γεγονός σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν διὰ τὸν τόπον. (Χειροκροτήματα). Δὲν ὑπάρχει θέμα ἐμπιστοσύνης, ὅπως ἐπροτάθη προηγουμένως ἀπὸ τὸν κ. Νιαβῆν, εἶναι καθήκον καὶ ὑποχρέωσις νὰ ἐπανέλθωμεν τὰ ἀποχωρήσαντα τρία μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ ἴδιος θὰ τοὺς ὀδηγήσω εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν «Χημικῶν Χρονικῶν». Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ δώσωμεν τὰ χέρια καὶ νὰ συνεργασθῶν. Ἐφ' ὅσον ἐπιτύχομεν τὴν ἐνότητα τῆς Τάξεως, θὰ ἀρχίσωμεν πλέον ἔντονον

τόν άγώνα διά τήν άποδοχήν τών δικαίων αίτημάτων μας. Θά υποβάλωμεν ύπομνήματα καί θά κάμωμεν παραστάσεις εις τούς άρμοδίους.

Ο Έλλην Χημικός πρέπει νά λάβη τήν θέσιν ή όποία τοῦ άνήκει. Δέν έχομεν μόνον ύποχρεώσεις, αλλά καί δικαιώματα. Καί αυτά τά δικαιώματά μας θά διεκδικήσωμεν, έφ' όσον μέχρι τοῦδε έφάνημεν ουνεπείς εις τās ύποχρεώσεις μας.

Μέ αυτάς τās σκέψεις χαιρετώ τήν Συνέλευσίν μας. Σās ύπόσχομαι ότι έκτός τής αγάπης μου θά προσφέρω εις τήν Ένωσίν μας όλας μου τās ψυχικές καί σωματικές δυνάμεις, όλην μου τήν πείραν, διότι πιστεύω ότι έχει ανάγκην τών προσωπικών μου μικρών ως στρατιώτου τής Τάξεως ύπηρεσιών.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος: Κύριοι Συνάδελφοι, εύρίσκομαι εις τήν θλιβεράν θέσιν νά σās αναγγείλω τόν σοβαρόν τραυματισμόν τοῦ Αντιπροέδρου τής Ένώσεως κ. Μαρανή. Ο κ. Μαρανής προσέφερε αρκετάς ύπηρεσίας εις τό Σώμα τών Χημικών. Τό Προεδρείον τής Συνελεύσεως καί τό Δ.Σ. έκφράζουν τήν εύχην ταχείας αναρρώσεώς του.

Η Γεν. Συνέλευσις έκφράζει τήν εύχην ταχείας αναρρώσεως τοῦ Αντιπροέδρου κ. Μαρανή.

Επίσης ή Γεν. Συνέλευσις συγχαίρει τόν Προεδρεύσαντα τής Συνελεύσεως κ. Κων/νον Νεῦρον, διά τόν εὔστοχον χειρισμόν τών εργασιών τής Γεν. Συνελεύσεως.

Μεθ' ό ό κ. Πρόεδρος κηρύσσει περατωμένας τās εργασίας τής Γεν. Συνελεύσεως.

**ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ
ΤΗΣ Α.Β.Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ**

ΧΟΡΕΣΠΕΡΙΣ

ΕΝΟΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΟΝ ΧΗΜΙΚΟΝ

**Πέμπτην 12 Μαρτίου 1964 - ώραν 10 μ.μ.
εις τās αίθούσας Ξενοδοχείου «ΧΙΛΤΟΝ»**

Ένδυμα: Έπίσημον ή Μέλαν.

ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Α Π Ο Λ Ο

Ε Σ Ο Δ Α

Έσοδων και Έξόδων χρήσεως 1963 υποβληθησόμενος προς

Κ.σφ.	Αριθμ.		Προϋπολογισθέντα		Πραγματοποιηθέντα	
			Κατ' άρθρ.	Κατὰ κερφ.	Κατ' άρθρ.	Κατὰ κερφ.
		Μετρητά ἐν τῷ Ταμείῳ 31/12/62		1.587.879.45		1.587.879.45
A'		I. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
	1	Δικαίωμα ἐγγραφῆς νέων μελῶν 50×10	500.—		160.—	
	2α	Συνδρομαὶ 1963 ἐγγεγρ. 2275 - 200=2075×180—1229	372.771.—		112.065.—	
	β	Συνδρομαὶ ἐγγραφησόμενων 50×180	9.000.—		1.575.—	
		Συνδρομαὶ 1964	—		4.085.—	
		Συνδρομαὶ 1965	—	381.771.—	180.—	118.015.—
B'		II. ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				
	1	Πρόστιμα Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ	—		—	
	2	Πρόστιμα μελῶν	—		—	
	3	Δωρεαὶ διάφοροι	—		—	
	4	Διάφοροι Εἰσπράξεις : Χοροί, Τέια, Λαχνοὶ	40.000.—		41.094.20	
		Οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις Β.Ι.Ε.	50.000.—		30.000.—	
		Διάφορα	15.000.—		25.657.—	
		Στέγη Χημικῶν : Χημικοὶ	100.000.—		32.090.50	
		Ἐπιχ. Ἴδρυμ.	1.000.000.—		—	
		Δάνειον ΕΤΕ	—	1.205.000.—	650.000.—	778.841.70
Γ'		III. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ				
	1	Δικαίωμα ἐγγραφῆς παλαιῶν μελῶν 50×10	500.—		460.—	
	2	Συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν ἐγγεγραμμένων	705.666.35		154.142.—	
	3	Συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν μὴ ἐγγεγρ. 50×180	9.000.—		15.848.—	
	4	Συνδρομαὶ μελῶν ἔτους 1963	9.000.—	724.166.35	1.890.—	172.340.—
Δ'		IV. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ				
	1	Τόκοι - Ὁμολογία	70.000.—		78.903.—	
	2	Ἐνοίκια	—	70.000.—	—	78.903.—
E		V. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ				
	1	Ἐνοίκιον	—		—	
	2	Ἡλεκτρικόν	—		—	
				3.968.816.80		2.735.979.15

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΧΗΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Ε Σ Ο Δ Α

Α Π Ο Λ Ο

Έσοδων και Έξόδων χρήσεως 1963 υποβληθησόμενος

		Προϋπολο- γισθέντα	Πραγματο- ποιηθέντα
	Μετρητά ἐν τῷ Ταμείῳ 31/12/62	98.371.15	98.371.15
1	Ἐκ διαφημίσεων	100.000.—	78.287.25
2	Ἐξ ἀνατύπων	10.000.—	4.472.75
3	Ἐκ συνδρομῶν Φοιτητῶν	1.500.—	760.—
4	Ἐκ συνδρομῶν διαφόρων	30.000.—	16.319.80
5	Ἐκ πωλήσεως Τόμων Πρακτικῶν Συνεδρίου	100.—	50.—
6	Ἐκ πωλήσεως τευχῶν Περιοδικοῦ	3.000.—	1.316.—
7	Ἐκ ποσοστῶν Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν	368.312.—	40.000.—
8	Ἐκ δωρεῶν	—	—
9	Ἐκ διαφόρων εἰσπράξεων	1.000.—	170.—
10	Ἐξ οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως Β.Ι.Ε.	50.000.—	30.000.—
		662.283.15	269.746.95

Γ Ι Σ Μ Ο Σ

Έγκρισιν εις την Α' Γενικήν Τακτικήν Συνέλευσιν τοῦ 1964

Ε Ε Ο Δ Α

Κεφ.	Αριθ.		Προϋπολογισθέντα		Πραγματοποιηθέντα	
			Κατ' άρθρ.	Κατά κεφ.	Κατ' άρθρ.	Κατά κεφ.
A'		I. ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ				
1		Ένοικια Γραφείων	70.000.—		50.210.40	
2		Γραφική ύλη	5.000.—		1.273.—	
3		Φωτισμός - Θέρμανσις - Καθαριότης	30.000.—		16.519.15	
4		Τηλεγραφικά - Ταχυδρομικά - Τηλεφωνικά	25.000.—		26.764.40	
5		Έντυπα	5.000.—		3.200.—	
6		Συνδρομαί Έφημ. Κυβερνήσεως κλπ.	10.000.—		2.900.—	
7		Δικαστικά	10.000.—		—	
8		Έπιπλα και Σκεύη	15.000.—	170.000.—	22.333.—	123.199.95
B'		II. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1		Μισθοί Έπαλλήλων	100.000.—		49.490.—	
2		Άμοιβή Λογιστοῦ	7.000.—		4.050.—	
3		» Νομικοῦ Συμβούλου	15.000.—		10.000.—	
4		Όδοιπορικά έξοδα κινήσεως	15.000.—		3.945.70	
5		Διάφορα τέλη	30.000.—	167.000.—	25.598.—	93.083.70
Γ'		III. ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ				
1		Τακτικά Γενικά Συνελεύσεις	15.000.—		6.190.—	
2		Έκτακτοι Γενικά Συνελεύσεις	5.000.—		—	
3		Διαλέξεις	5.000.—		—	
4		Όργανωσις Συνεδρίου	30.000.—		4.522.35	
5		Στέγη Χημικών : Άγορά άκινήτου Διάφορα έξοδα	2.853.031.10 100.000.—	3.008.031.10	2.140.655.— 158.—	2.151.525.35
Δ'		IV. ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΟΣΟΣΤΩΝ				
1		Ποσοστά Εισπράκτορος Άθηνων επί συνδρομών $1.104.937,35 \times 10\%$	110.473.70		28.352.—	
2		Ποσοστά Εισπράκτορος Τοπικών Συλλόγων	5.000.—		229.50	
3		Ποσοστά Δημοσίου Εισπράκτορος	60.000.—		—	
4		Ποσοστά Περιοδικού «Χημικά Χρονικά» κατά $\frac{1}{3}$ των εισπραχθησομένων συνδρομών, ήτοι $1.104.937,35 \times \frac{1}{3}$	368.312.—	543.785.70	70.000.—	98.581.50
Ε'		V. ΕΠΙΣΤ. ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ				
1		Βιβλιοθήκη	30.000.—	30.000.—	38.926.80	38.926.80
Ζ'		VI. ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΞΟΔΑ				
1		Διάφορα έκτακτα έξοδα : Χοροί, Τεία, Λαχνοί, Βοηθήματα κλπ.	50.000.—	50.000.—	58.891.90	58.891.90
				3.968.816.80		2.564.209.20
		Μετρητά εν τῷ ταμείῳ τὴν 31/12/63				171.769.95
				3.968.816.80		2.735.979.15

Γ Ι Σ Μ Ο Σ

πρὸς ἔγκρισιν εις την Α' Τακτικήν Γενικήν Συνέλευσιν τοῦ 1964

		Προϋπολο- γισθέντα	Πραγματο- ποιηθέντα
1	Διά δαπάνην έκτυπώσεως τευχῶν	150.000.—	96.425.—
2	» » » ἀνατύπων	5.000.—	3.915.50
3	» μισθοὺς προσωπικοῦ	90.000.—	13.925.—
4	» ποσοστά εισπράξεως	15.000.—	8.899.—
5	» ἐνοίκια Γραφείων	—	—
6	» ἀξίαν χάρτου	60.000.—	40.158.—
7	» διεκπεραίωσιν : Γραμματόσημα	15.000.—	12.220.10
8	» » » Λοιπά έξοδα	10.000.—	5.399.60
9	» μεταφορικά	2.000.—	540.—
10	» διάφορα έξοδα	5.000.—	3.971.—
		352.000.—	185.453.20
	Περίσσευμα χρήσεως	310.283.15	84.293.75
	Μετρητά εν τῷ ταμείῳ 31/12/63		
		662.283.15	269.746.95

ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Ε Σ Ο Δ Α

Π Ρ Ο Ψ Π Ο Λ Ο

Έσοδων και Έξόδων χρήσεως 1964 υποβληθησόμενος προς

Κεφ.	Αρθρ.	Προϋπολογισθέντα	
		Κατ' άρθρ.	Κατά κεφ.
		Υπόλοιπον 31/12/63	
A'			171.769.95
		I. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	
	1	Δικαίωμα έγγραφης νέων μελών 50×10	500.—
	2	Συνδρομαί 1964 έγγεγο. 2337—227—2110×180—4.215	375.585.—
	3	Συνδρομαί έγγραφησόμενων 50×180	9.000.—
	β		385.085.—
B'		II. ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	
	1	Πρόστιμα Ύπαλληλικού Προσωπικού	—
	2	Πρόστιμα μελών	—
	3	Δωρεαί διαφόρων	—
	4	Διάφοροι εισπράξεις: Χοροί, Τέτα, Λαχνοί	60.000.—
		Οικονομική ένισχυσις Β.Ι.Ε.	50.000.—
		Διάφοροι	20.000.—
		Στέγη Χημικών: Εισφοραί Χημικών	1.000.000.—
	5	*Επιχορηγήσεις: Κράτους, Ίδρυμάτων, Επιχειρήσεων κλπ.	1.000.000.—
			2.130.000.—
Γ'		III. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ	
	1	Δικαίωμα έγγραφης παλαιών 50×10	500.—
	2	Συνδρομαί προηγουμένων ετών έγγεγραμμένων	819.417.35
	3	Συνδρομαί προηγουμένων ετών μη έγγεγραμμένων 50×180	9.000.—
	4	Συνδρομαί μελών 1964	9.000.—
			837.917.35
Δ'		IV. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ	
	1	Τόκοι - Όμολογίαι	20.000.—
	2	*Ενοίκια (Αιθούσης - Κυλικίου - Γραφείου)	30.000.—
			50.000.—
Ε'		V. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ	
	1	*Ενοίκιον	—
	2	*Ηλεκτρικόν	—
			—
			3.574.772.30

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΧΗΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Ε Σ Ο Δ Α

Π Ρ Ο Ψ Π Ο Λ Ο

Έσοδων και Έξόδων χρήσεως 1964 υποβληθησόμενος προς

α/α		Προϋπολο- γισθέντα
	Υπόλοιπον 31/12/63	84.293.75
1	*Εκ διαφημίσεων	150.000.—
2	*Εξ άνατύπων	10.000.—
3	*Εκ συνδρομών Φοιτητών	2.000.—
4	*Εκ συνδρομών Διαφόρων	30.000.—
5	*Εκ πωλήσεως τόμων Πρακτικών Συνεδρίου	100.—
6	*Εκ πωλήσεως τευχών Περιοδικού	3.000.—
7	*Εκ ποσοστών Ένώσεως Έλλήνων Χημικών	407.000.—
8	*Εκ δωρεών	—
9	*Εκ διαφόρων εισπράξεων	2.000.—
10	*Εξ οικονομικής ένισχύσεως Β.Ι.Ε.	30.000.—
		718.393.75

Γ Ι Σ Μ Ο Σ

Έγκρισιν εις την Α' Γενικήν Συνέλευσιν τοῦ 1964

ΕΞΟΔΑ

Κεφ.	Αριθμ.		Προϋπολογισθέντα	
			Κατ' άρθρ.	Κατά κεφ.
A'		I. ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ		
	1	Ένοικια Γραφείων		
	2	Γραφική Ύλη		
	3	Φωτισμός - Θέρμανσις - Καθαριότης	10.000.—	
	4	Τηλεφωνικά - Ταχυδρομικά - Τηλεγραφικά	40.000.—	
	5	Έντυπα	40.000.—	
	6	Συνδρομαί Έφημ. Κυβερνήσεως κλπ.	20.000.—	
	7	Δικαστικά	15.000.—	
	8	Έπιπλα και Σκεύη (Βιβλιοθήκης - Κυλικείου)	10.000.—	
			700.000.—	835.000.—
B'		II. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		
	1	Μισθοί Προσωπικού	150.000.—	
	2	Άμοιβή Λογιστού	12.000.—	
	3	Άμοιβή Νομικού Συμβούλου	15.000.—	
	4	Όδοιπορικά έξοδα κινήσεως	15.000.—	
	5	Τέλη Διάφορα	35.000.—	
				227.000.—
Γ'		III. ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ		
	1	Τακτικά Γενικά Συνελεύσεις	15.000.—	
	2	Έκτακτοι Γενικά Συνελεύσεις	5.000.—	
	3	Διαλέξεις	10.000.—	
	4	Όργανωσις Συνεδρίων	400.000.—	
	5	Δεξιώσεις - Κυλικείον	30.000.—	
	6	Συμμετοχή εις Διεθνή Συνέδρια, Έκθέσεις κλπ.	100.000.—	
	7	Διάφορα έξοδα	10.000.—	
				570.000.—
Δ'		IV. ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΟΣΟΣΤΩΝ		
	1	Ποσοστά εισπρακτόρων Αθηνών επί συνδρομών δρχ. $1.122.002 \times 10\%$	122.200.—	
	2	Ποσοστά εισπρακτόρων Τοπικών Συλλόγων	10.000.—	
	3	Ποσοστά Δημοσίου Εισπράκτορος	60.000.—	
	4	Ποσοστά Περιοδικού «Χημικά Χρονικά» κατά $\frac{1}{3}$ των εισπραχθησομένων συνδρομών ήτοι $1.222.002 \times \frac{1}{3}$	407.000.—	
				599.200.—
E		V. ΕΠΙΣΤ. ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		
	1	Βιβλιοθήκη	40.000.—	
	2	ΣΤΕΓΗ ΧΗΜΙΚΩΝ: 1) Απόδοσις δανείων και τόκων	700.000.—	
		2) Έξοδα συντηρήσεως κτιρίου	10.000.—	
		3) Διάφορα μικροέξοδα	10.000.—	
				760.000.—
Z'		VI. ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΞΟΔΑ		
	1	Διάφορα έκτακτα έξοδα: Χοροί, Τεία, Λαχνοί, Βοηθήματα κλπ.	60.000.—	60.000.—
		Άποθεματικών		3.051.200.—
				523.572.30
				<u>3.574.772.30</u>

Γ Ι Σ Μ Ο Σ

Έγκρισιν εις την Α' Γενικήν Τακτικήν Συνέλευσιν τοῦ 1964

ΕΞΟΔΑ

α/α		Προϋπολο- γισθέντα
1	Διά δαπάνην έκτυπώσεως τευχών	200.000.—
2	» δαπάνην » ανατύπων	10.000.—
3	» μισθούς προσωπικού	100.000.—
4	» ποσοστά εισπράξεως	20.000.—
5	» ένοικια Γραφείων	—
6	» αξίαν χάρτου	80.000.—
7	» διεκπεραίωσιν: Γραμματόσημα	20.000.—
8	» Λοιπά έξοδα	15.000.—
9	» μεταφορικά	2.000.—
10	» διάφορα έξοδα	5.000.—
		452.000.—
	Περίσσευμα χρήσεως 1964	266.393.75
		<u>718.393.75</u>

Η
Α. Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΥΡΙΤΙΔΟΠΟΙΕΙΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΛΥΚΟΠΟΙΕΙΟΥ

Ἀνακοινώνει
εὐχαρίστως πρὸς τοὺς Ἕλληνας
κυνηγούς, ὅτι ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν τὴν νέαν
ἄκαπνον ζελατινοποιημένην νιτροκυτταρινοῦχον
πυρίτιδα

“ ΠΥΡΚΑΛ, ”

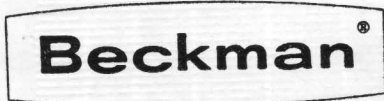
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ :

**ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΑ ΚΑΤΑΚΑΥΣΙΣ
ΜΕΓΙΣΤΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΥΓΡΑΣΙΑΝ
ΚΑΙΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΚΑΨΥΛΙΟΝ 6,45
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΙΜΗΝ**

■
**Κυκλοφορεῖ σὲ κουτάκι τῶν 100 Γραμμαρίων
καὶ σὲ συσκευασία τῶν πέντε κιλῶν.**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Πεχάμετρα
Τιτλοδοτηταί
Χρωματόμετρα
Φθοριόμετρα
Φασματοφωτόμετρα
Ύπεριώδους - Ύρατοϋ
καί Ύπερύθρου Φάσματος
Ύπερφυγόκεντροι
Ψυχόμεναι Προπαρασκευαστικαί
καί ΎΑναλυτικαί
Συστήματα ΎΗλεκτροφορήσεως
Ύπερμικρόν ΎΑναλυτικόν Σύστημα Αίματος
ΎΑναλυταί Φυσιολογικῶν ΎΑερίων
ΎΑναλυταί ΎΟξυγόνου
ΎΑναλυταί ΎΑμινοξέων

BECKMAN INSTRUMENTS INTERNATIONAL S.A., ΎΕλβετία
BECKMAN INSTRUMENTS, INC., ΗΠΑ
BECKMAN INSTRUMENTS LTD., ΎΑγγλία
BECKMAN INSTRUMENTS GMBH., Γερμανία

Γενικοί ΎΑντιπρόσωποι ΎΕλλάδος

ΜΑΡΙΟΣ Ε. ΔΑΛΕΖΙΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ

ΎΟδός ΎΑλωπεκῆς 2, ΑΘΗΝΑΙ 139

Τηλ. 710.669

Τηλεγραφική Δ)νσις : DALMAR

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Α. Ε. Ε. ΚΑΙ

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

Π

ΤΣΙΜΕΝΤΑ

ΗΡΑΚΛΗΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΗΡΑΚΛΗΣ ΟΛΥΜΠΟΣ

ΟΔΟΣ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛΕΦ. 233-381

Για την αύξηση της παραγωγικότητας

Χρώματα Όξυμαχα
και για

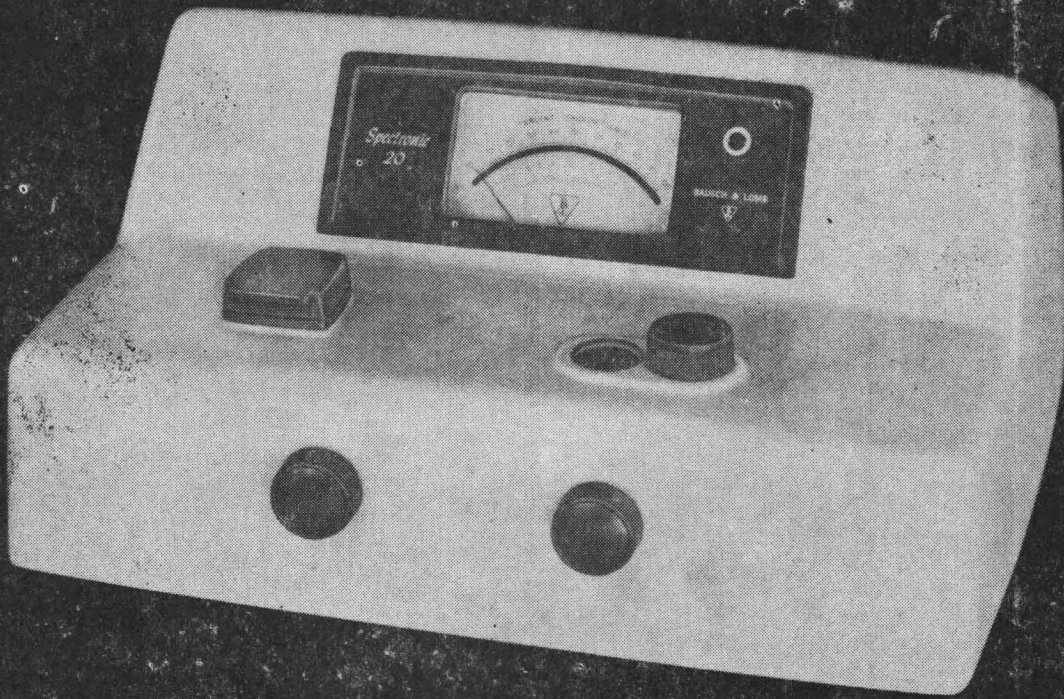
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

Χρωτέχ

Τό πρώτο μέ τρανζίστορ

Bausch & Lomb

Spectronic 20

Πρώτον εἰς πωλήσεις Παγκοσμίως

Τό φασματοφωτόμετρον Spectronic 20 κατέχει ὅλα τὰ ρεκόρ πωλήσεων, ἐφ' ὅσον σήμερον εὑρίσκονται ἐν λειτουργίᾳ ἄνω τῶν 20.000 συσκευῶν ἀνά τὸν κόσμον. Τοῦτο, ὀφείλεται, εἰς τὴν ὑψηλότεραν τῶν ἀκρίβειαν, τὴν εὐρύτεραν περιοχὴν μήκους κύματος καὶ τὴν δυνατότητα ταχύτερας ἀπὸ οἰοδήποτε ἄλλο φασματοφωτόμετρον ἀναγνώσεως. Ὁ νέος αὐτὸς ἐπαναστατικὸς τύπος, σταθεροποιούμενος μὲ τρανζίστορς παρέχει ὑψηλότεραν ἀκρίβειαν λόγω ἠϋξημένης σταθερότητος τῆς τάσεως, τῆς συχνότητος καὶ τῆς θερμοκρασίας. Ἐχει εὐρύτεραν περιοχὴν λειτουργίας, εἰς μῆκος κύματος 340-950 μμ. Ἐπιτρέπει ταχύτερας ἀναγνώσεις ἐπειδὴ ἡ προθέρμανσις τελεῖται δεκάκις ταχύτερον.

- Μονοχρωμάτων διὰ φράγματος περιθλάσεως 15.000 γραμμῶν ἀνά Ἴντσιν.
- Ἐπιλογή μήκους κύματος ἀνά 5 μμ.
- Ἐνισχυτὴς μὲ Printed Circuit
- Δυνατότης συνδέσεως μὲ τὸν αὐτόματον καταγραφέα ἢ μὲ τὸ σύστημα διενεργείας μετρήσεων ἐν σειρᾷ τοῦ ἰδίου ἐργοστασίου.
- Διαθέτει ποικιλίαν σωλῆνων μετρήσεως.
- Βιβλία 49 βιοχημικῶν ἀναλύσεων μετὰ πινάκων.
- Βιβλία μεθόδων ἀναλύσεως μετάλλων καὶ κραμάτων.

Ζητήσατέ μας πληροφοριακὸν ἔντυπον καὶ ἐπίδειξιν...

BAUSCH & LOMB

Rochester N. Y. U.S.A.

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΣ Α.Ε. / Ἐπιστημονικά
ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 3 ΟΜΟΝΟΙΑ ΤΗΛ. 532.631 - 5